

Bag-ong Kinabuhi
Pagtulun-an sa Disipulo

Ni Pastor Bien Llobrera
(Janet Mahilum Pescante Suico, Cebuano Translator)

LIBRO 11

SULAT NI PABLO SA MGA TAGA ROMA

LEKSYON 1:

NGANONG TUN-AN ANG SULAT NI PABLO NGADTO SA MGA TAGA ROMA?

1 Ngano dapat nato tun-an ang sulat ni apostol Pablo sa mga taga-Roma? Aron matubag kini nga pangutana, atong ribyuhon ang pipila ka kasaysayan sa simbahan. Gikan sa panahon nga si apostol Pablo misulat ngadto sa Romanong mga Kristohanon, ang Dios migamit niini nga sulat aron sa pagpadayag sa bug-os nga katin-aw sa kamatuoran nga ang Ebanghelyo mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa mga tawo.

2 Balikan nato ang kasinatian sa tulo ka bantugang mga Kristohanon sa kasaysayan sa simbahan, kon giunsa paggamit sa Diyos ang sulat ni apostol Pablo sa ilang kinabuhi.

SAN AUGUSTINE

3 Si San Agustin nabuhi sa AD 354-430. Nailhan siya nga usa sa labing bantugan nga mga teologo sa simbahan. Ang iyang inahan, si Monica, usa ka debotado ug mainampoong Kristohanon. Apan ang iyang anak, si Augustine, naunlod sa kalibotanong pilosopiya ug unodnong mga bisyo. Siya nagpuyo sa pagpanapaw uban sa usa ka agalon nga babaye. Mahimong maghunahuna ka nga ang (living-in) o “nagpuyo-puyo” nga estilo sa kinabuhi usa ka modernong praktis. Nabantog na kini sa panahon ni Augustine. Kini nagpamatuod nga ang mga tawo ug ang sala wala gayud mausab. Nagpamatuod usab kini nga ang solusyon sa Diyos sa sala nagpabilin nga pareho usab.

4 Samtang si Augustine misamot ka lawom sa pilosopiya ug sala, ang mga pag-ampo ni Monica nahimong mas mainiton. Ug ania kung giunsa pagtubag sa Dios ang mga pag-ampo sa usa ka matitud-anon nga nag-ampo nga inahan.

5 Usa ka adlaw, samtang nagtuon sa tanaman sa usa ka higala nga iyang gibisitahan, si Augustine nakadungog gikan sa pikas bahin sa bungbong nga nagdula ug balik-balik nga nag-ingon, sa Latin nga pinulongan, ““To-lle, le-ge! Ta-lle, le-ge!” – Kuhaa ug basaha, kuhaa ug basaha!

6 Niadtong higayona si Augustine nakakita ug Bibliya diha sa lamesa diin siya nagtuon, ug kini gibuksan sa sulat ni apostol Pablo, Roma 13:12-14, nga gibasa ni Augustine.¹² Ang kagabhion halayo na, ang adlaw haduol na. Busa atong isalikway ang mga buhat sa kangitngit, ug atong isul-ob ang hinagiban sa kahayag. . . .¹⁴ Apan isul-ob ang Ginoong Hesus-Cristo, ug ayaw pag-andam alang sa unod aron matuman ang mga kailibgon niini.

7 Gigamit sa Diyos kadtong mga bersikulo gikan sa sulat ni Pablo ngadto sa mga Romano aron sa pagkonbikto kang Augustine ug paggiya kaniya ngadto kang Kristo. Gibiyaan niya ang paganong pilosopiya ug kalibotanong kalipay, nahimong nag-unang alagad sa Diyos ug magtutudlo sa teolohiya sa iyang panahon. Ang mga sinulat ni San Agustin padayon nga gitunan sa mga Kristiyanong teologo karon.

8 Ngano dapat nato tun-an ang sulat ni Pablo sa mga taga-Roma? Gikan sa kasinatian ni San Agustin, kini nga sulat ngadto sa mga taga-Roma maghatag kanato ug pundasyon sa kinabuhing kristuhanon nga maghatag kanato ug kadaugan batok sa sala ug kalibutanon ug makapahimo kanato nga mabungahon sa atong pag-alagad sa Diyos.

9 Sama kang San Agustin, kinahanglang tumanon nato ang sugo sa Roma 13:12-14. Kinahanglan natong tun-an ang sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma aron masabtan nga ang Ebanghelyo mao lamang ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan gikan sa sala.

MARTIN LUTHER

10 Ang kasinatian ni Martin Luther naghatag usab kanato ug dakong kadasig sa pagtuon sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma. Si Luther nabuhi sa AD 1483-1546. Usa siya ka monghe nga mainitong nangita og kasiguroan sa kaluwasan pinaagi sa maayong mga buhat ug mga disiplina sa relihiyon. Mas madasigon pa siya kay sa iyang kaubang mga monghe sa pagpuasa, pagpasakit sa kaugalingon ug penitensiya sa paglaum nga ang iyang mga sala mapasaylo, ug nga siya makasalig sa kaluwasan. Kanunay niyang gisusi ang iyang tanlag aron mahibal-an kung unsa pa nga mga sala ang kinahanglan niyang isugid. Ang iyang mga pagkumpisal nahimong kanunay ug dugay nga ang iyang pari nga nagkumpisal gikapoy sa iyang mga pagkumpisal.

11 Bisan pa sa iyang mga paningkamot, si Luther wala makakaplag ug kalinaw sa iyang kasingkasing, ug wala gayud siya makadawat ug kasigurohan sa kapasayloan sa iyang mga sala. Apan nagpadayon siya sa pagtuon sa Bibliya. Unya usa ka adlaw, usa ka bersikulo gikan sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma nakakuha sa iyang pagtagad, Roma 1:17: “Ang matarong mabuhi pinaagi sa pagtuo.” Pinaagi niini nga bersikulo, giablihan sa Dios ang espirituhanong mga mata ni Luther. Iyang nakita nga ang kapasayloan sa mga sala dili maangkon pinaagi sa maayong mga buhat kondili pinaagi lamang sa pagtoo sa grasya sa Dios diha kang Kristo.

12 Human masinati ni Luther ang kaluwasan pinasikad sa grasya pinaagi sa pagtuo lamang, gigamit siya sa Dios sa pagsugod sa protesta batok sa sayop nga mga pagtulon-an sa simbahang Romano. Sa sinugdan, si Luther walay tuyo nga mobulag sa Romanong simbahan. Ang iyang tumong mao ang pagdala ug repormasyon o kausaban ug pagputli sulod sa simbahan. Ang diwa sa iyang repormasyon mahimong masumada sa tulo ka pahayag: Sola Scriptura (Pinaagi sa Kasulatan lamang), Sola Gratia (Pinaagi sa Grasya lamang), ug Sola Fide (Pinaagi sa Pagtuo lamang).

13 Ngano dapat nato tun-an ang sulat ni Pablo sa mga taga-Roma? Base sa kasinatian ni Luther, kinahanglan natong tun-an ang Roma aron masabtan nga ang kaluwasan pinaagi lamang sa grasya sa Dios pinaagi sa pagtuo.

JOHN WESLEY

14 Ang kasinatian ni John Wesley naghatag kanato ug ikatulo nga rason sa pagtuon sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma. Si John Wesley nagpuyo sa England niadtong AD 1703-91. Usa siya ka pari sa Anglican Church. Sama kang Luther, naningkamot usab siya nga makabaton ug kasigurohan sa kaluwasan; sama kang Luther naghunahuna siya nga ang kaluwasan maangkon pinaagi sa maayong mga buhat ug pinaagi sa pag-alagad sa Dios diha sa relihiyon.

15 Tungod niini miadto siya isip usa ka misyonaryo sa America, bisan tuod siya sa iyang kaugalingon dili sigurado sa iyang kaugalingong kaluwasan. Mipauli siya sa England nga napakyas ug walay kalinaw sa iyang kalag.

16 Apan balik sa Englaterra, usa ka higayon niana siya gidapit sa pagtambong sa tigom sa usa ka grupo sa mga Kristohanon nga gitawag ug mga Moravian. Nahimamat niya ang pipila ka mga Moravian kaniadto, samtang naglawig siya padulong sa Amerika. Samtang didto sila sa tunga-tunga sa ilang panaw, usa ka makusog nga unos ang mihapak sa ilang barko, nga tungod niana si Wesley nahadlok nga ang ilang barko maguba ug malunod sa dagat. Apan sa usa ka suok sa barko iyang nakita ang usa ka grupo sa mga tawo nga malinawon ug mainiton nga nag-ampo. Nailhan sila nga mga Moraviano. Natingala pag-ayo si Wesley sa ilang kalinaw sa atubangan sa dako nga katalagman, ug naugmad niya ang halalum nga tinguha sa paghibalo sa sekreto sa ilang kalinaw.

17 Balik sa Englantera, si Wesley motambong sa usa ka miting sa mga Moravian. Diha sa panagtigum gibasa ang pasiuna sa komentaryo ni Martin Luther sa Mga Taga-Roma, diin iyang gihulagway kung giunsa nga ang kaluwasan maangkon pinaagi sa grasya pinaagi sa pagtuo. Si John Wesley sa ulahi mipamatuod, nga samtang siya naminaw sa katin-awan ni Luther, “Ang akong kasingkasing katingad-an nga nainit”. Didto, niadtong higayona, si Wesley nakadawat sa kaluwasan pinaagi sa grasya pinaagi sa pagtuo lamang.

18 Isip resulta sa iyang kasinatian sa kaluwasan, gigamit sa Dios si John Wesley sa pagsugod ug rebaybal sa England, nga mikaylap sa ubang bahin sa kalibutan. Niadtong panahona, nahitabo usab ang Rebolusyong Pranses, diin liboan ka mga tawo, ilabina gikan sa mga halangdon, ang gipamatay nga ang ilang mga ulo giputlan sa guillotine. Sumala sa mga historyano, kon dili pa tungod kang Wesley ug sa rebaybal nga iyang gilusad, usa usab ka duguong rebolusyon ang nahitabo usab sa Englad.

19 Ang liboan ka mga tawo nga gidala ngadto kang Kristo pinaagi sa ministeryo ni Wesley wala gidawat sa Anglican nga Simbahan. Kini nagpugos kanila sa pagtukod sa ilang kaugalingong simbahan nga sa ngadtongadto gitawag nga Methodist Church, nga nagpadayon hangtod karon.

20 Ang sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma, nga gipatin-aw ni Martin Luther, gigamit sa Dios sa pagdala kang John Wesley ngadto sa kaluwasan. Gikan sa kasinatian ni Wesley, kinahanglan natong tun-an ang sulat ngadto sa mga Romano aron makabaton kita ug kasigurohan sa kaluwasan, aron mabag-o ang atong kinabuhi, ug aron makadala kita og espirituhanong rebolusyon sa kinabuhi sa daghang mga tawo.

ANG SULOD SA MGA ROMA

21 Mohimo kita ug espirituhanong panaw pinaagi sa pagtuon sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma. Sa paggamit og lahi nga metapora, sama sa mga arkitekto magbutang kita og pundasyon sa atong espirituhanong balay. O, base sa mga Romano mag-draw kita og blueprint o plano nga mogiya kanato sa pagtukod sa atong espirituhanong balay. Kita adunay usa ka mapa alang sa espirituhanon nga panaw; kita adunay usa ka blueprint alang sa pagtukod sa atong espirituhanong balay.

MGA TAGA-ROMA 1-5

- Huwaran nga mga Disipulo
- Ang Ebanghelyo: Gahum sa Dios alang sa Kaluwasan
- Sala: Problema sa mga Hentil
- Sala: Problema sa mga Judio
- Ang Ebanghelyo: Pagmatarung
- Ang mga Panalangin sa Pagkamatarong

MGA TAGA-ROMA 6-11

- Kaluwasan gikan sa Gahum sa Sala
- Kaluwasan gikan sa Balaod
- Ang Kinabuhi nga puno sa Espiritu Santo
- Kaluwasan gikan sa mga Epekto sa Sala
- Labaw pa sa mga mananakop

- Kasigurohan sa Plano sa Dios

MGA TAGA-ROMA 12-16

- Diha sa Lawas ni Kristo
- Ubos sa Gobyerno
- Taliwala sa mga Kalainan
- Ngadto sa Katapusan sa Yuta sa Misyon
- Ngadto sa Lawom nga Relasyon

DAKONG HAGIT

22 Kami nakaseguro nga kining leksiyon sa Roma mapamatud-ang dakong hagit. Kinahanglanon nila ang tanan nimong abilidad sa paghunahuna ug pag-ampo ug pagsunod aron mahibal-an ang lawom nga mga kamatuoran niini. Apan makasalig ka nga ang imong mga paningkamot pagagantihan og mas dakong kasigurohan, kadaugan, ug pagkamabungahon sa imong kinabuhi ug pagserbisyo isip disipulo ni Ginoong Jesus.

PERSONAL NGA APLIKASYON

23 Andam ka na ba sa pagsugod sa imong espirituhanong panaw sa pagtuon sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma?

Karong semanaha:

(1) SAG-ULOHON:

Mga Taga-Roma 1:16: Kay wala ko igakaulaw ang Maayong Balita ni Cristo, kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa tanan nga motoo, una sa mga Judio ug usab sa mga Greciahanon. Roma 1:16

(2) Basaha:

24 Karong semanaha, sulayi pagbasa ang tibuok sulat ngadto sa mga Romano, nga nagsunod sa eskedyul sa ubos. Butangi og tsek ang kahon sa matag higayon nga imong makompleto ang giasayn nga adlaw-adlaw nga pagbasa. Isulat ang bisan unsang mga hunahuna o pangutana nga mahimo nimong naa ingon usa ka sangputanan sa imong pagbasa.

Ika -1 Adlaw – Roma 1, 2

- .....
 Ika-2 Adlaw – Roma 3, 4
- .....
 Ika-3 Adlaw – Roma 5, 6
- .....
 Ika-4 Adlaw – Roma 7, 8
- .....
 Ika-5 Adlaw– Roma 9, 10, 11
- .....
 Ika- 6 – Roma 12, 13, 14
- .....
 Ikaw-7 Adlaw – Roma 15, 16
- .....

Ingon sa gipakita kanato sa atong outline sa tsart sa ubos, ang Ebanghelyo labaw pa sa mubo nga mga presentasyon sa pag-ebanghelyo nga atong gigamit karon.

- Ang Ebanghelyo labaw pa sa usa ka kasigurohan aron sa paggarantiya nga kita makalingkawas sa impyerno ug nga kita moadto sa langit kon kita mamatay.
- Ang Ebanghelyo dili mahitungod sa paghatag ni Jesus sa atong pinakamaayong kinabuhi karon dinhi sa kalibotan.
- Ang Ebanghelyo dili mahitungod sa usa ka Santa Claus nga Jesus nga maghatag kanato og kahimsog, bahandi, kalipay ug kauswagan niining kinabuhia.
- Ang Ebanghelyo mao ang Plano sa Kaluwasan sa Dios, gidesinyo gikan sa kahangturan nga milabay ug mitapos sa kahangturan nga umaabot, mahitungod sa Dios sa pagpasig-uli sa Iyang hingpit nga binuhat nga naguba tungod sa sala ug mahitungod sa pag-andam sa usa ka espesyal nga pamilya kansang mga miyembro nakigbahin sa hingpit nga kinaiya sa Iyang Anak nga si Jesukristo, usa ka pamilya diin Iyang ipaambit ang Iyang walay katapusan nga gingharian sa bag-ong langit ug bag-ong yuta.
- Ang sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma nagpakita kanato sa tulo ka importante nga mga aspeto sa kaluwasan nga pagatumanon sa Dios sa kinabuhi sa matag magtotoo: pagkamatarung, pagbalaan, ug paghimaya.
- Atong tun-an pag-ayo ang tsart:

TSART: SULAT NI PABLO SA MGA ROMA

PASIUNA: Tema - Ang Ebanghelyo; Gahum sa Dios alang sa Kaluwasan Roma 1:1-17		
PAGKAMATARUNG Roma 1:18 - 5:11	PAGBALAAN Roma 5:12 – 8:39; 12:1-15:32	PAGHIMAYA Roma 8:18-21, 29-30
<ul style="list-style-type: none"> • Problema: Sala Roma 1:18-3:20 • Sulasyon: Ang Katubsanan ni Kristo Roma 3:21-26 • Pagmatarung: Sa Grasya pinaagi sa Pagtuo Roma 3:21-4:25 • Pagkamatarong: Mga Panalangin Roma 5:1-11 	<ul style="list-style-type: none"> • Posisyon Roma 5:12 – 7:25 • Personal Roma 8 (Roma 9,10,11-tan-awa sa ubos) • Relasyon Simbahan – Roma 12 Katilingban – Roma 13 Kaduha-duhaan nga mga Butang- Roma 14:1-15:7 • Misyonaryo Roma 15:8-32 	<ul style="list-style-type: none"> • Katubsanan sa Lawas ug sa tanan nga Kabuhatan Roma 8:18-21 • Tibuok Plano sa Dios Roma 8:29-30 Nahibal-an nang daan Gitakda nang daan Gitawag Gipakamatarung Gihimaya
<p>ANG SOBERANONG GRASYA SA DIYOS Ang Pinili nga Katawhan ug Kasaysayan-Roma 9,10, 11</p>		
<p>PANAPOS: Panamilit nga mga Pagtimbaya – Roma 16</p>		

LEKSYON 2:

MODELONG DISIPULO NI KRISTO

- 1 Sa imong hunahuna, unsa ang mga kinaiya sa usa ka modelo nga disipulo ni Kristo?
- 2 Niini nga leksyon atong tun-an ang mahitungod ni apostol Pablo isip modelo nga disipulo ni Kristo, kinsa magsilbi nga inspirasyon ug hagit kanato karon. Sa iyang pasiuna nga mga pulong (Roma 1:1-17), si Pablo nagpakitag upat ka hiyas ingong modelong tinun-an ni Kristo.

DEBOSYON KAY KRISTO

- 3 Mao kini ang unang kinaiya ni Pablo isip modelo nga disipulo: **ANG IYANG TIBUOK DEBOSYON UG PAKIGSAAD KANG KRISTO.**
- 4 Gikan sa Roma 1:1, atong matikdan ang mga pulong nga iyang gigamit sa paghulagway sa iyang kaugalingon may kalabotan kang Kristo. Si Pablo, usa ka ulipon ni Jesu-Kristo, gitawag aron mahimong apostol, gilain alang sa ebanghelyo sa Dios.

- 5 Atong pamalandungan ang tulo ka pulong: **ULIPON, GITAWAG, GILAIN.**

ULIPON NI HESUS KRISTO

- 6 Unsay imong bation kon ikaw gipaila-ila nga: “Kini si Juan de la Cruz; ulipon ni Mr. So and So”? Andam ka ba nga magpaila sa imong kaugalingon ingong ulipon sa usa ka tawo? Dili ko ingon niana.
- 7 Si Pablo, ingong modelong tinun-an, mapasigarbuhon kaayo sa pagpaila sa iyang kaugalingon ingong **ULIPON NI JESUKRISTO.** Ang NKJV naghubad sa pulong ingong “sulogoon”; ang orihinal nga pulong literal nga nagkahulogang “ulipon”, ang labing ubos nga matang sa sulugoon sa panahon ni Pablo. Ang usa ka ulipon walay katungod; ang usa ka ulipon giisip nga usa ka kabtangan sa iyang agalon, sama sa bisan unsa nga iyang nautang, pananglitan, ang iyang sinina o sapatos o kabayo o bisan unsa.
- 8 Ang agalon makahimo sa bisan unsa nga gusto niyang buhaton sa iyang ulipon. Kon gusto niya nga ang iyang ulipon magtrabaho tibuok adlaw nga walay pahulay, ang ulipon dili makareklamo; kon siya mohukom sa dili paghatag ug pagkaon o tubig sa iyang ulipon, ang ulipon walay mahimo mahitungod niini; kon gusto niya nga ibaligya, o patyon pa gani ang iyang ulipon, walay makapugong sa agalon sa pagbuhat ug bisan unsa ngadto sa iyang ulipon. Among balikon: **ANG USA KA ULIPON WALAY Hingpit nga KATUNGOD GAWAS KUNG UNSAY GUSTO NGA HIMUON SA AGALON KANIYA.**

9 Mao kana ang gitawag ni Pablo sa iyang kaugalingon: ULIPON NI JESUKRISTO, usa nga bug-os nga gipanag-iya ni Kristo. Ug mao kana ang unang kinaiya ni Pablo ingong modelong tinun-an. Ug mao kana ang kinaiya nga angay usab natong mabatonan karon isip mga disipulo ni Kristo.

10 Pero unsa ka dako ang kalainan nga atong makita sa mga Kristohanon karon. Dili sila mga ulipon ni Cristo. Kundili, murag si Cristo ang ilang ulipon. Para kanila, si Cristo mura'g usa ka sulugoon nga ilang gipaabot nga buhaton ang bisan unsa nga ilang hangyo sa pag-ampo. "Ginoo, buhata kini para nako." "Ginoo, ihatag kini o ihatag kana." "Ginoo, dili ko makasunod sa imong sugo nga pasayloon ang akong kaaway." Kaayo katingalahan nga tawgon pa nila si Cristo nga "Ginoo"!

11 Nganong gitawag pa man nato si Kristo nga Ginoo, kon dili nato tumanon ang iyang mga sugo? Sa pagkatinuod, mao kini ang giingon ni Kristo sa Lucas 6:46: "Apan nganong nagtawag kamo kanako nga 'Ginoo, Ginoo,' ug wala magbuhat sa mga butang nga akong gisulti?"

12 Kung gusto natong mahimong tinuod nga mga disipulo ni Kristo, kinahanglan natong itanyag ang atong kaugalingon nga mahimong mga ULIPON NI CRISTO, sama sa gibuhay ni Pablo.

13 Apan kon adunay moreklamo, "Kon mao kana, lisod kaayo nga mahimong Kristohanon, tungod kay kita mga ulipon ni Kristo."

14 O mga igsoon, unsa ka taphaw ang inyong pagsabot kon unsa nga matang sa Ginoong Kristo. Si Kristo nga imong Ginoo walay lain kondili ang usa nga nahigugma kanimo pag-ayo nga tungod niana Iyang gihatag ang Iyang kaugalingon aron mamatay sa krus ingon nga halad sa pagtubos alang kanimo aron sa pagluwas kanimo gikan sa sala.

15 Sa wala pa kita mahimong mga ulipon ni Kristo, Siya sa Iyang kaugalingon mao ang unang mihatag sa Iyang kaugalingon aron mahimong ulipon aron sa pagluwas kanato!

16 Atong basahon ang Filipos 2:5-8:

⁵Himoa kini nga hunahuna diha kaninyo nga diha usab kang Cristo Jesus,⁶kinsa, ingon nga diha sa dagway sa Dios, wala mag-isip nga kawatan ang pagkatupong sa Dios,⁷kondili [c] nagpakawalay dungog sa iyang kaugalingon, nga nagsul-ob sa dagway sa usa ka ulipon, ug mianhi sa dagway sa mga tawo.⁸Ug sa hingkaplagnan siya sa dagway sa usa ka tawo, siya nagpaubos sa iyang kaugalingon ug nahimong masinugtanon hangtud sa kamatayon, bisan pa sa kamatayon sa krus.

17 Sa mga pulong sa usa ka alawiton: "Kahibulongan nga gugma, unsaon man, nga ikaw akong Dios mamatay alang kanako!"

18 Dili lisod ang mahimong ulipon ni Kristo! Sa kasukwahi, kini usa ka dakong pribilehiyo. Sama ni Pablo, angay nakong isipon nga usa ka dakong dungog nga mahimong ulipon ni Kristo isip paagi sa pagpakita sa akong pasalamat sa Iyang pag-antos sa krus alang kanako alang sa akong kaluwasan.

GITAWAG NGA MAHIMONG APOSTOL

19 Ingong modelo nga tinun-an ni Kristo, gipaila ni Pablo ang iyang kaugalingon ingong usa nga TINATAWAG.

20 Nahibal-an ba nimo kung giunsa nato mapamatud-an nga ang kaluwasan pinaagi lamang sa grasya? Kini gipamatud-an sa TAWAG SA DIOS kanato. Sa wala pa kita makadawat sa kaluwasan, kinahanglan una natong madungog ang tawag sa Dios. Kon wala magtawag ang Dios, dili unta kita makadawat sa kaluwasan.

21 Apan sa unsang paagi miabot kini nga tawag? Ang Dios nagtawag kanato pinaagi sa Ebanghelyo. Usa ka adlaw, gipadala sa Dios ang usa sa Iyang mga sulugoon nga mipaambit kanato sa Ebanghelyo ni Kristo.

22 Kini gipamatud-an ni apostol Pablo sa iyang kaugalingong kasinatian. Nahibal-an namo ang iyang istorya. Sa sinugdan, ang iyang ngalan mao si Saul, usa ka mapintas nga kaaway sa mga Kristohanon. Iyang gilutos ang mga Kristohanon hangtod sa langyaw nga mga siyudad. Ingon niana ka grabe ang iyang pagdumot sa mga Kristohanon sa dihang siya nagbiyahe paingon sa siyudad sa Damascus, aron sa pagdakop sa mga Kristohanon nga nangalagiw didto. Apan sa tunga-tunga sa iyang panaw paingon sa Damasco, ang Ginoong Jesus nagpakita kaniya ug nagtawag kaniya, “Saulo, Saulo!” Pagkahuman, gipadala sa Ginoong ang usa sa iyang mga sulugoon nga ginganlag Ananias, nga mipasabot kang Saulo kon unsaon pagbutang sa iyang pagtuo kang Jesus ug mahimong sumusunod ni Kristo. Si Saulo (sa ulahi ginganlan og Pablo) gitawag ngadto sa KALUWASAN, ug sa samang higayon, ang Ginoong nagtawag kaniya ngadto sa PAG-ALAGAD isip apostol.

APOSTOL

23 Ang apostol nagpasabot sa usa nga gipadala. Si Pablo gitawag ni Kristo ug gipadala aron sa pagsangyaw sa Ebanghelyo ngadto sa mga Hentil. Ang pulong nga apostol adunay PIG-OT ug LAPAD nga kahulogan.

24 Ang pig-ot nga kahulugan sa apostol nagtumong sa dose ka mga apostoles ni Ginoong Jesus, ug sa uban nga nakadawat ug espesyal nga pagtawag gikan sa Dios sama ni apostol Pablo.

25 Ang lapad nga kahulogan sa apostol mapadapat sa tanang Kristohanon. Ang tanan nga mga Kristohanon gipadala ni Kristo aron sa pagmantala sa kalibutan sa Ebanghelyo sa kaluwasan diha kang Kristo Jesus.

26 Ang Buhat 1:8 maoy usa ka sugo alang sa tanang Kristohanon: “Apan kamo makadawat ug gahom sa dihang ang Balaang Espiritu mokunsad na kaninyo, ug kamo mahimong [c] mga saksi Kanako sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea ug Samaria, ug hangtod sa kinatumyan sa yuta.”

27 Si Pablo usa ka modelo nga tinun-an ni Kristo tungod kay kanunay niyang gihinumdoman nga siya GITAWAG NGA MAHIMONG APOSTOL, usa ka tawo nga gipadala ni Kristo sa usa ka misyon sa pagsangyaw sa Ebanghelyo bisan asa.

28 Gusto ba nimo nga mahimong tinuod nga disipulo ni Kristo? Sunda ang panig-ingnan ni Pablo. Hinumdumi kanunay ug tumana kanunay ang imong buluhaton isip usa nga gitawag nga gipadala ni Kristo aron isulti sa uban ang bahin sa Ebanghelyo ni Kristo.

GILAIN PARA SA EBANGHELYO SA DIOS

29 Ang apostol Pablo usab naghulagway sa iyang kaugalingon ingon usa ka tawo nga GIPILI SA DIYOS alang sa Kaugalingon.

30 Ang kahulogan sa "ilain" kay yano apan lawom ug importante. Gamiton nato ang usa ka ilustrasyon. Pananglitan, sa kusina adunay napulo ka mga plato. Imong gigahin ang usa ka plato para sa eksklusibong gamit sa amahan sa pamilya. Oo, ang plato adunay parehas nga disenyo sa ubang mga plato. Apan imong gigahin kining usa ka partikular nga plato para gamiton sa amahan sa pamilya. Ug tungod kay gilain nimo kini sa ingon, kini nga plato mahimong dili gamiton ni bisan kinsa.

31 Isip usa ka disipulo ni Kristo, ingon niana ang paghulagway ni Pablo sa iyang kaugalingon - gilain siya alang sa Dios ug alang sa buhat sa Dios sa Ebanghelyo lamang. Tungod kay gilain siya alang sa Dios, dili na niya tugotan ang iyang kaugalingon nga gamiton alang sa sala, dili gamiton sa kaaway, dili na gamiton sa bisan unsang katuyoan o buhat nga supak sa kabubut-on sa Dios.

32 Sa 2 Timoteo 2:20, 21 gipatin-aw ni Pablo ang kahinungdanon sa paggahin sa Kristohanon sa iyang kaugalingon alang sa Dios: ²⁰ Apan sa usa ka dakung balay adunay dili lamang mga sudlanan nga bulawan ug salapi, kondili usab sa kahoy ug yutang kolonon, ang uban alang sa kadungganon ug ang uban alang sa kaulawan. ²¹ Busa, kon adunay maghinlo sa iyang kaugalingon gikan sa naulahi, siya mahimong sudlanan alang sa kadungganon, gibalaan ug mapuslanon alang sa Agalon, nga andam alang sa tanang maayong buhat.

33 Sa laing pagkasulti, sumala ni Pablo, sa usa ka harianong balay, adunay eksklusibong mga sudlanan, mga plato ug mga plata nga gidala lamang alang sa espesyal nga mga okasyon. Apan adunay mga ordinaryo usab nga mga sudlanan nga gigamit alang sa adlaw-adlaw nga paggamit, ingon man alang sa mas ubos nga paggamit sama sa bedpan.

34 Unsang matanga sa sudlanan ug alang sa unsang klase nga gamit ang gusto nimo nga mahimo ang imong kinabuhi? Gusto ba nimo nga mahimong usa ka sudlanan alang sa dungganon nga paggamit alang sa mga espesyal nga okasyon? O nalipay ka ba nga mahimong usa ka ihi-ana sa mga masakiton nga ngahigda nga tawo?

35 Kung gusto nimo nga mahimong usa ka espesyal nga instrumento nga gamiton sa Dios alang sa dungganon nga buhat sa Iyang gingharian, kinahanglan nimo nga limpyohan ang imong kaugalingon gikan sa tanan nga sala ug kinahanglan nimo nga ibulag ang imong kaugalingon sa matag butang o relasyon nga makapugong kanimo sa pag-alagad sa Ginoo.

36 Si Pablo usa ka modelo nga tinun-an ni Cristo tungod kay siya eksklusibong GILAIN PARA SA DIYOS. Unsa man nimo? Andam ka na ba nga ihalad ang imong kaugalingon alang lamang sa Diyos? Andam ka na bang biyaan ang tanan nga sala? Andam ka ba nga tapuson ang bisan unsang relasyon nga

mahimong babag sa pagsunod kang Cristo?

GUGMA PARA SA UBANG KRISTOHANON

37 Nakita nato nga si Pablo usa ka modelo nga disipulo, una, tungod sa iyang TIBOOK NGA PAGHIGUGMA UG PAGPANINGKAMOT KANG KRISTO. Kini nga debosyon gihulagway sa tulo ka mga kalidad: iyang giisip ang iyang kaugalingon nga ULIPON ni Kristo, ingon nga GITAWAG nga mahimong us aka apostol, ug ingon nga GILAIN alang sa Diyos.

38 Ang sunod nga hiyas ni Pablo ingong modelong tinun-an mao kini: siya adunay halalom nga GUGMA PARA SA UBANG KRISTOHANON. Atong basahon ang Roma 1:8-11. Paano ginpakita ni Pablo ang iya gugma sa iban nga mga Cristiano?

(a) PAG-AMPO.

Gipamatud-an ni Pablo ang iyang gugma sa ubang mga Kristohanon pinaagi sa pag-ampo alang kanila. Sa bersikulo 9 si Pablo miingon nga kanunay niyang gihinumdoman ang mga magtutuo sa Roma sa iyang mga pag-ampo.

Kini usa ka dakong hagit para kanato: Nag-ampo ba kita kanunay para sa atong mga igsoon sa Ginoo?

PAGDASIG SA USAG-USA

Gipakita ni Pablo ang iyang gugma sa ubang mga Kristohanon pinaagi sa iyang tinguha sa pagdasig kanila. Sa bersikulo 11 gisultihan ni Pablo ang mga kaigsoonan sa Roma nga siya naghinam-hinam sa pagbisita kanila aron sa pagdala kanila og pagdasig. Isip usa ka apostol daghan siyag mga kamatuoran nga gitudlo sa Balaang Espiritu, nga gusto niyang ipaambit ngadto sa mga Romano.

Apan sa bersikulo 12 morag gibawi niya ang iyang gisulti sa bersikulo 11: “nga mao, aron ako madasig uban kaninyo pinaagi sa pagtuo sa usag usa kaninyo ug kanako.” Nakita ba nimo ang pagkamapainubsanon ni Pablo? Tungod lamang kay siya usa ka apostol nga mahimo unta niyang hunahunaon nga ang mga magtutuo sa Roma walay ikapaambit kaniya nga makadasig kaniya sa iyang pagtuo. Dili, si Paul wala gayod maghunahuna niana. Iyang gipasaligan ang Romanong mga igsoon nga siya ug sila makadinasigay sa usag usa. Dili lamang siya makadasig kanila; siya nakasiguro nga sila makadasig usab kaniya!

Unsa man kita? Sa atong relasyon sa ubang mga Kristohanon, gibati ba nato nga kinahanglan nato ang ilang pagdasig sama sa ilang pagkinahanglan sa atong pagdasig?

KASIBOT SA PAGBUHAT ALANG SA GINOO

39 Ang ikatulong hiyas ni Pablo ingong tinun-an ni Kristo mao ang iyang KASIGOT PARA SA BUHAT SA GINOO.

40 Atong basahon ang Mga Taga-Roma 1:13, 14:¹³ Karon dili ko buot nga kamo makahibalo, mga igsoon, nga ako sa makadaghan naglaraw sa pag-anha kaninyo (apan gibabagan hangtud karon), aron ako makabaton usab ug bunga diha kaninyo, sama sa uban nga mga Gentil. ¹⁴ Utangan ako sa mga Griego ug sa mga langyaw, sa mga maalamon ug sa mga dili maalamon. ¹⁵ Busa, kutob sa ania kanako, andam ako sa pagwali sa maayong balita kaninyo nga atua usab sa Roma.

41 Atong susihon ang atong kaugalingon: Sa unsang gilapdon ang atong kasibot sa buluhaton sa Ginoo? Nagtinguha ba kita nga maabot ang tanan nga membro sa atong pamilya ug mga paryente? Tanan namong mga higala? Tanan namong silingan?

42 Ang tinuod nga tinun-an ni Kristo adunay lawom nga gugma sa pagdala sa Ebanghelyo hangtod sa kinatumyan sa yuta.

HINGPIT NGA PAGSALIG SA GAHUM SA EBANGHELYO

43 Ang ikaupat nga hiyas ni Pablo isip disipulo ni Kristo mao ang iyang bug-os nga pagsalig sa gahom sa Ebanghelyo. Atong basahon ang Roma 1:16, 17 .

44 Si apostol Pablo bug-os nga nagsalig sa Ebanghelyo. Alang kaniya, ang Ebanghelyo lamang ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa mga tawo. Ang Ebanghelyo lamang ang naghatag ug paagi alang sa mga tawo nga maluwas. Ang rason nga misulat siya sa Romanong mga Kristohanon mao ang pagpatin-aw kanila kon unsa ang Ebanghelyo ug nganong ang Ebanghelyo lamang ang gahom sa Diyos sa pagdala sa kaluwasan sa mga tawo.

45 Mao kini ang hinungdan ngano nga atong gitun-an ang sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma: aron atong masabtan sa hingpit ug masabtan pag-ayo ang tibuok kahulogan ug gahom sa Ebanghelyo. Kinahanglan natong masinati ang gahum sa Ebanghelyo una sa atong kaugalingong kinabuhi, ug isip resulta kita makahimo sa pagpaambit sa Ebanghelyo ngadto sa mga tawo sa atong palibut.

PANAPOS NGA HAGIT

46 Mao kini ang mga hiyas ni Pablo isip usa ka modelo nga disipulo ni Kristo:

- TINUOD NGA KOMMITMENT SA IYANG KAUGALINGON UG TINUOD NGA DEBOSYON KANG KRISTO.
- GUGMA PARA SA UBANG KRISTIYANO.
- KASIBOT SA PAGBUHAT ALANG SA GINOO
- HINGPIT NGA PAGSALIG SA GAHUM SA EBANGHELYO

47 Naugmad ba kini nga mga hiyas sa atong kinabuhi? Atong ipangutana sa Ginoo kana. pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu ug pinaagi sa atong pagtuon sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma, kini nga mga hiyas sa usa ka tinuod nga disipulo ni Kristo mahimong mas molambo pa sa atong kinabuhi gikan karon.

48 Importante nga pahinumdom: Kini nga mga hiyas sa tinuod nga disipulo ni Kristo mga bunga sa grasya sa Dios nga naglihok sa atong kinabuhi pinaagi sa Ebanghelyo. Dili kini usa ka lista sa mga hiyas nga gisulat sa usa ka bungbong sa atong atubangan, nga nag-ingon nga kinahanglan natong paningkamutan nga mahimo kining mga hiyas nga atoa. Sa laing pagkasulti, ang magtutudlo wala magsulti kanato nga adunay mga hiyas nga kinahanglan nimong makab-ot. Karon, gamita ang tanang kusog nga anaa kanimo aron maangkon kini.

49 Mga kaigsoonan, kini nga mga hiyas mga gasa sa grasya sa Dios pinaagi sa Ebanghelyo. Kon tinuod nga atong nadawat si Kristo isip Manluluwas ug Ginoo, kon kita tinuod nga natawo pag-usab, kini ang mga hiyas nga ang Balaang Espiritu moamuma ug mohulma sa atong kinabuhi, isip resulta sa gahum sa Ebanghelyo nga naglihok sa tibuok natong pagkatawo. Sa laing pagkasulti, samtang ang atong relasyon uban ni Kristo motubo nga mas lig-on ug mas lawom, kini nga mga hiyas siguradong mopakita sa ilang mga kaugalingon ug mas labaw pa sa atong mga kinabuhi.

PERSONAL NGA APLIKASYON

50 SAG-ULOHON:

Mga Taga-Roma 1:7: Alang sa tanan nga anaa sa Roma, mga hinigugma sa Dios, gitawag aron mahimong mga santos: Ang grasya maanaa kaninyo ug ang kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan ug sa Ginoong Jesu-Cristo. Roma 1:7

51 Sama sa mga Kristohanon sa Roma, ikaw “HINIGUGMA SA DIOS”! Kada adlaw niining semanaha, pamalandonga kini nga kamatuoran, angkonon kini nga kamatuoran alang sa imong kaugalingon. Butangi og tsek ang matag adlaw nga imong iampo kini nga pag-ampo:

“Amahan nga Dios sa langit, salamat nga Imong gihigugma ako.”

Sa tibuok adlaw, paningkamoti nga balikon kini nga pag-ampo sa imong kasingkasing, bisan sa trabaho. Ug sa katapusan sa adlaw, isulat ang mga panalangin nga imong nasinati isip resulta sa pagpamalandong sa gugma sa Dios alang kanimo.

- Lunes
- Martes
- Miyerkules
- Huwebes
- Biyernes
- Sabado
- Domingo

LEKSYON 3:

**ANG EBANGHELYO:
GAHUM SA DIOS PARA SA KALUWASAN**

1 Ebanghelyo. Kanunay natong isulti kini nga pulong. Apan unsa ang gipasabot sa Ebanghelyo? Niini nga leksyon, atong tubagon ang pipila ka mga pangutana mahitungod sa Ebanghelyo.

TINUBDAN SA EBANGHELYO

2 Ang yano nga kahulugan sa "gospel" kay MAAYONG BALITA. Siyempre, magpangutana kita, "Unsa may maayong balita?" "Atong tubagon kini nga pangutana sa ubos." Una, atong tubagon ang pangutana, "Asa o gikan kinsa niabot kini nga maayong balita?" Kontexto: Una, atong tubagon ang pangutana, "Asa gikan o kinsa gikan kini nga maayong balita?"

3 Sumala sa Roma 1:1, 2, ang Ebanghelyo gikan sa Diyos. Siya mismo ang nagpahayag sa maayong balita ngadto sa mga tawo. Giunsa man Niya pagpakig-istorya niini nga maayong balita? Sa kasaysayan sa katawhan, ang mga tawo naggamit ug lain-laing mga paagi sa paghatud sa balita. Sa karaang panahon, ang balita gidala pinaagi sa pag-ingon sa usa ka mensahero. Ang balita usab gipadala pinaagi sa mga sulat. Unya naimbento ang radyo ug telegrama. Karon sa atong electronic nga panahon, ang komunikasyon nahimong paspas kaayo pinaagi sa mga cellphone, digital nga mensahe, social media, ug uban pa. Ang mga mantalaan ug magasin nagpadayon gihapon, apan kadaghanan sa mga tawo karon makadawat na sa ilang balita pinaagi sa telebisyon ug internet.

4 Unsang paagiha ang gigamit sa Diyos sa pagpahayag sa Iyang maayong balita? Sumala sa Roma 1:2, gipiyal sa Diyos ang Ebanghelyo ngadto sa mga propeta, ug ang mga propeta usab nagmantala niini ngadto sa katawhan pinaagi sa ilang gisulti. Pagkahuman, ang mga pulong sa mga propeta gisulat, ug kini nga mga pulong anaa na karon sa balaan nga mga kasulatan o sa Biblia.

5 Mahimo nato nga isulti nga ang Bibliya naglangkob sa Ebanghelyo o maayong balita. Mahimo usab nato nga isulti nga ang tibuok Bibliya mao ang Maayong Balita gikan sa Diyos alang sa mga tawo. Sa tinuod, adunay usa ka hubad nga gitawag og *Good News Bible*. Nadungog usab nato kini nga giingon sa Ingles, "Ang Bibliya mao ang sulat sa gugma sa Diyos para nimo." Tinuod usab kana nga pahayag. Sa matag higayon nga magbukas kita sa Bibliya, kinahanglan nato hunahunaon, "Ang Diyos nagasulti kanako."

6 Ang Kasulatan nga gihisgutan ni Pablo sa Roma 1:2 mao ang daang tugon. Gikan pa sa sinugdanan, ang Diyos mao ang tinubdan sa Ebanghelyo. Ang Iyang mga mensahe gihatag Niya sa mga propeta sa daang tugon ug nakapakita sa hingpit nga pagpadayag niini sa bag-ong tugon.

Basahon nato ang mosunod nga mga bersikulo aron masabtan ang relasyon tali sa daang tugon ug bag-ong tugon.

(a) Lucas 24:27, 44-47

²⁷ Ug sugod kang Moises ug sa tanang mga profeta, iyang gisaysay kanila sa tibuok nga Kasulatan ang mga butang mahitungod sa iyang kaugalingon.⁴⁴ Unya siya miingon ngadto kanila, "Kini mao ang mga pulong nga akong gisulti kaninyo samtang Ako uban pa kaninyo, nga ang tanang mga butang kinahanglan nga matuman nga nahisulat sa Balaod ni Moises ug sa mga Manalagna ug sa mga Salmo mahitungod kanako."⁴⁵ Ug Iyang giablihan ang ilang salabutan, aron sila unta makasabut sa mga Kasulatan.⁴⁶ Unya miingon siya kanila, "Sa ingon niini nahisulat, ug sa ingon niini gikinahanglan nga ang Kristo mag-antus ug mabanhaw gikan sa mga patay sa ikatulo ka adlaw,⁴⁷ ug nga ang paghinulsol ug ang kapasayloan sa mga sala kinahanglan igawali sa iyang ngalan ngadto sa tanang kanasuran, sugod sa Jerusalem.

(b) 1 Corinto 15:3-4

³ Kay gitugyan ko kaninyo una sa tanan ang akong nadawat usab: nga si Kristo namatay alang sa atong mga sala sumala sa Kasulatan,⁴ ug nga Siya gilubong, ug nga Siya nabanhaw pag-usab sa ikatulo ka adlaw sumala sa Kasulatan,

⁷ Gikan sa mga bersikulo sa ibabaw, palihog matikdi ang mga pulong "sa tibuok nga Kasulatan". "ang mga butang mahitungod sa Iyang kaugalingon", "Sa ingon kini nahisulat", "sumala sa mga Kasulatan". Ang Ebanghelyo o maayong balita mahitungod kang Kristo gisulat sa mga propeta sa Daang Tugon bisan sa wala pa mianhi si Kristo sa kalibotan. Mao nga si apostol Pablo misulat sa Roma 1:1, 2: ". . . ang ebanghelyo sa Diyos 2 nga Iyang gisaad kaniadto pinaagi sa Iyang mga propeta diha sa Balaang Kasulatan." Ang Ebanghelyo gikan sa Dios.

ANG SULOD SA EBANGHELYO

⁸ Unsay sulod sa Ebanghelyo? Ang Ebanghelyo naglangkob sa mga kamatuoran mahitungod ni Jesukristo. Gikan sa Roma 1:3, 4 kinahanglan natong mahibaloan ang tulo ka kamatuoran bahin kang Kristo.

(a) Ang Anak ni David sumala sa Iyang tawhanong kinaiya.

Kini nga titulo ni Kristo nagtumong sa Iyang tawhanong pagkatawo pinaagi sa kaliwat sa pamilya ni haring David (Roma 1:3). Ang pagkahimugso, kinabuhi ug kamatayon ni Kristo nahitabo sa usa ka tinong panahon ug dapit sa kasaysayan sa kalibotan, sama sa uban nga tawo – apan adunay kalainan.

- Si Kristo natawo sa usa ka ulay (Mateo 1:18–23; Lucas 1:30–35)
- Si Kristo nagkinabuhi sa hingpit nga tawhanong kinabuhi dinhi sa yuta nga walay sala ((Hebreohanon 4:15; 1 Pedro 2:21, 22)

Ang kamatayon ni Kristo lahi sa bisan unsang kamatayon sa tawo tungod kay Siya kinabubut-on nga naghalad sa Iyang kinabuhi isip halad alang sa kaluwasan sa mga tawo (Juan 10:11,17,18; 1 Pedro 3:18)

(a) Ang Anak sa Dios sumala sa Iyang diosnong kinaiya.

Isip Anak sa Dios (Roma 1:3), si Kristo naglungtad na sa wala pa ang tanan gibuhad, ug dugay na sa wala pa Siya matawo isip usa ka tawo nga bata. Sa Iyang walay kataposang kahimtang gitawag Siya nga PULONG (LOGOS sa Grego). Sa pagkatinuod, ang tibuok uniberso gilalang pinaagi Kaniya.

John 1:1-3: Sa sinugdan mao ang Pulong, ug ang Pulong uban sa Dios, ug ang Pulong mao ang Dios. ² Siya sa sinugdan uban sa Dios.³ Ang tanan nga mga butang nahimo pinaagi kaniya, ug nga wala kaniya walay nahimo nga nahimo.

(a) Anak sa Diyos nga adunay gahum.

Kini nga titulo nga “Anak sa Diyos sa gahom” nagtumong sa Iyang gibayaw nga posisyon human sa Iyang pagkabanhaw sa dihang mikayab Siya balik sa langit aron molingkod sa tuong kamot sa Diyos (1 Pedro 3:21, 22). Sa dihang si Kristo mibalik sa langit human sa Iyang pagkabanhaw, Siya wala mobalik sa Iyang kanhing kahimtang isip Diyos. Hinoon, human sa Iyang pagkabanhaw mibalik Siya sa langit nga nagdala sa Iyang duha ka kinaiya isip Dios-Tawo. Ug isip Dios-Tawo, ang Dios naghatag Kaniya sa hingpit nga katungod nga mahimong Manluluwas ug Ginoo sa tanang katawhan. Atong basahon ang mosunod nga mga bersikulo:

Buhat 2:36: “Busa ipahibalo sa tibuok nga balay sa Israel nga sa pagkatinuod gihimo sa Diyos kining Jesus nga inyong gilansang, nga Ginoo ug Kristo.”

Filipos 2:9-11: “⁹ Busa gibayaw usab siya sa Diyos ug gihatagan siyag ngalan nga labaw sa tanang ngalan, ¹⁰ aron sa ngalan ni Jesus ang tanang tuhod moluhod, ang atua sa langit, ug ang

ania sa yuta, ug ang ilalom sa yuta,¹¹ ug ang tanang dila mosugid nga si Jesu-Kristo mao ang Ginoo, alang sa himaya sa Diyos nga Amahan.

KINAIYAHAN, KATUYOAN, PAMAAGI UG TUMONG SA EBANGHELYO

9 Basaha ug pamalandonga ang Roma 1:16: 16 Kay wala ko igakaulaw ang ebanghelyo ni Kristo, kay kini ang gahom sa Diyos alang sa kaluwasan sa matag usa nga motuo, una sa mga Judio ug usab sa mga Griego.

10 Gikan sa bersikulo sa ibabaw, atong makita ang mosunod:

- KINAIYA sa Ebanghelyo: Kini ang gahom sa Dios.
- KATUYOAN sa Ebanghelyo: Kini alang sa kaluwasan.
- PAMAAGI sa Ebanghelyo: Kini pinaagi sa pagtuo.
- MGA TUMONG sa Ebanghelyo: Alang sa tanan nga mituo.

GAHUM SA EBANGHELYO

11 Atong basahon ug pamalandongan ang Roma 1:17: Kay niini ang pagkamatarung sa Dios ginapadayag gikan sa pagtoo ngadto sa pagtoo; ingon sa nahisulat, "Ang matarung mabuhi pinaagi sa pagtoo."

12 Ang Roma 1:17 nagpatin-aw nganong ang Ebanghelyo mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan. Kini tungod kay diha sa Ebanghelyo ang pagkamatarung sa Dios gipadayag. Sumala sa mga komentarista, ang "pagkamatarong sa Diyos" adunay duha ka kahulogan:

(a) Una, ang pagkamatarong sa Dios nagtumong sa Iyang hiyas ingon nga matarong sa Iyang kinaiya ug mga buhat. Siya mao ang putli nga pagkamatarong sa Iyang kinaiya; ug ang tanan Niyang mga buhat kalabut sa Iyang mga binuhat ang tanan nahimo sa hingpit nga pagkamatarung.

(b) Ikaduha, ang pagkamatarong sa Dios nagtumong sa Iyang paagi sa pagbutang sa mga tawo sa hustong relasyon uban sa Iyang kaugalingon. Kini pinaagi sa paghatag sa mga mituo sa gasa sa pagkamatarong nga ilang nadawat pinaagi sa pagtuo lamang. Sa mosunod nga mga kapitulo sa Roma isaysay ni apostol Pablo kon sa unsang paagi ang pagkamatarong sa Diyos sa pagpakamatarong ug pagpasaylo sa mga tawo pinaagi sa katubsanang nahimo ni Kristo sa krus.

PERSONAL NGA APLIKASYON

13 Atong pamalandungan kini nga kamatuoran: "ANG EBANGHELYO MAO ANG GAHUM SA DIOS ALANG SA KALUWASAN."

14 Sa Griyego nga pinulongan, ang pulong nga GAHUM kay DUNAMIS, diin gikan niini nakuha nato ang Iningles nga pulong nga DYNAMITE ug DYNAMO. Mahimo nato gamiton kini nga duha ka hulagway aron masabtan ang kahulugan sa Ebanghelyo isip gahum sa Diyos alang sa kaluwasan.

- (a) Ang sala nagpatindog ug taas ug baga nga paril nga moabot sa langit nga nagbulag kanato gikan sa Dios. Dili lang kana, ang sala nagbilanggo usab kanato sulod sa prisohan nga hinimo sa dagkong mga paril. Labaw sa tanan, ang sala nagbugkos kanato sa lig-on nga mga kadena sa mga bisyo ug dili maayo nga mga batasan. Sa unsang paagi kita makalingkawas sa maong pagkaulipon? Kita maluwas pinaagi sa DINAMITE SA EBANGHELYO, nga moguba sa paril nga nagbulag kanato gikan sa Dios; kini nga dinamita mobugto sa puthaw nga kadena sa mga bisyo ug daotang mga bisyo nga nag-ulipon kanato.
- (b) Human kita maluwas gikan sa bilanggoan ug sa mga kadena sa sala, usa ka dakong problema ang nagpabilin: Sa unsang paagi kita makabaton ug gahom sa pagkinabuhi nga makapahimuot sa Diyos? Kini nga gahum ihatag usab sa Dios pinaagi sa DINAMO SA EBANGHELYO. Sa pisikal nga kalibutan, ang usa ka dinamo nagpatunghag elektrisidad. Sa samang paagi diha sa espirituhanong kinabuhi, ang DINAMO SA EBANGHELYO magahatag kanato ug gahom sa pagkinabuhi atubangan sa Dios diha sa pagkamatarung ug pagkabalaan, hingpit nga madawat sa Dios.

15 Niining semanaha, pamalandong ug pag-ampo alang sa mosunod:

- (a) Diin sa imong kinabuhi kinahanglan nimo ang DINAMITA sa Ebanghelyo aron sa pagluwas kanimo gikan sa imong pagkaulipon sa sala?
- (b) Diin sa imong kinabuhi kinahanglan nimo ang DYNAMO sa Ebanghelyo aron mahatagan ka ug gahom ug abilidad sa pagkinabuhi sa paagi nga makapahimuot sa Diyos?

SAG-ULOHA;

**Mga Taga-Roma 1:17: Kay diha niini ang pagkamatarung sa Dios ginapadayag gikan sa pagtoo ngadto sa pagtoo; ingon sa nahisulat, "Ang matarung mabuhi pinaagi sa pagtoo."
Roma 1:17**

LEKSYON 4:

SALA: PROBLEMA SA MGA HENTIL

Bahin 1

1 KALUWASAN – Mao kini ang nahimo sa Dios pinaagi sa Ebanghelyo. Una, ang kaluwasan nagpasabot ug kaluwasan gikan sa sala. Apan unsa ang kahulogan sa sala? Niini nga leksyon, atong tubagon kining unang pangutana.

2 Sa Roma 1:18-32, giyagyag ni apostol Pablo ang tinuod nga kahimtang sa sala nga makaplagaan taliwala sa mga Hentil o sa paganong mga nasod. Atong hinumdoman nga sa Bibliya, sa wala pa ang pag-abot ni Kristo, ang kalibotan nabahin sa duha ka matang sa mga tawo: ang mga Judio (pinili sa Diyos, kaliwat ni Abraham); ug ang mga Hentil o mga nasud mibulag sa mga Judeo. Human sa pag-abot ni Kristo, ang mga tawo nabahin ngadto sa tulo ka matang: mga Judio, mga Hentil, ug mga Kristohanon. Atong basahon ang 1 Mga Taga-Corinto 10:32: “Ayaw paghatag ug kahigayonan sa pagkapangdol, bisan ngadto sa mga Hudiyo o sa mga Grego (mga Hentil) o sa simbahan sa Diyos (mga Kristohanon).” Kung ang usa ka Judio o Gentil mituo kang Kristo, kana nga tawo isipon nga usa ka Kristohanon.

3 Diha sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma, una niyang giatubang ang problema sa sala nga makita taliwala sa mga Hentil. Aron madiskobrehan ang tinuod nga kinaiya o kahimtang sa sala, kinahanglan natong mahibaloan ang duha ka pagpakita niini. Atong basahon ang Roma 1:18:

Kay ang kapungot sa Dios ginapadayag gikan sa langit batok sa tanang pagkadili-diosnon ug pagkadili-matarung sa mga tawo, nga nagapugong sa kamatuoran pinaagi sa pagkadili-matarung.

4 Gikan niini nga bersikulo, matikdi ang duha ka pulong nga naghulagway sa tinuod nga kinaiya sa sala: pagkadili diosnon ug pagkadili matarung.

- Ang unang aspeto sa sala kay batok sa Dios: **PAGKA DILI Dyosnon.**
- Ang ikaduhang aspeto sa sala kay batok sa mga tawo: **DILI MATARONG.**

5 Atong tan-awon una ang kahulogan sa unang aspeto: pagkadili diosnon.

6 ANG PAGKADILI DIOSNON (Griyego, ASEBEIA) maoy sala batok sa Diyos; nagpasabot kini nga walay hustong pagsimba ug pagtahod ngadto sa Diyos. Kini mao ang gamut sa tanang sala. Sa kasagaran, dili ba kita makadungog sa mga tawo nga moingon bahin sa usa ka daotan kaayo nga tawo, “Siya walay kahadlok sa Diyos”? Mao gyud kana ang kamatuoran. Kay ang tawo walay kahadlok sa Diyos nga makasala siya sa ubang tawo.

7 Gikan sa Roma 1:19-23 atong madiskobrehan ang mga paagi nga ang mga tawo makahimo niining sala sa pagkadili diosnon batok sa Dios.

8 Sumala sa Roma 1:19, 20, kung atong tan-awon pag-ayo ang tanan nga kahibulongang paglalang palibot nato, labi na ang matahum nga mga talan-awon ug tunog, unsa man ang atong gibati? Dili ba nga kita mapukaw sa pagtan-aw sa langit ug mosulti, "Tinuod, ang Diyos dako kaayo nga makahimo sa tanan niini nga mga butang"? Kinsa sa inyo ang wala pa nakabisita sa usa ka lugar nga puno sa natural nga katahum nga dili makapugong sa pagdayeg ug pagpasalamat sa Diyos?

9 Sumala sa Roma 1:19, 20, ang atong makita sa tanang kinaiyahan mao ang walay kataposang gahom ug pagkadiyos sa Diyos.

10 Apan, sumala sa Roma 1:21, unsa na hinuon ang gibuhat sa mga makasasala?

(a) Ang mga makasasala wala magsimba sa Dios ug wala nila ihatag Kaniya ang dungog nga angay sa Iyang ngalan. Kini ang hinungdan, pananglitan, ngano nga daghang mga tawo ang naa sa mga sinehan o mga shopping center sa mga lugar nga kalingawan imbes sa simbahan sa mga Domingo.

(b) Ang mga makasasala wala magpasalamat sa Dios alang sa kinabuhi ug sa mga panalangin nga padayon Niyang gihatag kanila. Usa ka adunahan nga negosyante nanghambog ngadto sa usa ka higala, nagtudlo sa iyang dako nga kabtangan, “Ang tanan niana nga kabtangan utang nako sa akong kaugalingong kaalam ug mga paningkamot dili sa uban.” Apan mangutana kami, kinsa sa imong hunahuna ang naghatag kaniya sa kinabuhi, kahimsog ug abilidad nga iyang gigamit sa pagdumala sa iyang negosyo?

Ang laing adunahang tag-iya sa ranso nanghambog ngadto sa iyang ministro sa simbahan, “Pastor,” siya miingon, nga mituyhad sa iyang mga kamot sa lapad nga lingin paingon sa iyang halapad nga propiedad, “ang tanan nianang yutaa kutob sa makita sa mata, akoa ra.” Ang pastor mitubag nga labaw ug gamay sa usa ka hunghong, samtang nagtudlo ngadto sa langit, “Apan, akong minahal nga higala, unsa ka daghan nga bahandi ang imong gitipigan didto?”

11 Ang pagdumili sa paghatag ug himaya sa Diyos ug sa pagpasalamat Kaniya adunay makadaot nga epekto sa kasingkasing ug hunahuna sa mga tawo. Unsa kana nga epekto? Sumala sa Roma 1:21, 22, kon ang mga tawo wala nagapadungog sa Dios kag nagapasalamat sa Iya, mangin buangbuang sila sa ila panghunahuna. Giunsa pagpakita ang ilang kabuang? Atong basahon ang Roma 1:23, 25:

²³ Ug giilisan ang himaya sa dili madunot nga Dios ngadto sa usa ka larawan nga gihimo sama sa madunoton nga tawo—ug mga langgam ug mga mananap nga upat ang tiil ug mga nagakamang nga mga butang. . . .²⁵ Nga nagbaylo sa kamatuoran sa Dios sa bakak, ug nagsimba ug nag-alagad sa mga binuhat kay sa Magbubuhat, nga mao ang dalayegon hangtud sa kahangturan. Amen.

12 Ang kabuang sa sala hingpit nga napadayag diha sa pagsimba sa mga diosdios. Unsa ang idolatriya? Mao kini ang paghimo ug pagsimba sa mga kinulit nga larawan sa dagway sa tawo o mananap o nagkamang nga mga binuhat.

PAGSIMBA SA MGA DIOS-DIOS

13 Ang mga pagdili sa Dios batok sa idolatriya estrikto ug klaro. Atong basahon ang Exodo 20:3-5; atong timan-an ang mga butang nga gidili sa Dios:

³ “Dili ka magbaton ug laing mga diyos sa atubangan Ko.”⁴ “Dili ka magbuhat alang kanimo ug usa ka linilok nga larawan—bisan unsa nga dagway sa bisan unsa nga anaa sa langit sa itaas, o anaa sa yuta sa ubos, o anaa sa tubig sa ilalum sa yuta;”⁵ ayaw pagyukbo kanila ni pag-alagad kanila. Kay ako, ang Ginoo inyong Dios, usa ka Dios nga mapainubsanon, nga nagabisita sa mga sala sa mga amahan ngadto sa mga anak hangtod sa ikatulo ug ika-upat nga henerasyon sa mga nagakagahig ug kanako.

14 Ang Dios nagdili sa upat ka butang:

- (a) Ayaw pagbaton ug laing mga diyos;
- (b) Ayaw paghimo ug bisan unsang kinulit nga mga larawan;
- (c) Ayaw pagyukbo sa mga imahen;
- (d) Ayaw pag-alagad sa mga larawan.

15 Ang uban, nga nag-angkon nga mga Kristohanon, adunay mga kinulit nga imahe sa ilang mga balay o simbahan. Ang ilang pasangil, "Dili kami mosimba sa mga imahen, ang mga imahen nagpahinumdom lang kanamo sa Diyos." Nakasala ba sila o wala?

16 Atong susihon pag-ayo kon sila ba naglapas sa mga sugo sa Diyos.

- a) Ang Dios nag-ingon, WALA NAY LAIN NGA DIOS (DIOSDIOS, GIKULIT NGA LARAWAN). Pangutana: Aduna ba silay idolo sa ilang simbahan o balay? Oo. Busa, ilang gilapas ang unang pagdili sa Dios.
- b) Ang Dios nag-ingon, AYAW PAGHIMO BISAN UNSANG LARAWAN. Pangutana: Naghimo ba sila ug kinulit nga larawan? Oo. Busa, ilang gilapas ang ikaduhang pagdili sa Dios.
- c) Ang Dios nag-ingon, AYAW MOYUKBO SA GIKULIT NGA LARAWAN. Pangutana: Nag-ampo ba sila atubangan sa linilok nga larawan, ug giduko ba nila ang ilang ulo o giluhod ang ilang mga tuhod atubangan sa diosdios? Oo. Busa, ilang gilapas ang ikatulo nga pagdili sa Dios.
- d) Ang Dios miingon, AYAW PAG-ALAGAD SA GIKULIT NGA LARAWAN. Pangutana: Nag-alagad ba sila sa linilok nga larawan pinaagi sa pagbisti niini ug pagdala niini diha sa mga prosesyon? Oo. Busa ilang gilapas ang ikaupat nga pagdili sa Dios.

17 Klaro kaayo nga gilapas sa mga tawo ang UPAT ka mga PAGDILI nga gihatag sa Dios bahin sa mga diosdios o mga larawan nga kinulit.

UBANG MGA DIOSDIOS

18 Tingali moingon ka, "Kon bahin kanako, wala akoy mga diosdios o mga larawan, wala ako magsimba sa mga diosdios." Apan nahibal-an ba nimo nga ang mga idolo naglakip labaw pa sa mga kinulit nga imahe. Ang tinuod nga kahulogan sa idolatriya mao ang bisan unsang TAWO o BUTANG o KALIHOKAN nga imong giisip nga mas importante pa kay sa Dios; bisan unsa nga nagsilbi nga kaatbang o kompetisyon alang sa imong gugma ug pag-alagad labaw pa sa Dios giisip nga usa ka diosdios. Pananglitan, sa mga bersikulo sa ubos, susiha kon unsang mga butanga ang nagsilbing mga kaatbang sa Diyos

- (c) Lucas 14:26, 27. Ang atong mga membro sa pamilya ug mga minahal mahimong kaatbang sa Diyos.
- (a) 2 Timoteo 3:4 . Ang kalibutanon nga kalipayan mahimong mas importante kay sa Dios.
- (b) Filipos 3:19 . Alang sa ubang mga tawo, ang ilang tiyan (mga gana) nagsilbi nga ilang diyos.

(c) Efeso 5:5 . Ang kadalo maoy usa ka matang sa idolatriya.

HAGIT

19 Niini nga leksyon, atong nadiskubrehan nga ang unang kahulogan sa sala mao ang pagkadili diosnon (Greek, ASEBEIA).

20 Ato kining ibutang kanunay sa hunahuna. Sa dili pa kita makasala batok sa mga tawo, makasala una kita sa Dios. Ang rason kon ngano nakahimo kita ug malain sa mga tawo tungod kay nawala nato ang atong kahadlok sa Dios.

21 This was what king David found out. Remember that David was described as “a man after God’s own heart” (Acts 13:22). But in one critical moment, he forgot himself and committed a grievous sin. He committed adultery with someone else’s wife; and when the woman got pregnant, he had the husband killed in order to cover up his sin. We say, he forgot himself. Actually, whom did he forget? He forgot God; he forgot to look up. But when he repented, what did he say? “Against You, You only, have I sinned, and done *this* evil in Your sight” (Psalm 51:4).

22 Ang sala kanunay batok sa Dios, ug batok Kaniya lamang. Kini ang kinauyokan nga kahulogan sa sala: Pagkalimot sa Dios; pagkawala sa kahadlok sa Diyos; dili paghatag sa Dios sa himaya ug pag-alagad nga angay Kaniya; napakyas sa paghatag sa Dios sa atong mga pasalamat.

23 Tingali, nakadungog na mo sa istorya bahin sa usa ka kawatan sa manok. Usa ka gabii miadto siya aron kawaton ang manok sa iyang silingan. Sa wala pa niya kuhaa ang manok, mitan-aw siya sa iyang atubangan ug walay tawo; Paglingi niya sa iyang luyo, walay tawo. Milingi siya sa iyang tuo, milingi siya sa iyang wala, wala siyay nakitang tawo didto. Sa katapusan, kontento nga walay tawo nga nagtan-aw, iyang gituy-od ang iyang mga kamot sa pagkupot sa manok. Apan sa kalit nakadungog siya og kusog nga tingog nga nag-ingon, “Nakalimot ka sa paghangad!”

24 Oo, ang hinungdan nga kita makasala batok sa ubang mga tawo tungod kay kita nakalimot sa paghangad, ngadto sa Dios nga nagtan-aw kanato gikan sa langit!

25 Kini ang hagit alang kanato niining panahona. Sukad karon, hinumdoman nato kanunay ang paghangad sa taas.

26 Ug ako adunay usa ka yano nga sugyot nga mahimo natong tanan matag adlaw. Tingali, ang uban kanato nagbuhat na niini. Apan kusganon kong gisugyot nga kitang tanan magpalambo niini nga batasan.

27 Kini ang batasan nga gitawag nato nga DDT – Daily Devotional Time. Usa ka adlaw-adlaw nga panahon sa pakig-ubang sa Diyos. Usa ka panahon nga magbasa kita sa Bibliya ug mag-ampo matag adlaw. Mahimo natong isummarize kini nga batasan sa acronym nga A-C-T-S-S:

- Una, ADORATION (PAGDAYEG). Sugdi sa pagdayeg ug pagpasalamat sa Diyos alang sa Kinsa Siya, sa Iyang kinaiya ug mga kinaiya.
- Ikaduha, CONFESSION (KUMPISAL). Sunod, ikumpisal ang bisan unsang sala ug mga kapakyasan nga imong nahibal-an, ug pangayo og pasaylo ug paghinlo sa Dios.
- Ikatulo, THANKSGIVING (PAGPASALAMAT). Pasalamat ang Dios sa Iyang mga panalangin ug sa mga tubag sa mga pag-ampo.
- Ikaupat, SUPPLICATION (PAG-AMPO). Ipresentar ang imong mga hangyo ug mga petisyon bahin sa imong mga panginahanglan ug mga problema ingon man alang sa ubang (imong pamilya ug mga higala).
- Ikalima, SCRIPTURE MEMORY (PAGSAG-ULO UG BERSIKULO). Pagpili og bisan usa ka bersikulo nga sag-ulohon sulod sa semana.

ANG LABING IMPORTANTE NGA DESISYON

28 Apan niining panahona, kini ang labing importante nga desisyon nga atong mahimo:

SUGOD KARON, I-COMMIT BA NIMO IMONG KAUGALINGON KANUNAY NGA UNAHON ANG DIOS SA IMONG HUNAHUNA, SA PULONG UG MGA BUHAT?

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 1:16: Kay wala ko igakaulaw ang Maayong Balita ni Cristo, kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa tanan nga motoo, una sa mga Judio ug usab sa mga Griego. Roma 1:16

EKSYON 5

SALA: PROBLEMA SA MGA HENTIL

Bahin 2

ANG SALA mao ang problema sa tanang tawo, Judio man o Hentil. Ang Ebanghelyo lamang ni Kristo ang magdala sa kaluwasan. Apan sa dili pa nato hingpit nga masabtan kon unsa ang kaluwasan, kinahanglan natong masabtan kung unsa ang sala, ug unsa ang mga problema nga dala sa sala.

Sa atong miaging leksyon, natun-an nato nga ang sala adunay duha ka kahulogan, duha ka aspeto. Ang unang aspeto mao nga ang sala batok sa Dios; kini gitawag nga **UNGODLINESS (dili diosnon nga kinabuhi)**. Ang ikaduhang aspeto mao ang batok sa mga tawo, ug kini gitawag nga **UNRIGHTEOUSNESS (dili matarong kinabuhi)**..

UNGODLINESS (ASEBEIA sa Griyego) mao ang sala batok sa Dios. Sa Griyego, ang **ASEBEIA** nagpasabot sa dili paghatag sa angay nga pagsimba ug pagpasidungog sa Dios. Kini mao ang ugat sa tanang sala.

Kasagaran nato madungog ang pahayag: “Kana nga tawo walay kahadlok sa Dios.” Tinuod kini; kay kung ang usa ka tawo walay kahadlok sa Dios, walay makapugong kaniya sa pagbuhat ug daotan batok sa ubang tawo.

DILI MATARONG NGA KINABUHI (Unrighteousness): SALA BATOK SA MGA TAWO

Among gihisgutan ang **PAGKADILI DIOSNON** sa miaging leksyon. Niini nga leksyon atong hisgutan ang **DILI MATARONG (ADIKIA sa Griyego)**. Ang pagkadili-matarong maoy sala batok sa mga tawo, batok man sa kaugalingon o batok sa uban. Ang pagkadili-matarong mao ang pagbuhat sa **DILI** husto o angay. Kini mao ang paglapas batok sa balaod ug sumbanan sa Dios.

Sa Roma 1:24-32 giyagyag ni apostol Pablo ang lainlaing paagi sa pagbuhat ug pagkadili-matarong sa mga tawo.

Atong basahon ang Roma 1:24: Busa gitugyan usab sila sa Dios ngadto sa kahugawan, sa mga kailibgon sa ilang mga kasingkasing, aron sa pagpakaulaw sa ilang mga lawas sa ilang kaugalingon.

1) ANG PAGKADILI-MATARONG MAO ANG PAGABUSO SA ATONG LAWAS (sa atong pagkatawo, kung kinsa kita). Basaha ang Roma 1:24.

Atong tan-awon una ang kaatbang sa pagkadili matarung. Sumala sa mga bersikulo sa ubos, hisguti ang pipila ka mga paagi sa pagtratar sa lawas sa hustong paagi.

- Efeso 5:29 _____
- 1 Corinto 6:19-20 _____

Paghisgot og pipila ka mga paagi nga ang mga tawo moguba ug magpakaulaw sa ilang mga lawas. Basaha ang 1 Corinto 6:9-16 .

---

(2) Ang pagkadili-matarong mao ang SAYOP NGA PAGGAMIT SA SEKSUAL NGA RELASYON. Unsang sayop nga relasyon ang gihisgotan sa Roma 1:26, 27 ? Dili angay nga hisgotan ang mga butang nga gibuhat sa mga tawo sa ilang hiwi nga seksuwal nga relasyon tali sa lalaki ug lalaki ug tali sa babaye ug babaye. Apan kini nga mga kahiwian resulta sa pagsalikway sa mga tawo sa Dios ug pagsupak sa Iyang mga sugo. Kini nga mga kahiwian moresulta sa mas grabe nga moral nga kahintang sama sa gipakita sa ubos.

---

3) Ang pagkadili-matarong mao ang pag-abuso sa hunahuna. Sumala sa Roma 1:28:

a. Kinsa ang gidumili sa mga tawo nga ibutang sa ilang hunahuna?

---

b. Tungod kay ang mga tawo nagdumili sa pagpabilin sa Diyos sa ilang hunahuna, sa unsang matanga sa hunahuna ang gihatag sa Diyos sa mga tawo?

Karon, giunsa sa mga tawo pag-isalikway ang Dios sa ilang hunahuna? Sa mga eskwelahan, gitudlo ang teoriya sa ebolusyon; sumala niini, walay Magbubuhat nga Dios. Ang tanan miabot lang kuno pinaagi sa higayon o aksidente. Posible ba kana? Makabuhat ba ang “wala” og “bisan unsa”? Apan kining teoriya gitudlo sa mga propesor sa mga eskwelahan ug unibersidad karon.

Laing pananglitan mao ang pagdili sa pagbasa sa Biblia ug pag-ampo sa mga eskwelahan. Ang Napulo ka Sugo dili tugotan nga ibutang sa mga opisina sa gobyerno, bisan pa sa mga korte o halls of justice.

TULO KA PAUBOS NGA LAKANG

Ang pagkadili-matarong adunay tulo ka mga lakang sa ubos.

LAKANG 1: SAYOP NGA PAGGAMIT SA LAWAS.

LAKANG 2: SAYOP NGA PAGGAMIT SA RELASYON SA LALAKI UG BABAYE.

LAKANG 3: SAYOP NGA PAGGAMIT SA HUNAHUNA.

Ang katapusan ug pinakaubos nga lakang sa ubos mao ang sayop nga paggamit sa hunahuna nga moresulta sa usa ka DAOTAN NGA HUNA-HUNA (REPROBATE MIND). Mahimo natong hubaron ang Roma 1:28 ingon sa mosunod, "Tungod kay giisip sa mga tawo nga basura ang kahibalo sa Diyos, gitugyan sila sa Diyos sa usa ka huna-huna sa basura, aron makahimo lamang ug basura."

Ang hunahuna nga nagsalikway sa Dios ingon nga basura, ang Dios usab nagsalikway ingon nga basura, DAOTAN (REPROBATE), gisalikway ingon nga dili sukod sa pagsulay. Sa higayon nga ang usa ka tawo mahulog sa pinakaubos nga lebel sa sala, ang Dios mobiya kaniya "sa pagbuhat sa mga butang nga dili angay" - sama sa mga butang nga gilista sa Roma 1:29-32.

Atong susihon pag-ayo ang listahan. Linyahi ang mga sala o mga makasasala sa lista nga imong nahibal-an o nabasa kung kinsa ang mohaum niana nga paghulagway.

- Ang tanang pagkadili-matarong,
- Sekswal nga imoralidad,
- Pagkadaotan,
- Pagkaibog,
- Malisyoso;
- Kasina,
- Pagpatay,
- panag-away,
- Pangilad,
- Daotan nga panghunahuna;
- Mga hunghong,
- Mga tiglibak,
- Nagdumot sa Diyos,
- Mapintas,
- Garbo,
- Mga manghambog,
- Mga imbentor sa daotang mga butang,
- Dili matinumanon sa ginikanan,
- Dili makasabot,
- Dili kasaligan,
- Dili mahigugma,
- Dili mapasayloon,
- Walay kaluoy;

ANG KALAWOM SA PAGKADILI MATARONG

Sa Roma 1:32 atong makita ang pinakaubos nga kahiladman sa pagkadili-matarong sa mga makasasala:

a. Unsay nahibaloan sa mga tawo bahin sa silot sa Diyos sa mga makasasala?

---

b. Bisan pa sa kamatuoran nga ang mga tawo nahibalo nga ang sala silotan sa kamatayon, unsa gihapon ang gibuhat sa mga tawo?

---

c. Dili lamang sila nagpadayon sa pagpakasala sa ilang kaugalingon, unsa ang ilang gibuhat ug unsa ang ilang gibati sa ubang mga makasasala?

KAPUNGOT SA DIOS

Atong basahon pag-usab ang Roma 1:18:

Kay ang kapungot sa Dios ginapadayag gikan sa langit batok sa tanang pagkadili-diosnon ug pagkadili-matarung sa mga tawo, nga nagapugong sa kamatuoran pinaagi sa pagkadili-matarung.

Sa imong hunahuna, ang Diyos ba adunay katungod sa pagpakita sa Iyang kasuko batok sa pagkadili-diosnon ug pagkadili-matarong sa mga tawo? Sumala kang apostol Pablo, oo. Ang Dios adunay katungod sa pagpakita sa Iyang kasuko batok sa pagkadili diosnon ug pagkadili matarung sa mga tawo. Dili lang tungod kay nakasala sila kondili tungod usab sa ilang sala gipugngan nila ang kamatuoran. Sa laing pagkasulti, ang kamatuoran sa Dios gipugngan nga mailhan tungod kay ang mga sala sa mga tawo nagpugong ug nagpugong sa kamatuoran.

Sa umaabot nga adlaw, sa kataposang paghukom, ang bug-os nga kasuko sa Diyos mapadayag. Apan, sa karon nga panahon, ang kapungot sa Dios gipadayag pinaagi sa buhat sa Dios sa "pagtugyan" o pagtugot sa mga tawo sa pagpadayon sa pagbuhat sa labi pa ka labi ka labi ka daotan nga mga sala.

Atong tun-an pag-ayo ang Roma 1:24, 25, 26. Handurawon nato ang sunodsunod nga tulo ka koral. Kining tulo ka mga koral nagrepresentar sa mga balaod sa Dios, sa ministeryo sa Balaang Espiritu, ug sa ministeryo sa mga sulugoon sa Dios. Kung ang mga tawo magpadayon sa pagduso batok sa mga koral pinaagi sa ilang padayon nga paglapas sa mga balaod sa Dios ug pinaagi sa ilang padayon nga pagsalikway sa tawag sa paghinulsol pinaagi sa Balaang Espiritu ug sa mga alagad sa Dios, unsa ang buhaton sa Dios? Moabut ang usa ka adlaw nga tangtangan

sa Dios ang mga koral sa hingpit, ug ang mga tawo magdali nga wala'y babag sa labi ka lawom ug labi ka daotan nga mga sala hangtod nga makaabut sila sa dili kalikayan nga katapusan sa paghukom ug silot. Pananglitan, unsa ang gisulti sa mga bersikulo sa ubos mahitungod sa walay pagpugong nga sala?

- Genesis 6:3
- Proverbio 34,35
- 2 Tesalonica 2:10-12
- Mateo 12:31,32

Ang pagpasipala batok sa Balaang Espiritu nagpasabot sa makanunayon nga pagsalikway sa tawag ug kombiksyon sa Balaang Espiritu, nga moabot ang panahon nga ang Balaang Espiritu mohunong sa pagtawag ug pagkonbikto sa usa ka makasasala. Sa higayon nga ang Balaang Espiritu mohunong sa pagkonbikto sa usa ka makasasala, gikan nianang higayuna ang makasasala wala nay kahigayonan o tinguha sa paghinulsol, ug sa ingon dili kalikayan nga siya modangat sa paghukom ug sa silot.

HAGIT

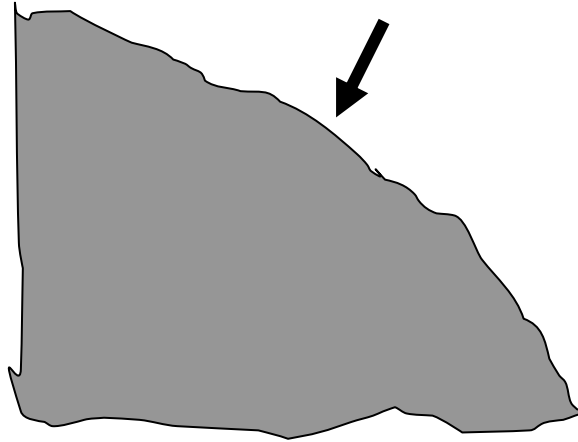
Ang mga sala nga gilista sa Roma 1:18-32 takos gayod sa kasuko sa Diyos. Apan mao kini ang hinungdan nga si Kristo mianhi sa kalibutan, aron sa pagluwas kanato gikan sa silot ug gahum sa sala. Ang Dios nagtawag kanato karon. Kinsa kaninyo ang dili sigurado sa inyong relasyon sa Diyos? Kinsa kaninyo ang walay kasiguroan nga gipasaylo na sa Dios ang inyong mga sala? Sin-o sa inyo ang indi sigurado kon may kabuhi pa kamo nga wala sing katapusan? Ayaw pagduha-duha, ayaw paglangan, ayaw paglangan sa pagsiguro nga naa ka sa husto nga relasyon sa Diyos. Paminawa ang tawag ug pasidaan gikan sa Pulong sa Dios sa mosunod nga mga bersikulo:

- 2 Corinto 6:1, 2
- Hebreohanon 3:12-15

Paghinulsol ug balik sa Diyos... karon, niining higayona!

Atong tapuson ang atong leksyon niini nga ilustrasyon.

Kinsa kaninyo ang mikatkat sa bukid? Ingon nila, kung mosaka ka sa bukid, kinahanglan ka makaamgo nga adunay "kahimtang nga walay pagbalik" (point of no return), kung manaog ka sa ubos nga bakilid. Pananglitan, tan-awa ang among numero sa ubos; tan-awa kung asa nagpunting ang pana. Kana ang punto sa walay pagbalik. Kinahanglan nimong sigurohon nga dili ka molapas niana nga punto, diin ang paubos nga pagbira sa grabidad mas kusog kay sa imong abilidad sa pagsaka balik pataas. Sa higayon nga makaagi ka nianang punto nga walay pagbalik, siguradong mahulog ka sa imong kamatayon.

Mao kini ang gipasidaan sa Bibliya. Ang sala adunay **KAHIMTANG NGA WALAY PAGBALIK**. Kung magpadayon ka sa imong pagpakasala, ug padayon nimong gibalewala ug gisalikway ang tawag sa Balaang Espiritu, pag-amping nga dili ka makaagi sa "punto sa dili pagbalik" kung ang Balaang Espiritu mohilom kanunay ug mohunong sa pagkonbikto kanimo.

Dili nimo mahibal-an kung kanus-a ka naabot sa punto nga wala'y pagbalik. Busa, karong adlaw, gihimo ko kini nga hangyo kanimo. Karong adlaw, paghinulsol ug balik sa Diyos. Karon mao ang adlaw sa kaluwasan. Salig kang Ginoong Jesus isip imong Manluluwas ug Ginoo niining higayona, karon.

SAG-ULOHA:

Roma 1:18: Kay ang kapungot sa Dios ginapadayag gikan sa langit batok sa tanang pagkadili-diosnon ug pagkadili-matarung sa mga tawo, nga nagapugong sa kamatuoran pinaagi sa pagkadili-matarung. Roma 1:18

LEKSYON 6:

SALA: PROBLEMA SA MGA JUDIO

1 May Kaila ka nga mga tawo nga taas kaayo ug pagtan-aw sa ilang kaugalingon? Kung makadungog sila bahin sa mga tawo nga nadakpan sa krimen o iskandalo, ang ilang dayon nga reaksyon mao ang pag-ingon, "Maayo na lang, dili ko ingana."

2 Ang mga ingon ani nga tawo adunay gitawag nga "labing balaan kay kanimo" nga kinaiya. Kasagaran, kini mga edukado ug relihiyoso nga mga tawo. Dili lang kay ubos ang ilang pagtan-aw sa uban, mahukomon usab sila.

3 Apan magbantay kita. Kon kita motulisok sa atong tudlo sa uban, hinumdumi nga mas daghang tudlo ang motudlo balik sa atong kaugalingon.

4 Mao kini ang topiko ni apostol Pablo sa Roma 2. Samtang iyang gihubit sa Roma 1:18-32 ang moral nga pagkadunot sa makasasalang mga Hentil, sama sa nadungog niya ang usa ka tawo nga mapahitas-on nga nag-ingon, "Sa akong kaugalingon, dili ako sama sa usa sa talamayon nga mga makasasala. Sa pagkatinuod, gidumtan ko ang maong mga tawo."

5 Mao kini ang rason ngano nga si apostol Pablo nagsugod niini nga kapitulo uban niini nga pahayag, "*Busa ikaw walay ikabalibad, O tawo, bisan kinsa ka nga magahukom, kay sa bisan unsa nga imong hukom sa uban ginahukman mo ang imong kaugalingon; kay ikaw nga nagahukom nagabuhat sa mao gihapon nga mga butang*" (Roma 2:1).

6 Ang relihiyoso nga mga tawo aduna niining mahukmanong tinamdan, inubanan sa pagbati nga sila mas maayo sa moral kay sa uban. Ang relihiyosong mga tawo makaplagaan taliwala sa tanang rasa ug nasod sa kalibotan, apan lagmit ang labing bantogang mga pananglitan makaplagaan taliwala sa mga Hudियो.

7 Sa Roma 2, ang mga Hudियो gi-target ni apostol Pablo isip representante sa tanang relihiyoso nga mga tawo. Aron mapugos ang mga Hudियो ug aron ipakita kanila nga ang pagka-relihiyoso dili igo nga panalipod sa ilang sala, gipatin-aw sa apostol nga si Pablo ang upat ka basihan sa paghukom sa Diyos. Ug gamit ang upat ka basihan, gipamatud-an ni Pablo nga ang mga relihiyoso nga tawo sama ka makasasala sa mga pagano nga Gentil.

BASEHAN 1: SUMALA SA KAMATUORAN

8 Unsa ang unang sukaranan sa paghukom sa Diyos? Ang hukom sa Dios SUMALA SA KAMATUORAN.

Roma 2:2:

Apan nasayod kita nga ang hukom sa Diyos sumala sa kamatuoran batok sa mga nagabuhat sa maong mga butang.

9 Sumala sa kamatuoran, dili sumala sa panagway. Nahibal-an nato kung unsang klase nga tawo ang usa ka relihiyoso pinaagi sa mga gawasnong pagpakita. Apan sa wala pa ang paghukom sa Diyos, ang tanang panggawas nga porma ug hitsura kuhaon sama sa sinina ug ang tinuod nga tawo ipadayag sa hingpit nga hubo.

10 Sa Daang Tugon ang Ginoo mipahayag, *“Ako, si Jehova, nagasusi sa kasingkasing, Ako nagasulay sa hunahuna, bisan sa paghatag sa matag tawo sumala sa iyang mga dalan, sumala sa bunga sa iyang mga buhat”* (Jeremias 17:10).

11 Si Kristo nag-ingon sa samang butang diha sa Bag-ong Tugon, *“... ang tanang mga simbahan makaila nga Ako mao Siya nga nagasusi sa mga hunahuna ug mga kasingkasing”* (Pinadayag 2:23).

12 Walay makaluwas sa paghukom sa Diyos. Ang mga relihiyoso nga tawo nagtuo nga tungod kay daghan sila kahibalo bahin sa relihiyon ug sa mga balaod sa Diyos, ug tungod kay kabalo sila mohukom sa uban, makalikay sila sa paghukom sa Diyos. Apan, unsa man ang giingon ni apostol Pablo? *“Ug naghuna-huna ka ba niini, O tawo, ikaw nga naghukom sa mga nagbuhat sa ingon nga mga butang, ug nagabuhat usab sa sama, nga makalikay ka sa paghukom sa Dios?”* (Roma 2:3)."

13 Dili lang mga Hudiyo ang nameligro niini. Kita usab anaa sa peligro, nga daghan kaayo og nahibaw-an bahin sa Bibliya, nga ang ingon nga kahibalo igo na aron kita mahimong dawaton sa atubangan sa Dios. Ang apostol Pablo nagpahayag nga ang pagkamapainubsanon, dili lang ang kahibalo, mao ang gidawat sa Diyos.

14 Sa pagkatinuod, kon mas daghan ang kahibalo, mas dako ang silot. Mao kini ang giingon sa Ginoo sa Lucas 12:47, 48: *“⁴⁷ Ug kadtong ulipon nga nahibalo sa kabubut-on sa iyang agalon, ug wala mag-andam sa iyang kaugalingon o magbuhat sumala sa iyang kabubut-on, pagahampakon sa daghang mga hampak. 48 Apan siya nga wala mahibalo, apan nakahimo sa mga butang nga takos sa mga labud, pagahampakon sa diyutay.*

15 Dugang pa sa kahibalo-nga-walay-pagsunod, adunay laing kapeligrohan nga kinahanglan natong likayan: pagpasagad sa kaayo sa Diyos kanato. Atong basahon ang Roma 2:4, 5 : *“⁴ Ukon ginatamay mo ba ang bahandi sa Iyang pagkamaayo, pagkamaintoson, ug pagkamaintoson, kay wala ka mahibalo nga ang pagkamaayo sa Diyos motultol kanimo ngadto sa paghinulsol ⁵ Apan sumala sa imong kagahi ug sa imong dili mahinulsulon nga kasingkasing ikaw [b] nagatipig alang sa imong kaugalingon ug kapungot sa adlaw sa kapungot ug sa pagpadayag sa Diyos.”*

16 Kasagaran nato moingon, "Naghunahuna ra kita sa Diyos kung kita naa sa kalisod." Tinuod na para sa daghang mga tawo. Apan sumala sa Roma 2:4, 5, kinahanglan nga hunahunaon nato ang Dios bisan pa sa dihang wala kita sa kalisod, sa mga panahon nga nag-enjoy kita sa mga panalangin, sa dihang ang atong kinabuhi murag malinawon ug malipayon. Kinahanglan nga duolon gyud nato ang Diyos labi na kung ang kinabuhi nagtan-aw nga maayo ug malampuson. Kini tungod kay ang kaayo sa Diyos gituyo aron magdala kanato sa paghinulsol ug sa mas Diyosnon nga kinabuhi.

17 Sa Tagalog adunay usa ka panultihon, "Kung ayaw ka sa santong dasalan, kukunin ka sa santong paspasan." (sa luag nga paghubad, "Kung dili tika makuha sa maayo, makuha tika sa dili maayo.") Ang kaayo sa Diyos mao ang iyang paagi sa pagdapit kanato nga mapainubsanon. Apan kung magpadayon kita sa pagbaliwala sa Iyang malumo nga pagdapit, moabot ang panahon nga makadawat kita sa Iyang paghukom. Ang Roma 2:5 nagpasidaan kanato, *"Apan sumala sa imong pagkamalumo ug sa imong dili paghinulsol nga kasingkasing, nagatipig ka alang sa imong kaugalingon ug sa adlaw sa kasuko ug pagpadayag sa matarung nga paghukom sa Dios."*

BASE 2: SUMALA SA MGA TRABAHO

18 Atong makita ang ikaduhang basehanan sa paghukom sa Diyos sa Roma 2:6: Siya *"magabalus sa matag usa sumala sa iyang mga buhat"*

19 Atong basahon gikan sa atong Bibliya ang Roma 2:7-10. Ang mga bersikulo sa ubos gikan sa Pinadayag magpakita kon sa unsang paagi ang mga tawo pagahukman sumala sa ilang mga buhat.

20 Sa Katapusang Paghukom, ablihan sa Dios ang mga libro. Atong basahon ang Pinadayag 20:11, 12: *"¹¹ Unya nakita ko ang usa ka dako ug puti nga trono ug Siya nga naglingkod niini, gikan sa kang kinsang nawong ang yuta ug ang langit mikalagiw. Ug walay hingkaplagan nga dapit alang kanila. ¹² Ug nakita ko ang mga patay, gagmay ug dagku, nga nanagtindog sa atubangan sa Dios, ug ang mga basahon gibuklad.*

21 Sa atong panahon, daghang mga kriminal ang nakalikay sa hustisya. Tungod kay walay mga saksi sa ilang mga krimen. Tungod niini, uban sa tabang sa modernong teknolohiya, ang gobyerno nag-instalar ug daghang mga security camera sa mga sensitibong lugar, sama sa mga tugpahanan, ug uban pa. Daghang mga kriminal ang nadakpan pinaagi sa tabang niini nga mga kamera.

22 Apan walay usa nga makatago gikan sa mga mata sa Dios nga nakakita bisan asa. Makahadlok gayod kini! Nakita ug girekord sa Dios diha sa Iyang libro ang tanan natong gibuhar, lakip ang atong gihunahuna sa atong kinahiladman nga hunahuna ug kasingkasing. Ug sa adlaw sa paghukom, ang maong libro maablihan ug walay usa kanato ang makalimud sa atong nabuhar o gihunahuna, tungod kay silang tanan nahisulat sa basahon sa Dios. Ang ubang mga komentarista sa Bibliya nag-ingon nga kini mahimong sama sa salida sa atong tibuok kinabuhi nga i-replay. Makahahadlok ug makauulaw nga hunahunaon nga ang tanan natong mga sala nga gihimo sa tago mapadayag ug makita sa tibuok uniberso!

23 Apan dayega ang Dios! Siya Mismo mihatag og paagi diin kita mapasaylo sa tanan natong kasal-anan ug aron ang tanan natong mga rekord mapapas gikan sa Iyang basahon. Kon imong ibutang ang imong pagtuo kang Kristo ug dawaton Siya isip imong Manluluwas ug Ginoo, misaad Siya nga pasayloon ang tanan nimong kasal-anan ug limpyohan ka gikan sa tanan nimong pagkadili matarung, ug Siya mipasalig kanimo nga dili na Niya hinumdoman ang imong mga sala!

BASE 3: WALAY PAVORITISMO

24 Atong mabasa ang bahin sa ikatulong basehanan sa paghukom sa Diyos sa Roma 2:11: “*Kay walay pagpihigpihig sa Diyos.*”

25 Kasagaran, ang Hustisya gihulagway nga usa ka babaye nga gitaptapan ang mata nga naggunit ug timbangan sa iyang kamot. Kini nagpasabot nga ang hustisya walay pagtahod sa bisan kinsa, walay pagpihig sa tanan, dato o kabos, bantogan o ordinaryo.

26 Subo nga palandungon, kasagaran sa atong nasud, ang hustisya walay taptap, imbes mubuka ang mga mata ug sagad modapig sa mga adunahan ug sikat, ang usa ka kamot nagkupot sa timbangan apan ang pikas nga kamot bukas nga naghuwat nga makadawat og suborno.

27 Apan atubangan sa Diyos, ang tanang tawo managsama. Ug ang Dios dili kinahanglan nga adunay mga taptap, tungod kay ang Iyang mga mata motuhop ngadto sa kinahiladman nga mga suok sa kasingkasing, ug Iyang makita ang tinuod nga mga motibo o katuyoan luyo sa matag buhat. Walay pavoritismo sa Diyos.

28 Bisan pa, ang uban nagkontra sa pagkapaboritismo sa Diyos pinaagi niini nga pangutana: "Unsa man ang paghukom sa Diyos sa mga tawo nga wala makabalo sa mga balaod sa Diyos o mga tawo nga wala makadungog bahin kang Kristo?"

(a) ANG KABALO SA MGA BALAO SA DIYOS

Atong hisgotan una ang mahitungod sa paghukom sa Diyos niadtong nakahibalo sa mga balaod sa Diyos. Lakip niini mao ang mga Hudiyo nga gihatagan sa Pulong sa Diyos, ang Iyang mga balaod, sama sa Napulo ka Sugo. Ang mga tawo nga nakahibalo sa mga balaod sa Dios pagahukman sumala sa mga balaod nga ilang nahibal-an.

Roma 2:12, 13:

¹² Kay ang tanan nga nakasala nga walay balaod malaglag usab nga walay balaod, ug ang tanan nga nakasala diha sa balaod pagahukman pinaagi sa balaod ¹³ (kay dili ang mga tigpaminaw sa balaod mao ang matarong sa panan-aw sa Diyos, kondili ang mga magtutuman sa balaod pagamatarongon..

Sa Kataposang Paghukom, ang Diyos mangutana sa mga Hudiyo ug sa tanang tawo nga nahibalo sa Pulong sa Diyos: "Gituman ba ninyo ang tanang kaayohan nga gisugo sa Diyos kaninyo nga buhaton?"

Ug unsa man ang tubag sa mga Hudiyo ug sa tanang mga tawo nga nakahibalo sa Pulong sa Diyos? Sila tanan motubag: WALA NAMO GIBUHAT ANG TANAN NGA MAAYO NGA GIYSUGO SA DIYOS, UG WALA NAMO GIKALIKAYAN ANG TANAN NGA DAUT NGA GIDILI SA DIYOS.

Nganong mao man kana ang ilang tubag? Kay walay usa nga hingpit, bisan sa mga Hudiyo o taliwala sa mga tawo nga nahibalo sa Pulong sa Diyos.

(a) KADTONG WALA KAHIBALO

Ang mga Gentil o paganong mga nasud nga wala makahibalo sa Pulong sa Dios gikan sa Biblia pagahukman base sa balaod sa Dios nga nasulat sa ilang mga kasingkasing.

Roma 2:14, 15:

¹⁴ Kay sa diha nga ang mga Gentil, nga walay kasugoan, sa kinaiyanhon nagabuhay sa mga butang diha sa kasugoan, kini sila, bisan tuod walay kasugoan, maoy usa ka balaod sa ilang kaugalingon, ¹⁵ nga nagapakita sa buhat sa kasugoan nga nahisulat sa ilang mga kasingkasing,

ang ilang tanlag usab nagpamatuod, ug sa taliwala sa ilang kaugalingon ang ilang mga hunahuna nagasumbong o sa laing paagi, sila nagapasaylo kanila).

Pananglitan, sa Adlaw sa Paghukom, sa unsang paagi hukman sa Diyos ang usa ka tribo sa kabukiran gikan sa kinahiladman nga kalasangan sa usa ka bukid sa Pilipinas? Kini nga tribu wala gayud maabot sa sibilisasyon, wala gayud makadawat og edukasyon, siya hingpit nga walay alamag sa mga balaod sa Dios ug sa Bibliya ug ni Kristo. Ang Dios dili gayud mangutana niini nga tribo kon siya mituman o wala sa Napulo ka Sugo o kon siya mituo o wala kang Kristo.

Hinunoa, unsay ipangutana sa Diyos kaniya? Ang Diyos mangutana niining tawhana niining pangutanaha: “Gituman ba nimo ang tanang maayong butang nga gisugo kanimo sa imong tanlag? Mao kini ang mga pangutana nga ipangutana sa Dios sa tanan nga mga tawo nga ignorante sa Pulong sa Dios ug sa Iyang mga balaod, ug ignorante kang Kristo.

Ug unsay tubag sa maong tribo ug sa tanang tawo nga sama kaniya nga wala makadungog sa mga balaod sa Diyos o ni Kristo? Makabaton silag tubag nga susama niadtong nakahibalo sa mga balaod sa Diyos: **WALA KO GIBUHAT ANG TANANG KAAYO NGA GIINGON SA AKONG KONSENSYA NGA BUHATON KO; WALA KO NAGLIKAY SA TANAN NGA DAUTAN NGA GIINGON SA AKONG KONSENSYA NGA LIKAYAN KO.**

Unsa kana nga tubag? Kay walay usa nga hingpit bisan sa mga Gentil ug sa mga pagano.

Ang paghukom sa Diyos parehas ra para sa tanan – Hudiyo o Hentil, kadtong nakahibalo sa mga balaod sa Diyos ug kadtong wala: **SALAN! ANG TANAN ANGAYAN NGA SILOTAN!**

BASE 4: SUMALA SA EBANGHELYO

29 Ang kataposang basehanan sa paghukom sa Diyos makaplagan sa Roma 2:16: *“Sa adlaw nga ang Diyos maghukom sa mga tinago sa mga tawo pinaagi kang Jesu-Kristo, sumala sa akong ebanghelyo.”*

30 Gipahimutang sa Diyos si Cristo isip Maghuhukom sa tanan. Ug sa Adlaw sa Paghukom, ang Iyang paghukom ibase sa mga basihan nga atong giestudyohan sa ibabaw, ug ang tanang ebidensya nga gikinahanglan kuhaon gikan sa basahon sa Diyos nga basahon.

31 Ang awtoridad ni Kristo isip Maghuhukom gipakita gikan sa mosunod nga mga bersikulo:

Juan 5:22:

Kay ang Amahan dili magahukom kang bisan kinsa, kondili gitugyan niya ang tanang paghukom ngadto sa Anak.

Buhat 17:31:

Tungod kay nagtakda Siya ug usa ka adlaw nga pagahukman ang kalibutan sa pagkamatarung pinaagi sa Tawo nga Iyang gipili. Gihatagan niya kini og kasiguruhan sa tanan pinaagi sa pagbanhaw kaniya gikan sa mga patay.

2 Corinto 5:10:

Kay kitang tanan kinahanglang moatubang sa hukmanan ni Kristo, aron ang matag usa makadawat sa mga butang nga nabuhat sa lawas, sumala sa iyang nabuhat, maayo man o daotan.

Filipos 2:9-11:

⁹ Busa gibayaw usab siya sa Dios ug gihatagan siya sa ngalan nga labaw sa tanan nga ngalan, ¹⁰ aron sa ngalan ni Jesus ang tanang tuhod mangaluhod, sa langit, ug sa yuta, ug sa ilalum sa yuta, ¹¹ ug nga ang tanang dila magasugid nga si Jesu-Cristo mao ang Ginoo, alang sa himaya sa Dios nga Amahan.

HAGIT

32 Atong gitun-an ang mahitungod sa upat ka mga sukaranan sa paghukom sa Dios:

- Sumala sa kamatuoran
- Sumala sa mga buhat
- Walay pagpihig
- Sumala sa Ebanghelyo ni Kristo

33 Apan ang kinauyokan nga kamatuoran nga kinahanglan natong hinumdoman mao kini:
KINAHANGLANG KITA TANAN MAGPAKITA SA ATUBANGAN SA PAGHUKOM SA LINGKURANAN NI KRISTO.

34 Daghang tawo karon ang naglikay kang Kristo. Ang ilang pasangil (sama sa among gipunting sa ibabaw) mao kini: "Unsa man ang mahitungod niadtong wala makadungog mahitungod kang Kristo?"

35 Ang tubag sa maong pagsupak yano ra: "Higala, si Kristo maghukom sumala niana niadtong mga tawo nga wala makadungog mahitungod Kaniya. Ang kinahanglan nimong tagdon mao kini: Kamo karon nakadungog bahin kang Kristo. Unsa ang imong desisyon - dawaton ba nimo Siya o isalikway Siya?

36 Duna tay panultihon sa Tagalog: "Pagkahaba-haba man ng prusisyon, sa simbahan din ang tuloy" – "Bisan unsa kadugay ang prosesyon, mobalik ra gihapon sa simbahan sa katapusan".

37 Oo, mahimo nimong ipadayon ang paglangan sa pagdesisyon kung dawaton ba si Kristo o dili, oo, mahimo nimong likayan Siya karon, apan hinumdomi: Ang Adlaw sa Paghukom moabut gayud, ug ang Kristo nga imong gilikayan mao ang Kristo nga kinahanglan nimong atubangon sa katapusan.

38 Karon, si Kristo nagtawag kanimo sa tingog sa usa ka mahigugmaong Manluluwas.

39 Sa Adlaw sa Paghukom, ipahayag niya ang hukom kanimo ingon nga imong Maghuhukom.

40 Unsa man ang imong pilion, aron dawaton si Kristo ingon imong Manluluwas karon? O moatubang ka ba kang Kristo isip imong Maghuhukom sa Adlaw sa Paghukom nga motambog kanimo ngadto sa impiyerno?

41 Dawata si Kristo karon. Ugma mahimong ulahi na kaayo!

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 2:4: O ginatamay mo ba ang kadagaya sa iyang kaayo, pagkamapailubon, ug pagkamainantuson, nga wala mahibalo nga ang pagkamaayo sa Dios nagatultol kanimo ngadto sa paghinulsol? Roma 2:4

LEKSYON 7

SALA: DOBLENG PROBLEMA, DOBLENG SOLUSYON

1 Nakadungog ka na ba sa pahayag: "ang hingpit nga pagkadaotan sa tawo"? Mituo ka ba niini nga doktrina? Tinuod ba nga ingon ana ka daotan ang mga tawo? Wala bay maayong mga tawo sa palibot? Mao kini ang doktrina nga gipatin-aw ni apostol Pablo sa unang bahin sa iyang sulat ng adto sa mga taga-Roma.

2 Sa Roma 1:18-32, gipamatud-an ni Pablo nga ang mga Hentil o paganong mga nasod hingpit nga makasasala.

3 Sa Roma 2:1-24, gipamatud-an usab ni Pablo nga ang mga Hudiyo parehas nga makasasala, bisan pa nga sila adunay Pulong sa Diyos.

4 Sa Roma 3:9, mao kini ang kataposang pahayag ni apostol Pablo bahin sa mga Hudiyo ug mga Hentil (Grego): “Unsa man diay? Mas maayo pa ba kita kay kanila? Dili gayod.

5 Gikan sa atong Bibliya, atong basahon ang Roma 3:10-18, ug atong sulayan nga bation ang bug-os nga gibug-aton sa problema sa sala nga nagkontrolar sa tanang katawhan.

6 Atong basahon pag-usab gikan sa Roma 3:10: **WALAY MATARONG, WALA, BISAN USA!** Kini nga bersikulo nagpamatuod sa doktrina sa hingpit nga pagkadautan sa mga tawo.

7 Unsa ang kahulogan sa hingpit nga pagkadaotan sa mga tawo? Ang katin-awan makita sa laing bersikulo:

Roma 3:23:

Kay ang tanan nakasala ug nakabsan sa himaya sa Dios.

8 Gikan niini nga bersikulo atong nadiskobrehan ang doble nga problema sa sala.

- Una, ang tanan nakasala. Ang tanan nakalapas sa mga balaod sa Dios. Mahimo natong iilustrar ang problema sama sa mosunod: Nahulog kita sa lawom nga gahong; ang problema nato unsaon nato paggawas sa gahong?
- Ikaduha, ang tanan nakalapas sa himaya sa Dios. Mahimo natong ipakita kini nga problema sama sa mosunod: Tanan kita naningkamot nga makab-ot ang langit, apan ang tanan natong mga hagdan mubo. Ang atong problema mao nga unsaon nato paghimo o unsaon man nato pagkuha og hagdan nga makaabot sa langit?

9 Sumala sa Roma 3:23, mao kini ang kahulogan sa bug-os nga pagkadaotan – bug-os nga pagkamakasasala sa mga tawo: ang tanan nahulog sa gahong, ug ang tanan nilang mga hagdan mubo ra kaayo aron makaabot sa langit.

10 Mao kana ang dobleng problema sa sala: Unsaon man nato paggawas sa gahong? Ug unsaon nato pagkab-ot sa langit? Atong tun-an pag-ayo kining doble nga problema sa sala.

NAHULOG SA GAHONG

11 Una, ang tanan nakasala, ang tanan nakalapas sa mga balaod sa Dios. Ang Dios MATARONG. Tungod kay Siya matarong, Iyang gimando nga ang tanang sala, dako o gamay, kinahanglang silotan. Isip usa ka makiangayon nga Dios, dili Niya tugotan ang bisan unsang sala nga makalingkawas nga dili silotan. Ang silot sa sala mao ang walay kataposang kamatayon, o walay kataposang pagkabulag sa Diyos.

12 Atong basahon ang Pinadayag 21:8:

Apan ang mga talawan, dili matinuohon, mga dulumtanan, mga mamumuno, mga makihilawason, mga salamangkero, mga tigsimbag mga diosdios, ug ang tanang mga bakakon adunay ilang bahin sa linaw nga nagdilaab sa kalayo ug asupre, nga mao ang ikaduhang kamatayon.”

13 Mao kini ang listahan sa tanang makasasala nga itambog ngadto sa impiyerno. Tun-i pag-ayo ang lain-laing mga sala nga gilista. Sa imong hunahuna, kinsa sa mga makasasala nga nalista ang imong giisip nga labing daotan? Tingali moingon ka, ang mamumuno mao ang labing daotan nga makasasala.

14 Karon, kinsa sa mga makasasala nga nalista ang imong giisip nga dili kaayo daotan? Tingali, moingon ka nga ang bakakon mao ang labing gamay nga daotan sa mga makasasala.

15 Karon, sumala sa Pinadayag 21:8, asa ilabay ang pagpatay? Ngadto sa linaw nga kalayo, di ba?

16 Usab, sumala sa Pinadayag 21:8, asa man usab itambog ang bakakon? Sa samang dapit, ang linaw nga kalayo! Walay kalainan tali sa padulngan sa mamumuno ug sa bakakon – walay kalainan tali sa daotan kaayo nga makasasala ug sa dili daotang makasasala – ang duha moadto sa samang dapit.

17 Ngano man? Kay ang Dios hingpit nga balaan ug matarong. Sa mga mata sa balaan ug matarong nga Diyos, walay sala nga mas bug-at o mas gaan, ang tanang kasal-anan parehas nga daotan ug parehas nga takos sa samang silot sa samang dapit, ang linaw nga kalayo.

18 Unsay kahulogan niining tanan? Kitang tanan anaa sa peligro nga itambog sa linaw nga kalayo. Karon, ang dako nga pangutana mao: Kinsa kanato ang wala gayud mamakak, bisan kausa?

19 Apan atong tan-awon ang sala sa pagpatay. Sigurado ko nga walay usa kanato ang sad-an sa pagpatay. Apan nahibalo ka ba kon unsay giingon sa Bibliya bahin sa sala sa pagpatay? Atong basahon ang 1 Juan 3:15:

15 Ang nagadumot sa iyang igsoon mamumuno, ug nasayod kamo nga walay mamumuno nga may kinabuhing dayon nga nagapabilin diha kaniya.

20 Unsay giingon sa Bibliya? Bisan kinsa nga nagadumot sa iyang igsoon mamumuno. Aron makahimo sa sala sa pagpatay, dili kinahanglan nga mogamit ka og pusil o kutsilyo. Igo na nga naghambin kitag pagdumot sa atong kasingkasing, ug sumala sa Bibliya, pinaagi sa paghupot nianang pagdumot sa atong kasingkasing nahimo kitang mamumuno!

21 Kinsa man kanato ang wala pa nakabatyag og kasuko ug pagdumot batok sa usa ka tawo nga nakapasakit nato? Dili ba tinuod nga tungod sa atong kusog nga kasuko ug pagdumot, sa usa ka higayon o lain, nakahunahuna kita niini batok sa usa ka tawo nga nakapasakit nato: Gusto ko nga mamatay siya! Dili na kinahanglan nimo siya nga pusilon o dunggabon, apan sa imong kasingkasing gitunglo na nimo siya ug gipanghinaot nga mamatay siya.

DAUTAN NGA BALITA!

22 Kini ang dili maayong balita sa Bibliya. Kitang tanan anaa sa usa ka makalilisang nga kapeligrohan. Kitang tanan namakak. Kitang tanan nasuko pag-ayo (labing menos, kausa) batok sa usa ka tawo. Ug tungod niining duha ka mga sala, pagpamakak ug pagpatay, kitang tanan anaa sa peligro nga itambog ngadto sa linaw nga kalayo!

23 Apan salamat sa Dios! Ang Bibliya adunay MAAYONG BALITA alang kanato! Kini mao ang Ebanghelyo ni Kristo. Ang ebanghelyo nagpasabot ug maayong balita. Unsa ang maayong balita ni Kristo?

24 Si Kristo nanaug gikan sa langit, ug Siya nanaug sa gahong diin kita nahulog, ang gahong sa sala. Ang sala usa ka utang nga kinahanglan natong bayran sa Dios. Nahulog kita sa gahong sa sala, ug nalubong kita sa lawom nga utang sa sala nga dili nato mabayran. Apan si Kristo nanaug sa gahong diin kita, ug Iyang gikuha ang atong kasal-anan, Iyang giangkong ang responsibilidad sa atong utang, ug Iyang gipas-an sa Iyang kaugalingon ang tanan natong kasal-anan ug utang ug gidala ang tanan niana ngadto sa krus. Ug didto sa krus, gihalad ni Kristo ang Iyang kaugalingon ingon nga halad sa pagtubos aron ibayad sa tanan natong kasal-anan ug sa atong utang sa Dios.

25 Si Kristo Mismo walay sala ug walay sala nga bayran. Kita ang mga makasasala, ug kita ang kinahanglan nga mamatay alang sa atong mga sala didto sa krus. Apan si Kristo mipuli kanato; Siya nahimong atong Kapuli, ug isip atong Kapuli, Siya namatay alang sa atong mga sala.

26 Atong basahon ang 1 Pedro 3:18:

Kay si Cristo usab nag-antus sa makausa tungod sa mga sala, ang matarung alang sa mga dili matarung, aron kita madala niya ngadto sa Dios, nga gipatay sa unod, apan gibuhi pinaagi sa Espiritu.

27 Si Kristo namatay alang sa atong mga sala. Wala siya magpabilin; human sa tulo ka adlaw, nabanhaw Siya gikan sa mga patay. Karon, Siya nagtanyag ug kapasayloan sa mga sala sa tanan. Kon imong ibutang ang imong pagtuo kang Kristo ug dawaton Siya sa imong kinabuhi, Siya mopasaylo sa tanan nimong kasal-anan ug Siya mobayaw kanimo gikan sa gahong sa sala.

MUBO NGA HAGDAN

28 Ang sala adunay ikaduhang problema. Tungod sa sala, nawad-an kita sa himaya sa Dios. Bisan pag makagawas ta sa gahong, naa gihapon tay problema: Mubo ang atong hagdan, unsaon man nato pagkab-ot sa langit?

29 Aron makaabot sa langit, ang Diyos adunay usa ka sukdanan. Atong basahon ang Mateo 5:48:

Busa magmahingpit kamo, ingon nga hingpit ang inyong Amahan sa langit.

30 Aron makaabot sa langit, gikinahanglan sa Dios nga kita mahimong perpekto ingon nga perpekto ang Dios. Apan moingon ka, “Kinsa ako, perpekto?” Oo, mao kana ang sukdanan sa Diyos. Ang hingpit nga mga tawo lamang ang kuwalipikado nga makasulod sa usa ka hingpit nga dapit sama sa langit.

31 Mao kini ang atong pasabot sa pagkahadlok sa mubo nga hagdanan. Ang tanan nato nga kaayohan sama sa hagdang-hagdang bato nga atong paningkamotan nga gamiton aron makasaka sa langit. Ang uban nato adunay mubo nga hagdang (dili kita dili kaayo maayo), ug ang uban nato adunay taas nga hagdang (nagtuo kita nga daghan na kita'g nahimo nga maayo nga mga buhat). Apan bisan unsa pa kaayo nato paghunahuna nga maayo kita, ang tanan nato nga kaayohan ug ang labing maayo nga butang nga mahimo nato dili gihapon makasunod sa sukdanan sa pagkahingpit sa Diyos.

32 Ang Dios nagkinahanglan nga kitang tanan mahimong 100% perpekto.

- Tingali ang uban kanato naghunahuna nga kita 25% maayo.
- Ang uban tingali maghunahuna nga sila 50% maayo.
- Ang uban tingali maghunahuna nga sila 75% maayo.

- Ug tingali ang pipila nagtuo nga sila 95% maayo.

33 Apan ang sukdanan sa Diyos nagpabilin nga pareho: 100% lang ang madawat niya. Ug kinsa kanato ang makaingon nga kita 100% maayo?

34 Mao ni ang DILI MAAYONG BALITA sa Bibliya bahin sa atong kaayo.

Isaias 64:6:

*Apan kitang tanan sama sa mahugaw nga butang,
44s aka tanan natong pagkamatarong sama sa hugaw nga mga trapo.*

35 BALAAN ang Dios. Ug sa mga mata sa 44s aka balaan nga Dios, ang tanan natong pagkamatarung ug pagkamaayo sama sa hugaw nga mga trapo.

Ang Ecclesiastes 7:20 nag-ingon usab: *Kay walay matarung nga tawo sa yuta nga nagabuhat ug maayo ug dili makasala.*

36 Sa mga mata sa Diyos, bisan ang labing matarong nga tawo makahimo gihapon sa pagpakasala.

37 Santiago 2:10 usab nag-ingon: *Kay bisan kinsa nga magtuman sa tibuok balaod, apan makasala sa 44s aka bahin, siya sala sa tanan.*

38 Sumala sa sukdanan sa Diyos, ang paglapas sa 44s aka sugo giisip nga 44s aka paglapas sa tibuok balaod. Mao kini ang dili maayong balita: Walay usa kanato nga hingpit; busa, walay usa kanato ang takus nga makasulod sa langit. Unsaon man nato pagsulbad ang problema sa mubo nga hagdanan?

Hulagway. 1: Problema sa Sala

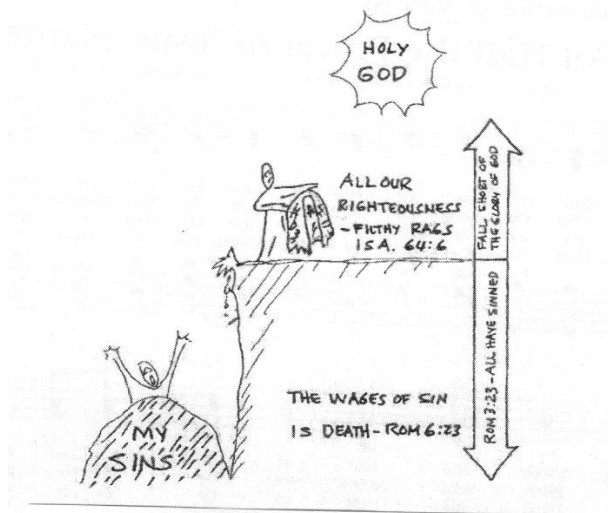

Fig. 3: The Problem of Sin

MAAYONG BALITA!

39 Ang Ebanghelyo ni Kristo nagdala kanato og maayong balita. Si Kristo mianhi sa yuta dili lamang aron mamatay sa krus; Nanaog siya aron magkinabuhi sa hingpit nga tawhanong kinabuhi. Sa dinhi pa Siya sa yuta, wala Siya makahimo bisan usa ka sala.

40 Mao kini ang giingon sa Hebreohanon 4:15: *Kay kita walay Labawng Sacerdote nga dili malooy sa atong mga kaluyahon, kondili sa tanang paagi gitintal sama kanato, apan walay sala.*

41 Sa dinhi pa Siya sa yuta, si Kristo gitintal sa tanang paagi nga posible; bisan pa niana, bisan unsa nga mga pagtintal nga gipahamtang ni Satanas Kaniya wala Siya motugyan ni bisan kinsa kanila; Iyang gibuntog ang tanang mga pagtintal, ug wala Siya makahimo bisan usa ka sala.

Ang 1 Pedro 2:22 nag-ingon usab: *“Kinsa wala makabuhat ug sala, Ni nakaplagnan ang limbong sa Iyang baba.”* Si Kristo nagkinabuhi ug hingpit nga tawhanong kinabuhi dinhi sa yuta. Kini usa ka maayong balita alang kanato. Ngano man?

42 Si Kristo mao na ang atong DALAN, atong HAGDAN, paingon sa langit! Si Kristo miingon, *“Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi; walay makaadto sa Amahan gawas kon pinaagi Kanako”* (Juan 14:6).

43 Ang sala adunay doble nga problema:

- Una, kita nakasala ug nahulog sa gahong sa sala ug kita nalubong sa usa ka bukid sa utang sa sala.

- Ikaduha, nakabsan kita sa himaya sa Dios. Walay usa kanato nga perpekto, ug ang tanan natong kaayo sama sa hagdan nga dili makaabot sa langit.

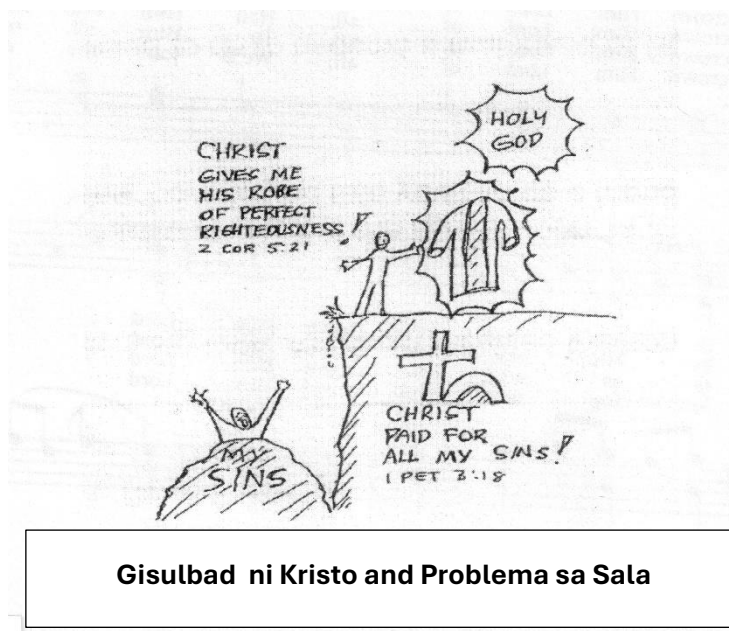
44 Mao kana ang dili maayong balita.

45 Karon, ang Ebanghelyo adunay doble nga maayong balita:

46 Una, gibayran ni Kristo ang tanan natong kasal-anan didto sa krus; niining paagiha Iyang nasulbad ang unang problema sa sala.

47 Ikaduha, si Kristo nagpuyo sa usa ka hingpit nga tawhanon nga kinabuhi dinhi sa yuta, ug ang Iyang hingpit nga pagkamatarung karon sama sa usa ka puti nga kupo sa pagkamatarung nga Iyang gihatag kanato ingon nga atong madawat nga saput sa atubangan sa Dios, ug niini nga paagi Iyang gisulbad ang ikaduhang problema sa sala. Gikuha ni Kristo gikan kanato ang atong mahugaw nga mga saput, ug gihatag kanato ang Iyang hingpit nga pagkamatarung ingon nga atong balaan nga tabon nga dalawaton sa atubangan sa Dios.

Hulagway 2: Gisulbad ni Kristo ang problema sa sala.

DOKTRINA SA PAGKAMATARONG

48 Kini mao ang doktrina sa PAGKAMATARONG. Atong basahon ang Roma 3:21-26:

21 Apan karon ang pagkamatarong sa Dios gawas sa balaod gipadayag, ingon nga gipamatud-an sa Balaod ug sa mga Propeta, 22 bisan ang pagkamatarong sa Diyos, pinaagi sa pagtuo kang Jesu-Cristo, alang sa tanan [f] ug sa tanan nga nagtuo. Kay walay kalainan; 23 Kay ang tanan nakasala ug nawad-an sa himaya sa Diyos, 24 kay gipakamatarong sila nga walay bayad pinaagi sa iyang grasya pinaagi sa pagtubos nga anaa kang Kristo Jesus, 25 nga gibutang sa Diyos ingong halad sa pagpasig-uli pinaagi sa iyang dugo, pinaagi sa pagtuo, aron sa pagpakita sa iyang pagkamatarong, tungod kay sa iyang pagkamaintoson gilabay sa Diyos ang mga sala nga nahimo na niyang matarong kaniadto, 26 aron sa pagpakita sa iyang pagkamatarong karon nga panahon, aron siya mahimong matarung ug ang magapamatarung niadtong adunay pagtoo kang Jesus.

49 Atong gamiton ang ilustrasyon sa ubos:

Ang Dios adunay duha ka mga gasa sa PAGKATAWO. Kining duha ka mga gasa nagtagbaw sa mga kinahanglanon sa Iyang duha ka mga hiyas sa pagka MATARONG (Kinahanglan Siya mosilot sa sala) ug sa pagka BALAN (Siya nagkinahanglan ug hingpit nga pagkamatarong).

50 Una, kung imong ibutang ang imong pagtuo kang Kristo, gipasaylo sa Dios ang tanan nimong kasal-anan tungod kay gibayran ni Kristo ang tanan nimong kasal-anan pinaagi sa Iyang kamatayon sa krus. Pinaagi sa pagkamatarong, ang Dios nagpahayag kanimo nga "dili sad-an"; Gipasaylo ug gikalimtan niya ang tanan nimong mga sala.

51 Ikaduha, kung imong ibutang ang imong pagtuo kang Kristo, ang Dios modawat kanimo sa hingpit (100%) pinasikad sa hingpit nga pagkamatarong ni Kristo. Pinaagi sa pagkamatarong, giisip ka sa Dios nga hingpit tungod sa kupo sa hingpit nga pagkamatarong ni Kristo nga gisul-ob kanimo. Ang laing paagi sa paghulagway niini mao ang mosunod: Kon imong ibutang ang imong pagtuo kang Kristo, ang Dios nagbutang kanimo DIHA kang KRISTO (sa pagkahiusa kang Kristo); ug tungod kay anaa ka karon kang KRISTO, hingpit ka nga gidawat sa Dios diha sa pagkahiusa kang Kristo (1 Corinto 12:13; Efeso 1:6,7). Gisagop ka ngadto sa Pamilya sa Dios, ug nakadawat ka sa gasa sa kinabuhing dayon, nga nagpasabot nga ikaw adunay permanente nga relasyon sa Dios ug ikaw gipasaligan nga mogugol sa kahangturan uban sa Dios sa Iyang walay katapusan nga gingharian.

<p>PROBLEMA 2</p> <p>ANG TANAN NAKABSAN</p> <p>GIKINAHANGLAN SA DIOS ANG 100% NGA PERPEKSYON</p>	<p>ANG DIOS BALAAN</p>	<p>SOLUSYON 2</p> <p>SI KRISTO NAGHATAG SA IYANG PERFEKTO NGA PAGKAMATARONG</p> <p>ANG MAGTOTOO HINGPIT GIDAWAT SA DIOS SA DIHA NI KRISTO GISAGOP MAY KINABUHI NGA WALAY KATAPUSAN</p>
<p>PROBLEMA 1</p> <p>ANG TANAN NAKASALA</p> <p>ANG DIOS KINAHANGLANG SILOTAN ANG SALA</p>	<p>ANG DIOS MATARONG</p>	<p>SOLUSYON 1</p> <p>GIBAYRAN NI KRISTO ANG TANANG SALA ANG MAGTOTOO GIMATARONG</p> <p>GIDEKLARA NGA "WALAY SALA"</p> <p>TANANG SALA GIPASAYLO UG GIKALIMTAN</p>
<p>ANG PAGKADAUTAN SA TAWO: DOBLE NGA PROBLEMA SA SALA GIPAKAMATARONG: DOBLE NGA SOLUSYON NI KRISTO</p>		

52 Ang dobleng gasa sa pagkamatarong gihatag nga walay bayad isip gasa sa grasya kon imong ibutang ang imong pagsalig kang Kristo isip imong Manluluwas ug Ginoo.

53 Kini ang kahulogan sa kaluwasan pinaagi sa grasya pinaagi sa pagtuo. Ang kapasayloan sa sala gipalit ni Kristo ug gihatag kanato nga walay bayad; ug ang atong pagsulod sa langit nakuha alang kanato ni Kristo pinaagi sa Iyang hingpit nga kinabuhi.

54 Atong basahon ang Efeso 2:8, 9: 8 ⁸ *Kay tungod sa grasya kamo naluwas pinaagi sa pagtuo, ug kana dili sa inyong kaugalingon; kini mao ang gasa sa Dios,* 9 ⁹ *dili sa mga buhat, aron walay bisan kinsa nga manghambog.*

55 ao kini ang mensahe sa Tito 3:5: *Dili tungod sa mga buhat sa pagkamatarong nga atong nahimo, kondili sumala sa Iyang kaluoy Iya kitang giluwat, pinaagi sa paghugas sa bag-ong pagkatawo ug pagbag-o sa Espiritu Santo.*

56 Ang us aka tawo naghulagway sa GIPAKAMATARONG ingon nga gamhanang makaluwas nga transaksyon sa Dios ang DAKONG BILI diin gibalhin sa Dios ang atong kasal-anan ngadto kang Kristo ug Iyang gikuha ang hingpit nga pagkamatarong ni Kristo ingon nga puti nga kupo. Kini ang kahulogan sa lawom nga bersikulo sa 2 Corinto 5:21:

Kay siya nga wala makaila sa sala gihimo niya nga sala alang kanato, aron kita mahimong pagkamatarung sa Dios diha kaniya.

57 Sa atong sunod nga leksyon, maghatag kita ug mas bug-os nga katin-awan sa GIPAKAMATARONG.

HAGIT

57 Oo, ang sala adunay doble nga problema: (1) ang tanan nakasala; (2) ang tanan nawad-an sa himaya sa Dios.

58 Apan ang Ebanghelyo ni Kristo naghatag sa maayong balita sa doble nga solusyon sa Dios sa problema sa sala: Si Kristo namatay alang sa atong mga sala ug Siya nabanhaw pag-usab aron mahimong atong bugtong Dalan balik sa Dios!

59 Ang Dios adunay libre nga gasa alang kanimo – kapasayloan sa mga sala ug kinabuhing dayon uban Kaniya hangtod sa kahangtoran sa langit.

60 Unsay imong buhaton niini? Gibuhat na ni Kristo ang Iyang bahin. Ang kinahanglan nimong buhaton mao ang pagtuo Kaniya ug dawaton Siya isip imong Manluluwas ug Ginoo. Si Kristo nagatuktok sa pultahan sa imong kasingkasing karon. Andam ka na ba nga ablihan ang imong kasingkasing ug dawaton si Kristo karon?

SAG-ULOHA:

Roma 3:24: Nga gipakamatarung nga walay bayad pinaagi sa Iyang grasya pinaagi sa pagtubos nga anaa kang Kristo Jesus. Roma 3:24

LEKSYON 8:

**PAGKAMATARONG:
ANG PANIG-INGNAN NI ABRAHAM**

1 Usa ka buntag, pagmata nimo ug nadungog nimo kini nga balita sa radyo: KRIMINAL NGA HUKMAN SA KAMATAYON, GIANDAM NA NGA PAGAPATYON, GIPASAYLO SA PRESIDENTE. Miundang ang tigpahayag sa makadiyot, unya nagpadayon: DILI LANG KINI GIPASAYLO, GISAGOP PA GYOD SIYA SA PRESIDENTE!

2 Unsa man ang imong reaksyon sa ingon nga balita? Kasagaran, dili ka mutuo niini. Basin maghunahuna ka nga nagbinuang ra ang nag-anunsiyo. Sa tinuud nga kinabuhi, dili gyud mahitabo ang ingon nga butang, alang sa usa ka presidente nga pasayloon ang usa ka kriminal nga hapit na patyon ug ingon usab ang pagsagop kaniya.

3 Oo, sa ordinaryo nga kinabuhi, ang ingon nga butang dili mahitabo.

IMPOSIBLE SA TAWO, POSIBLE SA DIOS!

4 Apan diha sa Ebanghelyo ni Kristo, mahitungod sa relasyon sa Dios sa mga tawo, mao gayud kana ang gibuhat sa Dios sa atong mga sala. Tungod sa sala, kitang tanan gihukman nga sad-an, hinukman sa kamatayon paingon sa impiyerno.

5 Apan si Kristo mianhi, mikuha sa atong mga sala diha sa Iyang kaugalingon, Siya nahimong atong Kapuli nga miadto sa krus ug midawat sa silot sa kamatayon alang kanato. Ug isip resulta sa Iyang maulaong kamatayon alang sa atong mga sala, ang Dios karon nagtanyag kanato og kapasayloan sa atong mga sala. Dili lang kana, ang Dios karon naghatag kanato sa gasa nga mahimong sinagop ngadto sa Iyang pamilya aron mahimong Iyang kaugalingong mga anak.

6 Mao kana ang kahulugan sa PAGKAMATARONG (JUSTIFICATION).

7 Atong balikan ug tan-awon ang kahulugan sa pagkamatarong, sumala sa mga pulong ni Roy Robertson, usa ka kanhi misyonaryo sa Asya:

8 *"Ang uban nagpatin-aw ngaang gipakamatong nagpasabut nga 'ikaw gipakasama nga wala gayud nakasala. Mahimong parehas kini, apan kini usa ka dili igo nga katin-awan. Sa tinuud, wala kini hinungdan sa panguna nga punto. Siya nagdeklarar kanato nga hingpit ug hingpit nga matarung – ingon nga matarung sama sa Iyang kaugalingong Anak nga si Jesu-Cristo*

9 Atong basahon pag-usab ang Roma 3:24, 25:

²⁴ Nga gipakamatarong nga walay bayad pinaagi sa iyang grasya pinaagi sa pagtubos nga anaa kang KristoHesus ²⁵ nga gibutang sa Dios ingon nga halad sa pagpasig-uli pinaagi sa iyang dugo, pinaagi sa pagtoo, aron sa pagpakita sa iyang pagkamatarong, tungod kay sa iyang pagpailub ang Dios mipasaylo sa mga sala nga nahimo kaniadto.

10 Gikan niini nga mga bersikulo, atong timan-an ang mosunod nga mga kamatuoran mahitungod sa PAGKAMATARONG:

- Ang pagkamatarong kay libre nga GASA gikan sa Dios;
- Ang pagkamatarong gibase sa PAGTUBOS nga nahimo ni Kristo pinaagi sa paghalad sa Iyang dugo didto sa krus;
- Nakadawat kita og pagkamatarong pinaagi sa PAGTOO lamang, dili tungod sa bisan unsang maayong buhat nga atong gibuhat.

PANIG-INGNAN NI ABRAHAM

11 Aron pamatud-an nga ang pagkamatarong dili maangkon pinaagi sa atong maayong mga buhat kondili pinaagi lamang sa pagtuo, gigamit ni apostol Pablo si Abraham, ang amahan sa tanang magtutuo, ingong panig-ingnan.

12 Sa unsang paagi ug kanus-a gipakamatarong sa Diyos si Abraham? Atong basahon ang Roma 4:3:

Kay unsa may giingon sa Kasulatan? "Si Abraham mitoo sa Dios, ug kini giisip kaniya nga pagkamatarung."

13 Balikan nato ug tan-awon ang kinabuhi ni Abraham (sa dihang Abram pa ang iyang ngalan); atong basahon ang Genesis 15:3-6:

³ Unya si Abram miingon: Tan-awa, ikaw wala maghatag kanako ug kaliwat; sa pagkatinuod ang usa nga natawo sa akong balay mao ang akong manununod. ⁴ Ug ania karon, ang pulong ni Jehova midangat kaniya, nga nagaingon: Kini siya dili mahimo nga imong manununod, kondili ang magagikan sa imong kaugalingong lawas mao ang imong manununod. ⁵ Unya iyang gidala siya sa gawas ug miingon, "Tan-aw karon sa langit, ug isipa ang mga bitoon kon arang mo ba sila maisip." Ug siya miingon kaniya, "Maingon usab niana ang imong mga kaliwat." ⁶ Ug siya mitoo kang Jehova, ug kini giisip kaniya nga alang sa pagkamatarung.

14 Gikan sa panig-ingnan ni Abraham, gipamatud-an ni apostol Pablo nga:

- Ang pagkamatarong wala magdepende sa mga BUHAT (Roma 4:1-8). Si Abraham gipakamatarong (gipahayag nga matarong) gawas sa mga buhat. Si Abraham ug si Haring David gipakamatarong base sa pagtuo, dili sa maayong mga buhat. Ang ganti sa mga buhat mao ang sweldo o suhol (Roma 4:4). Ang pagkamatarong usa ka libre nga gasa sa grasya sa tawo nga mituo (Roma 4:4-5).
- Ang pagkamatarong wala gibase sa seremonyas o ritwal sa RELIHIYON (Roma 4:9-12). Si Abraham gipakamatarong gawas sa relihiyosong mga seremonyas o mga ritwal. Ang seremonyas sa pagtuli gihatag sa Dios sa Genesis 17; Si Abraham nakadawat og pagkamatarong sa Genesis 15 sa wala pa ang pagtukod sa ritwal sa pagtuli. Busa, ang pagkamatarong wala magdepende sa seremonyas o ritwal sa relihiyon.

Gibuhat kini sa Dios aron si Abraham mag-alagad ingong amahan sa tanang magtotoo, tinuli man sila sama sa mga Judio o dili tinuli sama sa mga Hentil (Roma 4:11, 12).

- Ang pagkamatarong wala magdepende sa pagtuman sa BALAOD (Roma 4:13-25). Si Abraham gipakamatarong gawas sa Balaod. Giklaro ni apostol Pablo nga gihatag sa Diyos ang Iyang saad kang Abraham pinasukad sa pagtuo lamang, dili sa pagtuman sa balaod. Nganong dili? Tungod kay ang Dios mihatag sa saad ngadto kang Abraham sa daghang mga tuig sa wala pa ang Balaod gihatag ngadto kang Moises.

UNSAY KAHULOGAN NIINI KANATO

15 Unsay kahulogan sa paning-ingnan ni Abraham kanato karon? Ngano nga importante alang kanato nga mahibalo kon sa unsang paagi siya nakadawat og pagkamatarong gikan sa Dios?

16 Ang panig-ingnan ni Abraham dakog kahulogan kanato karon. Kini tungod kay daghang mga tawo karon ang naglaum nga sila makadawat sa kaluwasan ug pagkamatarong sa atubangan sa Dios pinaagi sa pagsalig sa ilang maayong mga buhat, pinaagi sa ilang relihiyon, ug pinaagi sa pagtuman sa mga balaod sa Dios.

Karon ang Dios nagpahayag kanato nga matarong gawas sa mga BUHAT sa moralidad.

- ***Karon ang Dios nagpahayag kanato nga matarong gawas sa BALAOD.***
- ***Karong adlaw ang Dios nagpahayag kanato nga ang pagkamatarong gawas sa mga seremonyas o ritwal sa RELIHIYON.***
- ***Hinunoo, ang Dios nagpahayag kanato nga ang matarong (NAGPAKAMATARONG KANATO) sa yanong paagi kon atong ibutang ang atong pagtuo kang Hesus isip atong Manluluwas ug Ginoo.***

Roma 4:22-25:

²² Ug busa “kini giisip kaniya alang sa pagkamatarung.” ²³ Karon wala kini nahisulat tungod lamang kaniya nga kini giisip kaniya, ²⁴ kondili alang usab kanato. Kini maisip kanato nga mituo kaniya nga nagbanhaw kang Jesus nga atong Ginoo gikan sa mga patay, ²⁵ nga gitugyan tungod sa atong mga paglapas, ug gibanhaw tungod sa atong pagkamatarung.

18 Sa dihang gihatag sa Dios ang Iyang saad kang Abraham, si Abraham mituo sa Dios ug ang Dios nag-isip niini nga pagkamatarong sa bahin ni Abraham.

19 Sa samang paagi karon. Ang Dios naghatag sa Iyang Pulong kanato mahitungod sa Iyang Anak, nga Siya namatay alang sa atong mga sala ug nabanhaw pag-usab. Sa higayon nga kita motuo sa Pulong sa Dios mahitungod sa Iyang Anak ug sa Iyang pag-ula nga buhat, ang Dios mag-isip niana nga pagkamatarong alang kanato. Ang Dios magpakamatarong kanato, mopasaylo sa atong mga sala, ug mosagop kanato ingon nga Iyang kaugalingong mga anak. Dili tungod sa bisan unsang maayong buhat nga atong nahimo kondili pinasikad lamang sa Iyang grasya nga nadawat pinaagi sa pagtuo.

20 Si apostol Pablo misulti sa samang butang diha sa iyang sulat ngadto sa mga taga-Galacia:

Galacia 2:15, 16:

¹⁵ Kita nga mga Judio sa kinaiya, ug dili mga makasasala sa mga Hentil, ¹⁶ kay nahibalo nga ang tawo dili pagamatarungon pinaagi sa mga buhat sa Kasugoan kondili pinaagi sa pagtoo kang Hesus Kristo, bisan kita mitoo kang Kristo Hesus, aron kita pagamatarungon pinaagi sa pagtoo kang Kristo ug dili pinaagi sa mga buhat sa Kasugoan; kay pinaagi sa mga buhat sa kasugoan walay unod nga pagamatarungon.

21 Palihug timan-i kini nga mga pulong: mituo kami kang Kristo Hesus, aron kami pagamatarungon pinaagi sa pagtuo kang Kristo ug dili pinaagi sa mga buhat sa balaod.

Galacia 3:26:

²⁶ Kay kamong tanan mga anak sa Dios pinaagi sa pagtuo kang Cristo Jesus.

22 Palihog timan-i pag-ayo kining mga pulonga: Kay kamong tanan mga anak sa Diyos sa pagtuo kang Kristo Jesus.

23 Base sa panig-ingnan ni Abraham, mas tin-aw natong masabtan karon ang kahulogan sa Efeso 2:8, 9:

⁸ Kay tungod sa grasya kamo nangaluwas pinaagi sa pagtoo, ug kana dili sa inyong kaugalingon; kini mao ang gasa sa Dios, ⁹ dili sa mga buhat, aron walay bisan kinsa nga manghambog.

HAGIT

24 Sa konklusyon, tugoti ako nga mangutana kanimo sa personal. Kang kinsa ug sa unsa ka nagsalig sa imong kaluwasan?

- ***Nagatuo ka ba sa imong mga maayong buhat sa moralidad aron madawat ka sa Diyos?***
- ***Nagsalig ka ba sa mga seremonyas o ritwal sa imong RELIHIYON aron dawaton sa Diyos?***
- ***Nagsalig ka ba sa imong pagsunod sa Balaod aron dawaton sa Diyos?***

25 Hinumdomi ang panig-ingnan ni Abraham. Kining mga butanga wala makatabang kaniya sa pagbaton ug relasyon sa Diyos. Ang bugtong sukaranan sa iyang pagdawat sa atubangan sa Dios mao ang pagtoo sa Dios lamang.

26 Atong paminawon usab ang pagpamatuod ni apostol Pablo. Gikan sa atong Bibliya, atong basahon ang Filipos 3:1-6. Gikan niini nga mga bersikulo, namatikdan ba nimo ang maayong mga butang nga gihisgotan ni Pablo nga iyang ikapasigarbo atubangan sa Diyos? Apan sa katapusan, unsay bili niining tanang maayong hiyas sa mga mata sa Diyos? Paminaw sa iyang pagpamatuod.

Filipos 3:7-9:

⁷ Apan ang mga butang nga kaniadto ganansiya kanako, kini giisip ko nga kapildihan tungod kang Cristo. ⁸ Apan sa pagkatinuod, giisip ko usab nga kapildihan ang tanang butang tungod sa pagkahalangdon sa kahibalo ni Kristo Jesus nga akong Ginoo, nga tungod kaniya giantos ko ang pagkawala sa tanang butang, ug giisip ko sila nga basura, aron maangkon ko si Kristo ⁹ ug makaplagnan ako diha kaniya, nga wala magbaton sa akong kaugalingong pagkamatarong, nga gikan sa balaod, kondili nianang pinaagi sa pagtuo kang Kristo, ang pagkamatarong nga gikan sa Diyos pinaagi sa pagtuo.

27 Paminaw pag-usab sa iyang pagpamatuod sa bersikulo 9:

Ug makaplagnan ako diha kaniya, nga wala magbaton sa akong kaugalingong pagkamatarung, nga gikan sa Kasugoan, kondili kanang pinaagi sa pagtoo kang Cristo, ang pagkamatarung nga gikan sa Dios pinaagi sa pagtoo.

28 Kini ang hagit alang kanimo niining panahona. Andam ka ba nga moduol kang Kristo ug mag-ampo niini nga pag-ampo:

Ginoong Hesus, undangon nako ang pagsalig sa akong mga maayong buhat aron makasulod sa langit. Moundang ko sa pagsalig sa mga seremonya o ritwal sa relihiyon aron makasulod

ko sa langit. Mohunong usab ako sa pagsalig sa akong pagsunod sa Balaod aron mahimong kuwalipikado ako nga moadto sa langit. Hinunoa, moduol ko kanimo lamang, Ginoong Hesus, ug sugod karon magasalig ko kanimo lamang alang sa kaluwasan. Nagatoo ako nga ang Imong kamatayon igo na nga bayad sa tanan nakong kasal-anan; Nagsalig ako sa imong gasa sa pagkamatarong nga imong gisul-ob kanako isip usa ka putli nga kupo sa pagkamatarong nga maghimo kanako nga dalawaton atubangan sa Diyos. Gidawat ko ikaw ingon nga akong Manluluwas ug Ginoo, ug nagsalig ako kanimo lamang alang sa kapasayloan sa mga sala ug alang sa kaluwasan ug kinabuhing dayon. Amen.

SAG-ULOHA:**Mga Taga-Roma 4:4, 5:4**

⁴ Karon ngadto kaniya nga nagabuhat, ang suhol dili pagaisipon nga grasya kondili ingon nga utang. ⁵ Apan kaniya nga wala magbuhat kondili nagatoo kaniya nga nagapakamatarung sa dili diosnon, ang iyang pagtoo pagaisipon nga pagkamatarung. Roma 4:4, 5

LEKSYON 9:**MGA PANALANGIN SA PAGKAMATARONG**

- 1 Unsa ka dako nga panalangin ang pagkamatarong!
- 2 Pinaagi sa pagkamatarong, kita gibayaw gikan sa lawom nga gahong sa sala. Ang tanan namong mga sala gipasaylo; kining tanan gitambog ngadto sa kahiladman sa dagat sa pagkalimot sa Dios (Hebreohanon 8:12).
- 3 Dili lang kana. Pinaagi sa pagkamatarong, kita gibayaw ngadto sa usa ka posisyon sa hingpit nga pagdawat pinaagi sa kupo sa pagkamatarong ni Kristo nga gisul-ob sa Dios sa atong palibot. Tungod sa hingpit nga pagkamatarung ni Kristo sa atong palibut, kita karon hingpit nga gidawat ingon nga hingpit diha sa pagkahiusa kang Kristo.
- 4 Ang tanan niini nahitabo pinaagi sa grasya sa Diyos nga atong nadawat pinaagi sa pagtoo. Basahon nato ang Roma 5:1: *Busa, sa gipakamatarung kita pinaagi sa pagtoo, kita adunay pakigdait sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Hesus Kristo...*
- 5 Ang pagkamatarong usa gayod ka dakong panalangin. Sa unsang rason? Sa rason nga ang pagkamatarong mao usab ang tuburan sa daghang uban pang mga panalangin. Naglakip sa pagkamatarong mao ang mga panalangin nga naglakip sa nangagi, karon, ug sa umaabot.

MGA PANALANGIN SA KAGAHAPON

6 Ang pagkamatarong nagdala ug mga panalangin sa gugma sa Diyos bahin sa atong kagahapon.

7 **SAMTANG KITA NGA WALAY KUSOG.** Atong basahon ang Mga Taga-Roma 5:6: *Kay sa wala pa kitay kusog, sa gitakdang panahon si Kristo namatay alang sa mga dili diosnon.*

8 Ang gugma sa Dios napadayag sa hustong panahon pinaagi sa kamatayon ni Kristo. Kanus-a si Kristo namatay alang kanato? Namatay ba Siya alang kanato sa dihang kita adunay kusog ug katakos sa pag-alagad sa Diyos? Dili!

9 Si Cristo namatay alang kanato sa dihang kita wala pa'y kusog ug wala pa'y kapuslanan alang sa Diyos. Sa tinuod, nagkinabuhi kita ingon nga mga dili matarung nga tawo. Ang pulong nga "dili Diosnon" naggikan sa Griyego nga ASEBEIA, nga nagpasabot sa usa ka tawo nga wala magsimba sa Diyos, usa ka tawo nga wala magtagad sa Diyos, usa ka tawo nga nagapasakit sa Diyos.

10 Sa diha nga kita walay bisan unsa nga ihalad ngadto sa Dios, sa diha nga kita nagdumili sa paghatag sa Dios sa pagsimba, sa gugma ug sa pag-alagad, sa panahon nga walay kapuslanan ngadto sa Dios, si Kristo namatay alang kanato.

11 Gamiton nato ang usa ka ilustrasyon.

12 Pananglitan, wala kay anak ug gusto nimo nga mosagop og tawo. Miadto ka sa balay sa mga ilo (orphanage) ug duha ka bata ang gipresentar kanimo. Ang usa gwapa, maalamon ug maayong pamatasan. Ang usa adunay deperensya sa hitsura, bastos ug mangil-ad. Hain ang imong sagopon? Sa akong kaugalingon, kahibawo ko kon kinsay akong sagupon, ang gwapa, buotan ug maayong pamatasan nga bata.

13 Sa mata sa Diyos, mas grabe pa ta sa bata nga may adunay deperensya sa hitsura. Kami walay kusog, kami dili diosnon, mangil-ad, dili batasan, walay pulos sa Dios. Apan sa dihang si Kristo nakakita kanato, Siya nahigugma kanato ug wala magpanuko sa pagpakamatay aron sa pagluwas kanato.

14 Ang pagkamatarong naghatag kanato ug kasigurohan sa kaluwasan tungod kay si Kristo nahigugma kanato ug namatay alang kanato kaniadto sa dihang kita walay kusog ug walay ikahalad ngadto sa Dios.

15 **SAMTANG MGA MAKASASALA PA KITA.** Atong basahon ang Roma 5:8: *Apan ang Dios nagpakita sa Iyang kaugalingong gugma kanato, nga samtang kita mga makasasala pa, si Kristo namatay alang kanato.*

16 Niini nga bersikulo, ang katingalahang gugma sa Diyos pinaagi sa kamatayon ni Kristo mas gihulagway pa. Sumala niini nga bersikulo, kanus-a si Kristo namatay alang kanato?

17 Si Kristo namatay alang kanato samtang kita mga makasasala pa.

18 Daghang ginikanan ang nag-ingon niini sa ilang mga anak, sa dihang gipasidan-an sila sa dili pagbuhat ug daotan: “Kon buhaton nimo ang ingon ug ingon niana ka daotang butang, dili na ko nimo higugmaon.” Sa laing pagkasulti, ang labi nga maayong pamatasan, labi nga gihigugma; ang dili kaayo maayong pamatasan, ang dili kaayo gihigugma.

19. Apan mahitungod sa Dios, kanus-a man Niya kita gihigugma? Kanus-a si Kristo namatay alang kanato? Sa mga makasasala pa kita.

20 Ang pulong nga makasasala naggikan sa Griyego nga pulong nga nagpasabot sa usa ka tawo nga mosupak o molapas sa mga sugo sa Diyos; kini usab nagpasabot sa pagkakulang o kapakyasan sa pagtuman sa sukdanan sa Diyos; kini nagpasabot sa pagkalayo gikan sa husto nga dalan; kini usab nagpasabot nga hugaw ug dulumtanan.

21 Mao ni among kahimtang kaniadto. Kami mga masupilon batok sa mga sugo sa Dios; wala kita makaabot sa mga sukdanan sa Diyos; kami hugaw ug dulumtanan sa mata sa Diyos. Apan samtang kita anaa nianang dili hiligugmaon nga kahimtang, si Kristo namatay alang kanato!

22 Ang pagkamatarong naghatag kanato og kasiguroan nga ang Dios nahigugma kanato sa diha nga kita hingpit nga dili takus sa Iyang gugma!

23 SA KAAWAY PA KITA. Atong basahon ang Roma 5:10: *Kay kon sa dihang mga kaaway pa kita gipasig-uli kita ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon sa Iyang Anak, labi na gayud, sa napasig-uli na kita, maluwas kita pinaagi sa Iyang kinabuhi.*

24 Nakita nato nga gihigugma kita sa Dios sa mga maluya pa kita; Gihigugma niya kita sa mga makasasala pa kita. Ug karon, niining bersikuloha, atong makita nga gihigugma kita sa Dios sa dihang mga kaaway pa kita niya.

25 Sa ordinaryo nga kinabuhi, lisod higugmaon ang tawo nga huyang ug walay abilidad ug walay ikahatag kanimo o walay mahimo para kanimo.

26 Mas lisod higugmaon ang daotang tawo, ga mura'g makapasakit nimo, ug ang iyang kinabuhi ug mga buhat molapas sa husto ug dawaton nga mga pamatasan.

27 Ug ang labing lisud sa tanan mao ang paghigugma sa usa ka tawo nga naglihok isip atong kaaway, nga nagplano sa pagbuhat sa mga butang nga makadaot kanato. Kaniadto, kita mga kaaway nga sama niini batok sa Diyos.

28 Ug bisan pa niana ang Dios nahigugma kanato sa dihang kita Iyang mga kaaway, sa dihang kita nagbuhat ug mga butang aron sa paglaglag sa Iyang himaya. Si apostol Pablo, sa dihang ang

iyang ngalan si Saulo pa sa wala pa siya mahimong Kristohanon, maoy usa sa maong panig-ingnan sa usa ka kaaway sa Diyos. Atong basahon ang Mga Buhat 8:3: *Mahitungod kang Saulo, iyang giguba ang simbahan, misulod sa matag balay, ug giguyod ang mga lalaki ug mga babaye, ug gibalhog sila sa bilanggoan.*

29 Kaniadto, ang matag usa kanato, sa wala pa kita makadawat ni Kristo, sama kang Saulo mga kaaway kita sa Diyos, ug daghan kitag nahimo sa pagsupak sa Diyos. Apan samtang mga kaaway pa kita sa Dios, gihigugma kita sa Dios ug namatay si Kristo alang kanato.

MGA PANALANGIN SA KARON

30 Ang pagkamatarong naghatag usab ug mga panalangin alang sa karon. Apil niini nga mga panalangin mao ang mosunod:

KALINAW

31 Sa karon, naa tay kalinaw uban sa Dios. Atong basahon ang Roma 5:1: *Busa, sa gipakamatarong na kita pinaagi sa pagtuo, kita adunay pakigdait sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Hesus Kristo.*

32 Napasig-uli kita sa Diyos. Karon mga higala na kita sa Diyos. Aduna kita'y relasyon sa Diyos nga dili na maputol o mabungkag.

GRASYA

33 Sa pagkakaran, ang GRASYA sa Dios mao ang pundasyon nga atong gibarogan. Atong basahon ang Mga Taga-Roma 5:2a: *Pinaagi kang kinsa usab kita adunay dalan pinaagi sa pagtoo niini nga grasya nga atong gibarugan....*

34 Ang grasya sa Dios mao ang patukoranan diin ang atong mga tiil lig-ong gipahimutang. Sa laing pagkasulti, ang tanang pakiglabot sa Dios kanato gibase sa Iyang grasya lamang. Kita naluwas pinaagi sa grasya sa Dios lamang; ug ang atong kaluwasan magpadayon pinaagi sa grasya sa Dios lamang. Atong hinumduman kini, ang grasya sa Dios mao ang Iyang libreng pabor nga wala magdepende sa atong mga buhat. Bisan unsa ang atong mahimo sa kinabuhi nga kristohanon mahitabo lamang pinaagi sa grasya sa Dios nga makapaarang kanato.

KALIPAY

35 Sa pagkakaran, naa tay KALIPAY taliwala sa mga pag-antos. Atong basahon ang Roma 5:3, 4:³ *Ug dili lamang kana, kondili nagahimaya usab kita sa mga kagul-anan, sa pagkahibalo nga ang kasakitan nagapamunga ug pagkamainantuson;* ⁴ *ug ang pagkamainantuson, kinaiya; ug kinaiya, paglaum.*

36 Isip mga Kristohanon dili kita gawasnon sa mga pagsulay samtang ania pa kita sa kalibutan. Apan kita adunay kalipay taliwala sa mga pag-antos, tungod kay kita gipasaligan nga ang Dios mao ang nagkontrol sa tanan nga mahitabo, aron ang mga pagsulay moresulta sa usa ka butang nga maayo ug matahum alang sa atong espirituhanong pagtubo.

GUGMA

37 Sa pagkakaran, ang GUGMA sa Dios nagpuno sa atong mga kasingkasing. Atong basahon ang Roma 5:5: *Karon ang paglaum dili makapakyas, tungod kay ang gugma sa Dios gibubo sa atong mga kasingkasing pinaagi sa Espiritu Santo nga gihatag kanato.*

38 Kita adunay kasiguroan nga ang Dios nahigugma kanato karon ug sa kahangturan. Tungod sa Iyang gugma sa atong mga kasingkasing, kita usab makakat-on sa paghigugma sa Dios agig balos (1 Juan 4:19). Ug aduna usab kitay katakos sa paghigugma sa uban, ilabina sa atong Kristohanong mga igsoon (Juan 13:34, 35).

KINABUHI

39 Sa pagkakaran, giluwat kita pinaagi sa KINABUHI ni Kristo. Atong basahon ang Roma 5:10: *Kay kon sa dihang mga kaaway pa kita gipasig-uli kita ngadto sa Dios pinaagi sa kamatayon sa Iyang Anak, labi na gayud, sa napasig-uli na kita, maluwas kita pinaagi sa Iyang kinabuhi.*

40 Palihug timan-i nga ang kamatayon ni Kristo nagtuman sa atong pagpasig-uli sa Dios, aron ang atong relasyon sa Dios napasig-uli. Karon nga aduna na kita niini nga relasyon uban sa Dios, ang kinabuhi ni Kristo naghatag kanato sa gahum ug mga kapanguhaan sa paghatag sa tanan nga atong gikinahanglan aron magkinabuhi nga takus isip mga anak sa Dios. Ang kinabuhi ni Kristo nagpasabot sa Iyang presente nga ministeryo isip atong Labawng Pari (Hebreohanon 4:15, 16). Ang Iyang kinabuhi nagpasabut usab sa Iyang pagpuyo nga kinabuhi nga nagalihok sulod kanato pinaagi sa Balaang Espiritu (Galacia 2:20).

MGA PANALANGIN SA UMAABOT

41 Ang pagkamatarong naghatag usab kanato og mga panalangin sa umaabot.

HIMAYA

42 Sa umaabot, kita adunay paglaum sa pag-ambit sa HIMAYA sa Dios, nga igapadayag sa ikaduhang pag-anhi ni Ginoong Jesus. Atong basahon ang Roma 5:2b: ... *(kita) nagmaya sa paglaom sa himaya sa Diyos*. Ang grasya sa Dios nagluwas kanato gikan sa gahong sa sala. Ang grasya sa Dios magdala usab kanato ngadto sa himaya sa Dios. Mao kini ang kahulogan sa mga pulong gikan saawit nga “Grasya Nga Kahibulongan”:

*Sa daghan nga kalisadanan
Nga gi-again ko;
Gi-agak ko sa Grasya Mo,
Ug gitultolan pa.*

GILUWAS GIKAN SA KAPUNGOT

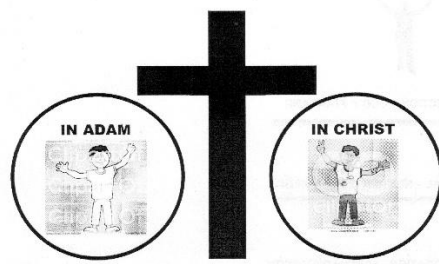
43 Sa umaabot, aduna usab kitay kasiguroan nga maluwas kita gikan sa Kapungot sa paghukom sa Dios. Atong basahon ang Mga Taga-Roma 5:9: *Busa, labi pa, nga karon gipakamatarung na pinaagi sa Iyang dugo, maluwas kita gikan sa kapungot pinaagi Kaniya*.

44 Mao kini ang saad ni Ginoong Jesus sa Juan 5:24: *“Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang nagapatalinghug sa Akong pulong ug nagatoo kaniya nga nagpadala Kanako may kinabuhi nga walay katapusan, ug dili na pagahukman sa silot, kondili miagi na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.”*

45 Ang tulo ka mga panahon (kaniadto, karon, umaabot) gitabonan sa saad ni Kristo:

- Kaniadto: Miagi gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi;
- Karon: Adunay kinabuhing dayon;
- Umaabot: Dili moabot sa paghukom.

NI ADAN O NI KRISTO?

46 Sa Roma 5:12-21, gipatin-aw sa apostol Pablo ang mga panalangin sa pagkamatarong. Aron masabtan nato ang gisulti ni Pablo, kinahanglan nato mahibal-an ang usa ka dakong prinsipyo nga gigamit sa Diyos sa pag-atubang sa mga tawo. Kini ang prinsipyo sa REPRESENTATIVE HEAD. Sa Bibliya, adunay duha ka mga representante – si Adan ug si Cristo. Si Adan ang UNANG representante; si Cristo ang IKADUHANG representante.

47 Base sa prinsipyo sa REPRESENTATIVE HEAD, ang tanan nga gihimo sa Representante adunay epekto sa mga tawo nga konektado kaniya. Sa sinugdan, ang tanang katawhan konektado kang Adan isip UNANG REPRESENTANTE. Tungod sa sala ni Adan, ang tanang tunglo sa sala mikunsad ug nakaapekto sa tanang katawhan. Sa unsang paagi kita maluwas ug makalingkawas gikan sa mga epekto sa sala ni Adan?

48 Ang Dios naghimo ug usa ka plano. Iyang gipadala si Kristo aron mahimong IKADUHANG REPRESENTANTE. Sa higayon nga kita motuo kang Kristo, ang Dios mobalhin kanato gikan kang Adan ug moipon kanato ngadto kang Kristo. Kini nga pagbalhin nahimo pinaagi sa PAGKAMATARONG. Tungod kay kita karon nahiusa kang Kristo, ang tanan nga mga epekto sa Iyang pagkamasinugtanon ngadto sa Dios moabut kanato ingon nga mga panalangin nga atong madawat uban Kaniya.

49 Atong tun-an pag-ayo ang Mga Taga-Roma 5:12-21, ug atong itandi ang TUNGLO diha kang Adan batok sa mga PANALANGIN diha kang Kristo:

TUNGLO DIHA NI ADAN	MGA PANALANGIN DIHA NI KRISTO
Vs 15: DAGHAN ANG NAMATAY	Vs 15: ANG GRASYA SA DIOS MIDAGAYA NGADTO SA DAGHAN
Vs 16:18 HUKOM UG PAGSILOT MIABOT SA TANAN	Vs 16: MIABOT ANG KATARUNG
Vs 17 : NAGHARI ANG KAMATAYON	Vs 17: KADTONG MAKADAWAT SA GRASYA MAGHARI SA KINABUHI PINAAGI NI KRISTO
Vs 19: DAGHAN ANG NAHIMONG MAKASASALA	Vs 19: DAGHAN ANG GIHIMONG MATARUNG
Vs 20: MIDAGHAN ANG SALA	Vs 20: ANG GRASYA MAS MIDAGAYA
Vs 21: ANG SALA NAGHARI SA KAMATAYON	Vs 21: ANG GRASYA MAGHARI PINAAGI SA PAGKAMATARUNG NGADTO SA KINABUHING DAYON PINAAGI KANG HESUS KRISTO NGA ATONG GINOO

50 Sa sumaryo: Ilalom ni Adan, kita nahimong mga ulipon sa sala ug sa tanang daotang epekto sa iyang sala.

51 Ilalom kang Kristo, maghari kita sa kinabuhi nga nahiusa Kaniya!

HAGIT

52 Sa konklusyon, mahimo ba ko nga mangutana kanimo sa personal ug direkta: Kang kinsa nga representante ikaw karon konektado? Naa ka ni ADAN? O naa kang KRISTO?

53 Kon magpadayon ka ilalom ni Adan, ang sala magpadayon sa pagmando sa imong kinabuhi, ug kinahanglan nimong kan-on ang tanang mapait nga bunga sa sala, hangtod nga sa kataposan madawat nimo ang kataposang silot sa sala, nga mao ang kamatayon; kamatayon dili lamang sa imong pisikal nga lawas kondili ang ikaduhang kamatayon sa imong kalag, nga mao ang walay katapusan nga pagkahimulag gikan sa Dios ug walay katapusan nga pag-antus sa linaw nga kalayo (Pinadayag 21:8).

55 Mahimo kang mobalhin gikan kang Adan ngadto kang Kristo karon.

56 Salig kang Kristo ug dawata Siya isip imong Manluluwas ug Ginoo niining higayona ug ibalhin ka sa Dios gikan kang Adan ngadto kang Kristo. Ug diha sa pagkahiusa kang Kristo, imong madawat ang tanang mga panalangin nga among gilista niini nga leksyon. Ang Dios mohatag kanimo sa tanang panalangin sa pagkamatarong nga naglangkob sa imong tibuok kinabuhi – kaniadto, karon, ug sa umaabot.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 5:17: Kay kon pinaagi sa paglapas sa usa ka tawo ang kamatayon naghari pinaagi sa usa, labi pa gayud nga kadtong nakadawat sa kadagaya sa grasya ug sa gasa sa pagkamatarong magahari sa kinabuhi pinaagi sa Usa, si Hesus Kristo. Roma 5:17

LEKSYON 10:

KADAUGAN BATOK SA SALA

1 Nakadungog ka na ba sa pipila ka Kristohanon nga nagsulti sa mosunod:

- “Maghimo kog sala kutob sa akong gusto, tungod kay nadawat ko na si Kristo, ug sigurado ko nga moadto ko sa langit.”
- “Dili igsapayan kon makasala ko og balik-balik, basta mangayo ko og pasaylo, ug sigurado ko nga ang Ginoo mopasaylo nako.”

2 Ang mga pahayag sama sa mga naa sa ibabaw naglangkob og sayop nga mga ideya nga gusto tarongon ni apostol Pablo. Sa Roma 6:1, si apostol Pablo nangutana, nga ang tanan nga Kristohanon kinahanglan motubag: *Magpadayon ba kita sa pagpakasala aron ang grasya modagaya?*

3 Nganong nangutana si apostol Pablo sa maong pangutana? Iyang gipangutana kana nga pangutana tungod kay ang ubang mga tawo wala makasabut sa iyang gisulti sa Roma 5:20: *Apan diin ang sala midagsang, ang grasya midagaya sa labaw pa.*

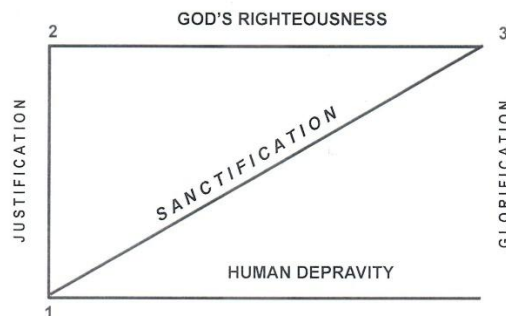
4 Ang mga tawo naghunahuna niini nga paagi: Kung ang grasya mosaka kung ang sala mosaka, busa, magpadayon kita sa pagpakasala aron ang grasya mosaka pa ug labaw!

5 Atong tan-awon pag-usab ang atong natun-an gikan sa atong mga miaging leksyon. Sa Roma 1:18-3:20, gipatin-aw ni Apostol Pablo ang sala isip problema sa mga tawo. Sa Roma 3:21-5:21 iyang gipatin-aw ang solusyon sa problema sa sala, usa ka solusyon nga gipangandaman ug gipangbuhat mismo sa Diyos. Kini nga solusyon mao ang Ebanghelyo ni Cristo, nga naghatag og kaluwasan gikan sa sala.

6 Atong basahon ang Mga Taga-Roma 1:16: *Kay wala ko ikaulaw ang ebanghelyo ni Kristo, kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa matag usa nga motuo, una sa mga Judio ug usab sa mga Griego.*

7 Ang kaluwasan nga gihatag ni Kristo mao ang kaluwasan nga nagluwas gikan sa sala. Atong basahon pag-usab ang Mateo 1:21: *Ug siya magaanak ug usa ka Anak nga lalake, ug pagatawgon nimo ang iyang ngalan JESUS, kay siya magaluwas sa iyang katawhan gikan sa ilang mga sala.*

8 Si Jesus mao ang Manluluwas gikan sa sala. Ug ang kaluwasan nga Iyang gihatag naglangkob sa tulo ka mga panahon: kaniadto, karon, ug umaabot. Magpahulam kita ug usa ka ilustrasyon nga gigamit ni Dr. Everett F. Harrison (Expositor’s Bible Commentary, Vol. 10) aron mas masabtan pa gyud ang tulo ka mga panahon sa kaluwasan.

- **KANIADTO: PAGKAMATARONG.**

Kini gipakita sa patindog nga linya nga nagkonektar sa 1 ug 2. Sa una, naa kita sa kahintang sa KAHUGAWAN SA TAWO (Horizontal line #1). Pinaagi sa pagkamatarong, nadawat nato ang pagpasaylo sa mga sala ug nadawat nato ang kaluwasan gikan sa SILOT sa sala (naluwas gikan sa kagahapon nga sala ug silot sa sala). Unya kita gibayaw ngadto sa posisyon nga bug-os nga gidawat, ingon nga nakab-ot ang sukdanan sa DIOS NGA PAGKAMATARONG pinaagi sa pagkamatarong ni Kristo nga gihatag kanato ingon nga usa ka gasa sama sa usa ka purong puti nga kupo nga gisul-ob sa atong palibot (Bertikal nga linya #2). Pinaagi sa pagkamatarong makadawat kita ug

kinabuhing dayon; kita adunay kasigurohan sa langit ug sa bag-ong langit ug bag-ong yuta; dili na kita manubag sa impyerno. Si apostol Pablo nagpatin-aw mahitungod sa KAHUGAWAN SA TAWO ug mahitungod sa PAGTARONG sa Roma 1:18-5:21.

Karon, tungod kay dili na ako manubag sa impyerno, nagpasabot ba kini nga makapadayon ako sa pagpakasala? Dili, tungod kay ang kaluwasan adunay kahulogan sa karon.

- **KARON: PAGKABALAN**

Kini gipakita sa diagonal nga linya, nga nagkonektar sa 1 ug 3. Gikan sa higayon sa pagkamatarong, nagsugod ang proseso sa pagpakabalaan, diin ang hingpit nga pagkamatarong ni Cristo nga naglibot kanato sa GAWAS giporma ngadto kanato sa SULOD pinaagi sa Balaang Espiritu.

Pinaagi sa pagpakabalaan, makasinati kita og kaluwasan gikan sa kasamtangang GAHUM sa sala. Kini nga proseso sa pagpakabalaan magpadayon hangtod sa atong kinabuhi hangtod sa ikaduhang pagbalik ni Cristo. Ang proseso sa PAGKABALAN gipatin-aw sa Roma 6-8.

UMAABOT: PAGHIMAYA.

Sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo (Punto #3), ang atong kaluwasan mahingpit. Kita mahimong bug-os nga mausab ngadto sa dagway ni Kristo diha sa Iyang hingpit nga nahimaya nga katawhan, ug kita maluwas gikan sa umaabot nga PRESENSYA sa sala. Ang tanang timaan sa sala mapapas sa atong kinabuhi ug sa tanang binuhat. Gipatin-aw ni apostol Pablo ang PAGHIMAYA sa Roma 8:17-25.

KADAOGAN BATOK SA SALA

9 Kita adunay kasiguroan sa kaluwasan. Ang tanan namong mga sala gipasaylo; kita gigarantiyahan sa kaluwasan gikan sa impyerno. Bisan pa niana, nagpuyo gihapon kita sa yuta, ug samtang ania pa kita niini nga kinabuhi kinahanglan natong tubagon kini nga pangutana: UNSAON NATO PAGKA-DAUG SA SALA? Sa unsang paagi magpadayon ang atong proseso sa pagkabalaan? Sa Roma 6 atong madiskobrehan ang tulo ka mga lakang ngadto sa kadaugan batok sa sala, nga gipahayag niini nga mga pulong: KAHIBALO, ISIPON, TUGYAN

LAKANG 1: KAHIBALO

10 Aron masinati ang kadaugan batok sa sala, kinahanglan KAHIBALO ta nga kita nahiusa kang Kristo sa Iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw; tungod niini nga pagkahiusa kang Kristo, ang koneksyon ug gahum sa sala sa ibabaw nato naputol.

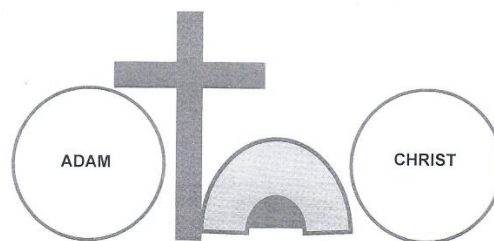
11 Gikan sa atong mga Bibliya, atong basahon ug pamalandongon ang Roma 6:1-10 . Gikan niini nga mga bersikulo kita kinahanglan nga masayud ug motuo sa 3 ka kamatuoran mahitungod sa atong pagkahiusa kang Kristo:

- KAMATUORAN 1: Ang Kristohanon nahiusa kang Kristo sa Iyang kamatayon.
- KAMATUORAN 2: Ang Kristohanon nahiusa kang Kristo sa Iyang paglubong.
- KAMATUORAN 3: Ang Kristohanon nahiusa kang Kristo sa Iyang pagkabanhaw.

12 Sa unsang paagi nahitabo kini nga pagkahiusa kang Kristo? Nahitabo kini pinaagi sa prinsipyo sa REPRESENTATIVE HEAD, nga among gihisgutan sa miaging leksyon. Sumala sa Roma 5:12-21 , adunay duha ka representante: si Adan, ang representante sa makasasalang mga tawo; Si Kristo, ang representante sa mga tawo nga natawo pag-usab.

13 Ang matag tawo nga natawo niining kalibutana natawo kang Adan. Ang tanang katawhan sa sinugdan nahiusa kang Adan ug ubos sa tunglo ug gahom sa sala ni Adan.

14 Sa higayon nga ang usa ka tawo motuo kang Kristo, kana nga tawo makasinati ug bag-ong pagkatawo (Juan 3:3); siya gikuha gikan kang Adan ug nahiusa kang Kristo. Kadtong nahiusa kang Kristo ubos sa mga panalangin ug gahum ni Kristo.

15 Taliwala sa gingharian ni Adan ug sa gingharian ni Kristo anaa ang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw ni Kristo. Ang Dios nagpahayag sa Kristohanon nga nahiusa kang Kristo sa Iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw. Kini nga panaghiusa nagpasabot sa duha ka butang:

- Una, pinaagi sa pagkahiusa kang Kristo, ang Kristohanon namatay sa sala; sa laing pagkasulti, ang iyang koneksyon sa sala naputol; ang sala wala nay gahum o katungod sa kinabuhi sa Kristohanon.
- Ikaduha, pinaagi sa pagkahiusa kang Kristo, ang Kristohanon nabanhaw sa bag-ong kinabuhi nga may kalabotan sa Diyos; sa laing pagkasulti, ang Kristohanon karon konektado sa Dios sa bag-ong kinabuhi.

16 Tun-i pag-usab ang ilustrasyon sa ibabaw. Base sa PRINSIPYO SA REPRESENTATIVE, ang usa ka tawo pwede lang ubos sa usa ka representante o ulo. Kung naa ka kang Adan, wala ka kang Kristo. Kon anaa ka kang Kristo, wala ka kang Adan.

17 Ang unang lakang padulong sa kadaugan batok sa sala mao ang PAGKAHIBALO ug pagtuo niining kamatuoran sa atong pagkahiusa kang Kristo. Kini nga pagkahiusa kang Kristo gisimbolohan sa kahulogan sa atong bautismo sa tubig. Atong basahon pag-usab ang Roma 6:3, 4:

³ O wala ba kamo mahibalo nga kitang tanan nga gibautismohan ngadto kang Cristo Jesus gibautismohan ngadto sa iyang kamatayon? ⁴ Busa kita gilubong uban kaniya pinaagi sa bautismo ngadto sa kamatayon, aron maingon nga si Kristo gibanhaw gikan sa mga patay pinaagi sa himaya sa Amahan, kita usab kinahanglan nga maglakaw diha sa kabag-o sa kinabuhi

18 Sa bautismo, sa dihang giunlod kita sa tubig, kini nga aksyon nagsimbolo sa atong kamatayon ug paglubong diha kang Kristo, ug ang atong koneksyon sa sala ug sa daang kinabuhi ni Adan namatay usab ug gilubong.

19 Sa dihang gihaw-as kita gikan sa tubig, kini nga aksyon nagsimbolo sa atong pagkabanhaw diha sa pagkahiusa kang Kristo, ug kadto ang sinugdanan sa atong bag-ong kinabuhi nga konektado sa Diyos, nga eksklusibong gipahinungod ngadto sa Diyos.

20 Ang unang lakang sa kadaugan batok sa sala mao ang PAGKAHIBALO ug paghinumdom kanunay niining kamatuoran sa atong pagkahiusa kang Kristo sa Iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw.

LAKANG 2: ISIPON

21 Ang ikaduhang lakang ngadto sa kadaugan batok sa sala mao ang PAG-ISIP nga tinuod kini nga deklarasyon sa Dios mahitungod sa atong pagkahiusa kang Kristo. Atong basahon ang Roma 6:11: *Ingon man usab kamo, isipa ang inyong kaugalingon nga sa pagkatinuod patay na sa sala, apan buhi ngadto sa Dios diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.*

22 Atong isipon, hunahunaon, isipon nga tinuod nga ang atong relasyon sa sala karon patay na, nalubong, ug wala na; atong isipon, hunahunaon, isipon nga tinuod ug tinuod nga kita nabanhaw gikan sa mga patay ug kita karon may kalabutan ug konektado sa Dios. Unsa ang anaa niini nga lakang?

- Una, mouyon kita sa Dios nga ang Iyang deklarasyon mahitungod kanato tinuod. Ang Dios nag-ingon, “Patay ka na sa sala; ang imong relasyon sa sala naputol na.” Kita motubag, “Oo, Ginoo, ako karon patay na sa sala; ang akong relasyon sa sala naputol na.”
- Ikaduha, kinahanglan natong isalikway ug talikdan ang bisan unsang tinguha sa sala nga atong gibati nga nagpalihok sa atong kasingkasing. Bisan kung nadawat na nato si Kristo, mabati gihapon nato ang mga tinguha sa sala, nga nasulod sa atong daan nga kinabuhi uban sa mga batasan niini. Apan, tungod sa atong pagkahiusa kang Kristo, kita kinahanglan nga makakat-on sa pag-ingon, "Kini nga tinguha alang sa sala kabahin sa akong daan nga kinabuhi nga namatay ug gilubong uban ni Kristo. Ako nagsalikway ug nagsalikway niana nga tinguha alang sa sala. Ako karon patay na sa sala."

Hinumdomi: ang SALA wala mamatay; apan KAMO namatay, busa dili ka na, kinahanglang dili na motubag sa sala. Pananglitan, ang SALA buhi pa kaayo ug lamian ug maayong baho sama sa pagkaon; pero bisag unsa ka lami ug kahumot sa pagkaon, kung ihatod nimo duol sa ilong sa patay, dili na makatubag ang patay nga lawas sa baho sa pagkaon. Sa samang paagi, bisan unsa pa ka madanihon ang sala, ikaw karon patay na sa sala ug dili nimo mahimo, dili ka na kinahanglan nga motubag niini.

- Ikatulo, dawata ug uyonan ang hinatag sa Dios nga tinguha sa pagkabalaan nga imong gibati nga naglihok sa imong kasingkasing. Human nato madawat si Kristo, makaamgo kita sa usa ka bag-ong tinguha ngadto sa pagkabalaan nga nagpalihok kanato sa pagduol sa Dios. Kinahanglang makat-on kita sa pag-ingon, "Kini nga tinguha sa pagkabalaan mao ang tinuod nga kinaiya sa akong bag-ong kinabuhi diha kang Kristo. Gidawat ko ug hingpit kong gisunod kining balaan nga tinguha."

23. Mao kana ang LAKANG 2: ISIPA ang imong kaugalingon nga ikaw tinuod nga patay ngadto sa sala ug nga ikaw karon tinuod nga buhi lamang ngadto sa Dios.

LAKANG 3: PAGTUGYAN

24 Kini ang ikatulo nga lakang sa kadaugan batok sa sala: ITUGYAN ang mga bahin (mga bahin) sa atong lawas (atong tibuok nga pagkatawo) isip mga galamiton sa pagkamatarong. Atong basahon ang Roma 6:13:

Ug dili ninyo itugyan ang inyong mga bahin ingon nga mga galamiton sa pagkadili matarung ngadto sa sala, kondili itugyan ninyo ang inyong kaugalingon ngadto sa Dios ingon nga mga buhi gikan sa mga patay, ug ang inyong mga bahin ingon nga mga galamiton sa pagkamatarung ngadto sa Dios.

25 Angay nga timan-an nga ang mga bahin sa atong lawas gitawag nga mga INSTRUMENTO; o sa ubang hubad, mga ARMAS.

26 Ang usa ka sundalo epektibo ra kutob sa iyang mga armas. Ang sala mao ang imong kaaway nga sundalo, ug gusto niini nga dakpon ang mga bahin sa imong lawas aron gamiton kini isip mga instrumento o armas sa paghimo sa sala.

27 Ang pagkamatarong mao ang imong kauban nga sundalo. Gusto usab niini nga gamiton ang mga bahin sa imong lawas isip mga instrumento o hinagiban niini sa pagbuhat og pagkamatarung.

28 Unsa ang direktiba nga gihatag kanato sa Roma 6:13? Ayaw ihatag ang imong mga bahin sa lawas aron gamiton sa sala, ang kaaway nga sundalo, isip mga instrumento niini. Hinunua, ihatag ang imong mga bahin sa lawas ngadto sa pagkamatarong, imong higala nga sundalo, aron kini gamiton isip mga instrumento o hinagiban sa pagbuhat sa pagkamatarong ug pagkabalaan.

29 Dinhi atong makita ang labing praktikal ug epektibo nga lakang padulong sa kadaugan batok sa sala. Kung walay hinagiban ang usa ka sundalo walay kapuslanan. Busa, ilimud ug kuhaa ang mga hinagiban gikan sa sala, ug ang sala dili makahimo sa bisan unsa. Ang mga hinagiban nga gustong gamiton sa sala mao ang mga bahin sa atong lawas. Kon magdumili kita sa paghatag ug sala bisan asa sa atong mga bahin sa lawas, kini dili makahimo sa pagpakig-away ug pagpildi kanato. Mao kini ang paagi nga kita makaangkon og kadaugan batok sa sala.

30 Sa laing bahin, kon atong itugyan (ihatag, himoon) ang atong mga bahin sa lawas ngadto sa atong higalang sundalo sa pagkamatarong (pagkabalaan) aron kini gamiton, sa pagkatinuod ang pagkamatarong ug pagkabalaan magmadaugon sa atong kinabuhi, ug kita makaangkon og kadaugan batok sa sala.

31 KAHIBALO! ISIPON! PAGTUGYAN! Kini mao ang tulo ka mga lakang sa kadaugan batok sa sala.

- HIBALOi nga ikaw nahiusa kang Kristo sa iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw.
- ISIPA nga tinuod nga deklarasyon sa Dios nga ikaw karon patay na sa sala apan karon buhi na lamang ngadto sa Dios.
- ITUGYAN ang mga bahin sa imong lawas isip mga instrumento ug hinagiban sa pagkamatarung ug pagkabalaan.

DESIYON

32 Aron ang tulo ka mga lakang mahimong epektibo sa imong kinabuhi, kinahanglan ka nga maghimo usa ka lig-on nga desisyon. Atong basahon ang Mga Taga-Roma 6:12: *Busa ayaw itugot nga ang sala mohari sa inyong may kamatayon nga lawas, aron kamo managtuman niini sa iyang mga kailibgon.*

33 Aron maangkon ang kadaugan batok sa sala, kinahanglan nimong tagdon ang sala ingon nga usa ka kaaway nga hari. Ug kinahanglang maghimo ka ug lig-ong desisyon, ug moingon, Dili ko tugotan ang sala nga maghari pa sa akong kinabuhi. Si Kristo lamang ang mahimong tinuod ug eksklusibong Ginoo ug Agalon ug Hari sa akong kinabuhi sukad karon.

34 Kon mohimo ka niana nga desisyon, mahimong mosalig ka sa dako ug gamhanang kapanguhaan nga gihatag sa Dios. Atong basahon ang Roma 6:14: *Kay ang sala dili makagahom kaninyo, kay dili na man kamo ilalom sa balaod kondili ilalom sa grasya.*

35 Kitang mga Kristohanon ubos na sa grasya. Wala na ta ubos sa balaod. Unsay buot ipasabot niini? Ubos sa balaod, ang mga tawo gisugo sa pagbuhat ug maayo ug sa paglikay sa sala, apan ang balaod wala maghatag ug gahom sa pagtuman sa mga sugo niini.

36 Bisan pa, ang Kristohanon nailalom na karon sa grasya. Ubos sa grasya, ang Kristohanon gipalihok gikan sa sulod sa Balaang Espiritu sa pagtuman sa sugo sa Diyos, ug uban sa kadasig ang Balaang Espiritu naghatag usab ug gahom sa pagtuman sa gisugo sa Diyos.

37 Sa Galacia 2:20, si apostol Pablo naghatag sa iyang pagpamatuod bahin niini: *Ako gilansang sa krus uban ni Kristo; dili na ako ang nabuhi, kondili si Kristo ang nabuhi kanako; ug ang kinabuhi nga akong gikinabuhi karon sa unod gikinabuhi ko pinaagi sa pagtoo sa Anak sa Dios, nga nahigugma kanako ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kanako.*

38 Dili na ako kondili si Kristo! Kini ang gamhanang kapanguhaan. Kita makahimo sa pagdumot sa sala tungod kay si Kristo nagpuyo kanato ug Siya nagdumot sa sala. Kita makahimo sa paghigugma sa pagkamatarung tungod kay si Kristo nagpuyo kanato ug Siya nahigugma sa pagkamatarung. Ang kinahanglan natong buhaton yano ug sayon; Kinahanglan lang nga moingon kita kang Kristo, "Ginoo, Ikaw naghunahuna pinaagi kanako, Ikaw nahigugma pinaagi kanako, Ikaw mituman ug nag-alagad sa Dios pinaagi kanako. Kini dili na ako kondili si Kristo!"

39 Atong tun-an kini nga kamatuoran sa mas hingpit nga paagi sa Roma 8.

HAGIT

40 Among nadiskobrehan niini nga pagtuon nga kini mao ang yawe sa kadaugan batok sa sala: pagkahiusa kang Kristo. Nahiusa kita kang Kristo sa Iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw. Kini nga pagkahiusa kang Kristo mao ang kahulogan nga anaa sa atong bautismo.

41 Sa bautismo, sa dihang nanaog kita sa tubig, mipahayag kita sa kalibutan, "Ang akong daan nga kinabuhi sa sala karon patay na ug gilubong uban ni Kristo."

42 Sa pagkawas nato sa tubig, mipahayag kita sa kalibotan, "Ako karon nabanhaw sa bag-ong kinabuhi diha sa pagkahiusa kang Kristo aron sukad karon mabuhi alang sa Diyos lamang."

43 Kamo nga nabautismo na, kung nakalimtan na nimo ang kahulogan sa imong bautismo, gihagit ka namo sa paghimo og bag-ong pasalig sa imong kaugalingon ngadto sa Dios nga talikdan ug biyaan ang sala, aron moatubang sa Dios ug magkinabuhi alang Kaniya lamang.

44 Para sa mga wala pa mabautismohan, among gihagit kamo nga magdesisyon sa labing madali aron mosunod sa sugo ni Cristo bahin sa bautismo.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 6:4: Busa gilubong kita uban Kaniya pinaagi sa bautismo ngadto sa kamatayon, aron nga maingon nga si Kristo gibanhaw gikan sa mga patay pinaagi sa himaya sa Amahan, kita usab kinahanglan nga maglakaw diha sa kabag-o sa kinabuhi.
Roma 6:4

LEKSYON 11:

**KAGAWASAN
GIKAN SA BALAOD UG GIKAN SA UNOD**

1 Matag Bag-ong Tuig, kinsa kaninyo ang mohimog New Year's resolution, sa dihang mosaad ka nga maghimog kausaban para sa bag-ong tuig? Ang mga resolusyon sa Bag-ong Tuig o mga saad nga mouswag kanunay nga maayo ug ang tanan gituyo aron magdala mga pagbag-o sa atong kinabuhi.

2 Apan sa imong kasinatian, unsa ka dugay ang mga resolusyon sa Bag-ong Tuig? Pipila ka adlaw? Pipila ka semana? Pipila ka bulan?

3 Sa tinuud, sa madugay o sa madali, sa paggamit sa usa ka Tagalog nga ekspresyon nga popular sa usa ka higayon, kita B-S-D-U... balik sadating gawi, balik sa atong daan nga batasan. Ngano man? Tungod kay ang mga saad ug katuyoan o bisan ang mga lagda ug regulasyon - ang lista sa mga butang nga kinahanglan nato buhaton o likayan - nga tanan sa gawas sa atong kaugalingon, kining tanan walay gahum sa pag-usab kanato.

4 Ato nang gitun-an unsaon pagbaton ug kadaugan batok sa sala. Sa Roma 6 atong nakat-unan ang tulo ka mga lakang padulong sa kadaugan batok sa sala:

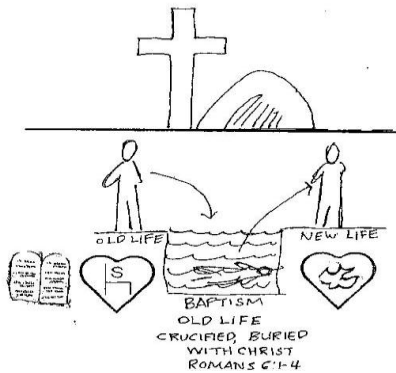
- STEP 1: KAHIBALO
- STEP 2: ISIPON
- STEP 3: ITUGYAN

5 Aron epektibo kining tulo ka mga lakang, gikan sa Mga Taga-Roma 7 makakat-on kita og duha ka importante nga mga baruganan nga kinahanglan natong hinumduman kanunay:

- PRINSIPYO 1: AYAW PA-ULIPON ILALOM SA BALAOB.
- PRINSIPYO 2: WALAY PAGSALIG SA UNOD.

6 Dinhi sa Roma 7, atong madiskobrehan nga kita namatay sa balaod; naputol na ang atong koneksyon sa balaod. Isip mga kristiyano wala na kita na ilalom sa balaod, nga nagdiktar gikan sa GAWAS kung unsa ang angay natong buhaton ug dili angay buhaton. Atong basahon ang Roma 7:6:

Apan karon giluwat na kita gikan sa kasugoan, nangamatay na ngadto sa gihuptan nato, aron kita makaalagad diha sa kabag-o sa Espiritu, ug dili sa karaan sa letra.

- PRINSIPYO 1: AYAW PAHIMONG ULIPON ILALOM SA BALAOB.

7 Atong tun-an ang ilustrasyon sa ibabaw.

8 Sa Roma 6 atong nakat-unan nga kita nahiusa kang Kristo sa Iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw. Kini nga panaghiusa gisimbolohan sa atong bawtismo. Sa dihang nanaog kita sa tubig, kana naghulagway sa pagkaputol sa atong relasyon sa sala ug sa daang kinabuhi pinaagi sa atong pagkahiusa sa kamatayon ug paglubong ni Kristo. Ug sa pagkawas nato sa tubig, kana naghulagway nga nagtukod kita ug bag-ong relasyon sa Dios ug sa bag-ong kinabuhi pinaagi sa atong pagkahiusa kang Kristo sa Iyang pagkabanhaw.

9 Dinhi sa Roma 7, atong nadiskobrehan nga pinaagi sa atong pagkahiusa kang Kristo, ang atong relasyon sa balaod naputol usab aron kita makabaton ug relasyon sa Balaang Espiritu.

10 Sa wala pa ang pag-anhi ni Kristo sa yuta, ang Dios naghimo ug usa ka pakigsaad uban sa Iyang katawhan nga Israel. Gitawag kini nga Daang Pakigsaad. Kini nga pakigsaad gibase sa

balaod nga gihatag sa Dios pinaagi kang Moises. Ang unod niini nga pakigsaad makita diha sa Napulo ka Sugo, nga gisulat sa duha ka papan nga bato. Ang Napulo ka Sugo mahimong ikatandi sa usa ka loud speaker sa gawas sa mga tawo, ug kini nga kusog nga ispiker kanunay nga nagdiktar sa mga tawo gikan sa gawas kung unsa ang ilang buhaton ug kung unsa ang dili buhaton. Apan ang balaod adunay usa ka dakong problema. Ang balaod ni Moises wala maghatag sa mga tawo sa gahum sa pagsunod sa mga sugo nga kini gidiktar gikan sa gawas.

11 Tungod niini, ang Dios misaad nga Siya mohimo ug usa ka bag-ong pakigsaad, diin Iyang isulat ang Iyang mga balaod diha sa mga kasingkasing sa mga tawo. Atong basahon ang Hebreohanon 8:10:

Kay kini mao ang tugon nga akong pagabuhaton uban sa balay sa Israel sa tapus niadtong mga adlaw, nagaingon si Jehova: Ibutang ko ang akong mga Kasugoan sa ilang hunahuna, ug igasulat ko kini sa ilang mga kasingkasing; ug ako mahimo nga ilang Dios, ug sila mahimo nga akong katawohan.

12 Atong tan-awon pag-usab ang ilustrasyon sa ibabaw. Pinaagi sa atong pagkahiusa kang Kristo sa Iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw, ang atong relasyon uban kang Kristo ngadto sa daang kasabotan naputol, aron kini wala nay epekto kanato; ug pinaagi sa atong pagkahiusa kang Kristo aduna kitay bag-ong relasyon sa Dios diha sa bag-ong pakigsaad. Atong basahon ang Roma 7:4:

Busa, mga igsoon ko, nangamatay usab kamo ngadto sa kasugoan pinaagi sa lawas ni Cristo, aron kamo managminyo sa lain—ngadto kaniya nga nabanhaw gikan sa mga patay, aron kita managpamunga ngadto sa Dios.

DAOTAN BA ANG BALAOOD?

13 Ngano, daotan ba ang balaod nga gihatag pinaagi kang Moises? Dili. Sa pagkatinuod, ang tanan nga gisugo sa balaod ni Moises tanan maayo ug matahum. Apan adunay usa ka problema! Ang kinaiya sa tawo huyang.

14 Tan-awa ang ilustrasyon sa ibabaw. Sa sulod sa kasingkasing sa mga dili-Kristohanon, anaa nagalingkod ang “S” (makasasala nga KAUGALINGON), nga mao ang ulipon sa unodnong mga tinguha. Tungod niini, ang mga tawo walay gahum sa pagtuman sa gisugo sa balaod. Hinunoo, ang balaod nag-aghat pa gani sa mga tawo sa pagpakasala. Ngano man? Dili ba kini ang kaso nga kung imong gidili ang usa ka butang, ang mga tawo lagmit nga buhaton kung unsa ang gidili? Mao kini ang kahulogan sa Roma 7:5:

Kay sa diha pa kita sa unod, ang makasasala nga mga pangibog nga gipukaw sa kasugoan nagabuhat sa atong mga bahin sa pagpamunga ngadto sa kamatayon.

15 Aron maangkon nato ang kadaugan batok sa sala, duha ka butang ang kinahanglan mahitabo, ug kining duha ka butang mahitabo pinaagi sa atong pagkahiusa kang Kristo sa Iyang kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw.

- Una, kinahanglan natong putlon ang atong relasyon sa balaod isip usa ka agalon nga kanunay nagdiktar kanato gikan sa gawas. Isip mga Kristohanon, kinahanglan nga dili na kita magkinabuhi pinaagi sa pagsunod sa usa ka lista sa mga lagda nga gibutang sa GAWAS nga daw sa usa ka pisara, nga kinahanglan nato kanunay nga susihon aron masunod kini.
- Ikaduha, kinahanglan nga magtukod kita ug relasyon sa Balaang Espiritu, kinsa nagpuyo sulod sa atong kasingkasing ug kinsa padayong naggiya ug naghatag ug gahom kanato GIKAN SA SULOD. Isip mga Kristohanon kita karon nagkinabuhi pinaagi sa padayon nga pag-ila ug pagsunod sa mga pag-aghat sa Balaang Espiritu gikan sa sulod samtang sa samang higayon nagsalig Kaniya sa paghatag kanato sa abilidad sa pagbuhat sa Iyang gisugo.

16 Ang usa ka balak nagpahayag niini og maayo”

Buhata kini ug mabuhi, gipangayo sa balaod,
Apan wala ako maghatag ug mga tiil o mga kamot.
Usa ka mas maayong pulong nga gidala sa ebanghelyo.
Gipalupad ako niini ug gihatagan ako mga pako.

NGANONG GIHATAG ANG BALAO

17 Apan nganong gihatag man sa Dios ang balaod? Adunay tulo ka rason nganong gihatag sa Dios ang balaod sa Daang Tugon.

- Una, ang balaod gihatag aron ipadayag sa mga tawo kung unsa ang sala. Ang balaod sama sa usa ka salamin, nga kung tan-awon nato kini makita nato ang abog sa atong mga nawong. Pananglitan, giunsa man sa apostol Pablo pagkat-on bahin sa sala nga pagkamaibogon? Basahon nato ang Roma 7:8:

⁷ Unay unsa may atong ikasulti? Sala ba ang balaod? Sigurado nga dili! Sa kasukwahi,

wala unta ako makaila sa sala kon dili pinaagi sa balaod. Kay dili unta ako makaila sa pagkamaibugon gawas kon ang Kasugoan nag-ingon, "Dili ka maibug."

- Ikaduha, ang balaod gihatag aron ang mga tawo makaamgo nga sila gihukman ingon nga mga makasasala. Pinaagi sa balaod ang mga tawo nakaamgo nga sila walay gahum nga mahimong matarung atubangan sa Dios. Bisag unsaon nila pagtuman sa balaod, mapakyas sila ug mapakyas. Tungod niini, ang mga tawo makaamgo nga sila ubos sa paghukom ug pagkondenar sa Dios. Atong basahon ang Roma 3:19, 20:

¹⁹ Karon nahibaloan na nato nga bisan unsa ang ginaingon sa Kasugoan, kini ginaingon ngadto sa mga anaa sa ilalum sa Kasugoan, aron ang tanang baba matak-opan, ug ang tibook nga kalibutan mahimong sad-an sa atubangan sa Dios. ²⁰ Busa pinaagi sa mga buhat sa balaod walay unod nga pagamatarungon sa iyang atubangan, kay pinaagi sa balaod mao ang kahibalo sa sala.

- Ikatulo, ang balaod gihatag aron sa paggiya sa mga tawo ngadto kang Kristo. Pinaagi sa balaod, nakita sa mga tawo kon unsa gayod ang sala; ilang nakita nga sila walay gahum sa pagtuman sa mga sugo sa Dios, ug nga sila anaa sa hilabihan nga kakuyaw sa paghukom sa Dios. Sa laing pagkasulti, ang mga tawo nakaamgo nga sila walay paagi nga maluwas pinaagi sa ilang kaugalingong mga paningkamot. Tungod niini, ang mga tawo nakaamgo nga sila nagkinahanglan og usa ka Manluluwas. Atong basahon ang Galacia 3:23, 24:

²³ Apan sa wala pa moabut ang pagtoo, kita gibantayan sa ilalum sa kasugoan, gitipigan alang sa pagtoo nga sa ulahi igapadayag. ²⁴ Busa ang kasugoan mao ang atong magtutudlo sa pagdala kanato ngadto kang Cristo, aron kita pagamatarungon pinaagi sa pagtoo.

18 Ang balaod gihatag dili ingon nga paagi sa kaluwasan sa mga tawo. Hinoon, ang balaod gihatag aron sa paggiya sa mga tawo ngadto sa Manluluwas.

- PRINSIPYO 2: WALAY PAGSALIG SA UNOD

19 Aron makaangkon og kadaugan batok sa sala, kinahanglan natong paminawon ug tumanon ang PRINSIPYO 2: WALAY PAGSALIG SA UNOD. Kinahanglang dili kita mosalig sa atong tawhanong abilidad o kaalam. Sa atong kaugalingon, wala kitay igong gahum sa pagsunod sa tanan nga gipangayo sa balaod.

20 Ang kahuyang sa unod klarong gipakita sa kasinatian ni apostol Pablo. Atong basahon pag-ayo ang Roma 7:14-24:

14 Kay kita nasayud nga ang kasugoan espirituhanon, apan ako lawasnon, gibaligya sa ilalum sa sala. 15 Kay ang akong ginabuhat, wala ko masabti. Kay unsa ang akong buot pagabuhaton, kana wala ko buhata; apan ang akong gidumtan, kana akong ginabuhat. 16 Busa, kon buhaton ko ang dili ko buot buhaton, miuyon ako sa balaod nga kini maayo. 17 Apan karon, dili na ako ang nagbuhat niini, kondili ang sala nga nagapuyo kanako. 18 Kay ako nahibalo nga dinhi kanako (nga sa ato pa, sa akong unod) walay maayo nga nagapuyo; kay ang kabubut-on ania kanako, apan unsaon pagbuhat sa maayo wala nako hikaplagi. 19 Kay ang maayo nga buot ko nga buhaton, ako wala magbuhat; apan ang dautan nga dili ko buot buhaton, mao kana ang akong ginabuhat. 20 Karon kon buhaton ko ang dili ko buot buhaton, dili na ako ang nagbuhat niini, kondili ang sala nga nagapuyo kanako. 21 Busa nakakaplag ako ug balaod, nga ang dautan ania kanako, ang buot magbuhat ug maayo. 22 Kay ako nahimuot sa balaod sa Dios sumala sa sulod nga tawo. 23 Apan nakita ko ang lain nga balaod sa akong mga bahin, nga nakiggubat batok sa balaod sa akong hunahuna, ug nagdala kanako ngadto sa pagkabihag sa balaod sa sala nga ania sa akong mga bahin. 24 O alaut ako nga tawo! Kinsa ang magluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon?

21 Nabati ba nimo ang desperadong pagbati ni apostol Pablo? Gusto kaayo niya nga mosunod sa mga sugo sa Diyos, ug tinuod nga gusto niya nga malikayan ang pagpakasala. Apan, bisan pa sa iyang kusog nga tinguha nga buhaton ang maayo ug hunongon ang pagpakasala, unsaon man paghuman sa tanan niyang maayong intensyon? Nahuman kini sa iyang pagpakasala nga gusto niyang likayan.

22 Nakasabot ka ba sa gisulti ni apostol Pablo? Nakasinati ka ba og susama nga kasinatian? Nangandoy ka pag-ayo sa pagbuhat ug maayo; gidumtan nimo ang grabe nga pagbuhat ug daotan. Apan sa katapusan, nahimo nimo ang sala nga dili nimo gusto nga buhaton, ug dili nimo mahimo ang maayo nga gusto nimo buhaton.

23 Ug unsa ang desperado nga singgit ni apostol Pablo sa Roma 7:24? Paminawa ang iyang makaluluoy kaayo nga singgit: *“Oh alaot ako nga tawo! Kinsay magluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon?”*

GIGAPOS SA USA KA PATAYNG LAWAS

24 Si apostol Pablo misinggit, *“Kinsa ang makaluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon?”*

25 Sumala sa mga eskolar, sa panahon ni apostol Pablo, ang usa ka paagi sa pagsilot sa mga mamumuno mao ang paghigot sa patayng lawas sa tawong gipatay ngadto sa mamumuno,

nawong sa nawong, ilong ngadto sa ilong, baba ngadto sa baba, dughan ngadto sa dughan, kamot ngadto sa kamot, tiil ngadto sa tiil, ug ang mamumuno magpabiling gihigot sa maong patayng lawas samtang kini hinay-hinay nga madunot ug hinungdan sa impeksyon sa iyang tibuok lawas ug moresulta sa pagkaylap sa impeksyon sa iyang tibuok lawas.

26 Sumala sa mga eskolar, lagmit naa sa hunahuna ni apostol Pablo ang maong matang sa kasinatian sa pagkahigot sa usa ka patayng lawas sa dihang siya misinggit sa Roma 7:24, “Kinsa ang magluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon.” Kini nga lawas sa kamatayon nga gitumong ni Pablo mao ang daan nga makasasala nga kinaiya sa tawo nga naulipon sa tanang makasasala nga unodnong mga tinguha sa iyang daan nga makasasala nga mga batasan nga nasulod sa iyang natural nga lawas ug hunahuna ug kalag. Ang iyang mga paningkamot, iyang mga resolusyon, ug ang tanan niyang mga saad nga magbag-o, sama sa mga resolusyon sa Bag-ong Tuig, nga nag-ingon, “Sukad karon, mohunong na ako sa pagpakasala, gikan karon, tumanon ko ang tanang mga sugo sa Dios!” – bisan pa niana, nagpadayon gihapon siya sa pagpakasala.

27 Tungod niini nga kasinatian, naamgohan ni apostol Pablo ang kahuyangan sa tawhanong unod. Tungod niini, angay natong paminawon ug tumanon ang PRINSIPYO 2: WALAY PAGSALIG SA UNOD.

MAAYONG BALITA!

28 Salamat sa Dios, adunay maayong balita!

29 Sa dihang si apostol Pablo miabot sa punto sa bug-os nga pagkawalay paglaom, sa dihang siya misinggit sa desperasyon, “Kinsa ang makaluwas kanako gikan niining lawas sa kamatayon?” – diha sa punto nga iyang nadiskobrehan ang solusyon sa iyang problema. Atong basahon ang Roma 7:25: “*Nagpasalamat ako sa Diyos—pinaagi kang Hesus Kristo nga atong Ginoo!*”

30 Sa dihang si Pablo walay maadtoan, iyang nakaplagan ang dalan sa hingpit nga kaluwasan diha kang Kristo Hesus nga Ginoo!

HAGIT ALANG KANATO

31 Unsa ang hagit nga atong makuha gikan sa kasinatian ni apostol Pablo? Ang hagit anaa sa duha ka mga baruganan nga atong nakat-unan niini nga leksyon:

- PRINSIPYO 1: AYAW PAGPA-ULIPON ILALOM SA BALAOB.

32 Dili nato kinahanglan ang bisan kinsa nga tawo o bisan unsang balaod nga nagdiktar kanato GIKAN sa GAWAS kung unsa ang buhaton o dili buhaton. Kinahanglan natong paminawon ang tingog sa Balaang Espiritu GIKAN SA SULOD sa atong mga kasingkasing.

33 Nagpasabot ba kini nga dili na kita kinahanglang mamati sa mga magtutudlo sa Bibliya? Nagpasabot ba kini nga dili na kita kinahanglang mamati sa pagwali sa Pulong sa Diyos? Dili, kana ang among gipasabot.

34 Dili. Hinunoa, kini ang gipasabot:

- Ang mga Kristohanon nga nailalom sa balaod naghulat sa usa nga mosulti kanila kon unsay angayng buhaton o dili angayng buhaton. Pananglitan, kinahanglang pahinumdoman sila, “Basaha ang imong Bibliya, ug pag-ampo kada adlaw.” O, “Pagtambong ug pagtuon sa Bibliya.” O “Tambong sa pagsimba sa Domingo.” O, “Pagsaksi alang kang Kristo.” Kung walay nagpahinumdom kanila niining mga butanga, wala nila kini buhata. Ang maong mga Kristohanon mga ulipon sa balaod; sila nagsalig sa usa ka tawo gikan sa gawas sa pagdumala sa ilang mga kinabuhi.
- Ang mga Kristohanon nga nailalom sa balaod naghimo sa ilang maayong mga buhat aron makita sa mga tawo ug aron makadawat sa pagdayeg sa mga tawo. Gihubit kini ni Ginoong Jesus ingong ang pagkamatarong sa mga eskriba ug mga Pariseo (Mateo 5:20; 6:1, 5).
- Ang mga Kristohanon nga nailalom sa balaod naglikay sa sala tungod lamang sa kahadlok nga makita sila sa uban. Apan kon nagtuo sila nga walay nagtan-aw, dali silang magpadala sa mga tentasyon.

35 Sa laing bahin:

- Ang tinuod nga mga Kristohanon maminaw ug mosunod sa Balaang Espiritu nga nagsulti gikan sa sulod sa ilang kasingkasing. Bisin kon walay nagpahinumdom kanila sa pagbasa sa ilang Bibliya ug sa pag-ampo matag adlaw, sa pagtambong sa pagtuon sa Bibliya, sa pagtambong sa pagsimba sa mga Domingo, o sa pagsaksi alang kang Kristo, ilang gibuhat kining mga butanga tungod kay sila gigiyahan sa Balaang Espiritu sa pagbuhat niini.

- Ang matuod nga mga Kristohanon naghimo sa ilang maayong mga buhat alang sa Diyos lamang; sila naningkamot nga makadawat lamang sa pagdayeg nga gikan sa Dios; patay na sila sa unsay isulti sa ubang mga tawo, pagdayeg man o pagbiaybiay (Mateo 6:3-6; Galacia 1:10; Colosas 3:23-24).
- Ang matuod nga mga Kristohanon naglikay sa sala bisan pag walay nagtan-aw. Ngano man? Tungod kay sila kanunay nga nakahibalo sa paggiya sa Balaang Espiritu sa sulod nila nga nagdani kanila padulong sa pagkabalaan ug palayo sa sala.
- PRINSIPYO 2: WALAY PAGSALIG SA UNOD.

36 Ang matuod nga Kristohanon wala na magsalig sa iyang gahom o kaalam. Oo, siya makigbisog sa bug-os niyang kusog; mag-alagad siya uban sa tanang gahom nga iyang nabatonan. Apan sa tanan niyang pagpaningkamot ug sa tanan niyang pagserbisyo, ang iyang pagsalig ug paglaom nagdepende sa Balaang Espiritu. Mao kini ang gipasabot ni apostol Pablo niini nga mga bersikulo:

Filipos 4:13: Mabuhat ko ang tanang butang pinaagi kang Kristo nga nagpalig-on kanako.

Colosas 1:29 (Amplified Version): Tungod niini ako naghago [ngadto sa kakapoy], nga naningkamot uban sa tanang labaw sa tawo nga kusog nga Iyang gipasiga ug ginabuhat sa sulod nako.

1 Mga Taga-Corinto 15:10: Apan tungod sa grasya sa Dios ako mao ako karon, ug ang iyang grasya ngari kanako wala makawang; apan naghago ako sa hilabihan gayud kay kanilang tanan, apan dili ako, kondili ang grasya sa Dios nga uban kanako.

37 Dili ba si apostol Pablo nanghambog dinhi? Siya miingon, “Ako naghago ug labaw pa kay kanilang tanan.” Unsay iyang gisulti? Siya naghago ug labaw pa kay sa tanang ubang mga apostoles? Dili ba nanghambog si Pablo? Apan namatikdan ba nimo ang iyang konklusyon? “Apan dili ako, kondili ang grasya sa Dios nga uban kanako.”

38 Sumala ni apostol Pablo, kung nakabuhat man siya og bisan unsa alang sa Ginoo, kung nagpakita man nga siya milabaw sa ubang mga apostol sa pag-alagad, gusto niya nga mahibal-an sa tanan nga iyang nabuhat kini tanan dili tungod sa iyang kaugalingong kusog. Kini tanan nahimo tungod sa grasya sa Diyos.

39 Ug kita usab, bisan kung kita ang labing huyang nga mga Kristohanon, kung kita adunay

hingpit nga pagsalig sa Balaang Espiritu, mahimo usab naton kining tanan pinaagi ni Kristo nga nagpalig-on kanato!

40 Mao kana ang hagit alang kanato. Dili kita maghulat nga adunay mosulti kanato o magpahinumdom kanato, "Buhata kini" o "Buhata kana". Maminaw kita sa tingog sa Balaang Espiritu sa sulod nato, ug sundon Siya.

41 Kinahanglan nga dili kita moingon, "Mahimo ko kana" o "Dili nako mahimo kana". Hinoon, moingon kita, "Pinaagi sa tabang sa Balaang Espiritu, mahimo nako ang bisan unsa ug ang tanan nga gusto ni Kristo nga akong buhaton!"

42 Oo, makabaton kita ug kadaogan batok sa sala! Atong mahimo ang tulo ka mga lakang:

- LAKANG 1: KAHIBALO.
- LAKANG 2: ISIPON.
- LAKANG 3: PAGTUGYAN.

43 Uban sa tabang sa Balaang Espiritu mahimo natong tanan kana.

44 Sa atong sunod nga leksyon sa Mga Taga-Roma 8, atong makat-unan kon sa unsang paagi kita makasunod ug manguna sa paggiya sa Balaang Espiritu sa atong kinabuhi.

45 Apan karon, tugoti ko nga maghimo og usa ka panawagan. Gihangyo ko kamo nga maghimo ug bag-ong pagpasalig sa inyong kaugalingon ngadto sa Diyos, bahin sa atong nakat-onan niini nga leksyon.

46 Apil sa pag-ampo nga sama niini:

GINOONG HESUS, SUGOD KARONG ADLAW, DILI NA AKO MAGHULAT NGA MAY MAGPAHINUMDOM NAKO KUNG UNSAY BUHATON O DILI BUHATON. SUGOD KARON, MAMINAW AKO SA TINGOG SA BALANG ESPIRITU GIKAN SA SULOD KANAKO.

GINOONG HESUS, SUGOD KARON, AKONG UNDANGON ANG PAGSALIG SA AKONG ABILIDAD UG KAALAM. SUGOD KARON, PANINGKAMOTAN NAKO NGA KANUNAY MOSALIG SA GAHUM UG GIYA SA BALANG ESPIRITU.

UG UBAN SA TABANG SA BALANG ESPIRITU, SUKAD KARON AKO MAGTINGUHA NGA BUHATON ANG TANAN ARON MAGHIMAYA SA DIOS LAMANG UG DILI NA SA PAGPANGITA SA PAGDAYEG O PAG-UYON SA MGA TAWO. SA NGALAN NI JESUS. AMEN.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 7:6: Apan karon giluwat na kita gikan sa kasugoan, kay nangamatay na kita ngadto sa atong gihuptan, aron kita mag-alagad diha sa kabag-o sa Espiritu ug dili sa karaan nga sulat. Roma 7:6

LEKSYON 12:

KASIGUROHAN SA KALUWASAN

1 Samtang kita magpadayon sa atong pagtuon mahitungod sa kadaugan batok sa sala, kita karon moabut sa Roma 8. Kini nga kapitulo nagpatin-aw nga ang kadaugan batok sa sala gibase sa lig-on nga pundasyon sa kasigurohan sa kaluwasan.

ANG PUNDASYON: WALA NAY PAGKAHINUKMAN SA SILOT

2 Atong basahon ang Roma 8:1:

Busa karon wala nay pagkahinukman sa silot niadtong anaa kang Kristo Hesus, nga wala maglakaw uyon sa unod, kondili uyon sa Espiritu.

3 Wala nay pagkahinukman sa Silot! Dili na kita hukman. Human kita mosalig kang Kristo ug modawat Kaniya ingon nga atong Manluluwas ug Ginoo, kita naluwas gikan sa lawom nga gahong sa sala ug gibayaw ug gipatindog sa luwas nga yuta, sa pagkahiusa kang Kristo, sa usa ka luwas nga relasyon uban sa Dios nga dili na mabungkag.

4 Ang kamatuoran sa kasigurohan sa kaluwasan kinahanglang itanom pag-ayo sa atong kasingkasing ug hunahuna. Ang kadaugan batok sa sala lig-ong nagbarog sa maong pundasyon. Ang kasigurohan sa kaluwasan gigarantiyahan sa atong Ginoong Hesus sa Juan 5:24:

“Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga ang nagapatalinghug sa akong pulong ug nagatoo kaniya nga nagpadala kanako, may kinabuhi nga walay katapusan, ug dili na pagahukman sa silot, kondili miagi na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.

5 Si Kristo naggarantiya ug 3 ka butang alang sa Kristohanong magtotoo:

- Una, sa KARON, ang magtotoo aduna na (nagbaton) sa kinabuhing dayon.
- Ikaduha, sa UMAABOT, ang magtotoo dili pagahukman.
- Ikatulo, sa KAAGI, ang magtotoo nakalabang na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi.

6 Atong isagol kini nga mga garantiya sa mga kamatuoran nga makita sa sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma ug sa mga kamatuoran nga makita sa iyang mga sulat ngadto sa mga taga-Efeso ug Colosas.

7 Atong basahon ang Efeso 2:4-9:

⁴ Apan ang Diyos, nga dato sa kaluoy, tungod sa iyang dakong gugma nga iyang gihigugma kanato, ⁵ bisan sa dihang kita patay na tungod sa mga kalapasan, nagbuhi kanato uban kang Kristo (pinaagi sa grasya kamo nangaluwas), ⁶ ug nagbanhaw kanato nga dungan, ug nagpalingkod kanato uban sa langitnong mga dapit diha kang Kristo Jesus, ⁷ aron nga sa umaabot nga mga katuigan iyang ikapakita kanato ang hilabihan nga pagkadato sa iyang grasya diha kang Kristo. ⁸ Kay tungod sa grasya kamo nangaluwas pinaagi sa pagtoo, ug kana dili sa inyong kaugalingon; kini mao ang gasa sa Dios, ⁹ dili sa mga buhat, aron walay bisan kinsa nga manghambog.

8 Atong basahon ang Colosas 3:1-4:

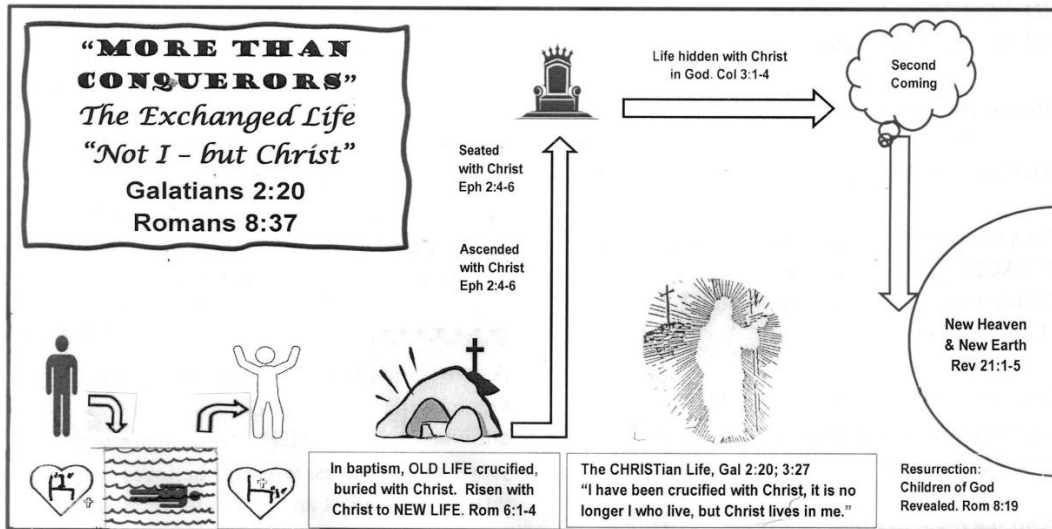
¹ Busa kong kamo gibanhaw uban kang Cristo, pangitaa ang mga butang nga atua sa itaas, diin atua si Cristo, nga nagalingkod sa too sa Dios. ² Ibutang ang imong hunahuna sa mga butang sa itaas, dili sa mga butang sa yuta. ³ Kay namatay na kamo, ug ang inyong kinabuhi natago uban ni Cristo diha sa Diyos. ⁴ Sa diha nga si Cristo nga mao ang atong kinabuhi magpakita, nan kamo usab magpakita uban kaniya sa himaya.

9 Ania ang hiniusa nga mga kamatuoran gikan sa Roma, Efeso ug Colosas:

- Sa pagkahiusa kang Kristo namatay kita ug gilubong, nga miresulta sa pagkaputol sa atong relasyon sa sala ug sa daang kinabuhi.
- Sa pagkahiusa kang Kristo nabanhaw kita, nga miresulta sa atong pagkahiusa sa usa ka permanente nga relasyon sa Dios ug sa bag-ong kinabuhi.
- Sa pagkahiusa kang Kristo kita gibanhaw ug milingkod uban Kaniya sa trono sa tuo nga kamot sa Amahan sa langit. Dinhi, sa kini nga posisyon, wala’y hukom nga mapasaka batok kanamo.
- Sa pagkakaran, ang atong kinabuhi natago uban ni Kristo diha sa Diyos. Sa umaabot nga adlaw sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo, kita ipakita sa himaya uban Kaniya (basaha ang 1 Juan 3:1).

10 Atong sublion: Ang kadaugan batok sa sala lig-on nga nagbarog sa pundasyon sa KASIGUROHAN SA KALUWASAN. Alang sa Kristohanon, wala nay silot nga naghulat.

11 Kini nga mga kamatuoran gikan sa Roma, Efeso ug Colosas gipakita sa ilustrasyon sa ubos. Atong tun-an pag-ayo ang ilustrasyon.

USA KA PANGUTANA

12 Sumala sa Colosas 3:2, 3, sa pagkakaran, ang kinabuhi sa Kristohanon natago uban ni Kristo diha sa Diyos, ug sa umaabot nga adlaw ang Kristohanon mapadayag sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo. Ang pangutana mao kini: Kinsa man diay kining tawhana nga karon nagpuyo sa yuta samtang ang iyang kinabuhi natago didto sa langit uban ni Kristo?

13 Makatabang kini kanato nga masabtan ang tubag ni apostol Pablo sa Galacia 2:20:

²⁰ Gilansang ako sa krus uban ni Kristo; dili na ako ang nabuhi, kondili si Kristo ang nabuhi kanako; ug ang kinabuhi nga akong gikinabuhi karon sa unod gikinabuhi ko pinaagi sa pagtoo sa Anak sa Dios, nga nahigugma kanako ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kanako.

14 Si Pablo miingon, dili na ako ang nabuhi; kini mao si Kristo nga karon nabuhi kanako. Ug mao kana ang angay isulti sa mga Kristohanon. Dili na ako kondili si Kristo ang nabuhi kanako – kana ang sekreto sa kadaugan batok sa sala.

ANG ESTRATEHIYA: ANG BALAOOD SA ESPIRITU SA KINABUHI

15 Unsa ang estratehiya nga gigamit sa Dios sa paghatag kanato og kadaugan batok sa sala? Kini ang estratehiya sa balaod sa Espiritu sa kinabuhi diha kang Kristo. Atong basahon ang Roma 8:2:

Kay ang balaod sa Espiritu sa kinabuhi diha kang Cristo Jesus nagpahigawas kanako gikan sa balaod sa sala ug kamatayon.

16 Adunay duha ka mga balaod nga magkasumpaki sa usag usa. Sa usa ka bahin, adunay balaod sa sala ug kamatayon. Sa laing bahin, adunay balaod sa Espiritu diha kang Kristo.

17 Ang balaod sa sala ug kamatayon mao ang puwersa nga nagbira kanato ngadto sa sala ug kamatayon. Kini nga puwersa naggamit ingong instrumento sa makasasalang unod o daang kinaiya.

18 Ang balaod sa Espiritu sa kinabuhi mao ang puwersa nga nagbira kanato pataas, padulong sa pagkabalaan ug kinabuhi. Kini nga puwersa gibutang kanato sa dihang atong gibutang ang atong pagtuo kang Kristo sa dihang kita natawo pag-usab. Kini nga puwersa walay lain kondili ang

Balaang Espiritu, nga gipapuyo sa Dios kanato. Pinaagi sa ITAAS nga puwersa sa Balaang Espiritu, atong mabuntog ang UBOS nga puwersa sa sala ug kamatayon.

19 Busa, adunay duha ka matang sa mga tawo. Atong basahon ang Roma 8:4:

nga ang matarung nga gikinahanglan sa balaod unta matuman diha kanato kinsa wala maglakaw uyon sa unod kondili sumala sa Espiritu.

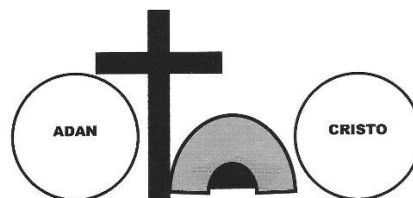
20 Ang usa ka matang mao ang TAWO NGA NAGLAKAW SUMALA SA UNOD; kini nga tawo gimandoan sa balaod sa sala ug kamatayon. Sa laing pagkasulti, kini mao ang tawo SA ADAN.

21 Ang ikaduhang matang mao ang TAWO NGA NAGLAKAW SUMALA SA ESPIRITU; kini nga tawo gimandoan sa balaod sa Balaang Espiritu. Sa laing pagkasulti, kini mao ang tawo DIHA NI CRISTO.

22 Ang Kristohanon mibalhin na gikan kang Adan ngadto sa pagkahiusa kang Kristo. Kini nga pagbalhin nahimo pinaagi sa kamatayon, paglubong ug pagkabanhaw ni Kristo. Atong basahon ang Roma 8:3:

Kay kung unsa ang dili mahimo sa kasugoan tungod kay kini maluya pinaagi sa unod, gibuhat sa Dios pinaagi sa pagpadala sa Iyang kaugalingong Anak sa dagway sa makasasala nga unod, tungod sa sala: Iyang gihukman ang sala diha sa unod,

23 Atong ribyuhon ang atong ilustrasyon gikan sa miaging leksyon. Sa wala pa kita mosalig kang Kristo, kita anaa na kang Adan; human kita mosalig kang Kristo, kita gibalhin ngadto kang Kristo.

ANG KAMAHINUNGDAAN SA HUNA-HUNA

24 Karon, mao kini ang problema sa Kristohanon: UNSAON PAGLAKAW SUNOD SA ESPIRITU, ug unsaon paglikay sa paglakaw sunod sa unod.

25 Ang sekreto sa kadaugan makita sa hustong paggamit sa hunahuna. Atong basahon ang Roma 8:5-8:

⁵ Kay ang mga nagkinabuhi uyon sa unod nagpunting sa ilang mga hunahuna sa mga butang sa unod, apan ang mga nagkinabuhi uyon sa Espiritu, ang mga butang sa Espiritu. ⁶ Kay ang paghunahuna sa lawasnon mao ang kamatayon, apan ang paghunahuna sa espirituhanon mao ang kinabuhi ug kalinaw. ⁷ Kay ang unodnon nga hunahuna maoy pagpakig-away batok sa Dios; kay kini dili ubos sa balaod sa Dios, ni sa pagkatinuod mahimo. ⁸ Busa, ang mga anaa sa unod dili makapahimuot sa Dios.

26 Ang sekreto sa kadaugan mao KUNG ASA NIMO IBUTANG ANG IMONG HUNA-HUNA. Unsa man ang sulod sa imong hunahuna? Unsa man ang kanunay nimo gihunahuna? Kung ang imong hunahuna nakatutok sa sala ug sa makasasala nga mga tinguha sa unod, sigurado nga mahitabo gyud nimo ang mga butang nga kana. Kung ang imong hunahuna nakatutok sa pagkabalaan ug sa mga butang sa Espiritu Santo, sigurado nga mahitabo gyud na nimo.

27 Mao kini ang giingon ni Ginoong Jesus sa Mateo 12:34, 35:

³⁴ Kay gikan sa kadagaya sa kasingkasing ang baba mosulti.

³⁵ Ang maayong tawo gikan sa maayong bahandi sa iyang kasingkasing nagapagulang maayong mga butang, ug ang daotang tawo gikan sa daotang bahandi nagapagulang daotang mga butang.

28 Isulti sa imong baba ang napuno sa imong kasingkasing. Ang mga hunahuna nga nagpuno sa imong hunahuna sa katapusan mogawas ingon mga pulong gikan sa imong baba.

29 Sa probinsya, sa mga unang adlaw, ang mga babaye magdala ug mga garapon sa ilang mga ulo nga naglangkob ug tubig o gatas o bisan suka.

30 Karon, naa koy pangutana: Kung adunay usa ka tawo nga aksidenteng makabunggo nimo samtang nagdala ka ug banga sa ibabaw sa imong ulo, unsa ang moagas gikan sa banga?

31 Ang tubag: Siyempre, bisan unsa ang sulod sa imong banga, kana ang moagas, tubig man kini o suka o gatas.

32 Ang atong hunahuna ug kasingkasing sama sa usa ka banga. Atong pun-on ang atong hunahuna ug kasingkasing sa lain-laing mga hunahuna. Sa dihang si Satanas mohapak kanato sa iyang mga tentasyon, unsa sa imong hunahuna ang mogawas kanato? Bisan unsa ang sulod sa atong kasingkasing ug hunahuna, kana ang mogawas, maayo man o dili maayo nga mga hunahuna, kung unsa ang gipuno sa atong hunahuna ug kasingkasing.

33 Busa, importante kaayo kon unsay atong pun-on sa atong mga hunahuna. Importante kon unsay atong ibutang sa atong hunahuna ug kasingkasing. Mao kini ang hinungdan nga ang Salmo 119:9, 11 hinungdanon:

⁹ Unsaon man sa usa ka batan-ong lalaki paglimpyo sa iyang dalan?

Pinaagi sa pagmatngon sumala sa Imong pulong.

*¹¹ Ang Imong pulong akong gitago sa akong kasingkasing,
Aron dili ako makasala batok Kanimu.*

34 Ang parehas nga hinungdanon mao ang Colosas 3:16:

Tugoti nga ang pulong ni Kristo magpuyo diha kaninyo nga madagayaon sa tanang kaalam . . .

PAGSAG-ULO SA PULONG SA DIOS

35 Ang usa ka epektibong paagi sa pagsukol sa tentasyon ug sala mao ang pagsag-ulo sa Pulong sa Diyos. Sa matag higayon nga ginasag-ulo nato ang Pulong sang Dios, ginapuno nato ang atong hunahuna ug kasing-kasing sa balaan ug maayo nga mga panghunahuna. Ug samtang atong pun-on ang atong hunahuna ug kasingkasing sa Pulong sa Dios, ang Balaang Espiritu naggamit niini sa paghinlo kanato gikan sa kahugawan sa sala.

36 Adunay usa ka prinsipyo mahitungod sa tawhanong hunahuna nga makatabang kanato sa pagbuntog sa sala. USA KA BUTANG ra ang atong mahunahunaan sa usa ka higayon. Sulayi ang paghunahuna sa duha ka butang sa samang higayon. Imposible.

37 Mao kini ang prinsipyo sa pagsag-ulo sa Pulong sa Dios. Sa matag higayon nga si Satanas mosulay sa pagbutang ug daotang hunahuna diha sa imong hunahuna, hunahunaa dayon ang Pulong sa Diyos; isulti ang usa ka bersikulo sa kasulatan nga imong gisag-ulo. Ug matingala ka nga ang daotang mga hunahuna dili makasulod sa imong hunahuna samtang imong pun-on ang imong hunahuna ug kasingkasing sa Pulong sa Diyos.

38 Sa konklusyon, ato'ng balikon ang atong giestudyohan niining leksyon:

PUNDASYON PARA SA KADAUGAN: KASIGUROHAN SA KALUWASAN. WALA NA'Y PAGKONDENA PARA SA KRISTOHANON.

ESTRATEHIYA ALANG SA KADAOGAN: BALAOD SA ESPIRITU SA KINABUHI.

- ANG KAMAHINUNGDANON SA PAGESAG-ULO SA PULONG SA DIOS.

HAGIT

39 Karon, ang pangutana alang kanato mao kini: UNSAY KASAGARAN NINYONG GIPUNO SA IMONG KASINGKASING UG HUNAHUNA? ANG PULONG SA DIOS? O KALIBUTANON NGA HUNAHUNA?

40 Kini ang katapusang hagit sa atong leksyon:

41 Sugod karong adlaw, atong sag-ulohon ang Pulong sa Dios. Pun-on nato ang atong kasingkasing ug hunahuna sa Pulong sa Diyos. Magsugod kita pinaagi sa pagsag-ulo sa Galacia 2:20.

SAG-ULOHA:

Galacia 2:20: Gilansang ako sa krus uban ni Kristo; dili na ako ang nabuhi, kondili si Cristo ang nabuhi kanako; ug ang kinabuhi nga akong gikinabuhi karon sa unod gikinabuhi ko pinaagi sa pagtoo sa Anak sa Dios, nga nahigugma kanako ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kanako. Galacia 2:20

LEKSYON 13:

ANG KINABUHI NGA PUNO SA BALANG ESPIRITU BAHIN 1

1 Duha ka pangutana para sa tanan:

- Pangutana 1: Ngano nga adunay mga balloon nga molupad pataas, ug mga balloon nga mahulog sa yuta? Tubag: Ang mga balloon nga puno sa helium molupad pataas; balloon nga puno sa ordinaryo nga hangin mahulog sa yuta.
- Pangutana 2: Naggunit ko og lansang sa akong kamot; unsaon nako pagpalutaw sa tubig? Tubag: Gilansang ko kini sa usa ka piraso sa kahoy, ug kini molutaw tungod kay kini gitaod sa kahoy.

2 Kining duha ka ilustrasyon sa mga balloon ug sa lansang mga ilustrasyon sa kinabuhi nga puno sa Balaang Espiritu. Ang bugtong paagi alang sa usa ka Kristohanon sa pagbuntog sa sala ug sa pag-alagad sa Dios nga mabungahon mao ang kinabuhi nga puno sa Balaang Espiritu.

3 Ang tawo nga wala mapuno sa Balaang Espiritu sama sa balloon nga napuno sa ordinaryo nga hangin; kana nga balloon siguradong mahulog sa yuta. Sa samang paagi, ang Kristohanon nga napuno lamang sa tawhanong kusog ug kaalam siguradong mapildi sa mga pagsulay ug sala. Apan napuno sa gahum ug kaalam gikan sa Balaang Espiritu, ang Kristohanon makahimo sa pagbuntog sa tentasyon ug sala ug mahimong epektibo ug mabungahon sa pag-alagad sa Ginoo.

4 Ang lansang naghulagway usab sa usa ka tawo nga wala mapuno sa Balaang Espiritu. Ang lansang awtomatik nga malunod sa higayon nga imong ihulog kini sa tubig. Apan kon imong itaod ang lansang sa usa ka piraso sa kahoy, dili na kini mounlod kondili molutaw kay gitaod na man sa piraso sa kahoy. Sa samang paagi, ang tawo nga wala mapuno sa Balaang Espiritu kondili puno lamang sa tawhanong abilidad ug kaalam, siguradong mapildi ni Satanas. Apan ang Kristohanon nga napuno sa Balaang Espiritu adunay gahum sa pagbuntog sa kaaway.

5 Sa atong pagtuon sa Roma 8, aduna kitay daghang mga pangutana nga kinahanglan natong tubagon mahitungod sa atong relasyon sa Balaang Espiritu.

PANGUTANA 1: NAA BA NAGPUYO KANIMO ANG BALANG ESPIRITU?

6 Mao kini ang unang pangutana: Sigurado ka ba nga anaa kanimo ang Balaang Espiritu? Atong basahon ang Roma 8:9:

Apan kamo wala diha sa unod kondili diha sa Espiritu, kon tinuod nga ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha kaninyo. Karon kon ang bisan kinsa nga walay Espiritu ni Kristo, siya dili iya.

7 Atong sublion ang ikaduhang bahin sa bersikulo: Karon kon ang bisan kinsa nga walay Espiritu ni Kristo, siya dili iya.

8 Sa laing pagkasulti, kung wala kanimo magpuyo ang Balaang Espiritu, dili ka tinuod nga Kristohanon!

9 Sa imong opinyon, tinuod ka ba nga Kristohanon? Sigurado ka ba nga aduna kay nagpuyo nga Balaang Espiritu?

10 Unsaon man nato pagdawat sa Balaan nga Espiritu? Mag-ampo ba kita og sama niini:

“Balaang Espiritu, gidawat ko Ikaw karon sa akong kinabuhi; palihog sulod sa akong kasingkasing.”

11 Dili, dili kami mag-ampo nga sama niana. Ang Balaang Espiritu mao ang gasa sa Dios sa higayon nga atong ibutang ang atong pagtuo kang Kristo ug dawaton Siya isip atong Manluluwas ug Ginoo. Atong basahon ang Galacia 4:6:

Ug tungod kay kamo mga anak man, ang Dios nagpadala sa Espiritu sa Iyang Anak nganhi sa inyong mga kasingkasing, nga nagasinggit, "Abba, Amahan!"

12 Atong susihon kini nga bersikulo pag-ayo. Kang kinsa gipadala sa Diyos ang Balaang Espiritu? Sa iyang mga anak.

13 Busa, kita kinahanglan nga mangutana: Unsaon nako pagsiguro nga ako anak sa Dios? Atong basahon ang Juan 1:12:

Apan ang tanan nga midawat Kaniya, kanila Iyang gihatagan ug katungod nga mahimong mga anak sa Dios, kanila nga motoo sa Iyang ngalan:

14 Klaro kaayo, di ba? Kadtong mituo ug midawat kang Kristo, sila ang gihatagan ug katungod nga mahimong mga anak sa Diyos. Busa, ang pangutana mao kini: Ikaw ba sinsero ug tinuod nga mituo kang Kristo ug midawat Kaniya ingon nga imong Manluluwas ug Ginoo?

15 Kung sigurado ka nga nadawat nimo si Kristo, nan kini ang saad sa Diyos, anak ka sa Diyos ug gipadala sa Diyos ang Iyang Espiritu aron moanhi ug mopuyo kanimo.

PANGUTANA 2: UNSAON NAKO PAGKAHIBALO NGA ANG BALANG ESPIRITU ANAA KANAKO?

16 Kini ang ikaduhang pangutana: Giunsa nimo pagkahibalo nga ang Balaang Espiritu anaa gayod kanimo? Simple kaayo.

17 Nahinumdom ka ba sa panultihon, Kung asa adunay aso, adunay kalayo?

18 O gamiton nato ang laing ilustrasyon: Pananglitan, sa opisina, giunsa nimo pagkahibalo nga ang janitor didto na? Aw, nahibal-an nimo tungod kay ang basura gitangtang, ang abog sa lamesa gipahiran, ug ang banyo gilimpyohan.

19 Sa samang paagi, sa diha nga ang Balaang Espiritu moabut sa pagpuyo sa kasingkasing sa usa ka Kristohanon, adunay mga ebidensya sa Iyang presensya.

20 Atong tun-an pag-ayo ang mosunod nga mga ebidensya:

- EBIDENSYA 1: Ang Balaang Espiritu mohinlo sa imong kinabuhi.

21 Atong basahon ang Roma 8:12, 13:

¹² Busa, mga kaigsoonan, kita mga utangan—dili sa unod, sa pagkinabuhi sumala sa unod.

¹³ Kay kon kamo magkinabuhi sumala sa unod kamo mamatay; apan kon pinaagi sa Espiritu inyong patyon ang mga buhat sa lawas, kamo mabuhi.

22 Siya gitawag nga Balaang Espiritu. Sa diha nga Siya mosulod sa imong kinabuhi, ang unang butang nga Iyang buhaton mao ang pagsilhig sa tanang mga batasan ug mga bisyo sa makasasala nga unod. Siya mokonbikto kanimo mahitungod sa makasasala nga mga hunahuna ug makasasala nga mga batasan nga imong gipatuyang kaniadto; Hatagan ka niya ug pagdumot sa sala; ug tabangan ka Niya sa pagsalikway ug pagtangtang niining tanan nga makasasala nga mga butang gikan sa imong kinabuhi.

23 Unsa ang mga buhat sa makasasala nga unod? Atong basahon ang listahan nga gihatag sa Galacia 5:19-21:

¹⁹ Karon ang mga buhat sa unod dayag, nga mao ang: pagpanapaw, pakighilawas, kahugawan, kaulag, ²⁰ pagsimba sa mga dios-dios, pamarang, pagdumot, panag-away, pangabugho, pagsilaob sa kasuko, hakog nga mga ambisyon, mga panagsumpaki, mga erehiya, ²¹ kasina, pagbuno, paghuboghubog, mga hudyaka; Nga mahitungod niini gisultihan ko kamo nga daan, ingon sa akong gisulti kaninyo kaniadto, nga sila nga nagabuhat sa maong mga butang dili makapanunod sa gingharian sa Dios.

24 Giunsa nimo pagkahibalo nga ang Balaang Espiritu nagpuyo kanimo? Mahibal-an nimo tungod kay Iyang hinloan gikan sa imong kinabuhi ang mga buhat sa makasasala nga unod.

25 Apan kon ikaw nagpadayon sa pagbuhat niining makasasalang mga buhat sa unod, tugoti ako sa paghatag kanimo ug usa ka kusganon nga pasidaan: Ikaw walay Balaang Espiritu nga nagpuyo diha kanimo, ug ikaw dili tinuod nga Kristohanon. Kinahanglan nga maghinulsol ka karon, ug kinasingkasing nga dawaton si Kristo isip imong Manluluwas ug Ginoo.

- EBEDINSYA 2: MABATI NIMO ANG GIYA SA ESPIRITU SANTO.

26 Atong basahon ang Roma 8:14:

Kay kutob sa ginamandoan sa Espiritu sa Dios, kini sila mga anak sa Dios.

27 Kon ang Balaang Espiritu tinuod nga nagpuyo diha kanimo, Siya motudlo kanimo, Siya mogiya kanimo, Siya mogiya kanimo.

28 Pananglitan, giunsa nimo pagsinati ang paggiya sa Balaang Espiritu?

1. Ang Balaang Espiritu maghatag kanimo ug kagutom ug kauhaw sa Pulong sa Dios.
Atong basahon ang 1 Pedro 2:2:

Ingon nga bag-ong nahimugso nga mga bata, tinguhaa ang putli nga gatas sa pulong, aron kamo motubo pinaagi niini.

Ang lunsay nga espirituhanong gatas walay lain kondili ang Pulong sa Dios, nga gitawag usab nga espirituhanong pan o pagkaon (Mateo 4:4).

2. Ang Balaang Espiritu maghatag kanimo sa tinguha ug abilidad sa pag-ampo sa Dios.
Atong basahon ang Roma 8:15:

Kay wala kamo makadawat sa espiritu sa pagkaulipon pag-usab ngadto sa kahadlok, kondili nakadawat kamo sa Espiritu sa pagkasinagop nga pinaagi kaniya kita naginggit, "Abba, Amahan."

Kung ang Balaang Espiritu tinuod nga anaa kanimo, Siya modasig kanimo sa pagtawag sa Dios isip imong Amahan (Abba sa orihinal nga pinulongan). Isip giya, gamita ang Pag-ampo sa Ginoo nga gitudlo ni Ginoong Jesus sa Mateo 6:9-13.

3. Kung ang Balaang Espiritu tinuod nga nagpuyo kanimo, Siya maghatag kanimo ug sulod nga kasiguruhan nga ikaw karon tinuod nga anak sa Dios. Isip anak sa Diyos, kauban ka nga manununod ni Kristo sa tanang bahandi sa Diyos ug may paglaom ka sa umaabot nga himaya. Hinoon, hinumdumi nga isip anak sa Dios mahimo kang makasinati ug mga pagsulay ug mga paglutos tungod kang Kristo. Atong basahon ang Roma 8:16, 17:

¹⁶ Ang Espiritu mismo nagpamatuod uban sa atong espiritu nga kita mga anak sa Diyos, ¹⁷ ug kon mga anak, nan mga manununod—mga manununod sa Diyos ug mga isigkamanununod ni Kristo, kon kita mag-antos gayod uban kaniya, aron kita usab mahimaya.

4. Kung ang Balaang Espiritu anaa kanimo, tabangan ka Niya sa tanang pagsulay ug pag-antos nga moabot kanimo. Atong basahon ang Roma 5:2-5:

³ Ug dili lamang kana, kondili nagahimaya usab kita sa mga kasakitan, kay nahibalo kita nga ang kagul-anan nagapamunga ug pagkamainantuson; ⁴ ug ang pagkamainantuson, [c]ang kinaiya; ug kinaiya, paglaum. ⁵ Karon ang paglaum dili makapahigawad, kay ang gugma sa Dios gibubo sa atong mga kasingkasing pinaagi sa Espiritu Santo nga gihatag kanato.

29 Sigurado ka ba nga ang Balaang Espiritu anaa kanimo? Nasinati na ba nimo kini nga mga ebidensya sa Iyang presensya ug pagtrabaho sa imong kinabuhi?

- Nasinati ba nimo ang Balaang Espiritu nga nagpadayon sa paghinlo sa imong kinabuhi?
  - Kanunay ba nimong nasinati ang Iyang paggiya?
  - Ikaw ba adunay kauhaw ug kagutom sa Pulong sa Diyos?
  - Aduna ka bay tinguha ug abilidad sa pag-ampo?
  - Do you hear the Spirit's voice giving you inner assurance that you are a child of God?
- Nasinati ba nimo ang Balaang Espiritu nga naghatag kanimo og abilidad ug kalipay aron mabuntog ang mga pagsulay nga moabut kanimo?

HAGIT

30 Sa konklusyon, kini ang hagit alang kanimo:

Sigurado ka ba nga napuno ka sa Balaang Espiritu? Bisan sa Daang Tugon, giklaro sa Dios nga ang Iyang katawhan mabuhi lamang alang sa Dios ug makaalagad Kaniya pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu. Atong basahon ang Zacarias 4:6:

*“Kini mao ang pulong ni Jehova kang Zorobabel:
'Dili pinaagi sa kusog ni pinaagi sa gahum, kondili pinaagi sa Akong Espiritu,'
nagaingon si Jehova sa mga panon.*

31 Sa Bag-ong Tugon, gipasiugda usab ni Ginoong Jesus ang kamahinungdanon sa gahum sa Balaang Espiritu. Atong basahon ang Mga Buhat 1:8:

Apan kamo makadawat ug gahum sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad kaninyo; ug kamo mahimong [c] mga saksi kanako sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea ug Samaria, ug hangtod sa kinatumyan sa yuta.”

32 Busa, kini ang hagit alang sa tanan:

- Una, kon dili ka sigurado nga imong nadawat si Kristo isip imong Manluluwas ug Ginoo, mahimo nimo kini karon.
- Ikaduha, kung sigurado ka nga nadawat nimo si Kristo, apan gusto nimo nga masiguro nga napuno ka sa Balaang Espiritu, mahimo ka usab nga moduol ug makadawat usa ka espesyal nga leksyon sa Bibliya bahin niini. Kon natun-an na nimo kini nga leksyon kaniadto, kami nag-awhag kanimo sa pagribyu sa leksyon kanunay.
- Pahinumdom sa tanan: Ang tanan gihagit sa paghimo niining lig-on nga pasalig:

Ginoong Hesus, sa akong kaugalingon wala akoy igong abilidad o kaalam nga mahimong madaugon ug mabungahon nga Kristohanon. Kinahanglan nga mapuno ako sa Balaang Espiritu. Gihangyo ko ikaw karon, Ginoong Hesus, pun-a ako sa imong Balaang Espiritu. Amen.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 8:5: Kay ang mga nagkinabuhi uyon sa unod nagpunting sa ilang mga hunahuna sa mga butang sa unod, apan ang mga nagkinabuhi uyon sa Espiritu, ang mga butang sa Espiritu. Roma 8:5

LEKSYON 14:

ANG KINABUHI NGA PUNO SA BALANG ESPIRITU

Bahin 2

1 Ang Kristohanon nga kinabuhi mao ang hingpit nga kinabuhi diha sa Balaang Espiritu, gigamhan sa Balaang Espiritu ug gikontrolar sa Balaang Espiritu.

- a. Natawo kita pag-usab pinaagi sa Balaang Espiritu (Juan 3:3, 5);
- b. Kita gipuy-an sa Balaang Espiritu ingong timaan nga kita mga anak sa Diyos (Roma 8:15, 16; Galacia 4:6; 1 Corinto 6:19, 20);
- c. Kita gibautismohan (gibutang) sa Lawas ni Kristo pinaagi sa Balaang Espiritu, ug gipainom (sa pagdawat, sa hingpit nga pag-ambit sa kinabuhi) sa Balaang Espiritu (1 Corinto 12:13);
- d. Gisugo kita:
  - (1) Aron mapuno sa Balaang Espiritu (Efeso 5:18);
  - (2) Ang pagkinabuhi ug paglakaw diha sa Balaang Espiritu (Galacia 5:16, 25);
  - (3) Dili aron mapasubo ang Balaang Espiritu (Efeso 4:30);
  - (4) Dili pagpalong sa Balaang Espiritu (1 Tesalonica 5:19);
  - (5) Aron sulayan ang matag espiritu (1 Juan 4:1-3).

ANAA KA SA TANANG BALANG ESPIRITU

2. Palihog tan-awa pag-ayo ang 1 Corinto 12:13 .

Kini nga bersikulo nagpasiugda nga ang mga Kristohanon hingpit nga nakigbahin sa kinabuhi sa Lawas ni Kristo. Ang kinabuhi sa Lawas mao ang Balaang Espiritu. Sumala sa 1 Corinto 12:13, unsa ang “giinom” sa matag Kristohanon?

---

3. Ang "pag-inom" sa Balaang Espiritu nagpasabot sa pagdawat Kaniya. Ang matag Kristohanon nakadawat sa Balaang Espiritu. Ang ubang mga Kristohanon nangutana: "Unsaon nako pagkahibalo nga ako adunay Balaang Espiritu?"

(a) Sumala sa Galacia 4:6 ug Roma 8:15, kinsa ang gihatagan sa Diyos sa Espiritu Santo?

(b) Ang Balaang Espiritu magsugod sa pagpuyo dinhi kanato sa higayon nga kita matawo pag-usab. Kay kon dili, unsay giingon sa Roma 8:9?

---

4. Kung wala ang nagpuyo nga Balaang Espiritu, dili ka, dili ka mahimo, nga usa ka tinuod nga Kristohanon. Kon ikaw usa ka Kristohanon, hibalo nga ang Balaang Espiritu anaa kanimo. Kinahanglan natong hatagan og gibug-aton kini nga kamatuoran: Sa diha nga ang Balaang Espiritu una nga mosulod sa magtotoo sa pagkakabig, MOABOT SIYA ISIP TINUOD UG KUMPLETO NGA PERSONA, dili lamang sa katunga Kaniya o bisan sa usa lamang ka bahin Kaniya. Walay mosunod nga espirituhanong kasinatian nga makadugang sa Balaang Espiritu ngadto sa magtotoo. Sa dihang ang Balaang Espiritu misulod sa imong kinabuhi sa dihang ikaw natawo pag-usab, Siya misulod isip usa ka hingpit nga Persona.

GIKAPUYAN BA KAMO SA BALANG ESPIRITU?

5. Ang makahasol nga pangutana mitungha: Kon ang tanang Kristohanon adunay Balaang Espiritu, sa unsang paagi nga gamay ra kaayo ang makasinati sa mga suba sa tubig nga buhi nga gisaad ni Ginoong Jesus nga ihatag sa Balaang Espiritu (Juan 4:14; 7:37,38)? Dili ba kini nagpamatuod nga ang ubang mga Kristohanon adunay labaw pa sa Balaang Espiritu, ug ang uban adunay gamay?

6 Usa ka tawo ang tukmang nag-diagnose sa problema: Oo, naa ka tanan sa Espiritu Santo. Ang pangutana mao, naa ba ang Balaang Espiritu sa tanan ninyo?

NAA BA ANG BALANG ESPIRITU KANIMO TANAN?

7 Kinahanglan nga tin-aw natong masabtan kini nga kamatuoran: Kinahanglan nga mapuno kita sa Balaang Espiritu. Ang pagkapuno nagpasabot nga ang Balaang Espiritu nagkontrol sa atong tibuok nga personalidad, ug nga ikaw nagpadayon sa pagkinabuhi ubos sa bug-os nga pagkontrolar ug gahum sa Balaang Espiritu.

ANG HINGPIT NGA KINAHANGLAN: SIGURADUHON NIMO NGA NAPUNO KA SA BALANG ESPIRITU!

Zacarias 4:6: "Dili pinaagi sa kusog, ni pinaagi sa gahom, kondili pinaagi sa akong espiritu, nag-ingon si Jehova sa mga panon."

Mga Buhat 1:8: Apan kamo makadawat ug gahum, sa diha nga ang Balaang Espiritu mokunsad kaninyo: ug kamo mahimo nga akong mga saksi sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta.

PAG-AMPO SA PAGESUSI SA IMONG KAUGALINGON GAMIT ANG UNOM KA MGA LAKANG,

8 Ang mosunod nga unom ka mga lakang nagsilbi nga giya padulong sa kinabuhi nga puno sa Balaang Espiritu. Mahimo nimong gihimo kini o susama nga mga lakang kaniadto, apan kanunay nga makatabang sa pagtimbang-timbang pag-usab sa imong kinabuhi pinaagi niini nga mga lakang. Apan palihug hinumdumi, kini nga "mga lakang" yano nga mga giya bahin sa importante nga mga aksyon nga kinahanglan nimong buhaton aron maandam ang imong kaugalingon nga hingpit nga mahatagan ug gahum ug kontrolado sa Balaang Espiritu.

MGA LAKANG NGADTO SA KINABUHI NGA NAPUNO SA ESPIRITU SANTO**LAKANG 1: HIBALOI ANG BALANG ESPIRITU NAGPUYO DIHA KANIMO.**

Sigurado ka ba nga imong nadawat si Kristo? Ang unang lakang sa kinabuhi nga puno sa Balaang Espiritu mao ang pagpasalamat sa Dios sa paghatag kanimo sa Iyang Balaang Espiritu sa dihang imong nadawat si Kristo isip imong Ginoo ug Manluluwas (Roma 8:15-16; Galacia 4:6). Sa ubos, pagsulat og pag-ampo nga nagpahayag sa imong pasalamat alang sa pagpuyo sa Balaang Espiritu.

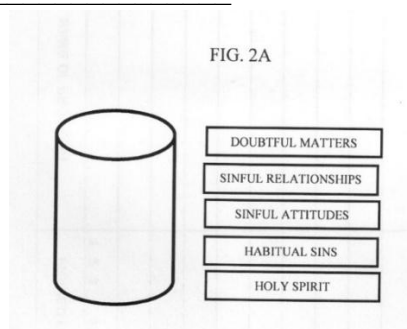
LAKANG 2: TANGTANGA ANG MGA BUTANG NGA NAGBABAG SA BALANG ESPIRITU.

(a) Sa Mga Taga-Efeso 4:30, unsa ang gisugo kanato sa paghunong sa pagbuhat?

(b) Kung ang Balaang Espiritu maguol (gibabagan), dili Siya makadagayday nga gawasnon dinhi kanato ug pinaagi kanato. Unsang mga butanga ang nagpugong sa Balaang Espiritu (Efeso 4:17-5:17)?

Gamiton nato ang usa ka yano nga ilustrasyon (Hulagway 2A): Ang imong lider mohatag sa matag usa kaninyo: (1) usa ka PAPER CUP; (2) 5 ka blangko nga gilis sa papel; sa matag strip isulat ang usa niini nga mga hugpong sa mga pulong: "Balaang Espiritu ", "Naandan nga mga Sala", "Makasasala nga mga Kinaiya", "Makasasala nga mga Relasyon", "Maduhaduhaon nga mga Butang".

Ang tasa sa papel nagrepresentar sa imong kinabuhi. Ibutang ang gilis nga “Espiritu Santo” sa ilawom sa kopa; kini nagpasabot nga sa dihang nadawat nimo si Kristo, ang Balaang Espiritu mianhi kanimo. Karon, isulod ang ubang mga ginunting sa kopa; kini nagpasabot nga kining mga butanga (“Naandan nga mga Sala”, “Makasasala nga mga Kinaiya”, “Makasasala nga mga Relasyon”, “Makaduhaduhaan nga mga Butang”) nagababag sa Balaang Espiritu sa imong kinabuhi. Sa dili pa nimo masinati ang kinabuhi nga puno sa Balaang Espiritu, kinahanglan nimong kuhaon kini nga mga butang gikan sa imong kinabuhi; kinahanglan nga imong hinulsolan ug biyaan ang tanan nimong "Nabatasan nga mga Sala", "Makasasala nga mga Kinaiya", "Makasasala nga mga Relasyon", "Makaduhaduhaan nga mga Butang".

DUHA KA DAPIT NGA MAKAPANDOL. Adunay duha ka bahin nga hinungdan sa daghang mga Kristohanon nga mapandol ug nga naghimo kanila nga dili angay sa pag-alagad sa Diyos. Tan-awa sa ubos kon sa unsang paagi gusto ni Ginoong Jesus nga imong atubangon kining duha ka bahin.

(c) Susiha ang imong kasingkasing sa kahayag sa Pulong sa Diyos. Pagkuha ug lahi nga papel ug isulat niini ang matag sala nga gikonbikto sa Balaang Espiritu kanimo.

- (1) Mga sala nga naandan
- (2) Makasasala nga mga kinaiya
- (3) Makakasala nga mga relasyon.
- (4) Kadudahan nga mga butang.
- (5) Duha ka mga "babag" nga angay nga atubangon.

Gipunting ni Ginoong Jesus ang duha ka bahin nga hinungdan sa pagkapandol sa daghang mga Kristohanon. Matinuorong tubaga ang mga pangutana nga may kalabotan sa matag lugar.

- PAGTUNGLO, KASUKO, KAWALAY-PAGPASAYLO, PAKIG-ULI

Mateo 5:21-25

²¹ “Kamo nakadungog na niini nga ginasulti sa mga karaan, Dili ka magpatay; ug bisan kinsa nga magpatay, mahiagum sa paghukom” ²² Apan sultihan ko kamo, nga bisan kinsa nga masuko batok sa iyang igsoon ^[e] sa walay hinungdan mahiagum sa paghukom. Ug bisan kinsang mag-ingon sa iyang igsoon, ‘Kwanggol!’ ^[f] mahiagum sa Sanhedrin.ug bisan kinsa nga moinogn, ^[g] ‘Buan Ka!’ mahiagum sa ^[h] kalayo sa impyerno. ²³ Busa kong magdala ka saimong halad sa halaran ug dihan mahinumdom ka nga ang imong igsoon may gikasuk-an batok kanimo, ²⁴ Biyai diha ang imong halad sa atubangan sa halaran, ug lumakaw ka, pagpakig-uli una sa imong igsoon, ug unya moduol ka ug ihalad ang imong halad.

Pangutana 1: Imo bang gihinulsolan ug gisalikway ang sala ug batasan sa paggamit sa mga pulong nga tunglo batok sa mga tawo nga imong gitamay o gidumtan?

Pangutana 2: Andam ka ba nga mopasaylo ug kalimtan ang sayop nga nahimo kanimo sa laing tawo?

Pangutana 3: Andam ka na ba sa paghimo sa unang lakang sa pagpasig-uli ug pag-ayo sa naguba nga relasyon sa usa ka tawo?

- HUGAW NGA HUNA-HUNA, P PORNOGRAPIYA, PAKIGHILAWAS, PAGPANAPAW

Mathew 5:27-30:

²⁷ “Nakadungong kamo sa giinon^[i] sa karaan ‘Dili ka manapaw.’ ²⁸ Apan sultihan ko kamo, nga bisan kinsa nga nagatan-aw sa us aka babaye uban sa kaibog kaniya nakapanapaw na kaniya sa iyang kasingkasing ²⁹ Ug ang imong too nga mata mao ang makainogon kanimo sa ^[i] pagpakasala, lugita ug ipahilayo kanimo; kay maayo pa kanimo nga mawad-an kag us aka bahin sa imong lawas kay sa tibook mong lawas lawas igahulog ngadto sa impyerno ³⁰ Ug ang imong too nga kamot mao ang makainogon kanimo sa ^[k] pagpakasala, putlaug isalibay kini; kay maayo pa alang kanimo nga mawad-an kag usa ka bahin sa imong lawas kay sa iadto and tibook mong lawas ngadto sa impyerno.

Pangutana 1: Imo bang gihinulsolan ug gisalikway ang sala sa pagpatuyang sa malaw-ay nga pagpanapaw nga mga hunahuna; sa paghinulsol ug pagbiya sa makasasalang mga batasan sa sekso sa pagdasig sa kaugalingon?

Pangutana 2: Nakahukom ka ba karon nga ilabay ug hunongon ang paggamit sa pornograpikong mga materyal (mga magasin, mga hulagway, mga salida, mga online site, ug uban pa)?

Pangutana 3: Nakahukom ka ba karon sa pagtapos sa makasasalang mga relasyon nga naglakip sa mga kalihokan sa pakighilawas gawas sa kaminyoon?

Pangutana 4: Gipasalig ba nimo karon nga magpuyo sa sekswal nga kaputli sa pagsunod sa sugo sa Dios nga ang pakighilawas gitagana lamang alang sa kaminyoon sa Bibliya tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye?

ANDAM SA KAGAMITAN ALANG SA GINOO

2 Timoteo 2:20, 21 :

²⁰ Diha sa dakong balay, dili lamang adunay mga sudlanan nga bulawan ug salapi, kondili usab mga kahoy ug yuta, ug ang uban sa paka dungganan, ug ang uban sa talamayon nga gamit ²¹ Busa, ang usa ka tawo mgahinlo sa iyang kaugalingon niining mga butanga, siya mahimong sudlanan nga sa kadungganan, ginabalaan ug may kapuslanan alang sa Ginoo, naandam sa tanang maayong buhat.

(d) Ang pagkabalaan ug kaputli mao ang hingpit nga mga kinahanglanon kung gusto nimo nga gamiton sa Dios.

Alang sa atong ilustrasyon, buhata ang mosunod nga mga aksyon:

BUHAT 1: Pagkuha ug kopa; kini magrepresentar sa imong kinabuhi. Paghimo og lista sa tanang mga sala nga kinahanglan nimong hinulsolan ug talikdan ug ibutang ang imong listahan sa sulod sa kopa. Kini nga lakang nag-ilustrar nga imong giila kini nga mga sala, batasan ug

relasyon isip mga BABAG sa Balaang Espiritu sa imong kinabuhi ug gusto nimo nga mawala kini.

BUHAT 2: Ipataas ang imong kopa ngadto sa Dios ug isulti ang usa ka sinsero nga pag-ampo sa Paghinulsol niining tanan nga kasal-anan, batasan ug relasyon ug pangayoa ang hingpit nga Pagpasaylo ug Paglimpyo sa Dios niining tanan nga mga butang nga makasasala pinaagi sa DUGO ni Ginoong Jesus.

AKSYON 3: Human sa paghimo sa imong pagsugid, pasalamat ang Dios ug i-CLAIM ang Iyang kapasayloan ug paghinlo base sa 1 Juan 1:9.

AKSIYON 4: Karon, isip katapusang aksyon, kuhaa gikan sa imong kopa ang LISTAHAN sa tanan nimong kasal-anan, batasan ug relasyon, GISI-A sa ginagmay ang listahan ug ilabay ang mga gisi sa basurahan. Karon, LIMPYO na ang imong kopa, ug ang Balaang Espiritu sa sulod nimo libre na nga modagayday nga walay bisan unsa nga makabalda.

Andam ka na sa pagpadayon sa sunod nga lakang padulong sa kinabuhi nga puno sa Balaang Espiritu.

LAKANG 3: ITUGYAN SA HINGPIT ANG IMONG KINABUHI NGA WALAY PAGRESERBA DIHA SA GINOO

(a) I-summarize ang Roma 12:1,2 sa imong kaugalingong mga pulong.

(b) Aron mapuno ug makontrolar sa Balaang Espiritu, itugyan ang matag bahin sa imong kinabuhi ngadto sa Iyang kontrol. Aron simbolohan sa imong pagtugyan, ipataas ang imong papel nga tasa ngadto sa Dios. Ang imong kinabuhi sama niining papel nga tasa. Human makuha ang hugaw nga nagbabag sa Balaang Espiritu, ihatag ang imong kinabuhi (ang imong papel nga tasa) sa hingpit ngadto sa Dios alang sa Iyang eksklusibong paggamit. Himoa kini nga lakang sa hingpit nga pagtugyan pinaagi sa kinasingkasing nga pag-ampo:

"Minahal nga langitnong Amahan, bug-os kong gitugyan Kanimo ang akong tibuok kinabuhi, espiritu, kalag, ug lawas, ang tanan nga ako, ang tanan nga naa nako, ang tanan nakong relasyon, ug ang tanang adlaw sa akong kinabuhi. Sukad karon Imo na lang ako ug Imo hangtod sa kahangtoran. Sa ngalan ni Kristo. Amen."

Kung naampo na nimo kini nga pag-ampo kaniadto, pag-ampo pag-usab niini nga pag-ampo aron itugyan pag-usab ang imong kinabuhi karon. Human sa pag-ampo, kompletaha ang rekord sa ubos:

KARON, SA TIBOOK GIHATAG UG IPADAYON KO ANG AKONG KINABUHI SA GINOONG.

PETSA _____

ORAS _____

LUGAR _____

LAKANG 4: PINAAGI SA PAGTOO ANGKONA ANG PAGPUNO SA BALANG ESPIRITU.

(a) Nahimo kang anak sa Dios pinaagi sa pagpangayo diha sa pagtuo nga si Kristo moabot sa imong kinabuhi. Sa samang paagi, imong madawat ang pagpuno sa Balaang Espiritu pinaagi sa pagpangayo uban ang pagtuo nga ang Dios mopuno kanimo sa Iyang Balaang Espiritu. Ang imong pagtuo kinahanglang ibase niini nga mga kamatuoran:

- (1) ANG DIOS NAGSUGO kanimo nga mapuno sa Iyang Balaang Espiritu (Efeso 5:18);
- (2) ANG DIOS NAGSAAD nga ihatag ang imong hangyo nga mapuno sa Balaang Espiritu (Lucas 11:13);
- (3) ANG DIYOS migarantiya sa pagtubag sa pag-ampo nga gibase sa iyang kabubut-on ug saad (1 Juan 5:14,15).
- (4) Iampo kini nga pag-ampo diha sa hugot nga pagtuo:

"Langitnong Amahan, Imong gisaad nga ihatag ang Balaang Espiritu sa tanan nga mangayo. Ikaw usab nagsugo kanako nga mapuno sa Balaang Espiritu. Busa, ako nagahangyo Kanimo karon, Amahan, nga pun-on mo ako, panag-iyahon, ug kontrolahon ako sa Imong Balaang Espiritu. Pinaagi sa pagtuo sa Imong saad ug sa pagsunod sa Imong sugo ako karon nangayo ug nag-angkon sa pagpuno sa Balaang Espiritu. Salamat sa pagpuno kanako karon. Pinaagi sa Ngalan ni Kristo, Amen"

Kung nag-ampo ka niini kaniadto, pangayo pag-usab alang sa bag-ong pagpuno sa Balaang Espiritu. Human sa pag-ampo, kompletaha ang rekord sa ubos:

KARON, AKONG GI-ANGKON UG ANGKONON ANG PAGPUNO SA BALANG ESPIRITU.

PETSA _____

ORAS _____

LUGAR _____

(b) Human niini nga pag-ampo sa hugot nga pagtuo, buhata ang saad sa Dios. Gikan niining higayona, isugid kanunay ug ipahayag nga ang Balaang Espiritu nagmando sa tibuok mong kinabuhi. Tan-awa ang Fig. 2. Samtang nagpadayon ka sa imong adlaw-adlaw nga buluhaton, kanunay nga magsalig sa presensya, gahum, ug pagkontrol sa Balaang Espiritu. Sa sinugdanan sa matag adlaw, paggahin ug panahon sa pagpamalandong sa kamatuoran nga Siya nagpuno kanimo. Sa imong pagbuhat sa imong trabaho sa tibuok adlaw, hupti ang kinaiya sa pagsalig sa Balaang Espiritu.

(c) Unsa man ang bahin sa "espesyal nga pagbati" o "mga kasinatian"? Ang ubang mga Kristiyano nagasaksi bahin sa "espesyal nga pagbati" o "mga kasinatian" nga konektado sa pagpuno o pagbautismo sa Espiritu (mga kusog nga emosyon sa kalipay, lawom nga pagbasol, kalinaw, ug uban pa). Ang Diyos mahimong magpanalangin kanimo uban niini ug pasalamat ang Diyos alang niini. Apan ayaw ibutang ang imong pagsalig sa "mga pagbati" o "mga kasinatian". Kanunay nga maglakaw pinaagi sa pagtuo. Ang imong pagsalig anaa sa kabubut-on sa Diyos (Efeso 5:18), saad sa Diyos (Lucas 11:13), ug garantiya sa Diyos (1 Juan 5:14,15). Bisan unsa pa man ang imong gibati, salig sa presensya ug gahum sa Balaang Espiritu sa imong kinabuhi samtang naglakaw ka sa padayon nga pagtuo ug pagkamapainubsanon matag higayon, matag lakang, buhata ang gipakita sa Diyos nga buhaton nimo sa kasamtangan nga higayon.

LAKANG 5: PAGLAKAW PINAAGI SA BALANG ESPIRITU.

Basaha ang Juan 15:5 ug Galacia 5:16-17, 22-25. Ang paglakaw pinaagi sa Balaang Espiritu nagpasabot sa pagpabilin sa kanunay diha kang Kristo ug sa pagpuyo sa kinabuhi nga nakasentro kang Kristo pinaagi sa matinud-anong pagmintinar sa sukaranang mga disiplina sa Kristohanong kinabuhi. Timbang-timbanga ang imong kaugalingon sa tabang sa mosunod nga mga pangutana:

(a) Kanus-a ug pila ka oras ang imong gihatag sa PULONG sa Dios pinaagi sa:

Pagdungog _____

Pagbasa _____

Pagtuon _____

Pagmemorya _____

Pagpamalandong _____

- (b) Kanus-a ug pila ka oras ang imong ihatag sa PAG-AMPO?
- (c) Kanus-a ug pila ka oras ang imong ihatag sa PANAG-UBAN sa ubang mga Kristohanon?
- (d) Kanus-a ug pila ka oras ang imong gihatag sa PAGSAKSI alang kang Kristo?
- (e) BUNGA SA BALANG ESPIRITU. Labaw sa tanan, ang paglakaw diha sa Espiritu nagpasabot sa pagkooperar sa Balaang Espiritu samtang imong tugotan Siya sa pagbusog kanimo ug sa pagdagayday sa imong kinabuhi uban sa Iyang siyam ka pilo nga bunga (Galacia 5:22-23).

LAKANG 6: PAGESABOT, PAGPALAMBO, UG PAGHATAG ANG IMONG ESPIRITUHANONG NGA MGA GASA.

Ang mga lakang 1-5 nag-abli sa imong tibuok nga pagkatawo aron ang Balaang Espiritu makasugod sa pagpuno kanimo sa Iyang gahum ug panalangin. Ang Balaang Espiritu naghatag ug mga agianan diin Siya makadagayday pinaagi kanimo ngadto sa uban. Kini nga mga agianan gitawag og espirituhanong mga gasa. Karon, andam ka nang mangutana: "Unsa ang akong espirituhanong mga gasa?"

Aron matabangan ka sa pagdiskobre sa imong espirituhanong mga gasa, mahimo kang mohangyo **LIBRENG E-KOPYA** sa NewLife Book 12: SPIRITUAL GIFTS, gikan sa pastorbien@gmail.com.

SAG-ULOHA:

Roma 8:15, 16: ¹⁵ Kay kamo wala makadawat sa espiritu sa pagkaulipon pag-usab ngadto sa kahadlok, kondili nakadawat kamo sa Espiritu sa pagkasinagop nga pinaagi kaniya kita nagasinggit, "Abba, Amahan." ¹⁶ Ang Espiritu mismo nagpamatuod uban sa atong espiritu nga kita mga anak sa Diyos. **Roma 8:15, 16**

LESSON 15:

**KADAOGAN SA MGA PAG-ANTOS
UG MGA PAGLUTOS**

1 Tugoti ko nga ipaambit ang pagpamatuod sa usa ka Kristohanon nga ginganlan og Tony. Ang iyang amahan usa ka malampusong negosyante nga nanag-iyá og duha ka tindahan sa ilang siyudad. Sa dihang nagpalista si Tony sa kolehiyo, gipatrabaho siya sa iyang amahan sa tindahan sa usa ka higala nga negosyante. Nahimo siyang working student, nagtrabaho sa adlaw, nag-eskwela sa gabii. Sa tindahan, nagsugod siya ingong ordinaryong trabahador, nga nagbuhat sa bisan unsa nga gisugo kaniya. Kasagaran, siya walay kalainan sa ubang mga mamumuo. Sa Tagalog, “trabahong kalabaw” (nagtrabaho sama sa kalabaw) sa tindahan, samtang naghatag ug bug-os nga kakugi sa iyang pagtuon.

2 Mipamatuod si Tony nga adunay mga higayon nga motulo ang iyang mga luha, naluoy sa iyang kaugalingon, inubanan sa kalagot sa iyang amahan. Naghunahuna siya, "Ang akong amahan makaya nga ipadala ko sa eskwelahan nga dili ko magtrabaho." Ngano man nga gipapabuhat niya ko niini nga tanan nga pag-antos? "Nabati niya ang pagkainggit sa iyang mga kauban sa eskwelahan, kay wala siya'y panahon sa paglingaw-lingaw sama sa ilang naa." Ang iyang adlaw naglangkob sa kaon, pagtuon, trabaho, tulog. Apan isip usa ka masinugtanon nga anak, nagpadayon si Tony isip usa ka estudyanteng nagtrabaho. Usa sa mga kalipay nga iyang nadawat mao nga ang higala sa iyang amahan kanunay siyang gipromote, ug gihatagan siya ug daghang mga responsibilidad sa halos tanan nga aspeto sa negosyo.

3 Sa katapusan, niabot ang adlaw sa gradwasyon! Wala madugay human sa gradwasyon, gisurprisa siya sa iyang amahan niini nga mga pulong, “Tony, ania ang yawe sa among laing tindahan.

4 Ug kalit lang nga nakasabot si Tony nganong gipabuhaton siya sa iyang amahan isip usa ka working student. Ang rason nga gipapasan sa iyang amahan ang tanan nga kasakit mao aron andamon siya sa pagdumala sa iyang kaugalingong tindahan. Tinuod, isip usa ka estudyanteng nagtrabaho, iyang nahibal-an ang tanang aspeto sa pagpadagan sa usa ka tindahan, gikan sa pagka-ordinaryong trabahante hangtod sa cashier, hangtod nga ang higala sa iyang amahan naghimo kaniya nga halos manager. Ang mga pag-antos ni Tony dili tungod sa pagkawalay kasingkasing, apan tungod sa lalom nga gugma sa iyang amahan. Unsa may nahitabo kang Tony? Nahimong usa siya ka malampusong negosyante, nga nakapadako sa iyang negosyo nga doble pa ang kalampusan kumpara sa iyang amahan. Labaw sa tanan, si Tony usa ka Kristohanon nga nakakat-on sa pagsalig ug pag-obey sa iyang langitnong Amahan. Gihatagan siya sa Diyos og usa ka Kristohanong asawa, nga adunay parehas nga abilidad sa negosyo. Isip usa ka Kristohanong magtiayon sa negosyo, ilang gipraktis ang Mateo 6:33 ug Malakias 3:10 sa ilang negosyo, ug gigamit sila sa Diyos aron suportahan ang buhat ug mga magbubuhát sa Diyos nga mapuno sa pagkamapainubsanon. Sa katapusan, miabot na ang adlaw sa graduation! Pagkahuman sa graduation, gikasurpresa siya sa iyang amahan sa mga pulong, “Tony, ania ang

yawe sa among laing tindahan.” Ikaw na ang bug-os nga responsable sa pagpadagan ug pagtukod sa imong kaugalingong negosyo.

ANG MGA PAG-ANTOS SA MGA KRISTOHANON

5 Ang kasinatian ni Tony sa pag-antos isip preparasyon sa iyang kaugmaon isip usa ka negosyante usa ka panig-ingnan alang kanatong mga Kristohanon. Kitang mga Kristohanon kinahanglang moagi sa mga pag-antos isip pagpangandam sa atong mahimayaong kaugmaon sa gingharian sa Diyos.

6 Sa Roma 8:16-17 si apostol Pablo malipayong nagpahayag sa atong umaabot nga kapalaran ingong mga Kristohanon. Mga anak na kita sa Dios karon. Isip Iyang mga anak, kita mga manununod sa Dios ug kaubang mga manununod ni Kristo Jesus. Apan ang atong taas nga katungdanan isip mga anak ug manununod inubanan sa mga pag-antos. Atong basahon ang Roma 8:16-17:

Roma 8:16-17:

¹⁶ Ang Espiritu sa iyang kaugalingon nagpamatuod uban sa atong espiritu nga kita mga anak sa Diyos, ¹⁷ ug kon mga anak, nan mga manununod—mga manununod sa Diyos ug mga isigkamanununod ni Kristo, kon kita mag-antos gayod uban kaniya, aron kita usab pagahimayaon uban kaniya.

7 Namatikdan ba nimo ang kataposang bahin sa Roma 8:17? KUNG TINUOD MAN KITA MAG-ANTOS UBAN KANIYA, ARON KITA USAB MAG-UBAN NGA HIMAYA.

8 Adunay mga pag-antos nga kinahanglang agian natong mga Kristohanon sa dili pa nato masinati ang mahimayaong kagawasan nga giandam sa Diyos alang kanato!

9 Si Tony kinahanglang moagi ug daghang pag-antos isip working student. Nagtuo siya nga kini tungod kay ang iyang amahan wala nahigugma kaniya, mao nga iyang giantos niya ang tanan nga pag-antos. Apan sa kataposan, nasabtan niya ang kaalam sa iyang amahan. Ang iyang amahan sa tinuod nag-andam kaniya sa pagdawat sa iyang kabilin.

9a. Sa laing bahin, ang istorya ni Tony usa ka dakong kaatbang sa istorya sa daghang mga anak sa mga dato nga gihatagan og tanan nga kahupayan ug kaluho samtang nag-eskwela. Daghan sa ila ang mahilig ra sa kalipay, wala makat-on nga mahimong responsable o wala makat-on nga magtrabaho. Daghan ang magkaproblema sa pagkapukan sa ilang panulondon sa katapusan. Adunay usa ka istorya bahin sa anak ni Rockefeller, nga, sama ni Tony, gipangayoan sa iyang multi-milyonaryong amahan nga magtrabaho. Ang iyang amigo miingon kaniya, "Kung ako ang

anak ni Rockefeller, dili ko magtrabaho." Ang anak ni Rockefeller mitubag, "Kung ikaw ang anak ni Rockefeller, MAGTRABAHO ka!" "Kung anak ko ni Rockefeller, dili ko magtrabaho." Ang anak ni Rockefeller mitubag, "Kung anak ka ni Rockefeller, MAGTRABAHO ka!"

10 Unsa ang mga pag-antos nga kinahanglang agian sa mga Kristohanon? Adunay duha ka matang sa pag-antos nga kinahanglang masinati sa mga Kristohanon.

MGA PAG-ANTOS NGA MAOY HINUNG DAN SA SALA

11 Ang una nga kategorya sa mga pag-antos nga dili malikayan sa mga Kristohanon ug sa tanan mao ang resulta sa sala. Tungod sa sala ni Adan ug Eva, ang kalibotan ug ang tibuok kabuhatan nailalom sa tunglo. Balikan nato ang Genesis 3:17-19:

Genesis 3:17-19:

17 Unya miingon siya kang Adam, "Tungod kay gipatalinghugan mo ang tingog sa imong asawa, ug nagkaon ka gikan sa kahoy nga gisugo ko kanimo, nga nagaingon, 'Dili ka magkaon niini': "Tinunglo ang yuta tungod kanimo;

Sa kahago magakaon ka niini

Sa tanang adlaw sa imong kinabuhi.

18 Ang mga sampinit ug mga sampinit magapamunga alang kanimo.

Ug magakaon ka sa mga utanon sa kapatagan.

19 Sa singot sa imong nawong magakaon ka ug tinapay

Hangtod nga mobalik ka sa yuta,

Kay gikan niini gikuha kamo;

Kay abog ka,

Ug sa abog ikaw mobalik."

12 Unsang tunglo ang gipahayag sa Diyos sa katawhan ug sa yuta ug sa tanang binuhat? Mga pag-antos nga resulta sa sala – masakit nga paghago, kakapoy, mga sakit, pagkadaot sa kusog, pagkatigulang, kamatayon ug pagkadunot. Ang tanan nga mga tawo, Kristohanon ug dili Kristohanon, tanan naapektuhan niini nga tunglo.

13 Sa sulat ni Pablo sa mga taga-Roma, iyang gipatin-aw nga kining tunglo nga gipahayag dinhi sa yuta nagdala ug hilabihang kasubo. Apan, nagsaad ang Dios nga sa pila ka adlaw, ang tanan nga tinuga luwason gikan sa pagpaka-alaut. Kanus-a moabot kini nga kaluwasan? Kini nga kaluwasan moabut sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo, sa diha nga ang mga Kristohanon pagahimayaon. Tungod niini, ang tanang linalang naghulat uban ang grabeng pangandoy alang sa paghimaya sa mga Kristohanon. Atong basahon ang Roma 8:19-23:

Roma 8:19-23:

19 Kay ang mainiton nga pagpaabut sa mga binuhat nagahulat sa pagpadayag sa mga anak sa Dios.

20 Kay ang kabuhatan gipailalum sa kakawangan, dili sa kinabubut-on, kondili tungod kaniya nga nagpasakup niini diha sa paglaum;

21 Kay ang kabuhatan usab pagaluwason gikan sa pagkaulipon sa pagkamadunoton ngadto sa mahimayaong kagawasan sa mga anak sa Dios.

22 Kay nasayod kita nga ang tibuok kabuhatan nag-agulo ug nag-antos uban ang kasakit sa pagpanganak hangtod karon.

23 Dili lamang kana, kondili kita usab nga adunay unang mga bunga sa Espiritu, bisan pa kita sa atong kaugalingon nagaagulo sa sulod sa atong kaugalingon, nga mahinamon nga nagahulat sa pagsagop, ang pagtubos sa atong lawas.

14 Sa bersikulo 19-22, atong makita ang pag-antos sa tanang binuhat tungod sa tunglo sa sala. Sa bersikulo 23 atong makita nga, bisan tuod ang Balaang Espiritu nagpuyo kanato, bisan kitang mga Kristohanon dili makalikay sa mga pag-antos sa atong pisikal nga mga lawas nga gipahinabo sa tunglo sa sala. Bisan pa sa kamatuoran nga kita mga anak sa Dios, kinahanglan gihapon kitang motrabaho; makasinati kita og kakapoy; natakbuyan sa lainlaing mga sakit; kita moagi sa pagkatigulang ug mag-antos sa mga kasakit sa pagkatigulang; ug sa umaabot nga adlaw mamatay kita sa pisikal ug mag-antos sa korapsyon. Kining tanan nagdala sa tanang matang sa pag-antos.

15 Mao kini ang rason ngano nga kita mahinamon nga nagahulat, uban sa tanang binuhat, sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo. Sa Iyang pagbalik, atong masinati ang hingpit nga panalangin sa atong pagsagop isip mga anak sa Dios, ug nianang panahona kita hingpit nga makadawat sa katubsanan sa atong pisikal nga mga lawas sa pagkabanhaw.

16 Siguro nakakita ug nakadungog ka sa radyo ug telebisyon sa mga magwawali nga nagtudlo sa mensahe nga gitawag og PANGLAWAS, BAHANDI, & PAG-USWAG NGA MENSAHE. Sumala niini nga pagtulon-an, kung dawaton nimo si Cristo isip imong Manluluwas, mahimo ka makadawat og pag-ayo gikan sa tanang sakit, mahimong dato ka, ug pagapanalanginan ka sa materyal nga pag-uswag.

17 Oo, si Cristo nag-ayo sa mga sakit ug mga balatian karon. Apan dili kini nagpasabot nga ang Kristohanon dili na magkasakit.

18 Oo, ang Dios nagsaad sa paghatag sa tanan natong mga panginahanglan (Filipos 4:19). Apan wala kini magpasabot nga magpuyo ka sa kaluho.

19 Oo, adunay kauswagan nga gisaad ni Kristo. Apan kini nga kauswagan mas espirituhanon kaysa materyal. Ug kini nga kauswagan gibase sa prinsipyo sa kanunay nga pag-una sa Dios ug sa Iyang gingharian (Mateo 6:33).

20 Ug sumala sa Roma 8:19-23, ang mga Kristohanon kinahanglan pa nga moagi sa mga pag-antos niining kalibotana tungod sa daotang mga resulta ug sa tunglo sa sala sa tibuok kalibotan.

MGA PAG-ANTOS GIKAN SA MGA PAGLUTOS

21 Adunay ikaduhang kategoriya sa pag-antos nga dili kalikayan nga moabot sa mga Kristohanon. Kini ang mga pag-antos nga gipahinabo sa mga paglutos. Ang Ginoong Jesus Mismo wala magtago niining makapasubo nga kamatuoran. Atong basahon ang Iyang maligdong nga pahinumdom.

Juan 15:18-19:

¹⁸ “Kon ang kalibotan nagdumot kaninyo, nahibalo kamo nga kini nagdumot kanako sa wala pa kini nagdumot kaninyo. ¹⁹ Kon kamo iya pa sa kalibotan, ang kalibotan mahigugma sa iyaha. Apan tungod kay kamo dili iya sa kalibotan, kondili gipili ko kamo gikan sa kalibotan, busa ang kalibotan nagdumot kaninyo.

Juan 16:33:

³³ Kining mga butanga gisulti ko kaninyo, aron nga dinhi kanako makabaton kamog kalinaw. Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagul-anan; apan paglipay, gidaug ko na ang kalibutan.”

22 Dinhi sa sulat ni apostol Pablo ngadto sa mga taga-Roma, tin-aw niyang gipahinumdoman ang tanang Kristohanon nga sila makasinatig mga pag-antos nga dala sa mga paglutos gikan sa mga kaaway. Atong basahon ang Roma 8:35-36:

Roma 8:35-36:

³⁵ Kinsa ang makapahimulag kanato gikan sa gugma ni Cristo? Ang kasakitan ba, o ang kagul-anan, o ang paglutos, o ang gutom, o ang pagkahubo, o ang katalagman, o ang espada?

³⁶ Ingon sa nahisulat: “Tungod kanimo gipamatay kami sa tibuok adlaw; Giisip kami nga sama sa mga karnero nga ihawonon.”

23 Oo, kita karon mga anak sa Dios, kita mga manununod sa Dios ug kaubang mga manununod ni Kristo. Oo, ang Balaang Espiritu karon nagpuyo sa atong mga kasingkasing. Bisan pa niana, wala kini magpasabot nga kita gawasnon o gawasnon sa mga pag-antos.

24 Samtang buhi pa kita niining kalibotana, padayon natong masinati ang sakit nga epekto sa sala sa tibuok kabuhatan.

25 Ug kon kita tinuod nga magpabiling matinumanon kang Kristo, sa madugay o sa madali, adunay mga dili-Kristohanon nga magdumot kanato ug sila matukmod ni Satanas sa paglutos kanato. Sa pagkatinuod, adunay mga dapit karon sa kalibotan diin ang mga Kristohanon gilutos, gipamatay pa gani. Pananglitan, sa India, ang mga panatiko sa Hindu naglutos ug nagpatay sa mga Kristohanon. Sa mainland China, ang komunistang gobyerno nagpadayon sa paglutos sa mga Kristohanon, nga nagbilanggo sa kadaghanan kanila, nagpatay sa pipila kanila. Ug nahibal-an namo sa Middle East, sa mga nasud nga Muslim, ilang gidakop, gitortyur ug gipamatay ang mga Kristiyano.

26 Aniyay usa ka personal nga pangutana para nimo: Ikaw, unsang klase nga paglutos ang imong nasinati tungod kang Kristo? Kinsa sa inyo ang gidakop ug gipriso? Kinsa sa inyo ang gipasakitan tungod sa inyong pagtuo kang Kristo? Nakadungog ba mo og bisan kinsa sa Pilipinas nga Kristohanon nga gi-sentensyahan og kamatayon tungod sa ilang pagtuo kang Kristo?

27 Sigurado ko nga walay bisan kinsa sa Pilipinas nga nakasinati og mga paglutos sama sa pagkabilanggo, pagpanakit ug kamatayon.

28 Kon itandi sa ubang kanasuran, gaan kaayo ang mga paglutos nga atong giantos dinhi sa Pilipinas. Oo, usahay, mahimo kitang kataw-anan ug gibiay-biay. Usahay, ang mga tawo molikay kanamo ug dili motimbaya kanamo. Usahay, kon gapangsaksi kita, ginasirad-an kita sa ilang pultahan , o mosultig mga insult nga mga pulong. Tingali, ang labing sakit nga paglutos nga nasinati sa mga Kristohanon sa Pilipinas mao ang pagsalikway sa mga ginikanan ug mga sakop sa pamilya, ug sa mga paryente ug mga higala. Apan kining tanan walay bili kon itandi sa pagkabilanggo, pagsakit ug kamatayon, nga nasinati sa daghang Kristohanon sa ubang bahin sa kalibotan.

TABANG SA MGA PANAHEON SA PAGLUTOS

29 Ang Bibliya tin-awng nagtudlo nga ang matuod nga mga Kristohanon makaagom ug mga pag-antos.

30 Unsa nga tabang ang magamit aron matabangan kita sa dihang nag-antos kita?

NG TABANG SA BALANG ESPIRITU

31 Una, sa diha nga kita nakasinati sa mga pag-antus, kita gipasaligan sa tabang sa Balaang Espiritu. Atong basahon ang Roma 8:26-27:

Roma 8:26-27:

²⁶ Ingon man usab ang Espiritu nagatabang usab sa atong mga kaluyahon. Kay wala kita mahibalo kon unsay angay natong iampo, apan ang Espiritu sa iyang kaugalingon nangamuyo alang kanato uban ang mga pag-agulo nga dili ikasulti.

²⁷ Karon siya nga nagasusi sa mga kasingkasing nahibalo kon unsa ang hunahuna sa Espiritu, tungod kay siya nagapangamuyo alang sa mga balaan sumala sa kabubut-on sa Dios.

32 Kung mag-antos, usa ka kusgan nga depensa mao ang pag-ampo. Pinaagi sa pag-ampo atong madawat ang tanan nga atong gikinahanglan aron atong mabuntog ang tanang pagsulay ug pag-antos.

33 Apan adunay usa ka problema bahin sa pag-ampo. Adunay mga higayon nga huyang ang atong pagtuo ug bation nato nga dili kita makaampo. Kinsa ang motabang kanato sa takna sa atong kahuyang.

34 Sa maong mga panahon, ang Balaang Espiritu mao ang atong kanunay nga kauban ug Siya andam kanunay sa pagtabang kanato. Siya motudlo kanato sa pag-ampo. Dili lang kana, Siya mismo ang mag-ampo alang kanato. Siya ang atong tigpataliwala!

35 Sumala sa Roma 8:26, adunay mga higayon sa pag-ampo nga walay masabtan nga mga pulong nga mogawas sa atong mga baba, nagahungihong lang kita sa atong espiritu. Dili nato eksaktong mahibal-an kung unsa ang isulti. Nabati lang namo nga nag-awit kami ngadto sa Diyos.

36 Sa ingon nga mga higayon, ang Balaang Espiritu ang mag-ampo alang kanato. Ug sumala sa Roma 8:27, nasabtan sa Dios ang mga pangamuyo sa Balaang Espiritu. Ug siguradong tubagon sa Dios ang pag-ampo sa Balaang Espiritu tungod kay nag-ampo Siya kanunay sumala sa kabubut-on sa Dios.

37 Gipadala ni Kristo ang Balaang Espiritu aron mahimo natong permanenteng Kauban sa kinabuhi. Siya ang magtudlo kanato sa tanang butang nga kinahanglan natong mahibaloan. Atong basahon ang Juan 14:26.

Juan 14:26:

Apan ang Magtatabang, ang Balaang Espiritu, nga igapadala sa Amahan sa akong ngalan, siya magatudlo kaninyo sa tanang mga butang, ug magapahinumdom kaninyo sa tanang mga butang nga akong giingon kaninyo.

38 Ang Balaang Espiritu motabang usab kanato sa atong pisikal nga mga kahuyang. Atong basahon ang Roma 8:11.

Roma 8:11:

Apan kung ang Espiritu Kaniya nga mibangon kang Jesus gikan sa mga patay magapuyo kaninyo, Siya nga mibangon kang Cristo gikan sa mga patay magahatag usab ug kinabuhi sa inyong mga lawas nga mortal pinaagi sa Iyang Espiritu nga nagpuyo kaninyo.

39 Sa atong pag-alagad sa Ginoo, ilabina sa pagsaksi alang kang Kristo, ang Balaang Espiritu mao ang maghatag kanato sa gahom ug abilidad. Atong basahon ang Buhat 1:8.

Buhat 1:8:

Apan kamo makadawat ug gahum sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad kaninyo; ug kamo mahimong [c] mga saksi kanako sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea ug Samaria, ug hangtod sa kinatumyan sa yuta.”

TABANG NI KRISTO

40 Ikaduha, kung kita nag-antos, makasalig kita sa tabang ni Cristo. Ngano, kinsa man si Cristo para nato? Si Kristo mao ang namatay alang sa atong mga sala; si Kristo mao ang nabanhaw pag-usab alang sa atong kaluwasan. Ug si Cristo mao na ang nag-alagd isip atong Labaw nga Sacerdote sa atubangan sa Dios Amahan, ug Siya nagapadayon sa pag-ampo alang kanato. Basahon nato ang Roma 8:34.

Roma 8:34:

Kinsa siya nga nagkondenar? Si Cristo mao ang namatay, ug labut pa, nabanhaw usab, nga anaa bisan sa tuo sa Dios, nga nagapangamuyo usab alang kanato.

41 Makasalig kita kanunay kang Kristo aron mahatagan kita ug kadaugan. Atong basahon ang Roma 8:37.

Roma 8:37:

Apan sa tanan niining mga butanga kita labaw pa sa mga mananaug pinaagi Kaniya nga nahigugma kanato.

TABANG SA DIOS AMAHAN

42 Ikatulo, kon kita moagi sa mga pagsulay ug pag-antos, kita makasalig sa tabang sa Diyos nga Amahan. Kanunay kitang makasalig Kaniya nga mag-uban kanato, nga Siya kanunay anaa sa atong kiliran. Atong basahon ang Roma 8:31.

Roma 8:31:

Busa unsa man ang atong ikasulti niining mga butanga? Kon ang Dios dapig kanato, kinsay makabatok kanato?

43 Adunay usa ka panultihon, ANG KAUYONAN SA DIYOS MAO ANG KADAGHANAN. Tinuod, basin tan-awon ka sa kalibutan nga nag-inusara ka, apan kung ang Diyos uban kanimo, walay bisan unsa ug walay bisan kinsa sa tibuok uniberso nga makapildi kanimo.

44 Ang Dios nga Amahan misaad sa paghatag sa tanan nga atong gikinahanglan. Walay bisan unsa nga idili sa Dios kanato kon kita mag-ampo sumala sa paggiya sa Balaang Espiritu. Atong basahon ang Roma 8:32.

Roma 8:32:

Siya nga wala magpanuko sa iyang kaugalingong Anak, kondili nagtugyan kaniya alang kanatong tanan, unsaon man nga dili niya ihatag kanato ang tanang mga butang uban kaniya?

45 Ang Dios nga Amahan mao ang nagpakamatarong kanato. Siya hingpit nga midawat kanato isip Iyang mga anak. Wala na kita ilalom sa Iyang paghukom, ug gigarantiyahan nga walay usa nga makapasaka ug bisan unsa nga akusasyon batok kanato sa Iyang atubangan. Atong basahon ang Roma 8:33.

Roma 8:33:

Kinsay magpasakag sumbong batok sa mga pinili sa Diyos? Ang Dios mao ang nagpakamatarong.

46 Ug sigurado gayud nga walay bisan kinsa o walay bisan unsa nga adunay gahum sa pagbulag kanato gikan sa gugma sa Dios. Atong basahon ang Roma 8:38-39.

Roma 8:38-39:

³⁸ Kay masaligon ako nga bisan ang kamatayon o kinabuhi, o mga anghel o mga punoan o mga kagamhanan, o mga butang karon o mga butang nga umaabot, ³⁹ o kahabugon o giladmon, o bisan unsa nga lain nga binuhat, dili makahimo sa pagpahimulag kanato gikan sa gugma sa Dios nga anaa kang Cristo Jesus nga atong Ginoo.

HAGIT

47 Among gisugdan ang among leksyon sa pagpamatuod ni Tony. Atong nakita nga ang iyang mga pag-antos isip working student kabahin sa plano sa iyang amahan alang sa iyang maayong kaugmaon. Apan sa kaso ni Tony, walay higayon nga ang iyang amahan nakauban niya sa iyang mga pag-antos.

48 Mao na nga lahi si Dios nga Amahan sa atong mga pisikal nga amahan. Oo, sama sa amahan ni Tony, gitugotan kita sa Diyos nga moagi og mga kasakit; kini bahin sa Iyang plano alang sa himayaong kaugmaon nga Iyang giandam para nato.

49 Apan dinhi lahi ang Dios nga Amahan. Ang Dios anaa kanunay sa atong pag-agi sa mga pagsulay ug pag-antos. Nakadungog ka niana? **ANG DIOS NAA UBAN KANATO SAMTANG NAGA-AGI KITA SA MGA PAGSULAY UG PAG-ANTOS.**

50 Dili lang ang Dios nga Amahan ang kauban nato. Ang Tulo ka Persona sa Balaang Trinidad, ang Dios nga Amahan, ang Dios nga Anak ug ang Dios nga Balaang Espiritu – ang Tulo ka Persona sa Dios uban kanato samtang kita nag-agi sa mga pagsulay ug pag-antos sa kinabuhi. Ang Tulo ka Persona - Amahan, Anak, Balaang Espiritu - nagsapnay kanato, nagtabang kanato, nagluwas kanato, naggiya kanato, naghupay kanato, naglig-on kanato.

51 Busa, unsa man ang angay natong batasan? Unsa man ang angay natong pamaagi sa kinabuhi?

- Una, sa tanang panahon, kinahanglan natong hinumdoman nga ang Dios uban kanato. Kinahanglang kanunay natong pahinumdoman ang atong kaugalingon: “Ang Dios ania karon ug Siya uban kanako niining higayona.”
- Ikaduha, bisag unsa pa ang mahitabo, bisag unsa pa ang sitwasyon, magpasalamat kanunay sa Ginoo.
- Ikatulo, bisan unsa pa ang mahitabo, bisan unsa pa ang sitwasyon, kinahanglan kitang mag-ampo og ingon niini: "Ginoo, nakahibalo ako nga ikaw adunay plano niini nga

sitwasyon. Sa atong mosunod nga leksyon, atong tukion og mas lawom kon unsa ang plano sa Dios alang sa atong mga pag-antus.

- Ikaupat, bisan unsa pa ang mahitabo, bisan unsa pa ang sitwasyon, dawaton nato ang mga pag-antos nga gitugot sa Dios nga mosulod sa atong kinabuhi, ug kanunay nga magdayeg ug mosalig Kaniya isip atong Dios nga makagagahum sa tanan, maalam sa tanan, ug mahigugmaon sa tanan.

SAG-ULOHA:

Mga Taga Roma 8:38-39: ³⁸ **Kay masaligon ako nga bisan ang kamatayon o kinabuhi, o mga anghel o mga punoan o mga gahum, o mga butang karon o mga butang nga moabut,** ³⁹ **bisan ang kahitas-an o giladmon, o bisan unsang lain nga binuhat, dili makahimo sa pagpahimulag kanato gikan sa gugma sa Dios nga anaa kang Kristo Jesus nga atong Ginoo. Roma 8:38-39**

LEKSYON 16:**ANG DAKONG HULAGWAY**

1 Nadungog na nimo ang ekspresyon, ANG DAKONG HULAGWAY, di ba?

2 Hunahunaa ang usa ka gamay nga hulmigas sa ibabaw sa lamesa. Kini nga hulmigas nagkamang gikan sa wala nga bahin sa lamesa padulong sa tuo nga kilid. Sa diha nga ang hulmigas makaabot sa tunga-tunga sa lamesa kini nahimutang karon sa iyang KARON NGA PANAHAON. Ang gilay-on nga naagian niini sa luyo niini naghawas sa KANHI NGA PANAHAON; ang gilay-on nga biyaan pa niini sa atubangan niini nagrepresentar sa UMAABOT NGA PANAHAON. Alang sa hulmigas, ang GAMAY nga HULAGWAY lamang ang iyang makita (ang kahimtang niini sa karon nga panahon). Niini nga sitwasyon karon nag-atubang kini og problema: adunay usa ka linaw sa tubig sa atubangan niini. Hain nga direksyon kini moadto, sa tuo o sa wala? Sa ibabaw sa maong problema, kini gigutom pag-ayo; asa kini makakitag pagkaon? Kining duha ka mga problema dako gayod sa hulmigas, tungod kay ang GAMAY nga LARAWAN lamang ang makita niini.

3 Pero para nato nga ubos ang pagtan-aw sa hulmigas, kay mas dako man ta ug mas gamhanan kay sa hulmigas, makita nato ang DAKO NGA HULAGWAY. Atong makita ang tibuok kasaysayan sa hulmigas, gikan sa nangagi hangtod sa karon ug sa umaabot. Ang hulmigas wala mahibalo nga adunay usa ka piraso sa pan nga naghulat sa unahan sa iyang umaabot; kini wala mahibalo nga kini nga piraso sa pan anaa sa wala nga kilid sa lamesa; wala kini mahibalo nga adunay usa ka linaw sa tubig sa iyang tuo nga kilid sa unahan. Kon ang hulmigas adunay

katakos sa pagpakigsulti kanato, ug kini mangayo ug tabang gikan kanato, kita makahatag niini ug mga instruksiyon kon asa nga direksiyon ang angayng adtoan aron makalikay sa linaw sa tubig ug sa pagpangita sa piraso sa pan. O mahimo natong kuhaon ang hulmigas ug ibutang dayon kini sa nahimutangan sa pan.

ANG DAKONG HULAGWAY SA KALUWASAN

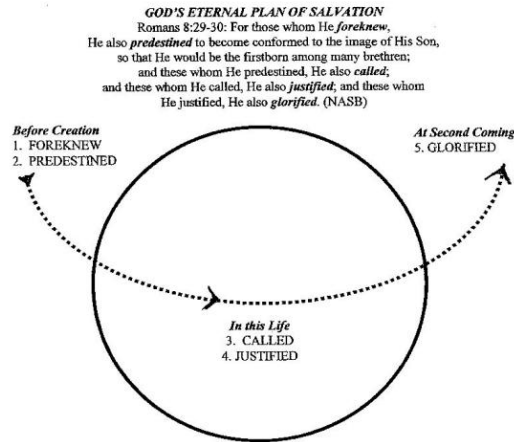
4 Sa atong relasyon sa Diyos, kita sama sa gamayng hulmigas. Gamay ra nga HULAGWAY ang atong makita. Apan nakita sa Dios ang DAKONG HULAGWAY. Ug nakita na sa Dios ang tibuok kasaysayan sa atong kinabuhi, gikan sa sinugdan hangtod sa kataposan; Nakita sa Dios ang tibuok kasaysayan sa kinabuhi sa matag tawo. Sa pagkatinuod, nakita sa Diyos ang tibuok kasaysayan sa tibuok kalibotan.

5 Ug mahitungod sa atong kaluwasan, nakita na sa Dios ang DAKONG HULAGWAY. Sama sa gamay nga hulmigas, kita nga mga tawo makakita lamang sa GAMAY nga HULAGWAY sa atong kahimtang karon. Apan nakita na sa Dios ang tibuok kasaysayan sa atong kaluwasan gikan sa sinugdan hangtod sa kataposan. Tungod kay ang Dios mismo ang nagkomposo sa DAKONG HULAGWAY!

6 Kini mao ang tin-aw nga pagpadayag sa Roma 8:29-30:

²⁹ Kay ang iyang giila nang daan, iya usab nga gipili nga daan nga mahisama sa dagway sa iyang Anak, aron siya mahimong panganay sa daghang mga igsoon. ³⁰ Labut pa, sila nga iyang gipili nang daan, kini sila usab iyang gitawag; ang Iyang gitawag, kini sila usab Iyang gipakamatarung; ug ang Iyang gipakamatarung, kini sila usab Iyang gihimaya.

7 Atong mahulagway ang DAKONG HULAGWAY pinaagi sa diagram sa ubos:

8 Ang DAKONG HULAGWAY sa atong kaluwasan adunay lima ka dagkong aksyon sa Dios.

- Sa wala pa ang Paglalang
  1. Nahibal-an nang daan
  2. Gitakda nang daan
- Niini nga Kinabuhi
  3. Gitawag
  4. Gipakamatarung
- Sa Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo
  5. Gihimaya

9 Atong tun-an kining lima ka mga aksyon sa Dios sa kaluwasan sa tinagsa.

SA WALA PA ANG PAGLALANG

- AKSYON 1: NAHIBAL-AN NANG DAAN

10 Bisan sa wala pa malalang ang uniberso, sa wala pa malalang ang mga tawo, sa wala pa kita matawo, ang Diyos nakaila na kanato. Didto, sa kahangturan nga nangagi, sa wala pa gibuhat sa Dios ang kalibutan, nahibal-an na Niya nga matawo ka, sa ingon nga petsa ug oras, sa ingon nga lugar ug nasud. Sa wala pa ikaw gipanamkon isip usa ka tawo, ang Dios nag-ingon, Ako nasayud nga si Juan dela Cruz (o ibutang ang imong ngalan dinhi), matawo sa Cavite City, sa nasud sa Pilipinas.

11 Dili ba talagsaon ra kana? Sa wala pa ka gipanganak sa imong inahan, ang Dios nakaila na kanimo!

- AKSYON 2: GITAKDA NANG DAAN

12 Dili lamang ang Dios nakaila kanimo sa wala ka pa matawo. GITAKDA KA NANG DAAN sa Dios sa usa ka mahimayaong destinasyon o tumong. Sa wala pa buhata ang kalibutan, gipili ka sa Dios nga mahimong Iyang anak, ug gilain ka niya alang sa usa ka dako nga katuyoan. Unsa kining dakong katuyoan? Aron mahimo ka nga mahimong sama sa Iyang kaugalingong Anak nga si Jesukristo.

13 Kini mao ang kahulogan sa kaluwasan. Una sa tanan, ang kaluwasan dili mahitungod sa pag-ikyasa sa impyerno, ug dili kini mahitungod sa pag-adto sa langit. Oo, ang kaluwasan naglakip niining mga panalangin; kon ang Dios moluwas kanimo, siyempre, Siya moluwas kanimo gikan sa impyerno; ug, siyempre, dad-on ka Niya sa langit.

14 Apan ang nag-unang rason nga NAHIBA-AN ka daan sa Dios ug GITAKDA NANG DAAN ka aron mahisama ka kang Kristo sa Iyang hingpit nga pagkatawhanon.

15 Atong hinumduman nga kining unang duha ka mga aksyon sa Dios sa kaluwasan nalakip sa DAKONG HULAGWAY. Wala kami nahibal-an niining duha ka mga aksyon. Sa pagkatinuod, dili kita makahibalo mahitungod sa kaluwasan hangtud nga atong masinati ang ikatulong aksyon sa Dios.

NIINI NGA KINABUHI

- AKSYON 3: GITAWAG

16 Human kita natawo ug nagdako, usa ka adlaw niana nakadungog kita sa Ebanghelyo sa kaluwasan nga anaa kang Kristo Jesus. Ang Ebanghelyo miabut kanato sa lain-laing mga panahon. Sa unsa nga edad ikaw unang nakadungog sa Ebanghelyo? Palihug ipataas ang imong kamot.

17 Ilista ug ang ihapa kon pila kaninyo ang unang nakadungog sa Ebanghelyo sa...

- Sa wala pa ang 10 anyos ang panuigon?

- 11-15 anyos?
- 16-20 anyos?
- 21-29 anyos?
- 30-39 anyos?
- 40-49 anyos?
- 50-59 anyos?
- 60-69 anyos?
- 70-79 anyos?
- 80 anyos pataas?

18 Ngano nga ang Ebanghelyo miabut kanato sa lain-laing mga edad?

19 Palihug timan-i kini pag-ayo. Mao kini ang hinungdan: Ang Dios mao ang nagbuot kon kanus-a tawgon ug luwason ang usa ka tawo. Ug kini nga tawag sa Dios moabut kanato pinaagi sa mensahe sa Ebanghelyo ni Kristo.

20 Bisan kanus-a ug bisan asa ang Ebanghelyo gimantala o gipatin-aw, kana mao ang pagtawag sa Dios sa mga tawo ngadto sa kaluwasan. Ang Ebanghelyo tingali miabut kanimo pinaagi sa usa ka indibidwal nga nagpatin-aw sa Ebanghelyo sa personal kanimo. Ang Ebanghelyo tingali miabut kanimo pinaagi sa usa ka evangelistic nga miting. Tingali ang Ebanghelyo miabut kanimo pinaagi sa usa ka butang nga imong nabasa, o pinaagi sa usa ka butang nga imong nadungog sa radyo o usa ka butang nga imong gitan-aw sa telebisyon.

21 Ang Dios naggamit ug lain-laing paagi sa pagdala sa Ebanghelyo ngadto sa mga tawo. Apan usa ka butang ang angay natong hinumdoman kanunay: Sa matag higayon nga isangyaw ang Ebanghelyo, ang Dios nagtawag sa mga tawo pinaagi sa maong mensahe. Ug ang tawag sa Dios gihatag sa tanan, nga walay eksepsiyon. Atong basahon ang Pinadayag 22:17:

Ug ang Espiritu ug ang pangasaw-onon nag-ingon, "Umari ka!" Ug ang makadungog pasultiha, "Umari ka!" Ug ang giuhaw paanhia. Bisan kinsa nga buot, paimna siya sa tubig sa kinabuhi nga walay bayad.

22 Hinumdomi kini! Sa diha nga ang Dios midala sa tawag sa Ebanghelyo kanato, kita walay ideya mahitungod sa duha ka miaging mga buhat sa Dios diha sa kaluwasan. Ang Diyos wala magsulti kanato: "Ako nakaila na kanimo. Gitudlo ko na ikaw daan sa wala ka pa matawo." Ang Dios walay gisulti kanato mahitungod niining duha ka mga buhat Niya sa dihang Iyang gipadala ang mensahe sa Ebanghelyo kanato.

23 Ang bugtong mensahe nga atong nadungog pinaagi sa Ebanghelyo anaa, pananglitan, sa Juan 3:16:

Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibotan nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong nga Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag kondili may kinabuhing dayon.

24 Ug ang tawag sa Dios diha sa Ebanghelyo kay para KANG KINSA MAN. Walay diskriminasyon, walay paboritismo - bisan kinsa ka, mga bata, mga tigulang, mga babaye, mga lalaki, dato, kabus, edukado o walay edukasyon - bisan kinsa nga motuo kang Kristo dili mamatay kondili makabaton sa kinabuhing dayon!

AKSYON 4: GIPAKAMATARUNG

25. Ug dayega ang Dios! Mituo ka kang Kristo. Mituo ka nga Siya namatay sa krus alang sa imong mga sala. Mitoo ka nga nabanhaw Siya gikan sa mga patay. Naghinulsol ka sa imong mga sala. Gidawat nimo si Kristo isip imong personal nga Manluluwas ug Ginoo.

26 Ug usa ka milagro ang nahitabo! Sa higayon nga imong gibutang ang imong pagtuo kang Kristo ug gidawat Siya ingon nga Manluluwas ug Ginoo, nianang higayuna GIPAKAMATARONG ka sa Dios.

27 Gipasaylo sa Dios ang tanan nimong kasal-anan. Gidawat ka niya sa hingpit, ingon nga wala ka makasala kaniadto. Natawo ka pag-usab, ug gisagop ka ingong anak sa Diyos, sakop sa pamilya sa Diyos. Ug nadawat nimo ang gasa sa kinabuhing dayon. Giluwas ka gikan sa impyerno. Ug gipasaligan ka nga ang langit mao na ang imong walay katapusan nga destinasyon.

28 Human nimo nadawat si Kristo, nagsugod ka sa pagbasa ug pagtuon sa Bibliya, sama sa atong gibuhay karon. Ug sa imong pagtuon sa Bibliya imong nadiskobrehan ang talagsaong kamatuoran.

29 Imong nadiskobrehan nga ang imong kaluwasan wala magsugod sa imong unang pagkadungog sa Ebanghelyo. Nasayran nimo nga, sa pagkatinuod, ang imong kaluwasan giplano na sa Diyos sa wala pa ang pagkatukod sa kalibotan!

30 Usa ka tigulang nga pastor nag-ilustrar niini nga kamatuoran sama sa mosunod.

31 Sa una nimong pagkadungog sa Ebanghelyo, ang mga pulong nga imong nabasa nga gisulat sa atubangan nga pultahan sa simbahan mao kini: BISAN KINSA MAKADUOL (Pinadayag 22:17). Ug ikaw mitubag ug misulod sa pultahan ug gibutang ang imong pagtuo kang Kristo. Ug sa dihang naa na ka sa sulod, milingi ka sa likod ug mao kini ang mga pulong nga imong gibasa, nahisulat sa sulod nga bahin sa pultahan: PINILI SA WALA PA ANG PUNDASYON SA KALIBUTAN (Efeso 1:4).

SA IKADUHANDANG PAG-ABOT

AKSYON 5: GIHIMAYA

32 Natun-an na nato ang mahitungod sa upat ka mga buhat sa Dios diha sa kaluwasan. Adunay usa pa ka aksyon sa Dios nga atong makita sa DAKO NGA HULAGWAY. Atong basahon pag-usab ang Roma 8:29-30.

²⁹ Kay ang iyang giila nang daan, iya usab nga gipili nga daan nga mahisama sa dagway sa iyang Anak, aron siya mahimong panganay sa daghang mga igsoon. ³⁰ Labut pa, sila nga iyang gipili nang daan, kini sila usab iyang gitawag; ang Iyang gitawag, kini sila usab Iyang gipakamatarung; ug ang Iyang gipakamatarung, kini sila usab Iyang gihimaya.

33 Ang ikalima ug katapusang buhat sa Dios sa atong kaluwasan mao ang paghimaya kanato, ug kini mahitabo sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo. Nianang panahona, ang atong mga lawas mausab aron mahimong sama sa nabanhaw nga lawas ni Kristo, nga dili na mamatay. Ug ang atong espiritu ug kalag mahimong hingpit sama sa hingpit nga pagkatawhanon ni Kristo.

34 Sa ato pa, kini nga paghimaya anaa pa sa umaabot, sa unahan, sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo. Naghulat pa ta nga mahitabo ni nga panghitabo, kay makita ra nato ang GAMAY nga HULAGWAY sa atong kahimtang karon, sama sa hulmigas sa atong ilustrasyon.

35 Apan kon atong basahon pag-ayo ang Roma 8:29-30, atong madiskobrehan nga ang tanang lima ka mga buhat sa Dios sa atong kaluwasan giisip nga anaa na sa MIAAGI NGA PANAHO!

1 Nahibal-an nang daan

2 Gitakda nang daan

- 3 Gitawag
- 4 Gipakamatarung
- 5 Gihimaya

36 Oo, kita nahibalo nga ang unang upat ka mga buhat sa Dios natuman na sa nangagi. Apan sa atong kasinatian isip tawo, ang paghimaya wala pa mahitabo. Apan, katingalahan sa mga katingalahan! Alang sa Dios, bisan ang atong paghimaya nahuman na. Alang sa Dios, sa Iyang DAKONG HULAGWAY, ang paghimaya anaa na sa milabay ng panahon. Alang sa Dios, bisan sa sinugdanan, ang istorya nahuman na!

37 Ngano man? Tungod kay ang Dios makagagahum sa tanan; Siya nahibalo sa tanan; ug Siya anaa sa tanang dapit. Ug alang niini nga Dios, bisan unsa nga buhat nga Iyang sugdan, Siya siguradong magdala ngadto sa usa ka madaugon ug malampuson nga pagkompleto. Atong basahon ang Filipos 1:6:

Sa pagkamasaligon niining butanga gayud, nga siya nga nagsugod sa usa ka maayong buhat diha kaninyo magahingpit niini hangtud sa adlaw ni Hesus Cristo.

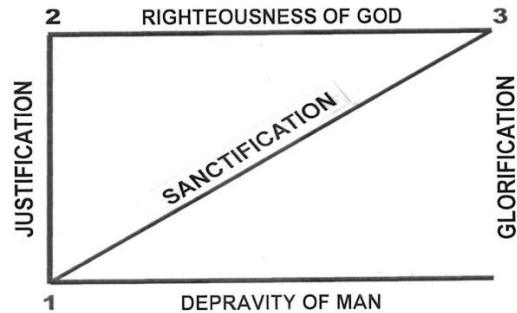
38 Ang Dios mao ang nagsugod sa plano sa kaluwasan sa kinabuhi sa matag Kristohanon, ug ang Dios mao ang sigurado nga motapos niini nga plano.

PAGKABALAAN

39 Sa atong miaging mga leksyon niini nga sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma, atong nakat-unan nga ang kaluwasan naglangkob sa tulo ka aspeto:

- PAGKAMATARONG
- PAGKABALAAN
- PAGHIMAYA

40 Nahinumdom ka ba niini nga diagram?

- Ang **PAGKAMATARONG** mahitabo kon kita motuo ug modawat kang Kristo isip atong Manluluwas ug Ginoo. Dinhi nagsugod ang atong Kristohanong kinabuhi. Sa pagkamatarong, ang tanan natong mga sala gipasaylo; ug ang hingpit nga pagkamatarung ni Kristo gihatag kanato ingon nga gasa, sama sa usa ka kupo sa pagkamatarung, ug pinasikad sa hingpit nga pagkamatarung ni Kristo kita sa hingpit gidawat sa atubangan sa Dios.
- **ANG PAGKABALAN** maoy usa ka proseso diin ang pagkamatarong ni Kristo sa atong palibut anam-anam nga naumol sa sulod nato aron kita mahimong mas sama ni Kristo. Kini nga proseso nagsugod sa dihang kita natawo pag-usab ug kini makompleto sa Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo.
- **PAGHIMAYA** mahitabo sa Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo. Ang atong pisikal nga lawas mausab sama sa pagkabanhaw nga lawas ni Kristo, nga dili na mamatay; ug ang atong sulod nga pagkatawo mahimong hingpit nga mahiuyon sa kahingpitan ni Kristo.

41 Pero mangutana ta, nganong wala man hisgoti ang **PAGKABALAN** sa **DAKONG HULAGWAY** nga gihatag sa Roma 8:29-30? Nganong mo ambak man ta gikan sa **PAGKAMATARONG** dayon ngadto sa **PAGHIMAYA**. Nasayud kita sa aktuwal nga kasinatian, nga ang pagbalaan mahitabo tali sa pagkamatarong ug paghimaya.

42 Sa tinuod, bisan kung wala kini direkta nga gihisgutan, ang pagbalaan naa sa mga pulong nga "*gitakda nang daan nga mahisama sa dagway sa Iyang Anak*". Ang pagkabalaan maoy usa ka butang nga seguradong matuman sa Dios sa kinabuhi sa matag Kristohanon samtang siya motubo sa pagtuo. Ang **PAGKAMATARONG** moresulta gayod sa **PAGKABALAN**. Diha sa pagkamatarung, ang binhi sa kinabuhi sa Dios gitanom sa kasingkasing; ug kini nga binhi seguradong motubo ug mamunga diha sa **PAGBALAN**. Ug tungod kay ang Dios mao ang tagsulat sa kaluwasan, sa higayon nga Iyang sugdan ang buhat sa kaluwasan sa atong kinabuhi, gisugdan usab Niya ang buhat sa pagbag-o kanato ngadto sa dagway sa Iyang Anak, ug makasiguro kita nga Iyang dad-on kini nga pagbag-o ngadto sa pagkompleto hangtud sa katapusan. Mao kana ang tinuod nga kahulogan sa **KASIGUROHAN SA KALUWASAN!**

PERSONAL NGA APLIKASYON

43 Unsa man ang pipila ka mga kamatuoran nga atong magamit gikan niini nga leksyon sa DAKONG HULAGWAY sa atong kaluwasan?

- Una, kinahanglan nga MAGPASALAMAT kita sa DIOS niining gasa sa kaluwasan nga Iyang gihatag kanato pinaagi ni Kristo. Ang kaluwasan pinaagi sa grasya pinaagi sa pagtuo. Dili tungod sa mga buhat sa pagkamatarung nga atong nahimo kondili pinaagi sa grasya lamang.
- Ikaduha, mahimo natong SALIGAN sa hingpit ang saad sa Dios nga ang atong kaluwasan seguridad ug dili mawala. Atong hinumduman ang saad ni Kristo sa Juan 10:28-29:

²⁸ Ug gihatagan ko sila sa kabuhi nga walay katapusan, ug dili sila malaglag; ug walay bisan kinsa nga makaagaw kanila gikan sa akong kamot. ²⁹ Ang akong Amahan, nga naghatag kanila kanako, labaw sa tanan; ug walay bisan kinsa nga makahimo sa pag-agaw kanila gikan sa kamot sa akong Amahan.

- Ikatulo, kinahanglan natong IPAMATUOD nga kita tinuod nga naluwas pinaagi sa kinabuhi nga inanay ug padayon nga giuol ug giusab ngadto sa dagway ni Kristo. Atong basahon ang 1 Juan 3:3:

Ug ang tanan nga adunay ingon niini nga paglaum diha kaniya nagaputli sa iyang kaugalingon, ingon nga siya putli.

44 Hinumdumi: Giandam na kita nga mahimong sama kang Kristo. Ang Dios mao ang magkukulon; kita ang lapok. Ang Dios nag-umol kanato nga mahimong sama ni Kristo. Kon kita moingon nga ang Dios nag-umol kanato, nan adunay mga butang nga kinahanglan natong buhaton aron ang proseso sa pag-umol mahitabo sa atong kinabuhi. Atong basahon ang 1 Pedro 2:1-5.

T Busa, isalikway ang tanang pagkamadinauton, ang tanang limbong, ang pagkasalingkapaw, ang kasina, ug ang tanang pagpanamastamas, ² ingon nga mga bag-ong nahimugso nga mga bata, tinguhaa ang putli nga gatas sa pulong, aron kamo motubo] niini, ³ kon sa pagkatinuod kamo nakatilaw nga ang Ginoo mapuanguron. ⁴ Moduol kaniya ingon sa usa ka buhi nga bato, nga gisalikway usab sa mga tawo, apan pinili sa Dios ug bilihon, nga usa ka balay nga espirituhanon, ⁵ pagkasacerdote, sa paghalad ug espirituhanong mga halad nga nahamut-an sa Dios pinaagi ni Jesu-Kristo.

45 Matikdi kadtong gihatagan og gibug-aton nga mga pulong: *pagpadaplin, tinguha, pagduol ngadto Kaniya, pagpalig-on.*

- Adunay mga butang nga kinahanglan natong ihiklin sa atong kinabuhi. Imo bang gisalikway, gitangtang, kining mga butanga gikan sa imong kinabuhi – ang tanang malisya, tanang limbong, pagkasalingkapaw, kasina, ug tanang pagsultig daotan?
- Kinahanglang tinguhaon nato, nga gigutom pag-ayo sa espirituhanon nga gatas sa Pulong sa Diyos. Kanunay ka bang nag-inom sa Pulong sa Diyos pinaagi niining mga paagiha – pagpamati, pagbasa, pagtuon, pagsag-ulo, ug pagpamalandong sa Pulong sa Diyos?
- Kinahanglan kitang moduol, kanunay nga mopaduol, magpabilin nga konektado kang Kristo. Sumala sa Juan 15:5, kinahanglan kitang magpabilin kang Kristo sama sa sanga nga nagpabilin sa Punoan. Apil niini mao ang batasan sa adlaw-adlaw nga debosyonal nga panahon sa pagbasa sa Bibliya ug pag-ampo.
- Ug kita kinahanglan gayud nga matukod, ilakip ingon nga buhi nga mga bato ngadto sa templo sa Dios, ang simbahan, diin kita gitawag sa pag-alagad ingon nga mga pari sa padayon nga paghalad sa pagsimba ug pagdayeg ug mga pag-ampo ngadto sa Dios. Apil niini mao ang **PAGBANSAY SA PAGKADISIPULO**, nga gipalig-on ingong mga tinunan. Nagtubo ka ba isip usa ka disipulo? Sama sa eskwelahan, magsugod ka sa kindergarten, unya moadto sa Grade 1-6, sa Sekondarya, unya sa kolehiyo. Kita usab anaa sa eskwelahan ni Kristo. Among gisunod ang NewLife Discipleship Training, gikan sa Libro 1 hangtod 12. Unsang libro ka karon?
- Ikaupat, kinahanglan natong **MENTINAHON** sa tanang panahon ang Kinabuhi nga puno sa Balaang Espiritu. Oo, kinahanglan natong buhaton ang atong bahin; apan mahimo nato kining tanan pinaagi lamang sa tabang sa Balaang Espiritu. Busa, kita kinahanglan kanunay nga mangayo nga mapuno sa gahum sa Balaang Espiritu.

GITAKDA BA AKONG DAAN?

46 Apan tingali, adunay nangutana: Unsaon nako pagkahibalo nga ako gitakda nang daan? Isulti ko kini kanimo: Tungod kay ang Dios nagdala kanimo niining dapita diin ikaw adunay kahigayonan nga makadungog sa Ebanghelyo, kana maoy unang pamatuod nga ikaw gitakda nang daan. Paminawa ang tawag sa Dios kanimo karon sa Juan 3:16:

Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibotan nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong nga Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag kondili may kinabuhing dayon.

47 Ang Dios nag-ingon kanimo: KONG KINSA ANG BUOT MODUOL. Andam ka na ba nga motuo kang Kristo karon? Andam ka ba nga modawat kang Kristo isip imong personal nga Manluluwas ug Ginoo?

48 Ug alang kaninyo nga nakadawat na kang Kristo apan mibati nga wala kamo naglakaw duol Kaniya sama sa angay ninyong buhaton, andam na ba kamo nga itugyan pag-usab ang inyong kinabuhi, mahitungod sa upat ka butang nga atong nakat-onan gikan sa 1 Pedro 2:1-5 aron mahisama sa dagway ni Kristo?

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 8:29-30: ²⁹ Kay sila nga Iyang giila nang daan, Iya usab nga gitagal nga daan nga mahisama sa dagway sa Iyang Anak, aron Siya mahimong panganay sa daghang mga igsoon. ³⁰ Labut pa, sila nga iyang gipili nang daan, kini sila usab iyang gitawag; ang Iyang gitawag, kini sila usab Iyang gipakamatarung; ug ang Iyang gipakamatarung, kini sila usab Iyang gihimaya. Roma 8:29-30

LEKSYON 17:

TANANG MGA BUTANG MAHIUSA ALANG SA KAAYOHAN?

1 Usa ka tawo miadto sa bangko aron sa pagpa-cash og tseke. Nangayo ang teller sa iyang ID. Gikomparar sa teller ang ngalan ug pirma sa tseke sa naa sa ID. Dayon ang teller miingon, "Ang mga pirma sa tseke ug ang ID dili magkatugma. Sorry, sir, dili namo ma-cash ang imong tseke."

2 Naghatag ang Dios ug daghang saad sa Bibliya bahin sa mga panalangin nga Iyang ihatag. Ang matag saad sama sa tseke. Mahimo natong dad-on ang matag saad sama sa tseke ngadto sa Bangko sa Langit aron maangkon ang panalangin nga gisaad. Apan, sama sa usa ka tseke sa yuta, kinahanglan naton sigurohon nga husto ang ngalan ug pirma sa tseke. Ang Dios naghatag ug mga saad nga adunay mga kondisyon nga nakalakip niini. Adunay usab mga saad nga alang lamang sa mga tawo nga adunay kinahanglan nga mga kwalipikasyon.

ROMA 8:28 SAAD

3 Pananglitan, halos ang matag usa, kon dili ang tanan, nagtuo nga ang saad sa Roma 8:28 alang kanila:

Ug kita nahibalo nga ang tanang mga butang maghiusa sa pagbuhat alang sa kaayohan niadtong nahigugma sa Dios, niadtong mga tinawag sumala sa Iyang katuyoan.

4 Mangutana ko nimo: Sa imong hunahuna ang saad sa Roma 8:28 mahimong maangkon ni bisan kinsa nga walay kondisyon? Mahimo ba natong sultihan si bisan kinsa, "Ayaw kabalaka, gamiton sa Dios ang mahitabo kanimo alang sa imong kaayohan?"

5 Tingali motubag ka, "Oo".

6 Apan kung atong susihon ang bersikulo nga maayong pag-ayo, kini nga saad naglangkob lamang sa usa ka piho nga grupo sa mga tawo, nga nagtuman sa duha ka kwalipikasyon. Dili gyud nimo kini nga duha ka kwalipikasyon mapalampas. Nakasulat kini nga klaro. Unsa man kining duha ka kwalipikasyon?

- Una, kini nga saad gigarantiyahan lamang sa MGA NAGHIGUGMA SA DIOS.
- Ikaduha, kini nga saad gigarantiyahan lamang sa MGA GITAWAG SUMALA SA KATUYOAN SA DIOS.

7 Busa, kon dili nimo higugmaon ang Diyos, ang Roma 8:28 dili magamit kanimo. Kung dili ka sigurado nga gitawag ka sumala sa katuyoan sa Diyos, ang Roma 8:28 dili para kanimo.

8 Kung dad-on nimo ang tseke sa Roma 8:28 sa Bangko sa Langit, dili ka dawaton. Kabalo ko, daghang mga Kristohanon nga nakadungog lang sa akong gisulti ang masuko. Apan ako lang gipatin-aw ang kondisyon nga klaro nga gipahayag sa bersikulo mismo. Basahon nato pag-ayo ang bersikulo pag-usab:

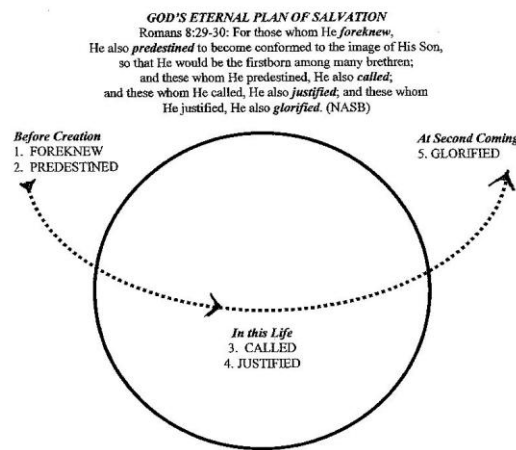
Ug nasayod kita nga ang tanang butang nagkahitabo alang sa kaayohan SA MGA NAGHIGUGMA SA DIOS, SA MGA GITAWAG SUMALA SA IYANG KATUYOAN.

9 Atong tun-an pag-ayo ang duha ka kondisyon o kwalipikasyon. Atong tan-awon una ang ikaduha.

KONDISYON 1: GITAWAG SUMALA SA IYANG KATUYOAN.

10 Ang saad sa Roma 8:28 magamit lamang sa mga gitawag sumala sa katuyoan sa Diyos. Masabtan nato kini nga kondisyon kung mobalik kita sa diagram nga gigamit nato aron ipasabot ang Roma 8:29, 30:

²⁹ Kay ang iyang giila nang daan, iya usab nga gipili nga daan nga mahisama sa dagway sa iyang Anak, aron siya mahimong panganay sa daghang mga igsoon. ³⁰ Labut pa, sila nga iyang gipili nang daan, kini sila usab iyang gitawag; ang Iyang gitawag, kini sila usab Iyang gipakamatarung; ug ang Iyang gipakamatarung, kini sila usab Iyang gihimaya.

11 Sumala sa Roma 8:29, 30, unsa ang katuyoan nga nagpalihok sa tawag sa Dios alang kanato? Ang Iyang katuyoan mao ang paghimo kanato nga mahisama sa dagway sa Iyang Anak nga si Jesu-Kristo.

12 Ang Dios mao ang Magkukulon, kita ang hakop nga yutang kolonon nga Iyang gikuha gikan sa yuta. Sa dihang Iyang gigunitan kita, Iya kitang gibulag alang sa Iyang kaugalingon gikan sa pundok sa yuta nga nahibilin. Iya dayon kaming gidala sa balay sa Iyang magkukulon. Ug sa sulod sa balay sa Iyang magkukulon, Siya misugod sa pag-umol kanato nga mahimong sama sa Iyang Anak. Sa proseso sa Iyang pag-umol, migamit Siya og daghang mga aksyon. Iyang gisagol ang yutang-kulonon, Iyang gibunal ang yutang-kulonon, Iyang gipatuyok ang yutang-kulonon, Iyang gipahapsay ang yutang-kulonon, ug Siya mihimo og daghan pang mga aksyon. Sa katapusan, human mahulma ang yutang kulonon ngadto sa porma nga Iyang gusto, Iya dayong ibutang ang yutang kulonon sa sulod sa init nga hudno aron maluto kini.

13 Ang importante nga kamatuoran nga kinahanglan natong hinumdoman mao kini: Ang matag aksyon nga gibuhay sa Magkukulon adunay usa ka maayong rason luyo niini, ug ang tanan nga

mga aksyon nagtinabangay alang sa kaayohan aron sa pagpadayag sa katapusan nga porma nga ang Magkukulon anaa sa Iyang hunahuna.

14 Mao kini ang kamatuoran nga gitudlo sa Roma 8:28. Alang sa Kristohanon nga gitawag sumala sa katuyoan sa Diyos nga mahisama sa dagway ni Kristo, ang tanan nga mga panghitabo, mga kahimtang, ug mga kasinatian nga gitugotan sa Diyos nga mosulod sa kinabuhi sa usa ka Kristohanon - kini tanan magtinabangay alang sa kaayohan. Ug unsa ang maayo niini? Ang kaayohan nga mahimong mas sama ni Kristo.

UNSA ANG DILI GIPASABOT NIINI

15 Ang kaayohan sa Kristiyano dili nagpasabot nga dili siya makasinati og kasakit o kasubo. Hinumdumi ang ilustrasyon sa yutang kulonon samtang kini giporma sa Magkukulon. Ang yutang kulonon ba komportable kung kini gihiusa o gipukpuk o gituyok-tuyok? Malipay ba ang yutang kulonon kung ibutang kini sa init nga hurno? Kung ang yutang kulonon usa ka tawo nga adunay mga konsyus nga pagbati, nahibalo kita nga makasinati kini og kasakit ug kakulian ug kasubo, ug tingali maghilak kini, "Ginoo, nganong gipanglutos man nimo ako?" Ngano nga gitugotan nimo nga mag-antos ko sa grabeng kalayo sa kini nga hurno? Ngano'ng tugutan nimo nga mag-antos ko sa grabeng kalayo sa kini nga hurno?

16 Ug kon kita ang magkukulon, unsa ang atong igaingon sa lapok samtang kini nag-antos sa sulod sa hudno? Moingon kita, "Ang imong pag-antos sa kalayo alang sa imong kaayohan." Ug unsa ang itubag sa yutang kulonon? Moingon kini, "Wala ko makasabot kung unsa kining grabe nga pag-antos alang sa akong kaayohan. Palihog, kuhaa ako karon gikan sa hudno!"

17 Ug bisag unsa pa ka dako ang pagsinggit sa yutang kulonon alang sa kaluoy, kuhaon ba nato kini gikan sa hudno? Siyempre dili. Among ibilin ang yutang kulonon sulod sa hudno hangtod sa hustong panahon nga kini hustong pagkaluto. Ug sa tukma nga higayon, atong kuhaon ang yutang kulonon ug buhian kini gikan sa pag-antos niini, human lamang kini makab-ot ang porma nga atong gituyo alang niini.

18 Mao kana ang gibuhay sa Dios kanato. Isip mga Kristohanon, gitawag kita sa Dios aron mausab ngadto sa dagway ni Kristo. Sa proseso sa pag-umol kanato, mogamit Siya og lain-lain matang sa mga pagsulay isip instrumento sa pag-umol kanato. Ug tungod kay ang Dios mao ang tanan nga gahum ug Siya mao ang tanan nga maalamon, Iyang sigurohon nga ang matag

pagsulay nga moabut kanato mahimong maayo, tungod kay kini makatabang sa paghimo kanato nga mas mahisama ni Kristo.

19 Nakadungog ka na ba niini nga panultihon, “Ang Diyos dili interesado sa atong kalipay kondili sa atong pagkabalaan”?

20 Unsay kahulogan niini nga panultihon? Kitang mga tawo kasagarang mangita lamang kon unsay makapalipay ug makapahupay kanato. Apan alang sa Dios, mas importante Kaniya nga kita motubo sa atong pagkabalaan. Ug kon gikinahanglan, Siya temporaryo nga magpugong sa kalipay gikan kanato aron sa pagbansay kanato sa pagkabalaan.

21 Ang importansya ug katuyoan sa mga pagsulay gipasabut sa Santiago 1:2-4:

² Mga igsoon ko, isipa nga bug-os nga kalipay sa dihang mahulog kamo sa lainlaing mga pagsulay, ³ kay nahibalo nga ang pagsulay sa inyong pagtuo makapatunghag pailob. ⁴ Apan himoa nga ang pailub adunay hingpit nga buhat, aron kamo mamahingpit ug hingpit, nga walay makulang sa bisan unsa.

22 Ang 1 Pedro 1:6, 7 nagtudlo sa samang butang:

⁶ Niini kamo nagmaya pag-ayo, bisan tuod karon sa makadiyot, kon gikinahanglan, kamo naguol tungod sa nagkalainlaing mga pagsulay, ⁷ aron ang pagkamatitud-anon sa inyong pagtuo, nga mas bililhon pa kay sa bulawan nga madunot, bisan tuod kini gisulayan sa kalayo, makaplagan sa pagdayeg, pagpasidungog, ug paghimaya sa pagpadayag ni Hesus Kristo.

23 The apostle Peter used the illustration of purifying gold. Do you know how gold is obtained so that it will become used for jewelry? First, it must be mined from the earth. The gold from the mine is mixed in rock and dirt. For the gold to be separated, the rock and dirt must be crushed. Then it must be purified through water and then through fire. The fire is heated to very high temperatures. The more pure gold you want, the higher the temperature.

24 Apan nahibal-an ba nimo nga bisan unsa ka grabe ang proseso, ang labing taas nga kalidad sa bulawan nagdala niini nga marka: 99.99% nga puro nga bulawan. Ngano man? Tungod kay dinhi sa kalibutan, ang mga tawo dili makagarantiya sa 100% nga puro nga bulawan.

25 Apan sumala ni apostol Pedro, ang atong pagtuo mas bililhon pa kay sa bulawan. Ang katuyoan sa Dios mao ang paghimo sa atong pagtuo nga 100% purong bulawan. Aron maputli ang atong pagtuo, ipaagi kita sa Dios sa grabeng kalayo sa mga pagsulay. Ug sa Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo, ang Dios magpakita kanato sa tibuok uniberso nga 100% purong bulawan. Ug sumala sa Roma 8:28, ang tanang pagsulay gamiton sa Dios aron magtinabangay alang sa kaayohan aron mahimo kitang hingpit sama kang Kristo.

KONDISYON 2: KADTONG NAHIGUGMA SA DIOS

26 Kung gusto natong angkonon ang saad sa Roma 8:28, adunay ikaduhang kondisyon: HIGUGMAA ANG DIOS. Atong basahon pag-usab ang Roma 8:28:

Ug kita nahibalo nga ang tanang mga butang maghiusa sa pagbuhat alang sa kaayohan niadtong nahigugma sa Dios, niadtong mga tinawag sumala sa Iyang katuyoan.

27 Nahisgotan na nato ang usa ka kondisyon: GITAWAG SUMALA SA IYANG KATUYOAN. Karon, atong hisgotan ang laing kondisyon: KADTONG NAHIGUGMA SA DIOS.

28 Unsay ipasabot sa paghigugma sa Diyos? Sumala ni Ginoong Jesus, kini mao ang labing dako nga sugo. Atong basahon ang Mateo 22:37, 38:

³⁷ Si Jesus miingon kaniya, “Higugmaa ang Ginoong nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong hunahuna.” ³⁸ Kini mao ang una ug dakong sugo.

29 Sa Daang Tugon, ang salmista nakakat-on unsa ang kahulugan sa paghigugma sa Dios. Atong basahon ang Salmo 73:25, 26:

²⁵ Kinsa man ang naa sa langit gawas kanimo?

Ug walay bisan kinsa sa yuta nga akong gihigugma gawas Kanimo.

²⁶ Ang akong unod ug kasingkasing mapakyas;

Apan ang Diyos mao ang kusog sa akong kasingkasing ug ang akong bahin hangtod sa kahangturan.

30 Para sa tawo nga nagahigugma sa Diyos, unsa ang labing importante sa langit? Diyos. Ug unsa man ang labing importante sa kalibutan? Diyos. Ug unsa pa man ang mas importante kaysa

kinabuhi ug pisikal nga kahupayan? Ang Diyos ra.

31 Sa Daang Tugon, ang tawo nga si Job nagpakita kon unsa ang tinuod nga kahulogan sa gugma sa Dios. Usa ka adlaw, sunodsunod nga mga kaalaotan ang miabut sa iyang kinabuhi: ang iyang bahandi, iyang mga kabtangan, bisan ang iyang mga anak, ang tanan gikuha gikan kaniya. Apan unsay iyang tubag niining tanang trahedyo? Atong basahon ang Job 1:21, 22:

²¹ Ug siya miingon:

*“Hubo ako gikan sa sabakan sa akong inahan,
ug hubo ako nga mobalik didto.*

Ang Ginoo mihatag, ug ang Ginoo mikuha;

Dalayegon ang ngalan sa Ginoo.”

²² Niining tanan si Job wala makasala ni magpasangil sa Diyos ug sayop.

32 Aduna ka bay ingon niana nga matang sa gugma sa Diyos?

PERSONAL NGA APLIKASYON

33 Nakaagi ka ba sa grabeng mga pagsulay karon? Natintal ka ba sa pagpangutana, pagduhaduha, ug pagbasol o pagkasuko sa Dios?

34 Kon itandi kang Job, unsay atong isulti sa atong kasingkasing kon makasugat kitag mga pagsulay sa kinabuhi?

- Ang uban kanato mangutana, NGANO, GINOO?
- Ang uban kanato nagduhaduha, GINOO, GIHIGUGMA BA NIMO AKO?
- Ang pipila kanato mahimong mobati og kasuko: KUNG MAO KINI ANG PAGTAGAD SA DIOS KANAKO, DILI NA KO GUSTO NGA MAG KRISTIYANO.

35 Sa dili pa nato angkonon ang Roma 8:28, atong siguroon ang atong relasyon sa Diyos. Sigurado ba kita nga kita tinuod nga mga Kristohanon? Sigurado ba kita nga gitawag kita sumala sa katuyoan sa Diyos? Gihigugma ba gayod nato ang Diyos labaw sa bisan unsa o kang bisan kinsa niining kalibotana, ug labaw pa sa kinabuhi mismo?

36 Kon mao, nabatonan nato ang duha ka kondisyon nga makapahimo kanatong kuwalipikado sa pag-angkon sa saad sa Diyos sa Roma 8:28. Aron maangkon ang panalangin nga gisaad sa Roma 8:28, adunay upat ka butang nga kinahanglan natong buhaton:

1. Una, kinahanglang magpaubos kita ug magpasakop sa kabubut-on sa Diyos. Atong sundon ang ehemplo ni Ginoong Jesus sa Tanaman sa Getesemani, sa dihang nag-atubang sa krus, nag-ampo Siya sa mosunod, sa Mateo 26:39:

Milakaw siya ug diyutay sa unahan ug mihapa, ug nag-ampo, nga nag-ingon, "Amahan ko, kon mahimo, isaylo kanako kining kopa; bisan pa niana, dili sumala sa akong pagbuot, kondili sa imong pagbuot."

1. Ikaduha, kinahanglan natong simbahon ug pasalamatang ang Dios sa matag sitwasyon, bisan unsa pa ang mahitabo. Atong basahon ang 1 Tesalonica 5:18:

Sa tanang butang pagpasalamat; kay kini mao ang kabubut-on sa Dios diha kang Cristo Jesus alang kaninyo.

Usab, Efeso 5:20:

Nga magahatag ug mga pagpasalamat sa tanang mga butang ngadto sa Dios nga Amahan sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo.

1. Ikatulo, kinahanglan natong angkonon ang gahum nga gihatag sa Dios aron mabuntog ang mga pagsulay. Atong basahon ang 2 Corinto 12:8, 9:

⁸ Mahitungod niini nga butang ako nangamuyo sa Ginoong sa makatulo nga kini unta mobiya gikan kanako. ⁹ Ug siya miingon kanako, Ang akong grasya igo alang kanimo, kay ang akong kusog ginahingpit diha sa kahuyang. Busa labi pang ikalipay ko ang pagpasigarbo sa akong mga kaluyahon, aron ang gahum ni Cristo magapabilin kanako.

1. Ikaupat, kita kinahanglang adunay bug-os nga pagtuo ug pagsalig nga ang Diyos siguradong mobuhat sa tanang butang nga maghiusa sa pagbuhat alang sa atong kaayohan ug alang sa kahimayaan sa Iyang ngalan. Tungod niini, ang Roma 8:28 siguradong matuman sa atong kinabuhi.

Ug nasayod kita nga ang tanang butang nagtinabangay alang sa kaayohan SA MGA NAHIGUGMA SA DIOS, SA MGA GITAWAG SUMALA SA IYANG KATUYOAN.

PARA SA MGA DILI- KRISTOHANON

37 Kon ang Roma 8:28 para lamang sa mga Kristohanon, unsa nga saad ang atong ikapaambit sa mga dili-Kristohanon?

38 Adunay usa ka saad nga gihatag ni Ginoong Jesus sa Mateo 11:28 nga mahimo natong ipaambit sa mga dili Kristiyano:

Umari Kanako, kamong tanan nga nabudlayan ug nabug-atan, ug papahulayon Ko kamo.

39 Atong ipaambit ang Mateo 11:28 ngadto sa dili Kristiyanong mga higala nga nag-antos sa kalisdanan ug nag-atubang ug mga problema sa kinabuhi. Uban niini, atong ipasabot kanila kon sa unsang paagi sila makaduol kang Ginoong Jesus pinaagi sa Ebanghelyo. Uban sa Mateo 11:28 atong ipaambit ang Juan 3:16:

¹⁶ Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibotan nga gihatag niya ang iyang bugtong nga Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag kondili may kinabuhing dayon.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 8:28: Ug nasayod kita nga ang tanang mga butang maghiusa sa pagbuhat alang sa kaayohan niadtong nahigugma sa Dios, niadtong mga tinawag sumala sa Iyang katuyoan. Roma 8:28

LEKSYON 18:

**ANG PLANO SA DIOS
PARA SA NASUD SA ISRAEL**

1 Namatikdan ba nimo sa mga balita kung giunsa ang mga nasud nga Arabo nga Muslim kanunay nga naghulga sa paglaglag sa nasud sa Israel? Ngano nga ang mga nasud nga Arabo nagdumot pag-ayo sa Israel? May plano ba ang Dios para sa Nasud sang Israel? Unsa ang relasyon sa Israel ngadto kang Kristo? Unsa ang relasyon sa Israel ngadto sa mga Kristohanon?

2 Kining mga pangutanaha gitubag niining tulo ka kapitulo sa Roma 9, 10, 11 .

MAY PLANO ANG DIOS

3 Kining tulo ka mga kapitulo (Roma 9-11) puno sa misteryosong kamatuoran. Walay magtutudlo sa Bibliya o teologo ang makahimo sa bug-os nga pagpatin-aw niining misteryosong

mga kamatuoran. Apan tingali kita adunay pipila ka pagsabut kon kita adunay nahibaloan sa plano sa Dios alang sa Israel.

4 Ang plano sa Dios gilatid ni apostol Pablo sa Roma 11:25-29:

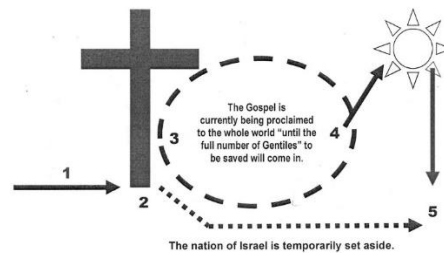
²⁵ Kay dili ako buot, mga igsoon, nga kamo dili mahibalo niini nga tinago, aron dili kamo magmaalamon sa inyong kaugalingong hunahuna, nga ang pagkabuta sa usa ka bahin nahitabo sa Israel hangtud nga ang kahupnganan sa mga Gentil makasulod. ²⁶ Ug busa ang tanan nga Israel maluwas, sama sa gisulat: "Ang Manluluwas magagikan sa Zion,"

Ug Siya magapalayo sa pagkadili matarung gikan kang Jacob;

²⁷ Kay kini ang akong pakigsaad kanila, Sa dihang kuhaon ko na ang ilang mga sala."

²⁸ Mahitungod sa Maayong Balita sila mga kaaway tungod kaninyo, apan mahitungod sa pagpili sila mga hinigugma tungod sa mga amahan. ²⁹ Kay ang mga gasa ug ang pagtawag sa Dios dili na mabakwi.

5 Gamiton nato ang diagram aron ipakita ang plano sa Dios alang sa Israel kalabut sa tibuok kalibutan.

- (1) Gikan kang Abraham, gipili sa Dios ang Israel isip Iyang instrumento sa pagdala kang Kristo nganhi sa kalibutan
- (2) Apan, sa pag-abot ni Kristo, ang Israel wala moila Kaniya ingong ilang Mesiyas; hinuon gisalikway nila Siya ug gilansang Siya sa krus. Tungod sa ilang pagsalikway, temporaryo nga gipadaplin sa Dios ang Israel. Kini mao ang “pagkagahi sa usa ka bahin sa Israel” nga gihisgotan ni Pablo sa Roma 11:25. Kini nga pagkagahi magpadayon hangtod sa ikaduhang pag-anhi ni Kristo.
- (3) Samtang gipadaplin ang Israel, ang Diyos milingi sa mga Hentil. Gihatag ni Kristo ang Dakong Sugo sa pagsangyaw sa Ebanghelyo sa tibuok kalibotan, sa tanang kanasoran, tribo ug pinulongan. Kini nga proklamasyon sa Ebanghelyo matapos sa higayon nga “ang kahupnganan sa mga Gentil moabot” (Roma 11:25). Sa laing

pagkasulti, sa plano sa Dios adunay eksaktong gidaghanon sa mga Hentil nga Iyang luwason.

- (4) Sa diha nga ang hingpit nga gidaghanon sa mga Hentil nga maluwas moabut na, ang ikaduhang pag-anhi ni Kristo mahitabo. Sa ikaduhang pag-anhi, ang tanang Kristohanon pagakuhaon gikan sa kalibutan, sa usa ka panghitabo nga gitawag PAGESAKGAW (RAPTURE) (sumala sa pre-tribulation millennial view).
- (5) Sa kasamtangan ang nasod sa Israel mabiyaan sa yuta, ug ang Antikristo magtinguha sa pagpuo kanila. Sa kritikal nga takna sa diha nga ang Israel ingon nga sila walay paglaum sa pag-ikyay, unya niana nga takna si Kristo mopadayag sa Iyang kaugalingon gikan sa langit ingon nga ilang Mesiyas, nga moluwas kanila; kini ang gitumong ni Pablo sa Roma 11:26, 27. Kini ang ikaduhang aspeto sa ikaduhang pag-abot nga gitawag ug REVELATION (sumala sa pre-tribulation millennial view). Si Kristo manaug gikan sa langit uban sa mga gikuha sa RAPTURE. Sa pagkanaog sa yuta, si Kristo magtukod sa Iyang gingharian sa yuta sulod sa 1000 ka tuig (MILLENNIUM), diin sa gidugayon sa panahon si Satanas gapuson. Human sa 1000 ka tuig ang milabay, si Satanas buhian sa mubo nga panahon sa diha nga siya tugotan sa paglimbong sa mga nasud sa usa ka gamay nga panahon ug modala kanila ngadto sa usa ka katapusan nga pag-alsa batok sa Dios. Apan laglagon sa Dios si Satanas ug ang iyang kasundalohan; unya si Satanas itambog sa kahangturan ngadto sa linaw nga kalayo. Ang Katapusan nga Paghukom pagahimoon, nga human niana ang Dios maghimo sa tanang butang nga bag-o ug magpasulod sa Bag-ong Langit ug Bag-ong Yuta, diin ang Dios magahari hangtud sa kahangturan uban sa Iyang tinubos nga mga anak hangtud sa kahangturan.
- 6 Duha ka pangutana ang kinahanglan natong tubagon:

PANGUTANA 1: Kanus-a man moabot ang "pagkatigum sa mga Hentil aron maluwas"?

PANGUTANA 2: Kanus-a ipadayag sa Diyos ang Iyang plano alang sa Israel aron maluwas sila?

ANG BUG-OS NGA NUMERO SA MGA HENTIL

7 Atong tubagon ang Pangutana 1: Kanus-a moabot ang "pagkatigum sa mga Hentil aron maluwas"?

8 Ang Dios lang ang nakahibalo kung kanus-a. Apan adunay mga timailhan nga naghatag usa ka timaan nga kana nga numero hapit na makompleto.

9. Aron ang tibuok nga gidaghanon sa mga Hentil maluwas aron makompleto, ang Ebanghelyo kinahanglang iwali sa tibuok kalibotan, sa matag tribo ug pinulongan. Mateo 24:14 nag-ingon:

Ug kining ebanghelyo sa gingharian igawali sa tibuok kalibotan ingon nga saksi sa tanang kanasoran, ug unya moabot ang kataposan.

10 Ang atong pangutana mao kini: Aduna na bay posibilidad nga ang Ebanghelyo isangyaw sa tanang kanasuran, tribo ug pinulongan, apil na sa gitawag nga mga nasod nga sirado sa mga misyonaryo ug misyon? Ang tubag mao: OO.

11 Sa unsang paagi kini posible? Pinaagi sa modernong paagi sa teknolohiya sa komunikasyon – radyo, telebisyon, ug internet. Tungod sa modernong teknolohiya, ang mensahe sa Ebanghelyo makaabot na sa tanang suok sa kalibotan, apil na sa sirado nga mga nasod.

12 Ang Dios siguradong mogamit sa modernong teknolohiya aron ang tanang kanasuran ug tribo ug pinulongan makadungog sa Ebanghelyo. Ang Dios lamang ang nasayod kanus-a ang kataposang Hentil nga maluwas makadawat ni Kristo. Apan sa usa ka butang sigurado kami: kana nga tibuok nga numero hapit na makompleto.

13 Apan adunay usa ka personal nga pangutana nga labing importante nga imong tubagon: Higala, nahibalo ka ba kon usa ka sa gidaghanon sa mga Hentil nga maluwas?

14 Tingali motubag ka, “Unsaon nako pagsiguro nga naapil ko sa gidaghanon nga giluwes sa Dios?”

15 Higala, naa koy maayong balita nimo. Ang kamatuoran nga ikaw karon nakadungog sa Pulong sa Dios, kana maoy usa ka pruweba nga ang Dios naghatag kanimo ug kahigayonan sa pagdawat kang Kristo isip imong personal nga Manluluwas ug Ginoo aron ikaw maapil sa gidaghanon sa mga tawo nga maluwas!

16 Nakasabot ka ba sa akong gisulti kanimo? Gidala ka sa Dios niining panahona ug sitwasyon diin imong nadungog karon ang mensahe sa Ebanghelyo nga anaa sa Juan 3:16 KAY GIHIGUGMA PAG-AYO SA DIOS ANG KALIBUTAN NGA GIHATAG NIYA ANG IYANG BUGTONG ANAK, ARON SI BISAN KINSA ANG MOTUO KANIYA DILI MALAGLAG KUNDI MAY KINABUHI NGA WALAY KATAPUSAN.

17 Higala, gihigugma ka sa Dios. Si Kristo namatay alang sa imong mga sala. Nabanhaw siya gikan sa mga patay; Si Kristo buhi karon, ug Siya nanuktok sa pultahan sa imong kasingkasing.

Ug si Kristo nag-ingon kanimo karon: TAN-AWA, AKO NAGBAROG SA PULTAHAN UG NANUKTOK. KUNG KINSA MAN ANG MAKABATI SA AKONG TINGOG UG MAG-ABLI SA PULANGAN, MOSUlod AKO KANIYA.

18 Higala, gusto ka bang maapil sa gidaghanon niadtong luwason sa Diyos? Makasiguro ka nga mahimong bahin sa kana nga numero. Ang kinahanglan nimong buhaton karon mao ang pag-abli sa imong kasingkasing ug pagdawat ni Kristo sa imong kasingkasing.

19 Iampo kini nga pag-ampo:

Ginoong Hesus, giangkon ko nga ako usa ka makasasala. Naghinulsol ako sa tanan nga mga sala nga akong nahimo batok kanimo ug batok sa mga tawo. Nagatoo ako nga ikaw namatay sa krus aron sa pagbayad sa akong mga sala. Nagatoo ako nga nabanhaw Ka gikan sa mga patay. Nagatoo ako nga buhi Ka karon, ug nanuktok ka sa pultahan sa akong kasingkasing. Ginoong Hesus, gibuksan ko ang akong kasingkasing Kanimo, ug gidawat ko Ikaw ingon nga akong Manluluwas ug Ginoo. Pasayloa ang tanan nakong mga sala, ug gihangyo ko Kanimo nga iapil ako sa gidaghanon niadtong imong luwason. Amen.

PAGPABALIK SA ISRAEL

20 Karon, tubagon nato ang pangutana: Kanus-a ipadayon sa Dios ang Iyang plano sa pagluwas sa Israel?

21 Ang tubag mao: ANG PANAHON HADUOL NA!

22 Nganong nahibalo kita nga ang panahon sa Diyos sa pagpasig-uli sa Israel haduol na? Ang rason kay ang katawhan sa Israel, ang mga Judio, nagkadaghan nga gilutos sa tibuok kalibotan, ug sila hinayhinay nga gisuok hangtod nga ang tibuok kalibotan makigbatok kanila sa dihang wala na silay paagi nga makaikyas. Sa ilang labing desperado nga kahimtang, ang Mesiyas moabot aron sa pagluwas kanila.

23 Tan-awa kung unsa ang nahitabo sa tibuok kalibutan. Morag nagkadaghang nasod ang midapig sa mga Arabo batok sa nasod sa Israel.

24 Moabot ang panahon, sumala sa Bibliya, nga ang TIBUOK KALIBUTAN maghiusa sa pagpakig-away batok sa Israel. Mao kini ang tagna sa Zacarias 12:1-3:

Ang kabug-an sa pulong sa GINOO batok sa Israel. Mao kini ang giingon ni Jehova, nga nagbuklad sa mga langit, nagbutang sa patukoranan sa yuta, ug nag-umol sa espiritu sa tawo sa sulod niya:

² *“Tan-awa, himuon ko ang Jerusalem nga usa ka tasa sa pagkahubog alang sa tanan nga mga katawhan nga naglibot, sa dihang sila mag-atake batok sa Juda ug Jerusalem.*

³ *Ug mahitabo niadtong adlaw nga akong himoon ang Jerusalem nga usa ka bug-at nga bato alang sa tanang katawhan; ang tanan nga magpaningkamot nga ibalhin kini sigurado nga maputol-putol, bisan pa ang tanang mga nasud sa kalibutan magkatigum batok niini.*

25 Palihog matikdi ang giingon ni propeta Zacarias: ANG TANANG NASOD SA YUTA MAGTIPON BATOK SA JERUSALEM. Moabot ang panahon nga walay bisan usa ka nasod nga magpabilin ingong higala o kaalyado sa Israel. Naglakip kini sa America, nga mapugos sa katapusan nga makigbatok sa Israel.

26 Wala pa kita nakaabot ana nga panahon. Apan kung atong susihon ang nahitabo karon, atong makita nga ang pagsupak sa mga nasud batok sa Israel nagkagrabe na. Sa administrasyon ni Presidente Biden, ang suporta sa Amerika alang sa Israel nagpakita nga nagkagamay. Salamat sa Diyos, sa administrasyon ni Presidente Trump gihatagan sa Diyos ang Israel ug bag-ong higayon. Apan, nahibalo kita nga ang propesiya bahin sa global nga pagdumot batok sa Israel sigurado nga matuman sa katapusan nga mga adlaw.

27 Kini nagpasabot nga kita nagpadulong sa maong direksyon padulong sa panahon nga ang tibuok kalibutan magkatigum aron makig-away batok sa Israel.

28 Atong timan-an kini pag-ayo: Samtang ang hingpit nga gidaghanon sa mga Hentil nga maluwas hapit na mahuman, ang tibuok kalibutan nga pagdumot batok sa Israel magpadayon usab nga mosamot.

29 Kining duha ka panghitabo may kalabutan sa usag usa. Samtang ang programa sa Diyos alang sa mga Hentil nakompleto, ang programa sa Diyos alang sa Israel magsugod usab sa pagpadali.

30 Ug unsa may mahitabo niadto nga panahon nga ang tibuok kalibutan maglibot sa Israel. Padayon ta sa pagbasa sa propesiya sa Zacarias 12:8-10:

⁸ *Niadtong adlaw ang Ginoo magapanalipod sa mga molupyo sa Jerusalem; ang usa nga maluya kanila niadto nga adlaw mahimong sama ni David, ug ang balay ni David mahimong sama sa Diyos, sama sa Anghel sa Ginoo nga anaa sa ilang atubangan. ⁹ Ug sa maong adlaw, mangita ako sa paglaglag sa tanang mga nasud nga moadto batok sa Jerusalem. ¹⁰ "Ug ibubo ko sa balay ni David ug sa mga molupyo sa Jerusalem ang Espiritu sa grasya ug pag-ampo; unya*

tan-awon nila Ako nga ilang gipangbutangan ug lansang." Oo, sila maghilak alang Kaniya sama sa paghilak sa usa ka inahan alang sa iyang bugtong anak, ug magmasulob-on alang Kaniya sama sa pagmasulob-on sa usa ka inahan alang sa iyang panganay.

31 Nianang adlaw, sa dihang ang nasod sa Israel mapildi ug walay paagi nga makaikyas, ang Ginoo mismo moabot aron sa pagluwas kanila. Ug kinsa ang makita sa mga Judio ingon nga Persona nga moluwas kanila? Unya sila motan-aw kanako nga ilang gitusok. Ilang makita nga ang Tawo nga mianhi aron sa pagluwas kanila walay lain kondili kadtong adunay mga samad sa Iyang mga kamot ug kilid. Ug kinsa man Siya? Siya walay lain kondili ang Kristo nga ilang gisalikway kaniadto, mao ang ilang gilansang sa krus. Apan karon nga sila walay posibilidad nga makaikyas, kinsa ang moanhi aron sa pagluwas kanila gawas niining mao nga Jesus nga adunay mga agi sa lansang sa Iyang mga kamot ug samad sa bangkaw sa Iyang kilid!

32 Busa dili ikatingala nga ang tibuok nasod sa Israel moadto sa makusog ug mapait nga pagminatay ug pagbangotan, tungod kay sila makaamgo sa kataposan nga ang Persona nga ilang gisalikway sulod sa tanang taas nga mga siglo mao ra nga Jesus, ang ilang tinuod nga Mesiyas nga karon mianhi aron sa pagluwas kanila gikan sa siguradong kalaglagan!

KATAPUSAN NGA HAGIT

33 Kining duha ka mga programa, usa alang sa mga Hentil ug usa alang sa Israel, mao ang mga timailhan sa katapusan.

- ANG EBANGHELYO GIPAHAYAG SA TIBUOK KALIBUTAN.
- ANG PAGKAGRABE NGA PAGDUMOT SA KALIBUTAN BATOK SA ISRAEL.

34 Klaro nga kita nagatan-aw sa hapit na nga pagtuman sa niining duha ka mga timaan. Ang pagpakaylap sa Ebanghelyo nagkadali na karon sa tibuok kalibutan. Sa samang higayon, ang pagdumot sa kalibutan batok sa Israel nagakahimo nga nagkagrabe. Mao kini ang gipasabot ni apostol Pablo sa Roma 11:25, 26:

²⁵ Kay dili ko gusto, mga igsoon, nga kamo magpabilin nga walay kahibalo bahin niini nga misteryo, aron kamo dili mahimong maalamon sa inyong kaugalingong opinyon, nga ang pagkapuno sa mga Gentil nahitabo sa Israel hangtod nga ang katibuk-an sa mga Gentil moabot.

²⁶ Ug busa ang tanan nga Israel maluwas, sama sa gisulat:

"Ang Manluluwas mogawas gikan sa Zion,"

Ug Siya magapalayo sa pagkadili matarung gikan kang Jacob.

35 Busa, unsa ang hagit sa atong leksyon alang kanato?

Siguraduhon nato nga apil kita sa gidaghanon sa mga maluwas, ug andam kita sa Ikaduhang Pagbalik ni Cristo.

- Una, kon sigurado kita sa atong kaluwasan, moapil kita sa **DAKONG SUGO ISIP KASUNDALOHAN NI KRISTO**, ug motabang kita sa pagsangyaw sa Ebanghelyo sa tibuok kalibotan. Kinsay nasayod, basig gamiton ka sa Ginoo sa pagdala nianang kataposang tawo nga mokompleto sa tibuok gidaghanon sa mga Hentil aron maluwas?
- Ikaduha, kung dili ka pa sigurado nga naapil ka sa mga maluwas, karon na ang imong kahigayonan nga makadawat kang Kristo isip imong Manluluwas ug Ginoo.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 11:25:25 Kay dili ako buot, mga igsoon, nga kamo dili mahibalo niini nga tinago, aron dili kamo magmaalamon sa inyong kaugalingong hunahuna, nga ang pagkabuta sa usa ka bahin nahitabo sa Israel hangtud nga ang kahupnganan sa mga Gentil miabut. Roma 11:25

LEKSYON 19:

ATONG TUBAG SA KALOOY SA DIOS

1 Unsa ka dakong panalangin gikan sa Diyos nga gihatagan kita Niya sa laing tuig. Usa ka tibuok tuig ang nagpaabot kanato. Unsaon man nato paggugol sa atong kinabuhi karong tuiga? Ang Roma 12:1 naghatag kanato og mga pahinumdom kon unsaon nato paggugol karong tuiga. Atong basahon ang bersikulo:

Busa nagahangyo ako kaninyo, mga igsoon, tungod sa mga kalooy sa Dios, nga itugyan ninyo ang inyong mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan, ug nahamut-an sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pag-alagad.

ANG MGA KALOOY SA DIOS

2 Ang bag-ong tuig kanunay naghatag kanato ug kahigayonan sa paghinumdom sa mga kaluoy sa Diyos.

3 Unsa man ang mga kaluoy sa Diyos? Apil sa mga kaluoy sa Diyos ang mosunod:

- Ang mga panalangin nga atong nadawat sa miaging tuig;
- Ang mga kaluwasan gikan sa Dios nga atong nasinati gikan sa mga kapeligrohan nga naghulga kanato sa miaging tuig;
- Ang espirituhanong pag-ayo nga among nadawat sa mga panahong kami gitintal ug gipangulohan sa sayop nga dalan. Kinsa man kanato ang wala nakasinati sa ingon nga mga panahon sa grabeng mga pag-antos ug mga pagsulay, nga nagdala kanato sa pagpakasala, sa pagkabugnaw espirituhanon, sa pagtipas ug sa pagkalimot? Apan ang Dios dato kaayo sa kaluoy nga padayon Niya kitang gitawag balik pinaagi sa Balaang Espiritu ug gipabalik kita ngadto Kaniya.

4 Mogahin kita og kadiyot sa pagpamalandong sa mga kaluoy sa Dios sa atong kinabuhi. Ug mohangad kita ug makadiyot ug magpasalamat sa Ginoo.

5 Apan karon atong tun-an ug pamalandongan ang mas lawom ug mas lapad nga kahulogan sa mga kaluoy sa Diyos nga gihisgotan ni apostol Pablo sa Roma 12:1. Apil sa mga kaluoy sa Dios mao ang tanang espirituhanong mga panalangin nga gihisgutan ni Pablo gikan sa Roma 1 ngadto sa Roma 11.

6 Apil niining dakong kaluoy sa Diyos mao ang mosunod:

- Ang Ebanghelyo sa kaluwasan (Roma 1:16, 17);
- Ang pagtubos ni Kristo alang kanato 1 (Roma 3:24-25);
- Pagkamatarong ug ang tanang panalangin niini (Roma 5);
- Pagkabalaan (Roma 6);
- Ang ministeryo sa Balaang Espiritu (Roma 8:1-28);

- Ang kinabuhi nga labaw pa sa usa ka mananaug (Roma 8:29-39).
- Pagpili ug paghalad sa Diyos kanato (Roma 9-11).

ANG PAGPILI SA DIOS

7 Gidasig ko ikaw sa pagtuon ug pagpamalandong sa PAGPILI KANATO SA DIOS.

8 Ang soberanong pagpili sa Diyos usa ka dakong hilisgutan nga gihisgutan ni Apostol Pablo sa Roma 9-11. Kini nga soberanong pagpili sa Diyos klaro nga napamatud-an ug napakita sa kasaysayan sa nasud sa Israel.

- Ang kasaysayan sa Israel nagsugod sa pagpili sa Diyos kang Abraham (Gen 12:1-3);
- Ang pagpili sa Diyos gipamatud-an sa pagpili sa Diyos kang Isaac imbes kang Ismael (Rom 9:7-9);
- Ang pagpili sa Dios mas klaro nga gipakita sa pagpili kang Jacob imbes kang Esau (Rom 9:10-12). Mahitungod niini nga pagpili atong hinumdoman ang mosunod nga mga kamatuoran: (1) Ang kamagulangan kasagarang pilion ingong manununod; Si Esau ang kamagulangan, apan gipili sa Dios ang manghud nga si Jacob (2) Si Esau ug Jacob diha pa sa sabakan sa ilang inahan sa dihang ang Dios mipili; busa, klaro nga ang pagpili sa Dios wala gibase sa mga merito o demerito bisan kinsa sa mga anak, tungod kay wala pa sila matawo wala gihapon silay nahimo, maayo o dautan, sa dihang ang Dios mihimo sa pagpili. Ang pagpili sa Dios gipasukad lamang sa gawasnon ug soberanong kabubut-on sa Dios;
- Sa kaso ni Moises ug Paraon, giklaro sa Diyos nga gipili sa Diyos si Paraon aron mahimong Iyang instrumento aron makahatag ug himaya ngadto Kaniya, bisan pa sa kagahi sa kasingkasing ni Paraon (Rom 9:15-18);
- Ug sa panahon ni propeta Elias, sa diha nga siya naghunahuna nga siya lamang ang nagpabilin nga matitud-anon sa Dios, ang Dios miingon kaniya, “Ako nag-andam alang sa Akong kaugalingon ug pito ka libo ka mga tawo nga wala makaluhod kang Baal.” (Roma 11:2-4);

- Sa kinabuhi mismo ni apostol Pablo. Tinuod nga ang kadaghanan sa nasod sa Israel misalikway kang Kristo, apan ang Diyos mipili ug “salin” gikan sa nasod sa Israel nga gipili aron maluwas pinaagi sa grasya (Roma 11:5-6). Apil sa maong piniling nahibilin mao si apostol Pablo, maingon man ang unang mga tinun-an sa Ginoo ug ang unang mga magtutuo taliwala sa mga Hudiyo.

9 Ang pagpili sa Dios gisumada sa duha ka pahayag:

- Mga Taga-Roma 9:16: *Busa dili kini tungod sa pagbuot sa tawo, ni tungod sa pagpaningkamot sa tawo, kondili tungod sa Diyos nga nagapakita og kalooy.*
- Roma 11:6: *Ug kung pinaagi sa grasya, dayon dili na kini pinaagi sa mga buhat; kung dili, ang grasya dili na grasya. Apan kung kini pinaagi sa mga buhat, dili na kini grasya; kung dili, ang buhat dili na buhat.*

10 Ang soberanong pagpili sa Diyos wala magdepende sa tinguha o paningkamot sa mga tawo; kini nagdepende lamang sa kaluoy sa Diyos.

11 Wala usab kini magdepende sa mga buhat sa tawo. Ang pagpili sa Dios gibase lamang sa grasya sa Dios. Mao kini ang hinungdan ngano nga ang kaluwasan pinaagi sa grasya lamang, ug dili sa mga maayong buhat sa mga tawo.

12 Ang pagkasoberano sa Diyos giklaro usab ni Ginoong Jesus ngadto sa mga tinun-an sa Juan 15:16:

Kamo wala magpili Kanako, apan Ako ang nagpili kaninyo ug nagtudlo kaninyo aron kamo managpanglakaw ug mamunga, ug nga ang inyong bunga magapabilin, aron bisan unsa nga inyong pangayoon sa Amahan sa Akong ngalan iyang ihatag kaninyo.v

13 Ang mga tinun-an tingali naghunahuna nga sila mao ang nagpili kang Kristo; sila tingali naghunahuna nga sila mihimo sa desisyon sa pagsunod kang Kristo. Sa pagkatinuod, sukwahi ang nahitabo. Si Kristo mao ang nagpili kanila!

14 Nagpasabot ba kini nga ang mga tinun-an sama sa mga robot? Mga itoy ba lamang sila nga walay gahom sa pagdesisyon o pagpili? Dili ba nato mabasa sa Mateo 4:20, “Gibiyaan dayon nila ang ilang mga pukot ug misunod Kaniya”?

15 Oo, sila mihukom sa pagbiya sa ilang mga pukot; oo, nakahukom sila sa pagsunod kang Jesus.

16 Apan sa wala pa sila makahimo sa maong desisyon, unsay nahitabo una pa niana sumala sa Mateo 4:18, 19 ? Atong basahon ang tudling:

18 Ug si Jesus, nga naglakaw sa daplin sa Lanaw sa Galilea, nakakita sa duha ka magsoon, si Simon nga ginganlan si Pedro, ug si Andres nga iyang igsoon, nga nagataktak sa pukot sa dagat; kay sila mga mangingisda. 19 Ug siya miingon kanila, "Sumunod kamo kanako, ug himoon ko kamong mga mangingisda ug mga tawo."

17 Namatikdan ba nimo kini? GITAWAG sila ni Jesus una! Ug human nila madungog ang tawag ni Jesus, diha na sila mitubag ug mihukom sa pagsunod kang Jesus. Busa, nag-una ang tawag, ug unya, ikaduha, miabot ang ilang desisyon nga sundon.

ANG TAWAG SA DIOS

18 Mao kini ang dakong kaluoy sa Dios kanato. Sama sa mga tinun-an, kita gipili sa Dios. Ug tungod kay gipili kita sa Dios, gitawag Niya kita. Ang tawag sa Ebanghelyo miabut kanamo. Usa ka adlaw nakadungog kami bahin kang Kristo. Tingali kini sa usa ka miting sa pag-ebanghelyo. Tingali kini sa usa ka pagtuon sa Bibliya. Tingali ang unang mensahe sa Ebanghelyo miabut kanato pinaagi sa pagpamatuod sa usa ka higala kinsa mipasabut kanato sa Ebanghelyo.

19 Sa matag higayon nga ang Ebanghelyo ipahayag, bisan sa usa ka grupo o sa usa ka indibidwal, ang tawag sa Dios moabut sa matag usa nga makadungog sa Ebanghelyo.

20 Nahinumdom ka ba sa dihang una nimong nadungog ang Ebanghelyo?

21 Kadto maoy dakong kaluoy sa Diyos kanimo. Hunahunaa lang kini: Unsa kaha kon, hangtod karon, wala ka pa makadungog sa Ebanghelyo? Asa ka sa imong hunahuna karon?

22 Hunahunaa kini: Sa tanang minilyon nga mga tawo sa Pilipinas, sa tanang binilyon nga mga tawo sa kalibutan, nganong gipili ka man sa Dios sa pagpaminaw sa Iyang tawag sa Ebanghelyo?

23 Sa 2024 ang gibanabana nga populasyon sa Pilipinas anaa sa taliwala sa 113-119 milyon.

24 Ang populasyon sa kalibutan gibanabana sa 2024 nga mga 8.1-8.2 bilyon.

25 Hunahunaa kini: Sa 119 ka milyon nga mga tawo sa Pilipinas, ug sa 8.2 ka bilyon nga mga tawo sa kalibutan, ang Dios nagpili kanimo ug nagtawag kanimo pinaagi sa Ebanghelyo! Ug sa pagkadungog ninyo sa Maayong Balita, nakahukom kamo sa pagdawat kang Cristo ingon nga inyong Manluluwas ug Ginoo. Ug karon nga si Kristo anaa kanimo, ikaw karon adunay kasigurohan nga ikaw moadto sa langit human niining kinabuhia.

26 Dili ba kini usa ka DAKONG KALOY SA DIOS? Usa kini sa mga panalangin nga angay natong hinumdoman, sumala sa Roma 12:1 .

Busa naghangyo ako kaninyo, mga igsoon, tungod sa mga kalooy sa Dios, nga itugyan ninyo ang inyong mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan, ug nahamut-an sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pag-alagad.

27 Daghan kaayo ta og nadawat nga mga panalangin sa tuig 2024. Apan ang panalangin nga labing importante sa tanan sa atong kinabuhi mao kini: GIPILI KITA SA DIOS ARON MAMAHIMONG IYANG ANAK.

28 Bisan pa, adunay usa ka tawo dinhi nga dili sigurado kung siya usa sa mga gipili sa Diyos. Mahimong mangutana ka: UNSAON NAKO PAGKAHIBALO NGA GIPILI AKO SA DIOS?

29 Akong higala, naa koy maayong balita para nimo.

30 Ang kamatuoran nga ikaw mitambong niini nga miting karon usa ka tin-aw nga pruweba nga ang Dios nagpili kanimo, tungod kay ang Dios naghatag kanimo ug higayon nga makadungog sa Ebanghelyo karon. Ang kamatuoran nga ikaw nakadungog kanako karon, kana maoy usa ka pamatuod nga ang Dios nagtawag kanimo. Kay karon sultihan ko kamo mahitungod sa tawag sa Dios nga makita sa Juan 3:16:

Kay gihigugma pag-ayo sa Dios ang kalibutan nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong nga Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag kondili may kinabuhi nga walay katapusan.

31 Oo, akong higala, kini ang maayong balita sa Ebanghelyo.

- UNA, gihigugma ka sa Dios.
- IKADUHA, gihatag sa Dios ang Iyang Anak nga si Jesu-Kristo aron mamatay sa krus aron pagbayad sa imong mga sala. Sa krus, gipas-an ni Kristo ang imong sala ug gibayran ang imong mga sala pinaagi sa Iyang kamatayon. Ang sala usa ka utang nga imong nautang sa Dios. Wala ka'y paagi sa pagbayad niana nga utang. Apan gibayran ni Kristo ang imong utang sa sala pinaagi sa Iyang kamatayon sa krus.
- IKATULO, si Kristo wala magpabilin nga patay. Siya nabanhaw pag-usab, Siya buhi karon, ug Siya nagatuktok sa pultahan sa imong kasingkasing. Paminawa ang Iyang mga pulong: *“Tan-awa, Ako nagatindog sa pultahan ug nagatuktok. Kon adunay magapatalinghug sa Akong tingog ug moabli sa pultahan, Ako mosulod ngadto kaniya ug manihapon uban kaniya, ug siya uban Kanako”* (Pinadayag 3:20).
- Ikaupat, naa kay kahigayonan sa pagdesisyon karon dayon. Asa nimo gusto si Kristo, sulod sa imong kasingkasing o sa gawas? Kung gusto nimo nga mosulod si Kristo sa imong kasingkasing, mahimo nimong iampo kini nga pag-ampo:

Ginoong Hesus, giangkon ko nga ako usa ka makasasala, ug nakahimo ako og daghang mga sala nga kinahanglan nakong bayran sa Dios. Walay paagi nga makabayad ko sa akong mga sala. Apan nagpasalamat ako kanimo sa pagpakamatay sa krus aron sa pagbayad sa akong mga sala; Nagatoo ako nga nabanhaw Ka gikan sa mga patay; ug karon nanuktok ka sa pultahan sa akong kasingkasing. Ginoong Hesus, giablihan ko ang akong kasingkasing kanimo, ug gidawat ko ikaw ingon nga akong Manluluwas ug Ginoo. Pasayloa ako sa tanan nakong mga sala, ug tabangi ako gikan karon sa pagsunod kanimo sa tibuok nakong kinabuhi. Amen.

32 Higala, kon kinasingkasing ka nga mag-ampo nga gikan sa imong kasingkasing, ang Diyos nagsaad nga pasayloon nimo ang imong mga sala ug si Kristo mosulod sa imong kasingkasing, ug makasiguro ka nga nahisakop ka sa gidaghanon sa mga gipili sa Diyos.

33 Karon, mobalik kita sa atong teksto sa Roma 12:1:

Busa mangamuyo ako kaninyo, mga igsoon, tungod sa mga kalooy sa Dios, nga itugyan ninyo ang inyong mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan, ug nahamut-an sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pag-alagad.

34 Tungod sa mga kalooy ug panalangin sa Dios, tungod sa Iyang pagtawag ug pagpili kanato, unsa man unya ang atong tubag sa Dios. Ang hagit sa Roma 12:1 klaro kaayo:

35 KINAHANGLAN NATO NGA IHALAD ANG ATONG LAWAS ISIP BUHI NGA SAKRIPISYO SA DIOS. Niini nga bersikulo, ang LAWAS nagsimbolo sa kinatibuk-an sa atong kinabuhi, sa kinatibuk-an sa atong personalidad ug sa atong pagkatawo. Sa laing pagkasulti, kinahanglan natong ihalad ngadto sa Dios ang ATONG TIBUOK KAUGALINGON ngadto sa Dios, ang atong lawas, kalag ug espiritu, atong hunahuna, emosyon ug kabubut-on, ug ang tanan natong mga talento ug abilidad, sa tanan natong panahon ug kabtangan.

36 Ang hulagway nga anaa sa hunahuna ni apostol Pablo mao ang halaran sa sakripisyo sa Daang Tugon. Atong nahinumduman nga sa karaang mga panahon, ang mga Israelita miadto sa templo aron sa paghalad sa ilang mga halad nga hayop, karnero o baka o kanding. Ilang ibutang ang mananap sa ibabaw sa halaran, putlon nila ang liog sa mananap ug iula ang dugo niini. Ang mananap gihalad ngadto sa Dios alang sa Iyang paggamit lamang ug wala nay lain. Ug tungod kay gipatay ang mananap, dili na kini gamiton ni bisan kinsa alang sa laing katuyoan.

37 Apan sa Bag-ong Tugon, sa atong panahon karon, ang Dios nagtawag kanato sa paghalad dili sa usa ka patay nga mananap nga halad, kondili usa ka BUHI nga SAKRIPISYO - ang atong lawas ug kinabuhi, nga atong ihalad sa pag-alagad sa Dios.

38 Adunay usa lamang ka problema. Usa ka pastor miingon, "Ang problema sa usa ka buhi nga halad mao nga kini adunay kalagmitan nga molakaw gikan sa halaran." Mao kana ang problema sa daghang mga Kristohanon. Usa ka adlaw niana sila misaad, "Dios, sukad karon ako moalagad kanimo." Apan sa sunod nga adlaw moingon sila, "Pasayloa, Ginoo, dili karong adlaw; mag-alagad ako kanimo sa laing adlaw."

39 Mao nga gihagit kita ni apostol Pablo:

Busa mangamuyo ako kaninyo, mga igsoon, tungod sa mga kalooy sa Dios, nga itugyan ninyo ang inyong mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan, ug nahamut-an sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pag-alagad.

(1) Una, sa higayon nga atong ihalad ang atong kaugalingon ngadto sa Dios, dili na nato bawion pag-usab ang atong halad.

(2) Ikaduha, ang atong halad kinahanglang balaan. Kini nagpasabot, ang atong halad "gipahinungod ug gilain alang sa Dios". Uban sa tabang sa Balaang Espiritu, kita kinahanglang mahimulag sa tanang sala ug sa tanang kahugawan sa kinabuhi.

(3) Ikatulo, kinahanglan natong gamiton ang atong halad sa pag-alagad sa Dios. Sa sunod natong leksiyon atong hisgotan ang praktikal nga mga paagi sa pag-alagad sa Diyos. Alang niining panahona, importante nga klarohon nato ang kahulogan niining popular nga motto: GILUWAS ARON MAG-ALAGAD.

40 Kita naluwas aron sa pag-alagad. Gipili ug gitawag kita sa Dios aron makaalagad sa Iyang dakong plano. Si Kristo nahimong atong Manluluwas aron kita makaalagad Kaniya isip atong Ginoo.

41 Sigurado ka ba nga naluwas ka ni Kristo?

42 Busa, gihagit ka namo karon, base sa Roma 12:1, nga ihalad ang imong kaugalingon ug ang tibuok mong kinabuhi aron makaalagad sa Diyos. Pamalandungi ang mga pulong niini nga himno, KINING KINABUHI KO, , ug gamita ang mga pulong sa pagpahayag sa imong pasalig sa paghalad sa imong kaugalingon sugod karong adlaw isip buhing halad ngadto sa Dios.

KINING KINABUHI KO

Ni Frances Ridley Havergal

1 Kuhaa ang akong kinabuhi ug pasagdi kini
gipahinungod, Ginoo, kanimo.

Kuhaa ang akong mga higayon ug mga adlaw;
pasagdi nga magpadayon sila sa walay katapusang pagdayeg,
pasagdi sila nga magpadayon sa walay katapusang pagdayeg.

2 Kuhaa ang akong mga kamot ug tugoti sila nga molihok
sa pagdani sa imong gugma.

Kuhaa ang akong mga tiil ug pasagdi nga mahimong
dali ug matahum alang kanimo,
madasigon ug matahum alang kanimo.

3 Kuhaa ang akong tingog ug tugoti kong mag-awit
kanunay, lamang, alang sa akong Hari.
Kuhaa ang akong mga ngabil ug tugoti nga kini mahimong
puno sa mga mensahe gikan kanimo,
puno sa mga mensahe gikan kanimo.

4 Kuhaa ang akong pilak ug bulawan;
dili ko magpugong bisan usa ka sentimo.
Kuhaa ang akong intelektwal ug gamita
bisan unsang gahum nga imong pilion,
bisan unsang gahum nga imong pilion.

5 Kuhaa ang akong kabubut-on ug himoa kini nga imo;
dili na kini akoa.
Dawata ang akong kasingkasing, kini imo na;
mahimong kini ang imong maharlikang trono,
Kini mahimong imong maharlikang trono.

6 Dawata ang akong gugma; Ginoo ko, akong ibubo
sa imong mga tiil ang iyang bahandi.
Kuhaa ako, ug ako mahimong
kanunay, lamang, tanan alang kanimo,
kanunay, lamang, tanan alang kanimo.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 12:1: Busa, mga igsoon, nangaliyupo ako kaninyo tungod sa mga kalooy sa Dios, nga itugyan ninyo ang inyong mga lawas ingon nga halad nga buhi, balaan, ug nahamut-an sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pag-alagad. Roma 12:1

LEKSON 20:

3 KA LAKANG SA PAG-ALAGAD SA DIOS

1 Sa atong miaging leksyon atong nakat-unan gikan sa Roma 12:1 ang atong tukma nga tubag sa Dios.

Busa naghangyo ako kaninyo, mga igsoon, tungod sa mga kalooy sa Dios, nga managhalad kamo

2 Unsa ang atong tukma nga tubag sa mga kalooy sa Dios - unsa ang atong madawat nga pagbalik sa tanan nga mga kalooy ug mga panalangin sa Dios?

3 Sa pagkatinuod, dili kita makabayad sa Dios sa Iyang mga kaluoy. Ang bugtong butang nga atong mahimo mao ang pagpasalamat Kaniya. Ingong ebidensiya sa atong pagpasalamat, ang Diyos naghatag kanato ug pribilehiyo sa pag-alagad Kaniya. Sumala sa Roma 12:1, ang pag-alagad nagsugod sa paghalad sa atong mga lawas isip buhi nga halad ngadto sa Dios. Ang lawas nagrepresentar sa tanan natong kinabuhi - lawas, kalag ug espiritu, hunahuna, emosyon, kabubuton, atong personalidad ug tibuok natong pagkatawo, atong mga talento ug abilidad lakip ang tanan nga atong gipanag-iya.

4 Kining paghalad sa atong kinabuhi maoy atong makatarunganong pag-alagad. Apan unsa ang kahulogan sa pag-alagad? Unsa ang pipila sa seguridad ug praktikal nga mga paagi nga kinahanglan natong buhaton aron makaalagad gayod sa Diyos?

LAIN-LAINING LUGAR SA PAGSERBISYO

5 Sa Roma 12 hangtod 16 gipatin-aw ni apostol Pablo ang lainlaing mga bahin ug kahimtang diin kita makaalagad sa Diyos.

6 Sa Roma 12, tulo ka bahin sa serbisyo ang gihisgutan:

- Sa atong personal nga kinabuhi (Roma 12:2);
- Sulod sa simbahan (Roma 12:3-16);
- Sa gawas sa simbahan (Roma 12:17-21).

7 Sa nahabilin nga mga kapitulo sa Mga Taga-Roma atong makita ang ubang mga bahin sa serbisyo:

- Sa atong relasyon sa gobyerno (Roma 13:1-7);
- Sa atong relasyon sa katilingban (Roma 14:8-14);

- Sa atong relasyon sa mga tawo nga lainlaig panglantaw (Roma 14:1-15:6);
- Sa atong relasyon sa Dakong Sugo (Roma 15:7-33);
- Sa atong relasyon sa mga higala (Roma 16).

8 Makabantay kita nga ang atong pag-alagad sa Diyos naglakip sa tibuok kinabuhi. Sa sunod nga mga leksyon atong hisgutan usa-usa ang tanan nga mga dapit sa pag-alagad nga atong nahisgutan.

SA PERSONAL NGA KINABUHI

9 Asa man ta magsugod sa pag-alagad? Siyempre, magsugod kita sa atong personal nga kinabuhi. Sama sa giingon, "Ang gugma'g kalooy magsugod sa panimalay."

10 Kinahanglan una natong atimanon ang atong kinabuhi ug ang atong panimalay sa dili pa kita epektibong makaalagad sa gawas.

11 Ang Roma 12:2 nagsulti kanato kon unsaon nato pag-ayo ang atong personal nga kinabuhi:

Ug ayaw kamo pagpahiuyon niining kalibutana, kondili pag-usab kamo pinaagi sa pagbag-o sa inyong hunahuna, aron inyong mapamatud-an kung unsa ang maayo ug dalawaton ug hingpit nga kabubut-on sa Dios.

12 Atong nadiskobrehan ang tulo ka lakang gikan sa Roma 12:2:

- LAKANG 1: AYAW PAHI-UYON NIINING KALIBUTANA.
- LAKANG 2: PAG-BAG-O SA IMONG HUNAHUNA.
- LAKANG 3: HIBALO-I UG BUHATA ANG KABUBUT-ON SA DIOS.

LAKANG 1: AYAW PAHI-UYON NIINING KALIBUTANA.

13 Si J. B. Phillips adunay makapalamdag nga paraphrase sa Roma 12:2:

Ayaw itugot nga ang kalibutan sa imong palibut mopiit kanimo sa kaugalingon nga hulmahan, apan tugoti ang Dios nga mohulma pag-usab sa imong mga hunahuna gikan sa sulod, aron imong mapamatud-an sa praktis nga ang Plano sa Dios alang kanimo maayo, nagtagbo sa tanan Niyang mga gipangayo ug molihok padulong sa katuyoan sa tinuud nga pagkahamtong.

14 Sa pagkatinuod, ang kalibotan sa gawas adunay dakong impluwensiya kanato. Morag gipiit kita sa kalibotan ngadto sa iyang hulmahan ug porma sa kinabuhi. Unsang ebidensiya ang atong nakita nga ang kalibotan nagpiit kanato aron kita mapahiuyon niini?

15 Usa ka klaro kaayo nga ebidensya niining kalibutanong impluwensiya mao ang atong uso ug sinina. Nganong ang mga tawo, ilabina ang mga batan-on, gipugos sa pagpamalit? Aron makauban sa karon nga uso. Kung sultihan nimo sila, "Ok pa ang imong sinina sa miaging tuig, nganong mopalit ug bag-o?"

16 Motubag sila, "Dili na bagay ang pagsul-ob niana. Dili na sila uso."

17 Dili lang ang mga kabatan-onan, lakip na ang mga tigulang... ang presyur sa uso sa kalibutan kusog kaayo sa kanila.

18 Sa America, kini kaniadto gihulagway nga "Pagpadayon kanamo uban sa mga Joneses."

19 Ang paghunahuna niini mao ni: Aduna ka ana; aduna usab ko ana.

20 Sa Pilipinas, ang atong kultura base sa KAULAW (MAULAW) o "wala nay nawong": "Ayaw ikaulaw ang imong kaugalingon; unsay isulti sa uban."

21 Dili lang kini problema sa mga Pilipino. Problema kini sa mga Judio sa panahon ni Ginoong Jesus. Sila, usab, mibati sa pagpit-os sa kalibutan nga nagpugos kanila.

22 Atong basahon ang gisulti ni Jesus bahin sa mga tawo sa Juan 5:44:

Unsaon man ninyo sa pagtoo, nga nakadawat ug dungog gikan sa usa ug usa, ug wala mangita sa dungog nga gikan sa bugtong nga Dios?

23 Kadto ang lintunganayng suliran sa mga Hudiyo; mao gihapon kana ang atong gamut nga problema karon: Unsa ang mas importante kanato, ang pagdayeg sa mga tawo, o ang pag-uyon sa Diyos?

24 Sa miaging tuig, nahinumduman ba nimo pila ka beses ug sitwasyon nga napugngan ka sa pag-alagad sa Diyos tungod sa imong kahadlok sa unsay isulti sa mga tawo?

25 Karong tuiga, andam ka ba sa paghimo niining lig-on nga pasalig: GINOO, SUGOD KARON PANGITAON KO LANG ANG IMONG PAG-UYON, UG DILI NA AKO MAHADLOK KUNG UNSAY MAHIMO ISULTI SA MGA TAWO BAHIN KANA.

26 Ang hagit karong tuiga alang kanato makita sa Roma 12:2:

Ayaw itugot nga ang kalibutan gikan sa gawas mopilit kanimo sa iyang hulmahan.

27 Aron makaalagad sa Diyos ug maayo ug epektibo, kinahanglan natong buhaton kining unang lakang: AYAW PAGPAHIYU-ON NIINING KALIBUTANA.

LAKANG 2: PAG-BAG-O SA IMONG HUNAHUNA.

28 Ug unsa ang ikaduhang lakang? PAGBAG-O SA IMONG HUNAHUNA.

29 Pag-usab, sa paraphrase ni J. B. Phillips:

Ayaw itugot nga ang kalibutan sa imong palibut mopiit kanimo sa kaugalingon nga hulmahan, apan tugoti ang Dios nga mohulma pag-usab sa imong mga hunahuna gikan sa sulod, aron imong mapamatud-an sa praktis nga ang Plano sa Dios alang kanimo maayo, nagtagbo sa tanan Niyang mga gipangayo ug molihok padulong sa katuyoan sa tinuud nga pagkahamtong.

30 TUGOTI ANG DIOS NGA MOHULMA SA IMONG MGA HUNAHUNA

31 Kini nga pagbag-o sa hunahuna hinungdanon kaayo.

32 Hangtud nga ang atong mga hunahuna dili mabag-o, dili kita makaalagad sa Dios sa hustong paagi. ANG WALA MABAG-O NGA HUNAHUNA DILI MAKA-ALAGAD SA DIOS!

33 Pananglitan, atong basahon ang Efeso 4:22-24:

²² Nga isalikway ninyo, mahitungod sa inyong kanhing paggawi, ang daang tawo nga nagadunot sumala sa malimbongon nga mga kailibgon, ²³ ug mabag-o sa espiritu sa inyong hunahuna, ²⁴ ug nga inyong isul-ob ang bag-ong tawo nga gibuhad sumala sa Dios, sa tinuod nga pagkamatarung ug pagkabalaan.

34 Palihug, timan-i ang sunod-sunod nga proseso sa pagbag-o:

- Huboa (sama sa hugaw nga sapot) ang imong tigulang nga tawo (ang daan nga makasasala nga paagi sa kinabuhi);
- Pagbag-o sa imong hunahuna;
- Isul-ob (sama sa bag-ong limpyo nga sinina) ang imong bag-ong tawo (ang bag-ong kinabuhi diha kang Kristo).

35 Namatikdan ba nimo kini? Sa tunga-tunga sa pagtangtang sa daan nga tawo ug sa pagsul-ob sa bag-ong tawo, sa tunga-tunga mao ang importante nga lakang sa PAG-BAG-O SA IMONG HUNAHUNA.

36 Mao kana ang samang proseso nga gitudlo sa Roma 12:2:

- LAKANG 1: AYAW PAGPAHIUYON NIINING KALIBUTAN;
- LAKANG 2: PAG-BAG-O SA IMONG HUNAHUNA;
- LAKANG 3: HIBALOI UG BUHATA ANG KABUBUT-ON SA DIOS.

UNSAON PAG-BAG-O SA IMONG HUNAHUNA

37 Ang pangutana karon mao kini: UNSAON NATO PAG-BAG-O SA ATONG MGA HUNAHUNA?

Atong basahon pag-usab si J. B. Phillips sa Roma 12:2:

Ayaw itugot nga ang kalibutan sa imong palibut mopiit kanimo sa kaugalingon nga hulmahan, apan tugoti ang Dios nga mohulma pag-usab sa imong mga hunahuna gikan sa sulod, aron imong mapamatud-an sa praktis nga ang Plano sa Dios alang kanimo maayo, nagtagbo sa tanan Niyang mga gipangayo ug molihok padulong sa katuyoan sa tinuud nga pagkahamtong.

38 Palihug timan-i ang mosunod nga mga kamatuoran:

39 Una, ang Dios lamang, dili kita, ang makabag-o sa atong mga hunahuna. Pinaagi lamang sa Balaang Espiritu nga kita makabaton sa gahum sa pagpapas sa daan nga mga paagi sa panghunahuna ug pagpalambo sa bag-ong mga batasan sa diosnon nga panghunahuna.

40 Ang mga siyentipiko nag-ingon nga ang utok sama sa usa ka kompyuter, nga nagtipig ug impormasyon. Ug naa silay panultihon bahin sa kompyuter: BASURA ANG MOSULOD, BASURA ANG MOGAWAS.

41 Kini nagpasabot, ang kompyuter mohatag lamang sa impormasyon nga imong gibutang kaniadto niini.

42 Ug niining bahina, si Kristo nag-una. Sa wala pa ang kompyuter, si Jesus miingon sa Mateo 12:34:

Kaliwat sa mga bitin! Unsaon nimo, bisan ikaw dautan, makasulti ug maayo? Kay gikan sa kadagaya sa kasingkasing ang baba mosulti.

43 Ikaduha, kini ang sekreto sa pagbag-o sa kompyuter sa atong mga hunahuna. Ang Balaang Espiritu mobag-o sa atong mga hunahuna pinaagi sa duha ka gamhanang pwersa: Pulong sa Dios ug pag-ampo.

(a) PULONG SA DIOS

Kinahanglang padayon natong pun-on ang atong mga hunahuna sa Pulong sa Dios. Bisan sa Daang Tugon, kini nga prinsipyo nahibal-an na ug gibuhat sa mga magtutuo.

Salmo 119:9-11:

⁹ *Sa unsang paagi ang usa ka batan-ong lalaki makahinlo sa iyang dalan?*

Pinaagi sa pagmatngon sumala sa imong pulong.

¹⁰ *Uban sa bug-os ko nga kasingkasing gipangita ko ikaw;*

Oh, ayaw ako itugot nga mahisalaag gikan sa imong mga sugo!

*11 Ang imong pulong akong gitagoan sa akong kasingkasing,
Aron dili ako makasala kanimo.*

Kung gusto nato nga mag-alagad sa Diyos, kinahanglan pun-on nato ang atong mga kasingkasing ug hunahuna sa Pulong sa Diyos. Ug unsaon nato pagbutang sa Pulong sa Diyos sa atong mga hunahuna ug kasingkasing? Pinaagi sa **PAGKAHIBALO SA KASULATAN**.

Mahimo ba nato kini? Makasaulo ba kita sa Pulong sa Diyos? Himoon nato kini nga proyekto sa atong cell group karong tuiga. Himoon nato kini isip tumong:

PAG SAG-ULO UG USA KA BERSIKULO KADA SEMANA

(a) PAG-AMPO

Kini ang ikaduhang gamhanang puwersa nga gigamit sa Balaang Espiritu sa pagbag-o sa atong mga hunahuna: **PAG-AMPO**.

Daghan ang nalisdan sa pag-ampo.

Ang rason kay wala sila makasabot sa yanong kahulogan sa pag-ampo.

- **ANG PAG-AMPO MAO ANG PAKIG-STORYA SA DIYOS.**
- Ang pag-ampo sama sa usa ka bata nga nagtawag sa iyang Amahan.
- Prayer is fellowship with God every moment, whatever the situation.
- Ang pag-ampo mao ang pagpuyo sa presensya sa Dios sa kanunay.

44 Ang pag-ampo mao ang pagtangtang sa karaang rebelyosong kinaiya. Mao kini ang rebelyosong kinaiya ni Adan ug Eva sa dihang mikaon sila sa gidili nga prutas: **NABUKA ANG ILANG MGA MATA, UG NAKAILA SILA SA MAAYO UG DAutan.**

45 Kini nagpasabot nga sila nahimong gawasnon sa Diyos; sila naghunahuna nga sila makahimo sa pagdesisyon alang sa ilang kaugalingon kon unsa ang maayo ug daotan. Naghunahuna sila nga dili na nila kinahanglan nga mokonsulta sa Diyos o mangayo alang sa Iyang tabang o giya.

46 Ang pag-ampo nagwagtang sa maong rebelyoso, independenteng espiritu.

47 Hinoon, diha sa pag-ampo mao ang pagbaton sa pagpaubos nga sa akong kaugalingon dili ko makahimo sa bisan unsa, nga nagkinahanglan ko sa tabang sa Dios sa tanang panahon. Mao nga, sa pag-ampo ako padayon nga moadto sa Dios ug mangayo sa Iyang giya ug kusog aron matubag ang matag kahimtang ug matag panginahanglan sa akong kinabuhi, gamay man o dako.

48 Atong makita ang pinakasimple nga hulagway sa pag-ampo diha sa Salmo 123:1, 2:

¹ *Kanimo giyahat ko ang akong mga mata,*

Oh ikaw nga nagapuyo sa mga langit.

² *an-awa, samtang ang mga mata sa mga sulugoon nagtan-aw sa kamot sa ilang mga agalon,*

Ingon sa mga mata sa usa ka dalaga ngadto sa kamot sa iyang agalon nga babaye,

Busa ang among mga mata nagtan-aw sa Ginoo nga among Dios,

Hangtod nga naluoy Siya kanato.

49 Prayer is continually looking up to God and continually waiting for His guidance and help.

50 Mao kini ang kahulogan sa Hebreohanon 12:2: PAGTUTOK KANG JESUS.

51 Mahimo ba nato kini, karong tuiga? Andam na ba kita sa pagtutok sa atong mga mata ug sa atong paglaom kang Ginoong Jesus?

52 Kung buhaton nato kining duha ka butang: ISAG-ULO ANG PULONG SA DIOS, ug TUTOK KANUNAY KANG GINOONG JESUS DIHA SA PAG-AMPO, makasiguro kita nga bag-ohon sa Dios ang atong mga hunahuna.

LAKANG 3: HIBALOI UG BUHATA ANG KABUBUT-ON SA DIOS.

53 Uban sa tabang sa nabag-o nga hunahuna, makahimo kita sa ikatulong lakang nga gisugo sa Roma 12:2:

Ug ayaw kamo pagpahiuyon niining kalibutana, kondili pag-usab kamo pinaagi sa pagbag-o sa inyong hunahuna, aron inyong mapamatud-an kung unsa ang maayo ug dalawaton ug hingpit nga kabubut-on sa Dios.

54 Kini ang ikatulong lakang: HIBALOI UG BUHATA ANG KABUBUT-ON SA DIOS.

55 Ang kabubut-on sa Dios naglakip niadtong mga butang nga gusto sa Dios nga atong buhaton matag adlaw sumala sa Iyang mga sugo. Ang tanang mga sugo sa Dios gisumada ni Ginoong Jesus ubos sa duha ka dagkong mga sugo:

- Higugmaa ang Dios sa tibuok mong kasingkasing, hunahuna, kalag ug kusog.
- Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

56 Sa sunod natong mga leksyon atong tun-an ang mas detalyado mahitungod sa kabubut-on sa Dios. Makabuhat kita sa kabubut-on sa Diyos pinaagi sa pag-alagad sa Diyos sa lainlaing mga relasyon ug mga kahimtang. Mao kini ang atong hisgotan sa Roma 12-16.

HAGIT

57 Sa konklusyon, kini ang atong hagit gikan sa Roma 12:2: BUHATON BA NATO ANG TULO KA LAKANG?

- LAKANG 1: AYAW PAHIUYON NIINING KALIBUTANA.

Uban sa tabang sa Balaang Espiritu, itugyan ba nato ang atong mga kaugalingon nga dili mapugos sa pagsunod sa mga uso niini nga kalibutan?

- LAKANG 2: PAG-BAG-O SA IMONG HUNAHUNA.

Uban sa tabang sa Balaang Espiritu, mopasalig ba kita sa pagbag-o sa atong mga hunahuna pinaagi sa pagsag-ulo sa Pulong sa Dios ug pinaagi sa pag-ampo?

- LAKANG 3: HIBALOI UG BUHATA ANG KABUBUT-ON SA DIOS.

Uban sa tabang sa Balaang Espiritu, mopasalig ba kita sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios sa higayon nga ipakita na Niya kini nga klaro kanato?

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 12:2: Ug ayaw kamo pagpahiuyon niining kalibutana, kondili pag-usab kamo pinaagi sa pagbag-o sa inyong hunahuna, aron inyong mapamatud-an kung unsa ang maayo ug makapahimuot ug hingpit nga kabubut-on sa Dios. Roma 12:2

LEKSYON 21:

PAG-ALAGAD SA SULOD UG SA GAWAS SA SIMBAHAN

1 Giluwas aron mangalagad.

2 Sa maong motto makaplagn ang sekreto sa usa ka mabungahon ug malipayong Kristohanong kinabuhi.

3 Asa ug unsaon nato pagserbisyo? Sumala sa Roma 12:3-16, isip mga Kristohanon ang atong unang dapit sa pag-alagad mao ang sulod sa simbahan.

PAHINUMDOM

4 Apan una, tulo ka pahinumdom aron masiguro nato nga ang atong serbisyo dawaton sa Diyos ug tinuod nga makatabang sa ubang mga Kristohanon.

(1) PAHINUMDOM 1: Magmapainubsanon (Roma 12:3).

³ Kay ako nag-ingon, pinaagi sa grasya nga gihatag kanako, ngadto sa matag usa nga anaa sa taliwala ninyo, nga dili maghunahuna sa iyang kaugalingon nga labaw pa kay sa angay niyang hunahunaon, kondili maghunahuna nga may kabuotan, ingon nga ang Dios naghatag sa matag usa ug sukod sa pagtuo.

5 Ang atong pagserbisyo kinahanglang magiyahan ug madasig sa pagpaubos. Ang pagkamapainubsanon nagpasabut nga dili nato ipataas ang atong kaugalingon kon itandi sa atong mga kaigsoonan nga atong gialagaran. Dili gayud nato sila pakamenoson ug mobati nga labaw sila tungod lang kay kita nag-alagad kanila.

6 Bisan pa, ang pagkamapainubsanon wala magpasabut nga atong gipaubos ang atong kaugalingon. Ang Roma 12:3 nag-ingon, kinahanglang “maghunahuna kita nga may kabuotan, ingon nga ang Diyos naghatag sa matag usa ug usa ka sukod sa pagtuo.” Sa pamilya sa Diyos, sa simbahan, walay mas labaw o ubos. Ang yuta palibot sa Krus kay patag. Ang tanan nga mga Kristohanon managsama nga makasasala nga naluwas pinaagi sa grasya sa Dios. Ug ang matag Kristohanon gihatagan sa iyang sukod sa pagtuo.

7 Ang pagkamapainubsanon sa pag-alagad nagpasabut nga kitang tanan managsama nga gihatagan ug buluhaton sa pag-alagad sa uban ug kitang tanan managsama nga gihatagan sa pribilehiyo nga makadawat serbisyo gikan sa uban.

8 Atong dunganan nga isulti ang mosunod nga pagpamatuod:

IKAW UG AKO PAREHAS NGA MAKASASALA NGA NALUWAS SA GRASYA SA DIOS, UG IKAW UG AKO PAREHAS NGA NAGKINAHANGLAN SA PAG-ALAGAD SA USAG USA.

(1) PAHINUMDOM 3: Isip mga bahin sa Lawas ni Kristo kitang tanan lainlain ug lahi sa usag usa. Roma 12:4, 5:

⁴ Kay maingon nga kita adunay daghan nga mga bahin sa usa ka lawas, apan ang tanang mga bahin dili managsama nga bulohaton, ⁵ kita usab, bisan daghan, usa ka lawas diha kang Kristo, ug ang tagsatagsa mga bahin sa usag usa.

9 Si Kristo mao ang Ulo; Ang mga Kristohanon mao ang nagka-lainlain nga mga bahin sa Lawas ni Kristo. Ang Dios mao ang nagbuot kon asa kita ibutang, sa kamot ba o sa tiil. Wala kini magpasabot nga tungod kay ako nahimutang sa kamot nga ako labaw sa usa nga nahimutang sa tiil. Ang kamot dili makaadto bisan asa kung wala ang mga tiil, ug ang mga tiil dili makagunit sa bisan unsa kung wala ang kamot.

10 Atong dunganan nga isulti ang mosunod nga pagpamatuod:

GIBUTANG KA SA DIOS ASA KA, UG GIBUTANG AKO SA DIOS ASA AKO ARON KITA MAG-ALAGAD SA USAG USA.

(1) PAHINUMDOM 3: Ang matag Kristohanon gihatagan ug espirituhanong gasa o abilidad sa pag-alagad. Roma 12:6a:

⁶ Busa sa nabatonan ta ang nagkalainlaing mga gasa sumala sa grasya nga gihatag kanato, atong gamiton kini:

11 Dili kita mopili kon unsa nga gasa ang ihatag kanato; Ang Dios ang nagbuot niana. Ang importante nga atong masayran nga ang matag Kristohanon sa Lawas ni Kristo siguradong nakadawat ug espirituhanong gasa o abilidad sa pag-alagad. Kinahanglang dili kita motuo sa bakak ni Satanas, nga iyang gihunghong sa atong dalunggan, "Pasayloa, ang Dios wala maghatag kanimo ug espirituhanong gasa. Wala kay abilidad sa pag-alagad diha sa Lawas ni Kristo."

12 Kinahanglan natong hatagan og gibug-aton kini nga kamatuoran: MATAG KRISTOHANON NAKADAWAT UG ESPIRITUWAL NGA GASA. Busa, ang matag Kristohanon kinahanglang makadiskobre kon unsa nga gasa ang iyang nadawat gikan sa Diyos, ug siya kinahanglang makakat-on sa paggamit sa gasa. Sa pagkatinuod, ang ubang mga Kristohanon gihatagan ug labaw sa usa ka gasa.

13 Atong dunganan nga isulti ang mosunod nga pagpamatuod:

NAA KAY REGALO UG NAA KOY REGALO, UG ATONG GAMITON ANG ATONG GASA ARON MAG-ALAGAD SA USAG-USA.

14 Daghang ubang espirituhanong mga gasa ang gihisgutan sa ubang mga bahin sa Bag-ong Tugon, apan niini nga pagtuon atong analisahon ang espirituhanong mga gasa nga gilista ni apostol Pablo dinhi sa Roma 12. Atong ilista ang mga gasa pinaagi sa ngalan, ug dayon tun-an kung unsa ang gipasabut niini.

LISTAHAN SA ESPIRITUWAL NGA MGA GASA:

- PROPESIYA (vs. 6):
- PAGSERBISYO (vs. 7):
- PAGTUDLO (vs. 7):
- PAGESULTI (vs. 8):
- PAGHATAG (vs. 8):
- PAGPANGULO (vs. 8):
- KALOOY (vs. 8):

15 Atong hinumduman nga ang Dios naghatag ug espirituhanong mga gasa aron matubag ang piho nga mga panginahanglan sa simbahan. Mas masabtan nato ang kahulogan sa matag gasa kon atong masabtan una ang panginahanglan nga gitubag niini. Pananglitan, atong susihon ang lokal nga simbahan diin kita nahisakop. Unsa ang atong mga panginahanglan sa atong simbahan?

- KINAHANGLAN #1: PAGPANGULO

16 Ang mga miyembro sa atong simbahan naglangkob sa mga tawo gikan sa lain-laing mga kaagi, lain-laing mga personalidad ug mga kinaiya, lain-laing mga tinguha ug mga tumong. Sa unsang paagi nato mahiusa kini nga mga miyembro sa paagi nga sila maghigugmaay sa usag usa

ug nga sila adunay usa ka tumong? Ang Dios naghatag ug gasa sa PAGPANGULO aron sa paggiya ug paghiusa sa mga miyembro aron makabaton ug usa ka tinguha ug tumong.

17 Nakaila ka ba sa usa sa atong mga miyembro nga nakadawat sa gasa sa PAGPANGULO?

- KINAHANGLAN #2: PROPESIYA

18 Ang simbahan usa ka grupo sa mga magtutuo nga nagkinabuhi pinaagi sa Pulong sa Diyos. Unsaon man nila paghibalo kung unsang partikular nga Pulong sa Diyos ang makatagbo sa ilang kasamtangang panginahanglan o sitwasyon? Gihatag sa Diyos ang gasa sa PROPESIYA sa pipila ka mga miyembro aron ipahayag ug i-aplikar ang Pulong sa Diyos nga gikinahanglan para sa kasamtangang sitwasyon (PAGPAHIMANGNO/PAGWALI). Usahay, ilalom sa inspirasyon sa Balaang Espiritu, mahimo nilang ipahayag ang Pulong sa Diyos bahin sa umaabot (PAGTAGNA).

PASIDAAN!

Sa kasamtangan nga panahon, karon nga kompleto na ang Bibliya, ang gasa sa propesiya (pagtag-tagna) kay gipraktis sa pagwali ug pagpasabot ug pag-aplikar sa mensahe sa Bibliya.

Bisan pa, adunay pipila ka mga simbahan ug mga Kristohanon nga nagtuo nga ang gasa sa propesiya mao ang abilidad sa paghatag ug espesipikong tambag o mga pasidaan sa mga tawo bahin sa espesipikong mga butang sa ilang kinabuhi. Pananglitan, "Gisultihan ako sa Dios nga sultihan ka, kinahanglan nimong buhaton ang ingon ug ingon niana" o "Gisultihan ako sa Dios nga sultihan ka nga kinahanglan ka moadto didto o moadto didto."

Dili; ang gasa sa panagna kinahanglang ibase sa Bibliya ug sa tin-aw nga mga pagtulun-an ug mga baruganan sa mga kasulatan, ug sa unsang paagi kini magamit sa atong kinabuhi.

Pananglitan, atong tan-awon ang espesipikong tagna ni Agabo bahin kang apostol Pablo sa Buhat 21:10-14:

¹⁰ And as we stayed many days, a certain prophet named Agabus came down from Judea. Ug samtang nagpabilin kami sa daghang mga adlaw, usa ka manalagna nga ginganlan si Agabus milugsong gikan sa Judea.¹¹ Sa pag-abot niya kanamo, iyang gikuha ang bakos ni Pablo, gigapos ang iyang kaugalingong mga kamot ug mga tiil, ug miingon, "Kini ang giingon sa Balaang Espiritu, 'Sa ingon niana gapuson sa mga Judio sa Jerusalem ang tawo nga tag-iya

niini nga bakos, ug itugyan siya ngadto sa mga kamot sa mga Hentil. ¹² Karon sa pagkadungog namo niining mga butanga, kami ug ang mga gikan niadtong dapita nagpakilooy kaniya nga dili siya motungas sa Jerusalem. ¹³ Unya mitubag si Pablo, "Unsay buot nimong ipasabot sa paghilak ug pagdugmok sa akong kasingkasing? Kay andam ako dili lamang sa pagpagapos, kondili usab sa pagpakamatay sa Jerusalem tungod sa ngalan sa Ginoong Jesus." ¹⁴ Busa sa diha nga siya dili madani, kami mihunong, nga nagaingon, Ang kabubut-on sa Ginoo matuman.

Hinumdumi nga ang propesiya DILI usa ka sugo nga kinahanglan sundon ni apostol Pablo. Sa wala pa, nahibalo na si Pablo sa kabubut-on sa Diyos nga siya moadto sa Jerusalem. Pero nganong gihatag ni Agabus ang propesiya? Aron mapreparar si Pablo nga mas hingpit ug mapadasig ang iyang kasingkasing aron atubangon ang mga pag-antos nga sigurado siyang masinati sa Jerusalem.

Kon adunay moingon nga adunay propesiya gikan sa Ginoo alang kanimo, mao kini ang imong tubag, "Salamat, igsoon, sa imong pulong sa tagna. Apan ako sa personal magpadayon sa pag-ampo sa Dios nga ipakita kanako sa tin-aw kung unsa ang Iyang kabubut-on alang kanako."

Kinahanglan nga dili ka mohimo ug desisyon nga gibase lang sa usa ka propesiya nga usa ka propesiya nga nadawat sa uban gikan sa Diyos para kanimo.

Dili ka maghimo og desisyon nga base lang sa usa ka propesiya nga giingong propesiya nga nadawat sa uban gikan sa Diyos para nimo.

19 Unsa man imong hunahuna, nabati ba nimo nga gihatagan ka sa Diyos og gasa sa propesiya (ang abilidad nga makasabot, makasaysay, ug makapahayag sa Pulong sa Diyos)? Nahibal-an ba nimo ang usa ka miyembro nga adunay kini nga gasa sa PAGPANGHUBAD (PAGPANAGNA)?

- KINAHANGLAN #3: PAGTUDLO.

20 Ang mga Kristiyano gihulagway isip "Mga Katawhan sa Basahon". Kini nga libro mao ang Bibliya, ug sa niini nga libro makita ang tanan nga mga pagtulon-an nga gikinahanglan aron adunay relasyon sa Diyos ug relasyon sa mga tawo nga makapahimuot sa Diyos. Ang matag Kristohanon kinahanglan makat-on sa mga gipangtudlo sa tibuok Bibliya. Apan unsaon man pagkat-on sa mga Kristohanon? Gihatag sa Diyos sa pipila ka mga miyembro sa simbahan ang gasa sa PAGTUDLO, aron pinaagi sa ilang tabang ang tanan nga mga miyembro sa simbahan makat-on sa tanan nga gitudlo sa Bibliya.

21 Sa atong lokal nga simbahan, ang mga miyembro kinahanglang motubo sa ilang kahibalo sa Bibliya. Kinsa sa atong mga miyembro ang adunay gasa sa PAGTUDLO, aron sila makahimo sa pagtudlo sa uban?

- **KINAHANGLAN #4: PAGMAYMAY.**

22 Ang sulod sa Bibliya dili lang alang sa impormasyon nga itipig sa atong mga hunahuna; ang mga kamatuoran sa Bibliya kinahanglan nga i-aplikar sa atong praktikal nga adlaw-adlaw nga kinabuhi. Gihatag sa Diyos ang gasa sa PAGMAYMAY sa pipila ka mga miyembro aron matabangan sila: (1) sa paghinumdum ug pagdasig sa mga miyembro nga napakyas ug nagkalisud; (2) sa paghatag ug kahupayan ug tabang sa mga miyembro nga nag-antos o nag-antos; (3) sa paghatag ug pahimangno ug pagpangita sa pag-uli sa mga miyembro nga nagapanuko gikan sa husto nga dalan.

23 Sigurado sa atong lokal nga simbahan aduna kitay mga miyembro nga nagkaluya ug nagkabugnaw; pipila ka mga miyembro nag-antos sa mga pagsulay ug pag-antos; ang uban tingali nahisalaag sa hustong dalan. Kinsa sa atong mga membro ang adunay gasa sa PAGMAYMAY, kinsa ang motabang sa mga nanginahanglan nga mga miyembro?

- **KINAHANGLAN #5: PAG-ALAGAD**

24 Ang mga miyembro sa Simbahan nagkinahanglan dili lamang sa Pulong sa Dios. Nagkinahanglan usab sila ug praktikal nga tabang sa pangunang mga kinahanglanon sa kinabuhi, pagkaon, sinina, puy-anan, ug ubang materyal nga mga panginahanglan. Ang Dios naghatag ug gasa sa PAG-ALAGAD aron matubag kining praktikal nga mga panginahanglan sa mga kaigsoonan. Pananglitan, sa Mga Buhat 6 adunay mga miyembro nga napasagdan sa adlaw-adlaw nga pag-apod-apod sa pagkaon. Unsa ang solusyon niini nga problema? Ang simbahan sa Jerusalem mipili ug pipila ka mga lalaki aron motabang sa pag-apod-apod sa pagkaon; ang mga lalaki nga gipili adunay gasa sa PAG-ALAGAD.

25 Dinhi sa atong lokal nga simbahan, adunay pipila ka mga miyembro nga nagkinahanglan og materyal nga tabang; gikinahanglan nato ang mga miyembro nga adunay gasa sa PAG-ALAGAD aron maatiman kining mga nanginahanglan nga mga tawo.

- **KINAHANGLAN #6: PAGHATAG.**

26 Ang lokal nga simbahan nagkinahanglan og pinansyal nga suporta. Ang simbahan kinahanglang motubag sa mga galastohan alang sa pag-ebanghelyo ug mga misyon. Aron matagan-an ang pinansyal nga mga panginahanglan sa simbahan ang Dios mihatag sa pipila ka mga miyembro sa gasa sa PAGHATAG. Ang pipila niini nga mga tawo mahimong adunahan sa pinansyal; o mahimo usab sila nga mga ordinaryong tawo. Apan ang Dios naghatag kanila ug

halawom nga kahingawa alang sa buhat sa Ginoo, mao nga sila nalipay pag-ayo sa paghatag ug pinansyal aron sa pagsuporta sa simbahan. Ang tanan nga mga Kristohanon adunay katungdanan sa paghatag sa pagsuporta sa simbahan. Apan ang mga miyembro nga adunay regalo sa PAGHATAG naghatag nga madagayaon labaw pa sa kasagaran nga mga miyembro.

27 Sa imong opinyon, aduna ba kitay mga miyembro sa simbahan nga adunay espirituhanong gasa sa PAGHATAG?

- KINAHANGLAN #7: KALOOY.

28 Diha sa simbahan atong makita dili lamang ang mga miyembro nga adunay kasagaran nga materyal nga mga panginahanglan. Aduna usab kami mga miyembro nga adunay dugay nga mga problema, sama sa mga adunay sakit nga sakit sa pisikal o sikolohikal. Lakip niini mao ang mga adunay mga kakulangan sa pisikal o pagkat-on, nga nanginahanglan padayon ug dugay nga pag-atiman.

29 Kadaghanan kanato tingali mogugol ug panahon sa pag-atiman niadtong adunay dugay nga panginahanglan. Apan kinsa kanato ang makapadayon sa walay kataposang pag-atiman sa maong mga pasyente? Ang mga Kristohanon lamang nga adunay gasa sa KALOOY ang makahimo ug andam sa pagbuhat niini.

30 Ang gasa sa KALOOY maoy usa ka tinguha ug abilidad gikan sa Balaang Espiritu sa pagsimpatiya ug pag-ila sa mga tawo nga adunay pisikal ug emosyonal ingon man espirituhanon nga mga panginahanglan. Ang usa ka Kristohanon nga adunay gasa sa KALOOY magtinguha sa paghatag ug kahupayan sa mga nag-antos, paghatag ug kahupayan ug pagdasig sa mga pasyente nga adunay mga sakit nga malala o makamatay.

- (a) Ang mga nakadawat sa ministeryo sa KALOOY nag-antos sa mga kondisyon sa sakit nga wala nay katapusan.
- (b) Ang mga miyembro nga adunay espirituhanong gasa sa KALOOY mipasalig nga magpadayon sa pagtabang uban ang malipayon ug manggihatagon nga espiritu niadtong adunay dugay nga panginahanglan. Ang mga tawo nga walay gasa sa MERCY mahimong makatabang tungod kay sila obligado. Apan ang mga Kristohanon nga adunay gasa sa KALOOY andam kanunay sa pag-alagad uban ang kalipay ug bisan unsa pa kadugay.

Kinsa sa atong mga miyembro, sa imong hunahuna, adunay gasa sa KALOOY?

MGA PAMATASAN SA PAGSERBISYO

31 Sama sa atong nahisgotan sa ibabaw, ang uban mahimong moalagad tungod kay sila obligado. Sa Roma 12:9-13-16 ang pipila ka mga kinaiya sa pag-alagad gipasiugda. Atong pamalandungan kini nga tudling.

32 Atong timan-an ang mga kinaiya nga kinahanglan natong mabatonan, ug ang mga kinaiya nga kinahanglan natong likayan.

- *Ang gugma kinahanglan walay pagpakaaron-ingnon.*
- *Kasilagan ang daotan*
- *Kupti ang maayo*
- *Magmaluloton kamo sa usag usa uban ang inigsoong gugma*
- *Paghatag ug pagtagad sa usag usa*
- *Dili magpabilin sa pagkamahuyang*
- *Mainiton sa espiritu, nag-alagad sa Ginoo*
- *Pagmaya sa paglaom*
- *Mapailubon sa kalisdanan*
- *Makanunayon sa pag-ampo*
- *Pag-apod-apod sa mga panginahanglan sa mga balaan*
- *Maabi-abihon.*
- *Pagmaya uban niadtong nagmaya, ug paghilak uban niadtong naghilak*
- *Pagbaton og samang hunahuna ngadto sa usag usa*

- *Ayaw ibutang ang imong hunahuna sa taas nga mga butang*
- *Makig-uban sa mapaubsanon*
- *Ayaw pagmaalamon sa imong kaugalingong opinyon.*

33 ng tanan nga mga batasan nga kini angay ug angayng dayigon nga atong tagdon. Ato'ng dawaton nga sa atong kaugalingong kusog dili nato maipakita kini nga mga batasan sa atong adlaw-adlaw nga kinabuhi. Mao nga, kanunay, kinahanglan nato pangitaon ang gahum ug tabang sa Espiritu Santo aron mapatubo kini nga mga batasan sa atong kaugalingon.

PAG-ALAGAD SA ATONG MGA KAAWAY

34 Apan, adunay problema sa pag-alagad sa uban. Dili tanan andam modawat og tabang gikan kanato. Imbis nga mudawat, sila nagkontra pa sa ato. Unsa man ang angay natong buhaton kung atubangon nato ang mga tawo nga supak kanato? Basahon nato ang praktikal nga tambag nga gihatag sa Roma 12:14, 17-21:

¹⁴ *Panalangini ang mga nagalutos kaninyo; panalangini ug ayaw pagtunglo.*

¹⁷ *Ayaw pagbalos bisan kang kinsa ug dautan sa dautan. Tagda ang maayong mga butang sa atubangan sa tanang tawo.* ¹⁸ *Kon mahimo, kutob sa inyong maarangan, pagkinabuhi nga malinawon uban sa tanang tawo.*

¹⁹ *Mga hinigugma, ayaw kamo pagpanimalos sa inyong kaugalingon, kondili hatagi ug dapit ang kapungot; kay nahisulat na, "Akoa ang panimalus, Ako ang mobayad," nagaingon ang Ginoo.*

²⁰ *Busa*

"Kon ang imong kaaway gigutom, pakan-a siya;

Kong siya giuhaw, paimna siya;

Kay sa pagbuhat niini ikaw magtapok ug mga baga sa kalayo sa iyang ulo."

²¹ *Ayaw pagpadaog sa daotan, apan dag-a ang daotan pinaagi sa maayo.*

HAGIT

35 Giluwas aron mangalagad.

36 Kita naluwas aron sa pag-alagad sa Ginoo diha sa simbahan pinaagi sa pag-alagad sa atong mga kaigsoonan. Kita usab naluwas ug gitawag sa pag-alagad sa mga tawo sa gawas sa simbahan.

37 Ngano man?

38 Tungod kay kita mga sumusunod ni Kristo, nga mianhi sa kalibutan aron mahimong Alagad sa Dios alang sa kaluwasan sa mga tawo. Atong basahon pag-usab ang bahin sa panig-ingnan sa Ginoo sa Juan 13:3-5, 12-17:

³ *Si Jesus, nga nahibalo nga ang Amahan nagtugyan sa tanang mga butang ngadto sa iyang mga kamot, ug nga siya gikan sa Dios ug moadto sa Dios,*

⁴ *mitindog gikan sa panihapon ug mihukas sa iyang mga bisti, mikuha ug tualya ug gibaksan ang iyang kaugalingon.*

⁵ *Human niadto, nagbubo siyag tubig sa planggana ug misugod sa paghugas sa mga tiil sa mga tinun-an, ug sa pagpahid kanila sa tualya nga iyang gibakos.*

¹² *Busa sa dihang nahugasan na niya ang ilang mga tiil, gikuha niya ang iyang mga sapot, ug milingkod pag-usab, siya miingon kanila, “Nahibalo ba kamo sa akong gibuhay kaninyo?”*

¹³ *Gitawag ninyo Ko nga Magtutudlo ug Ginoo, ug sakto kamo, kay mao man gayud ako.*

¹⁴ *Kung ako nga inyong Ginoo ug Magtutudlo, naglaba sa inyong mga tiil, kinahanglan usab kamo maghugas sa usag usa nga mga tiil.*

¹⁵ *Kay naghatag ako kaninyo og pananglitan, aron kamo magbuhay sama sa gibuhay nako kaninyo.*

¹⁶ *Sigurado gayud, nag-ingon ako kaninyo, ang usa ka sulugoon dili labaw kay sa iyang agalon; ni ang gipadala dili labaw kay sa nagpadala kaniya.*

¹⁷ *Kung nahibalo kamo niini nga mga butang, bulahan kamo kung inyong buhaton kini.*

39 Ang atong Ginoo ug Magtutudlo nag-alagad sa Iyang mga tinun-an ug sa tanang klase sa mga tawo. Gibilin niya kanato ang usa ka pananglitan nga atong sundon.

40 Ang matag usa kanato nakadawat og usa o duha ka espirituhanong gasa para sa pag-alagad. Andam ba kita nga gamiton kini nga mga gasa?

41 Mahimo bang hagiton natong tanan nga maghimo ug usa ka pasalig sa paggamit sa atong mga gasa aron pag-alagad sa Ginoo?

42 Mahimo kitang mag-ampo sama niini:

Ginoo Jesus, gihatagan Mo ako og espirituhanong gasa ug abilidad sa pag-alagad. GITUGYAN KO ANG AKONG KAUGALINGON NGA GAMITON ANG AKONG ESPIRITUAL NGA GASA ARON PAG-SERBISYO KANIMO SA GAHUM SA BALANG ESPIRITU GIKAN KARONG ADLAWA. AMEN.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 12:3: Kay ako nagaingon, pinaagi sa grasya nga gihatag kanako, ngadto sa matag usa nga anaa sa taliwala ninyo, nga dili maghunahuna sa iyang kaugalingon nga labaw pa kay sa angay niyang pagahunahunaon, kondili sa paghunahuna nga may kabuotan, ingon nga ang Dios naghatag sa matag usa ug sukod sa pagtoo. Roma 12:3

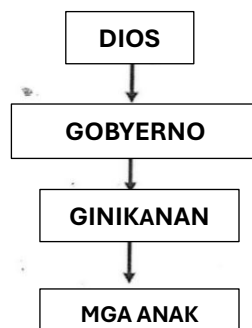
LEKSYON 22:

PAG-ALAGAD ISIP LUNGSORANON

1 Sa kalibutan – apan dili sa kalibutan. Mao kini ang giingon ni Ginoong Jesus bahin sa iyang mga tinunan (Juan 17:11, 16). Mao kana ang kahintang sa mga Kristohanon. Ang atong tinuod nga puloy-anan naa sa langit, dili sa kalibutan. Gipabilin kita sa Diyos sa kalibutan aron matuman ang Iyang katuyuan ug aron makapangalagad kita Kaniya.

2 Kini nga serbisyo naglakip sa pagpailalom sa gobyerno. Kini mao ang han-ay sa awtoridad nga gitukod sa Dios dinhi sa kalibutan. Ang Dios mao ang Ginoo sa tanan. Ubos sa Diyos ang gobyerno. Ubos sa gobyerno ang mga ginikanan. Ubos sa mga ginikanan mao ang mga anak.

- Ang Dios mao ang Soberanong Magmamando sa tanan (Daniel 4:1; Mateo 28:18).
- Gitukod sa Dios ang gobyerno aron mapadayon ang balaod ug kahusay (Roma 13:1-4).
- Gibutang sa Dios ang mga ginikanan ibabaw sa mga anak aron sa pag-amuma ug paggiya kanila sa paagi sa Dios (Efeso 6:1-4).

3 Ang sugo sa Diyos tin-aw bahin sa relasyon sa mga lungsoranon (kini naglakip sa mga Kristohanon) ngadto sa gobyerno.

Roma 13:1:

Pasagdi nga ang matag kalag magpasakop sa mga punoan sa kagamhanan. Kay walay awtoridad nga dili gikan sa Dios, ug ang mga awtoridad nga anaa kay gitudlo sa Dios.

4 Gusto man nato o dili, ang gobyerno – maayo o daotan – gitukod sa Diyos. Mao nga adunay kini nga pasidaan.

Roma 13:2:

² Busa bisan kinsa nga mosukol sa pagbulot-an mosukol sa sugo sa Dios, ug kadtong mosukol magadala ug hukom sa ilang kaugalingon.

5 Mao kini ang atong mahimo nga gilauman gikan sa gobyerno kung kini nagahari sumala sa plano sa Diyos.

Roma 13:3, 4:

³ Kay ang mga maghuhukom dili kahadlok sa maayong mga buhat, kondili sa dautan. Gusto ba nimo nga dili mahadlok sa awtoridad? Buhata ang maayo, ug makadawat ka ug pagdayeg gikan niini.

⁴ Kay siya mao ang ministro sa Diyos alang kanimo alang sa kaayohan. Apan kung magbuhat ka ug dautan, mahadlok ka; kay dili siya magdala sa espada nga walay pulos; kay siya mao ang ministro sa Diyos, usa ka maghuhukom nga magpatuman sa kasuko sa mga nagbuhat ug dautan.

6 Ang gobyerno nga nagahari sumala sa plano sa Diyos nagahatag og proteksyon batok sa mga dautang tawo ug nagtabang sa mga lungsoranon nga magkinabuhi sa usa ka matarung ug matarung nga paagi; kini nagmintinar sa kalinaw ug kaayohan sa nasud.

7 Kung walay gobyerno, duha ka kapeligrohan ang motungha:

- KAKUYAW 1: Anarkiya ang mopatigbabaw, diin ang matag tawo mobuhat sa iyang gusto nga walay pagtahod o pagtamod sa uban.
- KAKUYAW 2: Ang kusgan mahimong husto; ang labing angay ra ang molahutay. Ang mga kusgan magahari; walay magpanalipod sa mga mahuyang, nga magapadayon nga gipanglupig ug pagabuhatonan.

MGA OBLIGASYON SA MGA LUNGSORANON

8 Busa, ang mga lungsoranon adunay obligasyon sa pagsuporta sa gobyerno.

Roma 13:5-7:

⁵ Busa kinahanglang magpasakop kamo, dili lamang tungod sa kapungot kondili tungod usab sa konsensiya. ⁶ Kay tungod niini magbayad usab kamo og buhis, kay sila mga ministro sa Diyos nga nag-atiman kanunay niini nga butang. ⁷ Busa ihatag ninyo sa tanan ang angay nila: buhis sa kinsa angay ang buhis, aduana sa kinsa angay ang aduana, kahadlok sa kinsa angay ang kahadlok, dungog sa kinsa angay ang dungog.

9 Isip maayong mga Kristohanon kinahanglan kitang magmasinugtanon sa balaod. Kita kinahanglan nga mobayad sa atong mga buhis; kinahanglan natong ihatag ang dungog ug respeto nga angay sa mga opisyal sa gobyerno.

KUNG DAUTAN ANG GOBYERNO

10 Apan unsaon na lang kung daotan ang gobyerno? Kita nahibalo nga kini mahitabo. Adunay mga gobyerno ug mga opisyal nga wala mosunod sa plano sa Dios, ug sila nagbuhat og daotan ug dunot nga mga butang.

11 Kung mahitabo kana, aduna kitay daghang mga pananglitan gikan sa Bibliya, nga naggiya kanato kung unsa ang atong mahimo kung ang mga kagamhanan ug mga lider magpahamtang og mga balaod nga supak sa mga balaod sa Diyos ug makalapas sa atong konsensiya.

- Ang pananglitan ni Shadrach, Meshach, ug Abednego, sa dihang si Haring Nebuchadnezzar naghimo ug usa ka dako nga imahen ug nagmando nga ang tanan mag-ampo niini.

Daniel 3:16-18:

¹⁶ Si Sadrach, Mesach, ug Abed-Nego mitubag ug miingon sa hari, "O Nebuchadnezzar, kami dili na kinahanglan nga motubag kanimo bahin niini nga butang." ¹⁷ Kung mao kana ang kahimtang, ang among Dios nga among giserbisyohan makahimo sa pagluwas kanamo gikan sa naglata nga kalayo nga pugon, ug Siya magaluwas kanamo gikan sa imong kamot, O hari. ¹⁸ Apan kung dili, ipahibalo kanimo, O hari, nga dili kami mosilbi sa imong mga dios, ni mosimba kami sa imahen nga bulawan nga imong gitukod."

12 Nakita ba nimo ang kaisog sa mga tulo ka batan-ong lalaki? Dili gani sila gustong makiglalis mahitungod sa ilang desisyon; dili sila mosimba sa larawan. Nasayod sila sa risgo, itambog sila sa nagdilaab nga hudno. Oo, sila mituo nga ang ilang Dios gamhanan, ug nga Siya makahimo sa pagluwas kanila. Ug sila mituo nga ang Dios moluwas kanila. Apan, kon ang Diyos dili moluwas kanila, sila andam nga mamatay tungod sa ilang pagtuo.

13 Unsaon man nimo? Nakasinati ka na ba niana nga kasinatian sa pagbarog alang sa imong pagtuo sa Diyos? Pananglitan, sa imong opisina, kung giimbitar ka sa hepe sa usa ka birthday party, diin nahibal-an nimo nga mapugos ka sa pag-apil sa inom, aron lang malipay ang amo. Ingong Kristohanon, nahibalo ka nga kon mobarog ka nga dili moapil sa pag-inom, makapasilo ka sa imong amo, ug basin matangtang ka sa trabaho. Unsay imong buhaton? Dili ka ba gihapon mokompromiso, bisag matangtang ka sa trabaho? Lisod gayod kana nga kahimtang. Apan mas grabe ang kahimtang sa tulo ka batan-ong lalaki, si Sadrach, Mesach ug Abednego. Dili lamang sila papahawaon; sila iprito, sunogon! Apan wala sila magpanuko sa paghimog baroganan aron makapabiling matinumanon sa Diyos.

- Ang ehemplo ni Pedro ug sa mga apostoles sa dihang gisugo sila sa paghunong sa pagsangyaw sa ngalan ni Jesus.

Buhat 5:29:

²⁹ *Apan si Pedro ug ang ubang mga apostoles mitubag ug miingon: “Kinahanglang among sugton ang Diyos inay ang mga tawo.”*

14 Kini kinahanglan nga tin-aw kaayo kanato mahitungod niini nga butang: Kon ang mga balaod sa gobyerno mosupak sa mga balaod sa Dios, kita kinahanglan nga mopili sa pagsunod sa Dios kay sa gobyerno. Bisan pa, ang gobyerno nagpabilin gihapon ang gahum sa pagsilot, sama sa nahitabo sa kaso ni Sadrach, Mesach ug Abednego. Sama kanila atong dawaton ang silot, nga nagtuo nga ang Dios makahimo sa pagluwas kanato. Apan kon dili kita luwason sa Diyos, andam gihapon kita nga mamatay kon gikinahanglan aron magpabiling masinugtanon ug matinumanon sa Diyos.

15 Busa, kini ang tambag ni apostol Pedro.

1 Pedro 4:16, 19:

¹⁶ *Apan kon adunay mag-antos ingong Kristohanon, ayaw siya ikaulaw, kondili pahimayaa ang Diyos niining butanga.*

¹⁹ *Busa pasagdi nga kadtong nag-antus sumala sa kabubut-on sa Dios itugyan ang ilang mga kalag ngadto kaniya sa pagbuhat ug maayo, ingon nga ngadto sa usa ka matinumanon nga Magbubuhat.*

16 Salamat sa Ginoo nga sa Pilipinas karon, naa pay kagawasan sa relihiyon, ug ang gobyerno wala maglutos sa mga Kristiyano.

17 Bisan pa ang mga nasud nga kontrolado sa Islam o Budhismo o Hinduismo ug uban pang mga relihiyon nga susama kanila, ingon man ang mga nasud nga kontrolado gihapon sa Komunismo, nagpadayon sila sa paglutos sa mga Kristiyano. Ug kon si bisan kinsa kanato makasinati sa maong paglutos, angay natong hinumdoman ang panig-ingnan sa mga magtutuo sa Bibliya, sama kang Sadrach, Mesach ug Abednego, ug sa panig-ingnan ni apostol Pedro ug sa unang mga Kristohanon. Kinahanglang mohimo kitag tino ug lig-ong baroganan niining prinsipyoha: Atong sugton ang Diyos, inay ang mga tawo.

18 Dinhi sa Pilipinas, lahi nga matang sa paglutos ang atong nasinati, labi na kung nagproseso kita og mga papeles sa lainlaing mga opisina sa gobyerno. Kitang tanan nahibalo niini nga problema. Unsa kini nga problema? Ang problema sa pangsuborno. Sa daghang mga opisina sa gobyerno, ug bisan sa mga pribadong opisina o negosyo, kini nga problema sa pangsuborno naglungtad. Gawas lang kon mohatag ka og suborno ang imong papel o ang imong kaso dili maproseso.

19 Kini usa ka dakong problema sa mga Kristohanon. Nasayod kita nga sala ang pangsuborno. Apan ang atong mga papeles o kaso dili maproseso gawas kon kita mohatag og suborno. Unsa man unya ang atong buhaton?

20 Mahimo natong buhaton ang mosunod nga mga aksyon:

- PAG-AMPO nga kinasingkasing ug uban ang lig-on nga pagtuo. Atong hangyoon ang Ginoo nga mulihok sa kasingkasing sa mga opisyal o empleyado nga nagdumala sa atong mga papeles o kaso.
- PADAYON ANG PAGBALIK-BALIK. Ipadayon ang pagpetisyon sa opisyal o empleyado nga nagdumala sa atong mga papeles o kaso.
- PANGAYO OG TABANG gikan sa usa ka higala nga mas taas nga opisyal o empleyado aron mosulbad para kanato.
- MAGPABILIN NGA LIG-ON SA IMONG PRINSIPYO sa pagsunod sa Diyos imbes sa mga tawo. Itugyan ang tanan sa Dios, bisan unsa pa ang mahitabo.

ANG PINAKA-DAKONG BALAO

21 Gihimo sa Diyos ang mga kagamhanan aron buhaton ang husto ug aron ipatuman ang mga balaod ug regulasyon. Apan wala kita magkinahanglan ug daghang mga balaod kung mosunod kita sa labing dako ug labing epektibong balaod sa tanan, ang balaod sa gugma.

Roma 13:8-10:

⁸ *Ayaw kamo pagpangutang kang bisan kinsa gawas sa paghigugmaay sa usag usa, kay siya nga nahigugma sa uban nakatuman sa balaod.* ⁹ *Kay ang mga sugo, “Ayaw pagpanapaw,” “Ayaw pagpatay,” “Ayaw pagpanulis,” “Ayaw pagpasipala,” “Ayaw pagpaningkamot,” ug kung adunay lain pang sugo, tanan kini gipahayag sa kini nga pulong, nga mao, “Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.”* ¹⁰ *Ang gugma dili makadaot sa silingan; busa ang gugma mao ang pagtuman sa balaod.*

MUBO RA ANG PANAHON.

22 Dugang pa sa gugma, ang laing gamhanang motibasyon alang sa Kristohanon sa pagpabiling matinumanon sa Diyos ug sa pagbuhat kon unsay matarong ug matinud-anon mao kini nga kamatuoran: nga ang panahon hamubo na.

Roma 13:11-12a:

¹¹ *Ug buhata kini, sa nahibaloan ang takna, nga karon takna na sa pagmata gikan sa pagkatulog; kay karon ang atong kaluwasan haduol na kay sa una pa natong pagtuo.* ¹² *Ang kagabhion halayo na, ang adlaw haduol na*

23 Ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo duol na. Ang pag-abot ni Kristo mahimong mahitabo sa duha ka paagi.

- Ang pag-abot ni Kristo mahimong personal ug indibidwal, sa takna sa atong kamatayon. Walay usa kanato ang gigarantiyahan ugma. Adunay usa ka panultihon, "Pagkinabuhi ingon nga karon ang katapusan nga adlaw sa imong kinabuhi." Maayo kana nga pahinumdom. Dili nato usikan ang atong panahon. Kanunay kitang maningkamot sa pag-alagad sa Ginoo sa matag higayon nga Iyang gihatag kanato.
- Ang pag-abot ni Kristo mahimong Iyang pag-abot sa katapusan sa kalibotan. Mao na ang gipaabot sa tanan. Siya manaog gikan sa langit aron sa pagtapos niining daotang kalibotan ug sa pag-inagurar sa Iyang usa ka libo ka tuig nga paghari sa yuta.

24 Bisag unsa pa nga pag-abot ni Kristo ang mahitabo kanato, sa kamatayon man o sa katapusan sa kalibotan, hinumdoman nato kanunay: Gamay na lang nga panahon ang nahibilin alang kanato sa pag-alagad sa Ginoo.

25 Unsay epekto niini kon kanunay kitang magbantay sa pag-abot ni Kristo?

Roma 13:12b-14:

Busa isalikway ta ang mga buhat sa kangitngit, ug isul-ob ta ang hinagiban sa kahayag.

¹³ *Maggawi kita sing maayo, subong sang sa adlaw, indi sa hudyaka kag paghubog, indi sa kalaw-ay kag kailigbon, indi sa pag-ilinaway kag kahisa.* ¹⁴ *Apan isul-ob ang Ginoong Jesu-Cristo, ug ayaw pag-andam alang sa unod aron matuman ang mga kailibgon niini.*

ISUL-OB SI KRISTO

26 Mao kini ang sekreto sa pagka-maayong lungsuranon, ug dili lang sa pagka-maayong lungsuranon apan sa pagka-madaugon ug mabungahon nga Kristohanon. Ang sekreto mao kini: ISUL-OB SI KRISTO.

27 Aron kita mahimong masinugtanon sa balaod ug maayong mga lungsuranon, dili na kinahanglan ang daghang mga balaod nga gipatik sa mga billboard sa atong palibot nga kanunay nga nagpahinumdom kanato: "Buhata kini!" o "Buhata kana!" Wala ta magkinahanglan og daghang mga pulis nga kanunay nagbantay kung kinsa ang naglapas sa balaod. Ang bugtong butang nga kinahanglan natong buhaton mao nga ISUL-OB SI KRISTO - pagtugot Kaniya sa pagdumala sa atong mga kinabuhi ug pagtugot Kaniya sa pagpuyo sa Iyang kinabuhi sa sulod ug pinaagi kanato.

28 Mao kini ang kahulogan sa pagpamatuod ni apostol Pablo sa Galacia 2:20:

Gilansang ako sa krus uban ni Kristo; dili na ako ang nabuhi, kondili si Kristo ang nabuhi kanako; ug ang kinabuhi nga akong gikinabuhi karon sa unod gikinabuhi ko pinaagi sa pagtoo sa Anak sa Dios, nga nahigugma kanako ug mitugyan sa iyang kaugalingon alang kanako.

29 Mao kini ang kahulogan sa pagkahimong Kristohanon. Ang Kristohanon mao ang usa ka tawo nga hingpit nga gipuy-an ug gikontrolar ni Kristo, sa paagi nga ang kinabuhi ni Kristo lamang ang nagpuno ug nagdagayday gikan sa kinabuhi sa tawo.

30 Isul-ob si Kristo! Pagkinabuhi sa kinabuhi ni Kristo!

HAGIT

31 Sa konklusyon, atong hinumdoman kanunay:

- (1) Ang Diyos nagmando nga labaw sa tanan. Giila man nato kini o dili, kabubut-on sa Dios nga kanunayng matuman.
- (2) Kabahin sa pagmando sa Diyos mao ang Iyang pagtukod sa mga kagamhanan ug sa mga magmamando. Ang tanan nga mga hari, presidente, punong ministro sa mga nasud naglingkod sa ilang mga posisyon tungod kay gibutang sila sa Dios didto.
- (3) Tungod niini, ang Diyos nagsugo sa matag usa nga magpasakop sa gobyerno ug sa mga balaod niini ug magmasinugtanon sa mga opisyal niini, basta dili sila mosupak sa mga balaod sa Diyos.
- (4) Apan sa higayon nga ang mga balaod sa mga kagamhanan ug mga opisyal mosupak sa mga balaod sa Diyos, kinahanglan nga ang mga Kristohanon magbarug aron mosunod sa Diyos kaysa sa mga tawo. Ug alang sa pagkamapainubsanon sa Diyos, andam ang Kristiyano nga modawat sa bisan unsang silot nga ipahamtang sa gobyerno.
- (5) Sa umaabot nga panahon, ang tanang gobyerno ug ang tanang maghuhukom mag-atubang sa hukmanan sa Diyos, ug didto sila makadawat sa hustong ganti o silot alang sa bisan unsang ilang gibuhat alang o batok sa mga Kristohanon.

32 Gawas sa pagkamapailubon sa gobyerno ug sa mga opisyal niini, aduna usab kita'y ubang mga katungdanan isip mga Kristohanong lungsuranon.

- (1) Una, tungod kay sa Pilipinas adunay kita kagawasan ug demokrasya, kinahanglan gamiton nato ang atong katungod sa pagboto nga may kaalam. Kinahanglan nga moboto kita alang sa mga kandidato nga adunay maayong mga plataporma alang sa nasud. Kinahanglan nato nga mobotar sumala sa atong konsensya, ug pasagdan ang mga resulta sa Ginoo. Kinsa man ang modaog, kinahanglan nato dawaton nga mao kana ang kabubut-on sa Diyos.
- (2) Ikaduha, kinahanglan nato mag-ampo para sa atong mga lider.

1 Timoteo 2:1-4:

Busa ako nag-awhag una sa tanan nga ang mga pangamuyo, pag-ampo, pagpangamuyo, ug pagpasalamat himoon alang sa tanang tawo, ² alang sa mga hari ug sa tanan nga anaa sa awtoridad, aron magkinabuhi kita nga malinawon ug malinawon diha sa tanang pagkadiosnon ug pagtahod. ³ Kay

kini maayo ug dalawaton sa panan-aw sa Diyos nga atong Manluluwas, 4 nga nagtinguha nga ang tanang tawo maluwas ug makadangat sa kahibalo sa kamatuoran.

(1) Ikatulo, uban sa tabang sa Balaang Espiritu, kinahanglan kitang magkinabuhi isip asin ug kahayag sa kalibotan. Kon adunay kangitngit, atong idan-ag ang kahayag sa kamatuoran sa pulong sa Dios. Kung adunay korapsyon, magkinabuhi kita nga asin sa katarong ug pagkabalaan aron mapugngan ang pagkaylap sa kadautan.

Mateo 5:13-16:

¹³ “Kamo mao ang asin sa yuta, apan kon ang asin mawad-an sa iyang lami, unsaon pa man kini sa pagtimpla? Busa kini walay kapuslanan kondili isalibay ug pagatamakan sa mga tawo. ¹⁴ ““Kamo mao ang kahayag sa kalibotan. Ang siyudad nga nahimutang ibabaw sa bungtod dili matago. ¹⁵ Dili usab sila magdagkot ug suga ug ibutang kini ilalom sa bukag, kondili sa tangkawan, ug kini maghatag ug kahayag sa tanan nga anaa sa balay. ¹⁶ Ipadan-ag usab ninyo ang inyong kahayag atubangan sa mga tawo, aron makita nila ang inyong maayong mga buhat ug himayaon nila ang inyong Amahan sa langit.

(1) Isip atong panapos nga pag-ampo, atong buhaton ang mosunod:

(2) Maghimo kita ug 178s aka komitment nga maningkamot kita nga mahimong mas maayong mga lungsoranon ug mahimong mas epektibong asin ug kahayag sa atong katilingban.

(3) Maghimo ta ug usa ka panumpa nga himuon nato nga regular nga batasan ang pag-ampo para sa atong gobyerno ug tanang atong mga lider.

SAG-ULOHA:

Roma 13:14: Apan isul-ob ang Ginoong Jesu-Cristo, ug ayaw pag-andam alang sa unod aron matuman ang mga kailibgon niini. Roma 13:14

LEKSYON 23:

PAG-ALAGAD BISAN PA SA MGA KALAINAN

1 Nakahunahuna ka na ba, "Nganong adunay daghan nga mga denominasyon ug mga simbahan? Silang tanan nag-angkon nga nagsunod sa Bibliya, apan nganong wala sila'y panaghiusa sa ilang kaugalingon?

2 Ang pagkadaiya ug mga kalainan sa daghang mga denominasyon nagpresentar ug usa ka dako nga solbaronon sa daghang mga Kristiyano nga nagtinguha sa panaghiusa. Dili lamang nga kita adunay mga kalainan taliwala sa mga denominasyon; bisan sa sulod sa simbahan atong makita

ang mga kalainan sa mga opinyon ug mga panglantaw. Atong naobserbahan ang mga Kristohanon ug lain-laing mga lider nga adunay lain-laing mga baruganan mahitungod sa daghang mga butang.

3 Isulti ang pipila niini nga mga butang:

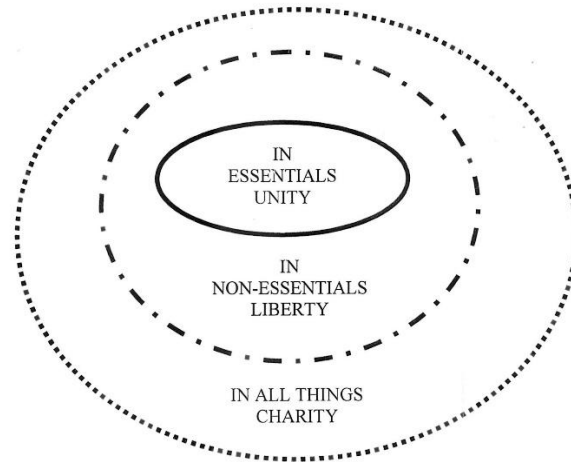
- Sa saktong sininaan. Ang ubang mga Kristohanon nagtuo nga sa simbahan, ang mga babaye kinahanglang magsul-ob ug sinina, dili karsones.
- Sa estilo sa pagsimba. Ang ubang mga simbahan naggamit lamang og piano o organ ug nag-awit lamang og mga himno; ang ubang mga simbahan adunay mga banda (nga gilangkoban sa mga tambol, gitara, uban pang mga instrumento) ug sila nag-awit sa modernong mga awit sa pagdayeg; samtang ang pipila ka mga simbahan wala gyud mogamit mga instrumento ug nag-awit lamang sa mga salmo nga gipahimutang sa musika.
- Mahitungod sa mga pagkaon. Ang ubang mga simbahan nagsunod sa mga pagdili sa pagkaon sa Daang Tugon, ilabina ang pagdili sa pagkaon sa dugo. Kadaghanan sa mga Kristohanon miuyon niini nga panultihon, "Ako mokaon sa bisan unsa nga dili makadaot kanako."
- May kalabotan sa pakig-uban sa ubang mga grupo. Ang uban nga mga simbahan nagpraktis sa ilang gitawag nga "separation" (walay pakig-ambit sa ubang mga Kristohanong grupo nga dili sakop sa ilang denominasyon). Ang ubang mga simbahan nag-angkon nga sila "ecumenical" (abri sa pakig-uban sa bisan unsang grupo nga nag-angkon nga Kristiyano).
- Mahimo natong hisgotan ang daghang uban pang mga butang diin ang mga Kristohanon adunay lainlaing mga panglantaw ug kombiksyon, ug diin sila nagbulag sa usag usa.

4 Aduna bay paagi nga atong matimbangtimbang ang atong mga kalainan aron makabaton ug lig-on nga personal nga kombiksyon bahin sa atong kaugalingong mga opinyon, pagtuo, ug mga buhat? Oo, ang Roma 14 naghatag kanato og mga giya ug mga prinsipyo aron sa pagtabang kanato sa pag-atubang sa mga kalainan sa mga opinyon ug mga buhat.

TULO KA BAHIN

5 Sa dili pa nato susihon ang Roma 14, kinahanglan natong maamgohan nga adunay tulo ka bahin sa kinabuhi diin kita mahimong magkalahi sa mga opinyon ug pagtuo. Sa matag usa niini

nga mga bahin, adunay katugbang nga prinsipyo nga atong sundon ingong mga Kristohanon. Palihug tun-i ang hulagway sa ubos.

- BAHIN 1: SA MGA PANGINAHANGLANON - PAGKAHIUSA
- BAHIN 2: SA MGA DILI MAHINUNG DANON - KAGAWASAN
- BAHIN 3: SA TANANG BUTANG – KALUOY

6 BAHIN 1: SA MGA PANGINAHANGLANON – PAGKAHIUSA.

Ang una (1) nga bahin nagpasabut sa mga kamatuoran nga makaapekto sa kaluwasan. Pananglitan, ang kamatuoran nga ANG KALUWASAN PINAAGI SA GRASYA PINAAGI SA PAGTOO LAMANG (Efeso 2:8, 9); kini usa ka hinungdanon nga kamatuoran ug ang mga Kristohanon kinahanglan adunay panaghiusa bahin niini nga kamatuoran. Walay luna alang sa mga Kristohanon nga magkalahig opinyon bahin niining hinungdanong kamatuoran.

7 Apan, sa BAHIN 2: SA MGA DILI MAHINUNGDAANON, ang mga Kristohanon adunay kagawasan o kagawasnon nga magkalahi-lahi og pagtuo. Pananglitan, mahitungod sa paagi sa pagbautismo; kini ba pagtuslob o pagsabwag o pagbubo? Ang kaluwasan wala magdepende sa paagi sa pagbunyang sa usa ka tawo, basta masabtan lang nga ang bunyang nagsimbolo sa pagtuo sa usa ka tawo kang Kristo isip Manluluwas ug Ginoo.

8 Ang laing pananglitan sa BAHIN 2 mao ang estilo sa pagsimba. Angay ka bang mokanta ug mga himno lamang, o mogamit usab ug modernong mga awit sa pagdayeg? Ang mga kanta nga

imong gigamit sa pagsimba dili kinahanglan alang sa kaluwasan. Kinahanglan adunay kagawasan bahin niini nga butang.

9 Atong balikon: Sa mga butang nga dili makaapekto sa atong kaluwasan, kinahanglan nga hatagan nato ug kagawasan ang usag usa, basta dili lang kini mosangpot sa pagpakasala. Dili nato ipugos sa uban ang atong mga opinyon o estilo o tungod lang sa lain-laing mga gusto.

10 Sa BAHIN 3, kinahanglan natong siguroon nga SA TANANG BUTANG, ANG KALUOY (GUGMA) mao ang atong kadasig ug giya, bisan sa atong paghatag og gibug-aton sa panaghiusa sa importanteng mga butang, ug samtang atong gigamit ang atong kagawasan sa dili mahinungdanon nga mga butang.

ANG SITWASYON SA ROMA

11 Karon, atong tan-awon ang sitwasyon sa simbahan sa Roma. Sumala sa mga eskolar sa Bibliya, ang simbahan adunay duha ka nag-unang grupo sa mga magtutuo. Ang usa ka grupo naglangkob sa mga Hudiyo nga nahimong mga Kristiyano. Ang laing grupo kay naglangkob sa kadaghanan sa mga pagano gikan sa mga Gentil. Tungod sa lain-laing kultural nga mga background sa niining duha ka grupo, ang pipila ka mga opinyon ug mga praktis sa matag grupo nagkalahi gikan sa usag-usa. Ang mga kalainan nakapunting sa duha ka mga dapit:

Mahitungod sa mga pagkaon. Unsa ang mahimo o dili mahimong kan-on sa mga Kristohanon.

- Mahitungod sa adlaw sa pagsimba. Unsang adlaw sa semana ang angayng pasidunggan sa mga Kristohanon ingong adlaw sa pagsimba?

12 Dinhi sa Roma 14, si apostol Pablo naghatag ug mga giya kon unsaon pag-atubang ang mga kalainan sa mga opinyon ug mga buhat sa mga miyembro sa simbahan.

GIYA 1: PAGDAWAT

13 Ang una ug labing importante nga giya kung adunay kalainan sa opinyon ug praktis mao ang pagdawatay sa usag usa sama sa pagdawat kanato sa Diyos, ug likayan ang pag-argumento sa usag usa.

Roma 14:1, 3:

Dawata ang usa nga mahuya sa pagtuo, apan dili aron makiglalis sa mga butang nga maduhaduhaon. . . .³ Ayaw itugot nga ang nagakaon magtamay sa wala mokaon, ug ang wala mokaon dili maghukom sa nagakaon; kay gidawat siya sa Dios.

14 Ang simbahan naglangkob sa mga miyembro nga naggikan sa lain-laing mga kaagi sa pinulongan ug kultura (pananglitan, Tagalog, Bisaya, Ilocano, Bicol, ug uban pa). Sa bahin sa pagkaon, lahi-lahi ang mga lami sa mga grupo. Sa simbahan sa Roma, ang mga miyembro nga gikan sa Hudyo nga gigikanan adunay daghang mga pagdili sa pagkaon; apan ang mga miyembro nga gikan sa Gentil nga gigikanan walay ingon nga mga pagdili. Kinahanglan natong hinumdoman nga ang kaluwasan dili magdepende sa pagkaon. Mao nga ang labing maayo nga batasan sulod sa simbahan mao ang pagdawatay ug dili paghimo sa mga kalainan isip hinungdan sa mga panagbulag sulod sa simbahan.

15 Dinhi sa atong simbahan, unsa nga mga kalainan sa mga miyembro ang imong nahibal-an nga mahimong gamiton ni Satanas aron mahimo ang pagkabahinbahin taliwala kanato?

GIYA 2: LIKAYI ANG PAGHUKOM

16 Ikaduha, kinahanglan natong likayan ang paghukom sa uban. Ang Dios lamang ang adunay katungod sa paghukom sa matag usa kanato.

Roma 14:4, 12:

⁴ Kinsa ka ba nga mohukom sa sulugoon sa lain? Sa iyang kaugalingong agalon siya mobarog o mapukan. Sa pagkatinuod, siya pabarogon, kay ang Diyos makahimo sa pagpabarog kaniya.

¹² Busa ang matag-usa kanato magahatag ug husay sa iyang kaugalingon ngadto sa Dios.

17 Ang Dios adunay nindot nga saad sa Roma 14:4: Ang Ginoo lamang ang adunay katungod sa paghukom, kon kita mobarog o mapukan; ug ang Ginoo Mismo ang mohatag kanato ug gahom nga magpabiling nagbarog ug dili mapukan.

18 Dili kini nagpasabot nga atong kalimtan ang ubang mga Kristohanon, ug isulti kanila nga wala silay labot sa pag-apil-apil sa atong kinabuhi. Dili; isip mga miyembro sa pamilya sa Diyos, kinahanglan nga magpakabana kita sa usag usa.

19 Kundili, ang buot ipasabot niini mao nga sa mga butang nga wala mag-apekto sa atong kaluwasan ug kung wala kita nagbuhat og klarong sala, kinahanglan nato nga hatagan ang usag-usa og kagawasan nga magkalahi. Ang matag-usa sa ato adunay kaugalingong personal nga relasyon sa Diyos, ug ang atong konsensya ang maggiya kanato sa unsay maayo ug dautan para sa ato.

GIYA 3: RESPETOHAN ANG MGA MOTIBO

20 Ikatulo, kinahanglan nato respetohon ang motibo nganong ang usa ka Kristohanong igsoon buhaton ang iyang gibuhat, bisan pa man kung ang iyang gibuhat alang sa Ginoo.

Roma 14:6:

⁶ Ang nagabantay sa adlaw, nagabantay niini alang sa Ginoo; [a] ug siya nga wala magbantay sa adlaw, alang sa Ginoo wala siya magbantay niini. Siya nga nagakaon, nagakaon alang sa Ginoo, kay siya nagapasalamat sa Dios; ug ang wala mokaon, dili mokaon alang sa Ginoo, ug magpasalamat sa Dios.

21 Bisan kung ang gibuhat sa usa ka Kristohanon lahi sa atong gipaabut, kinahanglan nato hatagan siya sa kaayohan sa pagduhaduha. Atong likayan ang pagbutang og sayop nga mga motibo luyo sa mga buhat o mga buhat nga mahimong lahi sa ato. Kanunay natong hunahunaon nga sila nagbuhat sa mga butang alang sa kahimayaan sa Dios.

22 Kini ang motibo o rason nga kinahanglan kanunay natong pangitaon: **KANUNAY NGA PAGBUHAT SA MGA BUTANG NGA MAHIMUOT ANG DIYOS.**

GIYA 4: LIKAYI NGA MAMAHIMONG KAPANDULANAN

23 Ikaupat, unsa man ang atong buhaton o dili buhaton, siguruha nga dili kita magbutang og babag sa dalan sa uban. Mahimo nato nga hunahunaon nga ang pipila ka aksyon o praktis dili sayop para nato, ug sigurado kita nga ang Bibliya wala maghatag og klarong pagdili bahin sa maong butang. Bisan pa niana, kung ang butang makahatag ug babag sa uban nga mga Kristiyano, labi na kadtong dili pa kaayo hamtong sa pagtuo, kinahanglan nato likayan ang pagbuhat ana nga butang.

Roma 14:15, 21:

¹⁵ Apan kon ang imong igsoon nasubo tungod sa imong pagkaon, ikaw wala na maglakaw diha sa gugma. Ayaw laglaga pinaagi sa imong pagkaon ang tawo nga alang kang kinsa si Kristo namatay. ²¹ Maayo ang dili pagkaon ug karne ni pag-inom ug bino ni pagbuhat ug bisan unsa nga makapandol sa imong igsoon o makapandol o maluya.

24 Pananglitan, bahin sa butang nga hustong pagsuot nga sinina (walay pagpasakit nga tuyo, labi na sa mga babaye). Nakapangutana ba ka sa imong kaugalingon, "Makahatag ba ug tentasyon ang akong gisuot nga sinina kay sobra kaayo kini nga nagpadayag?" "

25 Sa simbahan sa Roma, ang isyu sa pagkaon ug pag-inom sa bino usa ka problema. Ang pipila ka mga miyembro nag-insister nga sila gawasnon sa pagkaon ug pag-inom sumala sa ilang gusto. Apan, si apostol Pablo mipahimangno sa tanan, "Kung ang akong pagkaon og karne o pag-inom og bino makapadani sa uban, mas maayo pa nga dili ko mokaon og karne ug dili mag-inom og bino."

26 Dinhi sa atong simbahan, unsa nga mga butang ang angay natong likayan kay kini mahimong hinungdan sa pagkapandol sa uban?

GIYA 5: SUNDA ANG BALANG ESPIRITU.

27 Ikalima, sunda kanunay ang paggiya sa Balaang Espiritu. Makasiguro kita nga makalikay sa paghimo og mga sayop o makapandol kon kita makanunayon nga mosunod sa pagpangulo sa Balaang Espiritu. Kanunay natong pangitaon ang panalangin sa Balaang Espiritu, nga mas bililhon kay sa bisan unsang kalipay nga atong makuha gikan sa pagtagamtam sa materyal nga mga butang sama sa pagkaon ug ilimnon.

Roma 14:17:

¹⁷ Kay ang gingharian sa Dios dili pagkaon ug pag-inom, kondili pagkamatarung ug pakigdait ug kalipay diha sa Espiritu Santo.

GIYA 6: KON DUNA KAY PAGDUDA, AYAW.

28 Adunay makatabang nga panultihon, "Kung nagduhaduha, ayaw!" Buot ipasabot, ayaw pagbuhat ug bisan unsa nga aduna kay pagduhaduha o wala kay klaro. Paningkamot kanunay, uban sa tabang sa Balaang Espiritu, nga makabaton ug tin-aw nga pagsabot sa tanang butang sumala sa Pulong sa Diyos. Kung dili ka klaro bahin sa usa ka butang, o adunay mga pagduhaduha bahin niini, mas maayo nga dili mopadayon hangtod makuha nimo ang hingpit nga katin-awan ug giya.

Roma 14:22, 23:

²² Aduna ka bay pagtuo? Himoa kini sa imong kaugalingon atubangan sa Dios. Bulahan siya nga wala maghukom sa iyang kaugalingon sa iyang giuyonan. ²³ Apan siya nga nagaduhaduha

pagahukman sa silot kon siya mokaon, kay siya wala mokaon gikan sa pagtoo; kay bisan unsa nga dili gikan sa pagtoo sala.

PANAPOS NGA HAGIT

29 Ang problema sa mga kalainan sa mga opinyon ug mga buhat nagpatungha niini nga pangutana: UNSAON NAKO PAGKAHIBALO KUNG ANG USA KA BUTANG GITUGOT O GINADILI?

30 Ang ubang mga Kristohanon nangutana: Gitugotan ba kini o gidili?

31 Ang uban nag-ingon: Walay bersikulo sa Bibliya nga nagdili sa ingon ug ingon niana.

32 Husto, daghang mga butang ang wala espesipikong gihisgotan nga gidili sa Bibliya. Apan adunay mga prinsipyo sa Bibliya nga nagsilbi nga atong giya kung ang usa ka butang sala o dili.

- PRINSIPYO 1: ANG LAWAS MAO ANG TEMPLO SA BALANG ESPIRITU

33 Kini ang kinatibuk-ang baruganan nga mogiya kanato: Ang lawas mao ang templo sa Balaang Espiritu.

1 Corinto 6:19, 20:

19 O wala ba kamo mahibalo nga ang inyong lawas mao ang templo sa Balaang Espiritu nga anaa kaninyo, nga inyong nabatonan gikan sa Dios, ug kamo dili inyong kaugalingon?²⁰ Kay gipalit kamo sa usa ka bili; busa himayaa ang Dios sa inyong lawas [g] ug sa inyong espiritu, nga iya sa Dios.

34 Kini nga prinsipyo nagpasabot nga ang bisan unsa nga makaguba sa atong lawas kinahanglang likayan.

35 Panaglitan, ang Bibliya walay gisulti bahin sa pagpanigarilyo. Apan nahibal-an nato nga ang pagpanigarilyo makadaot sa kahimsog sa lawas. Tungod niini, kinahanglan natong tagdon ang pagpanigarilyo isip usa ka butang nga gidili alang sa kahimsog sa atong lawas.

36 Busa, kinahanglang mangutana kita kanunay: Kini ba mapuslanon o makadaot sa akong lawas? Kon kini makadaot, dili gayod nato kini buhaton o gamiton.

37 Ang sunod nga duha ka mga prinsipyo makita sa 1 Corinto 6:12:

12 Ang tanang mga butang gitugot alang kanako, apan ang tanang mga butang dili makatabang. Ang tanang butang gitugot alang kanako, apan dili ako magpailalom sa gahom ni bisan kinsa.

- PRINSIPYO 2: KINAHANGLAN BA NI?

38 Atong makuha kini nga prinsipyo gikan sa unang bahin sa 1 Mga Taga-Corinto 6:12: “*Ang tanang butang gitugot alang kanako, apan ang tanang butang dili makatabang.*” Sumala ni apostol Pablo, bisan pa nga wala ginadili ang usa ka butang wala nagakahulugan nga mahimo mo kini himuon. Ang mas importante nga pangutana mao: MAKATABANG BA KINI NGA BUTANG? Kini ba nga butang nakatabang kanako nga mas masuod sa Diyos? Makapalig-on ba kini sa akong pagtuo ingon man sa pagtuo sa uban? Kung dili kini positibo nga makatabang, nan kinahanglan nga dili nako buhaton.

39 Usa ka hinungdanon kaayo nga pananglitan sa atong panahon mao kini: Unsa man ang bahin sa pagtan-aw sa mga salida (telebisyon, sa digital nga mga aparato)? Ang pangutana nga angay natong ipangutana mao kini: Sa unsang paagi nako magamit ang akong panahon nga mas maayo, pinaagi sa pagtan-awg mga salida o pinaagi sa pagbasa sa akong Bibliya? Dili ko makasala kon motan-aw kog mga salida (dili pornograpikong mga salida, kana). Apan ang pagbasa o pagtuon sa akong Bibliya nakatabang kanako sa pagpauswag sa akong pagtuo.

- PRINSIPYO 3: MAHIMONG ADIK BA KO?

40 Kini nga prinsipyo naggikan sa ikaduhang bahin sa 1 Corinto 6:12: “*Ang tanang butang gitugot alang kanako, apan dili ako magpailalom sa gahom ni bisan kinsa.*” Bisin pa nga ang usa ka butang dili gidili, sumala ni apostol Pablo, ang pangutana nga ipangutana mao: MAHIMONG ULIPON AKO NIINING BUTANG? Sa ato pa, mahimong adik ba ko niini nga butang o kini nga batasan? Kung ako mahimong adik (usa ka ulipon) niining butanga o bisyo, kinahanglan nakong likayan ang pagbuhat niini.

41 Dinhi, ang pangutana bahin sa pagpanigarilyo nahimong may kalabotan. Ang bisyo sa pagpanigarilyo makaadik. Unsaon man? Aw, sa matag higayon nga moabut ang pangandoy sa sigarilyo, ang usa ka tawo dili mahimutang ug dili komportable hangtod nga siya makakuha usa ka sigarilyo. Ang usa ka batasan mahimong usa ka bisyo kung dili nimo kini mapugngan, ug kini nagpamatuod nga ikaw usa ka ulipon niini.

42 Tinuod, walay bersikulo sa Bibliya nga nag-ingon, “Ayaw pagpanigarilyo”. Apan kinahanglan nako kini isipon nga usa ka butang nga sala ug gidili alang kanako tungod kay kini maghimo kanako nga usa ka ulipon ug usa ka adik niini.

43 Susihon nato ang atong kaugalingon pinaagi sa pagpangutana: **UNSAY BUTANG O BATASAN ANG NAGHIMO KANAKONG ULIPON KARON?** Kung adunay butang nga naghimo kanako nga usa ka ulipon, kinahanglan kong tawagan ang Dios karon ug hangyoon Siya nga luwason ako gikan sa ingon nga pagkaadik ug pagkaulipon.

44 Isip usa ka panapos nga hagit, imbitahon ko ikaw sa paghimo og usa ka pasalig:

- Kon wala pa nimo madawat si Kristo isip imong Manluluwas ug Ginoo, buhata na dayon.
- Kung gibati nimo nga ikaw usa ka ulipon o usa ka adik sa usa ka butang o usa ka batasan, pangayo og pasaylo sa Dios karon dayon ug hangyoa Siya nga hatagan ka ug kaluwason gikan karon.

SAG-ULOHA:

Roma 14:19: Busa tinguhaon ta ang mga butang nga makaayo sa pakigdait ug ang mga butang nga makapalig-on sa usag usa. Roma 14:19

LEKSYON 24:**MGA KAUBAN SA PAGPANGABUDLAY
SA DAKONG SUGO SA DIOS**

1 Nakadungog ka na ba sa panultihon, "Ang kadena sama ka lig-on sa labing huyang nga sumpay"?

2 Gidugtong kita sa Dios nga mga Kristohanon sa usag usa sama sa usa ka kadena aron maabot ang mga layo pa kang Kristo. Ang matag Kristohanon nagsilbing sumpay niini nga kadena. Kon ang usa ka sumpay huyang ang kadena nameligro nga maputol, ug dili nato maabot ang nawala nga tawo nga buot natong luwason.

3 Mao kini ang hinungdan nga kinahanglan natong palig-unon ang usag usa isip mga kauban sa trabaho sa Dios aron matuman ang Dakong Sugo. Sa Roma 15 atong makita ang panig-ingnan ni Ginoong Jesus ug ni apostol Pablo, kon sa unsang paagi kita kinahanglang magdinasigay sa usag usa aron kita makahimo sa pag-alagad sa Ginoo nga magkauban nga mas epektibo ug mas mabungahon.

PANIG-INGNAN NI KRISTO

4 Unsa man ang atong kinaiya ug unsa ang atong buhaton ngadto sa mga igsoon nga huyang (kadtoong kulang sa kahibalo ug kasinatian sa Kristohanong kinabuhi)?

Roma 15:1, 2:

1 Busa kita nga mga kusgan kinahanglan nga mag-antus sa mga pagduhaduha sa mga mahuyang, ug dili magpahimuot sa atong kaugalingon. ² Ang matag usa kanato magpahimuot sa iyang isigkatawo alang sa iyang kaayohan, nga mosangpot sa pagpalig-on.

5 Kasagaran, sa tinuod nga kinabuhi unsa ang kinaiya sa kusgan ngadto sa mahuyang? Sa natad sa sports, pananglitan, sa basketball. Kon ang usa sa imong mga sakop sa grupo huyang, unsa ang kasagaran nga imong kinaiya ngadto kaniya?

- (a) Mahimo nimo siyang BASOLON, labi na kung siya ang hinungdan sa pagkapildi sa imong team.
- (b) Mahimong mawad-an ka og pasensya kaniya, tungod kay siya usa ka hinay nga pagkat-on.
- (c) Basin biaybiayon nimo siya, bugalbugalan lang ang imong huyang nga sakop sa team.
- (d) O basin masuko ka niya, ilabina kung magsige ka og pildi tungod sa iyang kahuyang ug kahinay.
- (e) Ug sa katapusan, kung dili siya mouswag, mahimo nimong hangyoon ang imong coach nga ipa PUNGKO siya nga permanente, o bisan pa nga tangtangon siya sa team.

6 Ang mga pagbati nga sama sa nahisgotan kasagaran sa mga dula, apan mahimo usab kini nga makita sa simbahan. Kitang mga Kristohanon sama sa usa ka grupo, ug ang matag usa adunay atong tagsa-tagsa ka papel nga pagadulaon. Kanunay kaming nag-atubang og kompetisyon o away. Kusog ang among mga kaatbang. Ang matag miyembro sa among team kinahanglan nga hanas sa pagdula.

7 Apan kon kita adunay usa ka huyang nga miyembro sa atong grupo, kita matintal nga adunay mga pagbati nga ingon niana sa sports – kita mabasol, kita mahimong walay pailub, kita magbiaybiay, sa katapusan kita masuko ug kita gusto nga putlon ang huyang nga miyembro gikan sa atong team.

8 Apan dili kana ang kinaiya ni Cristo.

Roma 15:3, 5, 6:

³ *Kay bisan si Kristo wala magpahimuot sa iyang kaugalingon; apan ingon sa nahisulat, "Ang mga pagpakaulaw sa mga nagpakaulaw kanimo nahulog sa ibabaw nako." . . .* ⁵ *Karon hinaot nga ang Diyos sa pagpailob ug paghupay maghatag kaninyo nga managsama ang hunahuna sa usag usa, sumala kang Kristo Jesus, ,* ⁶ *aron sa usa ka hunahuna ug usa ka baba maghimaya kamo sa Diyos ug Amahan sa atong Ginoong Jesu-Kristo.*

9 Gikan sa pananglitan ni Cristo, unsa man ang angay natong batasan sa usag usa, labi na sa mga mahuyang? Kinahanglan nato nga dawaton ang usag usa sa sama nga paagi nga gidawat kita ni Cristo. Imbis nga magkasuko o maglagot o biyaan ang usa ka huyang nga igsoon, kinahanglan nato siyang tabangan nga mahimong kusgan; kinahanglan nato siyang tudluan, suportahan, ug dasigon.

Romans 15:7:

⁷ *Busa, dawata ang usag usa, sama nga gidawat usab kita ni Cristo, alang sa himaya sa Dios.*

10 Palihog, ayawg kahiubos, pero naa koy personal nga pangutana para sa tanan. Dinhi sa atong kongregasyon, aduna bay membro nga sa imong hunahuna hinay kaayo sa pagtubo sa pagtuo? May nailhan ka bala nga miyembro nga tapulan sa pag-alagad sa Ginoo? Ug tungod niini, mibati ka ba nga gitental ni Satanas sa pagbaton sa kinaiya sa kahigawad ug pagkawalay pailub? Natental ka ba sa pagtamay nianang igsoong lalaki o babaye? Gibati ba nimo nga gitental ka ni Satanas nga masuko ug naghunahuna nga biyaan na lang kana nga igsoon ug dili na lang iapil siya sa bisan unsang ministeryo?

11 Mga igsoon, kung naa kita'y ingon nga mga pagbati ug mga batasan, maghinulsol kita. Atong hinumduman: Gidawat kita ni Kristo nga walay bisan unsang kondisyon. Kita mismo wala kita magmatinud-anon; kita napakyas; kita nakalimot sa atong espirituhanong mga responsibilidad daghang higayon usab. Adunay mga higayon nga tapolan kami ug wala'y gana sa pagbuhat ug bisan unsa alang sa Ginoo.

12 Niadtong mga panahona nga bugnaw ug tapolan ta sa atong pagtuo, nasagmuyo ba si Kristo kanato? Gibiaybiay ba kita ni Kristo? Nasuko ba si Kristo kanato ug gibiyaan kita? WALA!

13 Hinoon, si Kristo nagpadayon sa pagtawag kanato balik, ang Balaang Espiritu wala mohunong sa pagkonbikto kanato, Siya nagpadayon sa pagpanuktok sa atong mga kasingkasing ug nagtawag kanato sa paghinulsol ug pagbalik ngadto sa Ginoo. Mao kana ang hinungdan nga ang Dios naghatag kanato sa saad sa 1 Juan 1:9:

⁹ Kon isugid nato ang atong mga sala, siya kasaligan ug matarong nga mopasaylo kanato sa atong mga sala ug maghinlo kanato gikan sa tanang pagkadili-matarong.

14 Gipasaylo kita ni Kristo. Gidawat mi niyag balik. Ug sa samang paagi nga ang Ginoo nagpasaylo kanato ug nag-abiabi kanato, sa samang paagi kinahanglan natong ipakita ang samang kinaiya ngadto sa atong mahuyang nga mga sakop. Atong suportahan sila, dili sila pasagdan; palig-onon nato sila, imbis nga mawad-an og pasensya uban kanila.

15 Ang Diyos nagapanudlo kanato aron magamit kita isip usa ka bahin sa Lawas ni Cristo. Pananglitan, kung ang imong kamot masamad ug magka-impeksyon, mosulti ka ba: "Ang akong kamot naghatag ug dako nga kasakit, nganong dili man nako putlon kini"? O kung ang imong tiil magka-impeksyon ug maghimo ug kanunay nga panghubag, mosulti ka ba: "Nakahasol kaayo kanako ni nga kanunay nga pagpangatol, nganong dili man lang nako putlon akong tiil"?

16 Ikasubo, diha sa simbahan ang pipila ka membro naghunahuna nga ingon niana. Kon ang usa ka miyembro ang hinungdan sa problema, adunay moingon, "Mas maayo kon atong tangtangan ang maong tawo gikan sa pagkamiyembro sa simbahan." Kon ato kanang buhaton, ang atong simbahan mahisama sa pisikal nga lawas nga putlon ang mga kamot o tiil.

17 Atong basahon pag-usab ang Roma 15:1, 2:

Busa kita nga mga kusgan kinahanglan nga mag-antus sa mga pagduhaduha sa mga mahuyang, ug dili magpahimuot sa atong kaugalingon. ² Ang matag usa kanato magpahimuot sa iyang isigkatawo alang sa iyang kaayohan, nga mosangpot sa pagpalig-on.

18 Kinahanglan nga dili gayud kita mawad-an og pailub o masuko sa usa ka huyang nga miyembro, ug dili gayud kita mobiya kaniya. Tabangan nato siya nga molig-on ug mohamtong sa pagtuo sa Ginoo.

19 Kitang tanan gihimo aron mahimong bahin sa Lawas ni Kristo aron kita mahimong kusgan nga mga sundalo sa Dakong Kasundalohan. Sama ni apostol Pablo, dili nato kalimtan ang dakong trabaho nga gipiyal kanato, mga sumusunod ni Kristo: ANG PAGSUNOD UG PAGTAPOS SA DAKONG SUGO.

20 Atong pahinumduman ang atong kaugalingon sa Dakong Sugo nga gihatag ni Ginoong Jesus sa Mateo 28:18-20:

18 Ug si Jesus miduol ug misulti kanila, nga nag-ingon, "Ang tanang pagbulot-an gihatag kanako sa langit ug sa yuta.

19 Busa panglakaw kamo ug paghimog mga tinun-an sa tanang kanasoran, nga magabautismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu Santo,

20 nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanang mga butang nga akong gisugo kaninyo, ug tan-awa, ako magauban kaninyo sa kanunay, hangtud sa katapusan sa kapanahonan." [d] Amen.

PANIG-INGNAN NI PABLO

21 Sundon nato ang panig-ingnan ni apostol Pablo. Siya hingpit nga nakasabut sa duha ka bahin sa Dakong Sugo:

- **PAG-EBANGHELYO.** Pagmantala sa Ebanghelyo: “Busa panglakaw kamo ug paghimog mga tinun-an sa tanang kanasoran.”
- **PAGKATINUN-AN.** Pagpalig-on sa mga magtutuo ngadto sa pagkahamtong sa ilang pagtuo kang Kristo: “Itudlo kanila sa pagtuman sa tanang mga butang nga akong gisugo kaninyo.”

22 Atong tan-awon pag-ayo kining duha ka bahin sa Dakong Sugo.

(a) **PAG-EBANGHELYO:** Si apostol Pablo kanunay nga nag-una niini nga buluhaton sa pag-ebanghelyo.

Roma 15:20, 21:

20 Busa gihimo ko nga tumong ang pagsangyaw sa ebanghelyo, dili sa dapit diin si Kristo ginganlan, aron dili ako magtukod sa patukoranan sa laing tawo, 21 kondili ingon sa nahisulat:

*“Kang kinsa wala Siya ipahibalo, sila makakita;
Ug kadtong wala makadungog makasabut.”*

23 Kita, ingong indibiduwal nga mga Kristohanon, aduna ba kita nianang samang tinguha sa atong mga kasingkasing? Kita, isip usa ka simbahan, aduna ba kita nianang sama nga grabe nga gugma? Oo, mga igsoon, isip mga sundalo sa Dakung Sinugo nga Hukbo ni Kristo, ang atong tumong mao ang pag-abot sa kalibotan. Ang atong tumong mao ang pagpaambit sa Ebanghelyo ni Kristo ngadto sa tanan nga wala pa makadungog mahitungod Kaniya. Ang tanan nga mga miyembro sa atong simbahan kinahanglan maghiusa sa palibot sa usa ka katuyoan ug buluhaton. Walay miyembro, bisan usa, ang dili apil - kitang tanan nga sundalo ni Kristo, mga bata, mga batan-on, ug mga ginikanan, mga apohan ug mga lola, usab!

- (a) Mao kini ang kabubut-on sa Dios alang kanatong tanan: **ANG PAGKAB-OT SA TIBUOK KALIBUTAN ALANG NI KRISTO!**
- (b) Nadungog ba nimo ang akong gisulti? **ATONG KALIBUTAN?**
- (c) Oo, ang matag usa kanato adunay kaugalingong kalibutan. Gitawag namo ni nga among **SIRKULO SA IMPLUWENSYA**. Kinsa ang naa sa sulod sa atong sirkulo sa impluwensya?
  - **UNA, ATONG PAMILYA**, kadtong atong gipuy-an sa atong panimalay. Sigurado ba kita nga ang tanan sa atong panimalay nakaila kang Ginoong Jesus isip ilang Manluluwas? Kinahanglang sila ang unang mga tawo nga angay natong ipaambit sa Ebanghelyo.
  - **IKADUHA, ANG ATONG MGA PARENTE**. Atong ilista ang mga ngalan sa atong mga paryente nga nagpuyo duol kanato, sa atong siyudad; paningkamutan nato nga maabot una sila. Unya, magplano ta nga maabot ang mga paryente nga nagpuyo sa ubang lugar nga layo nato. Kung lisud ang pagbiyahe sa ilang lugar, mahimo nato silang tawagan o sulatan.
  - **IKATULO, ATONG MGA HIGALA**. Ilista usab nato ang mga ngalan sa atong mga higala, ug atong sulayan nga ipaambit kanila ang Ebanghelyo sa tagsa-tagsa ka tawo.
  - **IKA-UPAT, ANG ATONG MGA KA-TRABAHO**. Mga tawo nga among kauban sa trabaho sa opisina o sa among trabaho. Makigsabot ta nila, tingali para magkape o maniudto uban nila.
  - **IKALIMA, ANG ATONG MGA SILINGAN**

- IKA-UNOM, MGA TAWO NGA GIDALA SA DIOS NGA ATONG MA-ESTORYA. Sa atong adlaw-adlaw nga kalihokan o kung kita magbiyahe, kanunay nga mag-andam ang Diyos og mga kahimtang diin kita makig-estorya sa mga tawo. Samtang naggiya ang Ginoo, tan-awon nato kung adunay kahigayunan nga makapahayag sa Ebanghelyo kanila. Kasagaran, makatabang kung magdala kita ug mga basahon kabahin sa ebanghelyo uban kanato, nga atong mahatag sa mga tawo nga atong makaila.
- (a) Kinahanglang natong planohon nga maabot ang kalibotan sa atong palibot. Buhaton nato ang mosunod nga mga lakang:
- Ilista ang mga ngalan sa mga tawo nga imong giplano nga paambitan sa Ebanghelyo.
  - Pag-ampo alang sa mga tawo sa imong listahan, kada adlaw kon duna kay panahon; o labing menos kausa sa usa ka semana.
  - Kanunay adunay mga basahon sa Ebanghelyo uban kanimo.
  - Imbitaha ang imong mga prospect sa usa ka pagtuon sa Bibliya o sa usa ka pag-ebanghelyo nga miting o sa usa ka kalihokan sa simbahan. Maayo alang sa simbahan nga magplano sa pagdumala og mga **ESPESYAL NGA EVANGELISTIKONG MGA HITABO (EEH)**, sama sa drama, salida, konsiyerto sa musika sa Ebanghelyo, ug uban pa, tingali kaduha matag tulo ka bulan.
  - Pagtuon ug paghanas sa mubo nga presentasyon sa Ebanghelyo sama sa Gospel Hand.

(2) PAGKATINUN-AN.

Ang Dakong Sugo, ingon sa nasabtan ni apostol Pablo, naglakip dili lamang sa pag-ebanghelyo. Naglakip kini sa pagbansay sa pagkatinun-an, diin ang bag-ong mga magtutuo natukod sa ilang pagtuo. Kini ang kusganong tinguha ni Pablo alang sa mga Kristohanon sa Roma. Oo, ang mga magtutuo sa Roma lagmit nahibalo sa kadaghanan sa Kristohanon nga pagtuo, ug sila usab adunay daghang Kristohanong kasinatian. Bisan pa niana, wala kana magpasabot nga sila hingpit na diha kang Kristo. Mao nga, hangtod nga makab-ot ang kahingpitan, gitinguha ni apostol Pablo nga tabangan sila nga molambo pa sa ilang pagtuo.

Roma 15:14-16:

¹⁴ Karon ako sa akong kaugalingon masaligon mahitungod kaninyo, akong mga igsoon, nga kamo usab puno sa kaayo, puno sa tanang kahibalo, ug makahimo usab sa pagtinambagay sa usag usa. ¹⁵ Bisan pa niana, mga igsoon, ako misulat kaninyo nga mas maisogon sa pipila ka

mga butang, ingon nga nagpahinumdom kaninyo, tungod sa grasya nga gihatag kanako sa Diyos, ¹⁶ aron ako mahimong ministro ni Jesu-Kristo ngadto sa mga Hentil, nga nag-alagad sa ebanghelyo sa Diyos, aron ang halad [g] sa mga Hentil mahimong dalawaton, nga gibalaan sa Balaang Espiritu.

23 Kadto mao ang mainitong tinguha ni apostol Pablo, nga ang tanang magtutuo kang Kristo mahimong hingpit ug bug-os nga dawaton atubangan sa Ginoo. Ang pagtubo sa pagtuo dili mohunong niining kinabuhia; kini makompleto lamang kon kita makaabot sa langit. Busa, kaangay ni apostol Pablo, dili kita dapat mohunong sa pagtudlo sa tanan nga miembro sa atong kongregasyon hangtud nga sila makat-on sa pagtuman sa TANANG GISUGO NI KRISTO.

24 Walay miyembro nga dapat biyaan! Kinahanglan nga makab-ot nato ang hingpit nga pagkahingpit diha ni Cristo!

PANAPOS NGA HAGIT

25 Wa ko kajibawo unsay gihimo karon sa Philippine Navy sa pagbansay sa ilang mga kadete, apan niadtong dekada 1980, kabahin sa pagbansay-bansay sa mga bag-ong rekrut mao ang pag-atiman sa usa ka “buddy” o higala. Nahibal-an ba nimo kung unsa kini nga higala? Kini mahimong bisan unsang insekto o gamay nga binuhat (hulmigas, tuko, kaka, ug uban pa). Ang katuyoan mao ang matag trainee sa pagpanalipod sa bisan unsa nga gasto sa iyang "kauban" gikan sa pagdakop o pagdaot sa uban.

26 Ang katuyoan sa kini nga pagbansay mao ang pagkat-on kung giunsa pagpanalipod ang ilang kauban nga sundalo sa ulahi sa mga panahon sa tinuud nga panagsangka sa umaabot.

27 Mao kana ang pagtulon-an nga gipasiugda dinhi sa Roma 15. Ang matag Kristohanon, matag isigka-membro, mao ang atong “kauban” nga kinahanglan natong tinguhaon kanunay nga tabangan, tabangan ug panalipdan.

28 Bisan unsa pa ang mahitabo, maayo man o daotan, sa kagubot o sa kalinaw, sa tanang panahon, kinahanglang andam kita sa paghalad sa atong kinabuhi alang sa kaayohan sa atong isigkamagtutuo, ug sila usab andam sa paghalad sa ilang kinabuhi alang kanato.

29 Ug ato kining buhaton sa pagkamasinugtanon ug sa pagsunod sa panig-ingnan sa atong Ginoong Jesu-Kristo. Iya kitang gidawat isip Iyang “kauban”, mao nga Iyang gihalad ang Iyang kaugalingon sa krus alang kanato. Ug karon, siya buhi aron sa pagpanalipod kanato ug sa pagtabang kanato ug sa pagluwas kanato sa tanang panahon ug sa bisan unsa nga sitwasyon.

30 Kini ang katapusang hagit alang kanamo:

31 Andam na ba kita sa paghimo og saad ug pasalig sa usag usa isip mga miyembro sa usa ka simbahan? Andam na ba kita sa paghimo sa mosunod nga pasalig?

TUNGOD UG ALANG NI KRISTO, UG UBAN SA TABANG NI KRISTO, GIDAWAT KO ANG MATAG MIYEMBRO NIINING SIMBAHAN ISIP AKONG “KAUBAN” NGA AKONG TABANGAN, PANALIPDAN, UG SUPORTAHAN, HANGTOD KAMI TANAN MAG-UBAN SA DESTINASYON NGA GITUDLO SA DIOS PARA KANATO?

32 Kon ato kining buhaton, uban sa tabang sa Balaang Espiritu, gamiton kita ni Kristo isip madaogon ug mabungahon nga mga sundalo sa Dakong Sugo sa Kasundalohan ni Kristo, aron maabot ang daghang mga kalag alang Kaniya, ug Iya kitang gamiton sa pagpalig-on sa ubang mga Kristohanon diha sa pagtuo.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 15:7 Busa pagdinawatay kamo ang usa sa usa, ingon nga si Kristo midawat usab kanato, alang sa kahimayaan sa Dios. Roma 15:7

LEKSYON 25:

HULAGWAY SA TINUOD NGA KRISTOHANONG PAGHIGUGMA

1 Pahalipay kaninyo nga niagi sa maong katingalahang panaw sa pagtuon sa sulat ni apostol Pablo ngadto sa mga Kristohanon sa Roma.

2 Sa atong pagbiyahe, una nato nga gisusi ang mga sukaranang nga kamatuoran sa Ebanghelyo. Sa pagkatinuod, kini nga sulat ni apostol Pablo ngadto sa mga Romano naglangkob ug daghang mga kamatuoran nga magkinahanglan kita ug mga bulan, bisan mga tuig, aron masabtan nato ang ilang mga kahulugan ug mga implikasyon. Apan igo na nga nakakat-on kita sa mga batakang kamatuoran nga makatabang kanato sa pagtuon pag-ayo sa umaabot. Pagkahuman niini nga leksyon, kita adunay usa ka katapusan nga leksyon.

3 Karon, usa ka pangutana alang kanimo: Base sa tanan nga atong nakat-onan gikan niini nga sulat ni apostol Pablo ngadto sa mga taga-Roma, unsa nga matang sa tawo, unsa nga matang sa

Kristohanon sa imong hunahuna si apostol Pablo? Palihug pagpili og usa sa mosunod nga mga hulagway sa ubos:

- HULAGWAY #1: Si apostol Pablo maoy usa ka hiyas sa pagkabala-an, nga adunay espesyal nga espirituhanong kalidad, ug tungod niini layo siya ug labaw pa kanatong mga ordinaryong tawo.
- HULAGWAY #2: Ang apostol usa ka estrikto kaayo nga magtutudlo, nga adunay sungkod sa iyang kamot, andam nga mobunal sa bisan kinsa nga estudyante nga hinay o nakahimo og sayop nga tubag.
- HULAGWAY #3: Si apostol Pablo usa ka mahigugmaon, buotan ug masinabtanon nga tawo nga kanunay nagpuliki sa buluhaton sa Ginoo, apan wala siyay panahon sa pagpakig-uban sa uban.

4 Base sa imong nakat-onan gikan sa imong pagtuon niini nga sulat ngadto sa mga taga-Roma, hain sa tulo ka hulagway ang anaa sa imong hunahuna bahin kang apostol Pablo? Kadtong nagpili sa Hulagway #1, palihug ipataas ang imong kamot. Kadtong nagpili sa Hulagway #2, palihug ipataas ang imong kamot. Kadtong mopili sa Hulagway #3, palihog buhata usab.

5 Kamo nga wala mopataas sa inyong kamot, sakto ka. Si apostol Pablo maoy dedikado kaayo nga Kristohanon, apan siya wala magpahilayo sa ubang mga Kristohanon. Maayo kaayo siya nga magtutudlo apan wala siya mapakyas sa hinay nga mga estudyante. Siya usa ka busy kaayo nga misyonaryo apan kanunay siyang adunay panahon sa pagpakig-uban sa mga ordinaryong miyembro sa simbahan. Dinhi sa Roma 16 atong nadiskobrehan nga si apostol Pablo usa ka TINUOD nga KRISTOHANONG HIGALA. Ug siya maoy maayong panig-ingnan bahin sa panaghigalaay.

SI PABLO, TINUOD NGA HIGALA

6 Unsang mga pamatuod ang atong nabatnan nga si apostol Pablo maoy usa ka tinuod nga higala? Base sa Roma 16, atong makita nga si Pablo tinuod nga higala tungod sa daghan ug lain-laing mga tawo nga iyang gitimbaya. Wala lang niya gitimbaya kining mga tawhana, gihisgot usab niya ang mga hiyas nga iyang gipasalamatan bahin kanila. Atong ablihan ang atong mga Bibliya ug atong ihap ang mga tawo nga iyang gitimbaya pinaagi sa ngalan. Hatagan ko ikaw ug pipila ka gutlo sa pag-ihap kanila.

7 Nakahunahuna ka ba sa parehas nga numero nga akong gibuhat?

27 ka tawo (mga indibiduwal), 2 kanila wala hinganli, ang inahan ni Rufo ug ang igsoong babaye ni Nereo.

10 ka babaye (Priscilla, minyo; 8 ka dalaga; ug usa ka inahan);

5 ka grupo sa mga tawo (ang simbahan sa panimalay ni Priscila ug Aquila; ang panimalay ni Aristobulos; ang panimalay ni Narciso; ang mga igsoon nga kauban ni Asyncristus; ug ang mga magtutuo nga kauban ni Philologus).

8 Unsa ang relasyon ni Pablo niini nga mga tawo?

(a) Una, ang iyang relasyon sa mga kauban sa trabaho:

- Phoebe – Ang mga komentarista nag-ingon nga si Pablo didto sa Corinto sa dihang iyang gisulat ang iyang sulat ngadto sa mga Romano; Si Phoebe maoy usa ka trabahante ingong Cencrea, usa ka siyudad nga mga 7 ka milya gikan sa Corinto. Lagmit miagi si Phoebe sa Corinto paingon sa Roma. Tungod niini, si Pablo nakahigayon sa pagpadalag sulat ngadto sa Roma pinaagi kang Febe.
- Priscila ug Aquilla – suod sila nga mga kauban ni Pablo sa ministeryo.
- Maria – usa ka trabahante nga nakatabang og daghan.
- Urbanus – usa ka trabahante.
- Tryphena ug Tryphosa, mga igsoon; ang ilang ngalan naggikan sa pulong TRUPHAO, nga nagpasabot og “maayong kahimtang”; ang uban nga mga komentaryo nag-ingon nga kini nga mga igsoon gikan sa usa ka dato nga pamilya apan mapainubsanon kaayo nga nag-alagad sa Ginoo nga may sakripisyo ug pagkamapainubsanon
- Persis – usa ka matinud-anon ug mabungahon nga trabahante.

(a) Ikaduha, gitimbaya ni Pablo ang mga tawo nga suod kaniya tungod kay sila adunay mga kasinatian nga magkauban sa ministeryo ug nga siya adunay utang nga pagpasalamat kanila.

- Priscila ug Aquila – gibutang ang ilang kinabuhi sa linya alang kang Pablo.
- Andronicus ug Junia – nagdungan sila sa prisohan; iyang giila sila nga nahimong mga magtutuo sa wala pa siya.

- Ang inahan ni Rufo – nga giisip ni Pablo nga ikaduhang inahan.
- (b) Ikatulo, gitimbaya ni Pablo ang mga indibiduwal nga iyang gipabilhan tungod sa ilang espesyal nga mga hiyas:
- Epaenetus ang unang kinabig sa Asia;
  - Persis – usa ka matinud-anon ug mabungahon nga magbubuhat;
  - Apelles – usa ka nasulayan nga sumusunod sa Ginoo;
  - Rufus – usa ka tawo nga duol sa Ginoo; lagmit ang anak ni Simon nga taga-Cirene, kinsa mitabang sa pagpas-an sa krus ni Jesus (Marcos 15:21).
- (c) Wala kini magpasabot nga si Pablo nagpakitag paboritismo kang bisan kinsa. Ang relasyon sa mga higala sama sa usa ka tanom nga motubo ug mamulak samtang kini gibisibisan; kini motubo nga mas lawom ug mas lig-on nga resulta sa mga kasinatian nga ang managhigala nag-uban sa pag-agi.

7 Kini ang pipila ka pangutana nga kinahanglan natong ipangutana:

- Kinsa ug pila ang mga tawo nga imong giisip nga suod nga higala tungod sa imong pakig-uban kanila sa pag-alagad sa Ginoo?
- Kinsa ug pila ang mga tawo nga imong gikonsiderar nga suod nga mga higala tungod kay ikaw adunay dili makalimtan nga mga kasinatian nga magkauban ug kinsa ang naghatag kanimo og tabang nga dili nimo makalimtan?
- Kinsa ug pila ang mga higala nga adunay mga hiyas nga imong gidayeg pag-ayo?

ANG HIGALA NGA LABAW SA TANAN

8 Atong sundon ang pananglitan ni apostol Pablo isip tinuod nga higala. Sa tinuod, siya nagasunod sa pananglitan ni Ginoong Jesus, nga mao ang tinuod nga higala labaw sa tanan. Nahinumduman ba nimo unsay gisulti sa Ginoo sa iyang mga tinun-an bahin kinsa ang tinuod nga higala?

Juan 15:13-15:

¹³ Walay usa nga labaw pa nga gugma kay niini, kay sa paghatag sa kinabuhi sa usa alang sa iyang mga higala. ¹⁴ Kamo akong mga higala kon buhaton ninyo ang bisan unsa nga akong

isugo kaninyo.¹⁵ Dili ko na kamo tawgon nga mga sulugoon, kay ang sulugoon wala mahibalo sa gibuhay sa iyang agalon; apan gitawag ko kamo nga mga higala, kay ang tanang mga butang nga akong nadungog gikan sa akong Amahan gipahibalo ko kaninyo.

9 Ang Ginoong Jesus mao ang higala labaw sa tanan! Kini usa ka talagsaon nga kamatuoran, nga ang atong Ginoo ug Manluluwas mihatag sa Iyang kaugalingon kanato isip atong higala.

10 Sa Daang Tugon kini nga kamatuoran gipadayag usab sa Dios sa dihang Iyang gitawag si Abraham isip Iyang higala.

2 Cronicas 20:7:

⁷ Dili ba ikaw ang among Dios, nga nagpapahawa sa mga pumoluyo niining yutaa sa atubangan sa imong katawohan nga Israel, ug naghatag niini sa kaliwatan ni Abraham nga imong higala sa walay katapusan?

Isaias 41:8:

*⁸ “Apan ikaw, Israel, akong alagad,
Si Jacob nga akong gipili,
Ang mga kaliwat ni Abraham nga Akong higala.*

Santiago 2:23:

²³ Ug natuman ang Kasulatan nga nag-ingon, “Si Abraham mituo sa Dios, ug kini [j] giisip kaniya nga matarong.” Ug siya gitawag nga higala sa Dios.

11 Ang Dios nga Labing Gamhanan nga Magbubuhay sa tanang butang, ang Usa nga Walay Katapusan, nagtawag kang Abraham nga Iyang higala, usa ka binuhay nga hinimo sa abog ug sa mubo kaayo nga gitas-on sa kinabuhi! Ug dili lamang si Abraham, kondili kitang tanan nga mga anak ni Abraham pinaagi sa pagtuo - kitang mga Kristohanon - gihatagan sa pribilehiyo nga mahimong mga higala sa Dios ug sa Iyang Anak nga si Jesu-Kristo. Kini ang kahulogan sa pakig-uban sa Diyos.

1 Corinto 1:9:

⁹ Ang Dios kasaligan, nga pinaagi kaniya gitawag kamo ngadto sa pakig-ambitay sa Iyang Anak, si Jesu-Kristo nga atong Ginoo.

1 Juan 1:3:

³ *Ang among hingkit-an ug hingdunggan among ginapahayag kaninyo, aron kamo usab makabaton ug pakig-ambitay uban kanamo; ug sa pagkatinuod ang atong panag-uban anaa sa Amahan ug sa Iyang Anak nga si Jesu-Kristo.*

12 Ano ang basihan sa atong panaghigalaay sa Dios ug ni Ginoong Jesus? Atong tun-an pag-ayo ang Juan 15:13-15:

- **UNA, GIHATAG NI KRISTO ANG IYANG KINABUHI PARA KANATO.** Juan 15:13 – Wala nay gugma nga labaw pa niini, kay sa paghatag sa kinabuhi sa usa ka tawo alang sa iyang mga higala.

Sa atong relasyon sa atong mga higala, isip mga Kristohanon kinahanglan usab kitang andam sa paghatag sa atong kinabuhi alang sa usag usa.

- **IKADUHA, MOSUNOD KITA SA IYANG MGA SUGO.** Juan 15:14 – Kamo akong mga higala kon buhaton ninyo ang tanan nga akong isugo kaninyo.

Sa atong Kristohanong panaghigalaay, kitang tanan kinahanglang mosunod sa mga sugo ni Kristo.

- **IKATULO, KINAHANGLANG KITA HINGPIT NGA MAGKAHIUSA DIHA NI KRISTO SA PAGTUMAN SA PLANO SA DIOS.** Juan 15:15 – Dili ko na kamo tawgon nga mga sulugoon, kay ang sulugoon wala mahibalo sa gibuhay sa iyang agalon; apan gitawag ko kamo nga mga higala, kay ang tanang mga butang nga akong nadungog gikan sa akong Amahan gipahibalo ko kaninyo.

Sa atong panaghigalaay isip mga Kristohanon, kinahanglang magkahiusa kita sa pagtuman sa plano sa Diyos, ilabina sa Dakong Sugo.

13 Kon atong susihon pag-ayo ang relasyon ni apostol Pablo uban sa iyang mga higala, base sa Roma 16, atong madiskobrehan nga iyang gisunod ang tulo ka pundasyon sa Kristohanong panaghigalaay nga atong gihisgotan sa ibabaw.

- Si Pablo ug ang iyang mga higala andam sa paghatag sa ilang mga kinabuhi alang sa usag usa.
- Si Pablo ug ang iyang mga higala nagkahiusa sa pagtuman sa mga sugo ni Kristo

- Si Pablo ug ang iyang mga higala nagkahiusa sa pagtuman sa plano sa Dios; kauban sila sa pagtuman sa Dakong Sugo.

SAYOP NGA PANAGHIGALAAY

14 Ang atong pagtuon bahin sa panaghigalaay ni apostol Pablo naghatag kanatog kahigayonan sa paghisgot sa pasidaan sa Diyos bahin sa sayop nga matang sa panaghigalaay.

Santiago 4:4:

⁴Mga maulibon ug mga mananapaw! Wala ba kamo mahibalo nga ang pagpakighigala sa kalibotan maoy pagpakig-away sa Diyos? Busa bisan kinsa nga buot makighigala sa kalibutan nagahimo sa iyang kaugalingon nga kaaway sa Dios.

15 Mga maulibon ug mga mananapaw! Mapintas kaayo kini nga mga pulong, dili ba? Apan mao kana ang paghukom sa Diyos sa mga Kristohanon nga nagpadayon sa pagpakighigala sa makasasalang kalibotan! Ngano man? Tungod kay ang relasyon sa usa ka Kristohanon uban ni Kristo sama sa taliwala sa usa ka pangasaw-onon ug usa ka pamanhonon. Si Kristo ang pamanhonon ug kitang mga Kristohanon Iyang pangasaw-onon. Ang makasasala nga kalibotan sama sa laing tawo; kon kita adunay relasyon sa laing tawo gawas kang Kristo, nan kita nakahimog espirituhanong pagpanapaw.

16 Adunay usab pasidaan alang sa mga ulitawo ug dalaga. Gidili sa Dios ang mga Kristohanon sa pagbaton ug relasyon sa lalaki-babaye sa mga dili-Kristohanon. Ang ingon nga relasyon gitawag nga "dili managsama nga yugo".

2 Corinto 6:14:

Ayaw kamo pagpayugo nga dili managsama uban sa mga dili magtotoo. Kay unsa may panag-uban sa pagkamatarong uban sa kalapasan? Ug unsa may panag-uban sa kahayag ug sa kangitngit?

17 Kristohanong mga ulitawo, makasalig mo sa Diyos sa hingpit. Pag-ampo nga hatagan ka Niya og saktong kapikas sa kinabuhi nga mahimong imong kauban sa tibuok kinabuhi. Hinumdumi kung unsay gibuhay sa Diyos para kang Adan sa wala pa niya ihatag si Eva aron mahimong iyang asawa. Gipatulog sa Diyos si Adan, ug samtang natulog siya, gipreparar sa Diyos si Eba alang kaniya. Sa dihang andam na si Eva, gipukaw siya sa Diyos ug gihatagan siya og kauban sa kinabuhi.

18 Karong adlaw, ang kahulogan sa pagkatulog mao ang paghulat sa hustong panahon nga gitakda sa Dios. Samtang naghulat, padayon sa pag-ampo. Padayon sa pagtubo sa imong pagtuo. Tapusa ang imong edukasyon. Kalimti ang mahitungod sa usa ka seryoso nga relasyon uban sa kaatbang nga sekso.

19 Siyempre, palamboa ang panaghigalaay, apan likayi ang pagbaton ug espesyal nga higala. Kung gibati nimo nga espesyal nga nadani sa usa ka tawo, pag-ampo bahin niini. Kung para nimo gyud kana nga lalaki/babaye, mahimong mosalig ka sa Diyos nga itago kana nga tawo para kanimo. Kana nga tawo nagkinahanglan usab og panahon sa pagtubo ug sa pag-andam nga mahimong takus nga kauban sa kinabuhi alang kanimo.

20 Ang ubang batan-ong mga lalaki tingali mangutana, “Apan, pastor, kanus-a nako ipahayag ang akong gugma kaniya?” Ipadayag ang imong gugma human nimo mahuman ang imong pag-eskwela ug kon andam ka nang makabaton og seryosong relasyon.

21 Mahimong mangutana usab ang batan-ong mga babaye, “Pastor, unsay akong isulti kon adunay mopahayag sa iyang interes kanako?” Isulti kini, “Kon ang imong pagbati sumala gayod sa kabubut-on sa Diyos, pag-ampo bahin niini hangtod makaseguro ka nga ako ang gituyo sa Diyos alang kanimo.”

22 Para sa inyo nga naa nay uyab nga laki/babaye, paminawa kining usa ka pahimangno: **LIKAYAN GYUD ANG PAGPAKIGHILAWAS WALA PA NAKASAL.** Likayi ang tanang suod nga pisikal nga kontak.

23 Ang kaaway kay lisod kaayo.

24 Sa sinugdan, si Satanas mohunghong, “Walay sayop sa pagkupert sa kamot.”

25 Sunod, mohunghong siya, “Ang gamay nga halok dili makadaot.”

26 Sa dili madugay, siya mohunghong, "Ang gamay nga gakos, gamay nga panagakos, ok ra."

27 Sa wala pa nimo mahibal-an, usa ka gamay nga halok, usa ka gamay nga gakos, kalit lang nga MABDOS na ka!

28 Adunay nangutana sa usa ka drayber sa bus, “Unsa ka duol ang imong pagdrayb ngadto sa daplin sa bung-aw?” Mitubag siya, “Mopadagan ko kutob sa akong mahimo palayo gikan sa bung-aw.”

29 Mao kini ang pasidaan sa mga batan-on, ug bisan sa mga hamtong, kita kanunay nga gitintal ni Satanas sa pagdula sa tentasyon; padayon siya nga mihunghong kanato, “Okay lang nga molakaw kutob sa imong mahimo basta makahimo ka sa pagbira sa imong kaugalingon gikan sa pagbuhat sa aktuwal nga sala.”

30 Ang luwas nga drayber kanunay nga nagmaneho kutob sa mahimo palayo sa bung-aw. Ang madaugon nga Kristohanon mao ang usa nga kanunay nga naningkamot sa pagpalayo sa sala kutob sa mahimo.

PANAPOS NGA HAGIT

31 Sa pagtapos, atong sumahon ang atong nakat-unan:

32 Kinsa ang tinuod nga Kristohanong mga higala?

- ANG TINUOD NGA KRISTOHANONG MGA HIGALA andam nga mohatag sa ilang kinabuhi alang sa usag usa.
- ANG TINUOD NGA KRISTOHANONG MGA HIGALA nagkahiusa sa pagtuman sa mga sugo ni Kristo.
- ANG TINUOD nga KRISTOHANONG MGA HIGALA nagkahiusa sa pagtuman sa plano sa Dios; sila mga kauban sa trabaho sa pagtuman sa Dakong Sugo.

33 Atong susihon kon unsa nga matang sa panaghigalaay ang anaa kanato. Ang atong mga panaghigalaay ba gihulagway niini nga mga hiyas? Kung dili, atong sulayan ang pagtukod niini nga mga hiyas sa atong panaghigalaay. Dili nato tugotan ang atong mga higala nga magpahilayo kanato sa Ginoo. Hinunooa, uban sa tabang sa Ginoo, kita ang mahimong mas makapaduol kanila sa Diyos.

34 Ug alang sa bisan kinsa nga dili sigurado sa imong relasyon sa Ginoong Jesus, gihagit ka namo karon nga moduol kang Kristo ug dawaton Siya ingon imong Manluluwas, Ginoo ug Higala.

SAG-ULOHA:

Mga Taga-Roma 16:16: Pangumostaha ang usa sa usa pinaagi sa balaan nga halok. Nangumusta kaninyo ang mga simbahan ni Cristo. Roma 16:16

LEKSON 26:

KADAUGAN BATOK KANG SATANAS

1 Pahalipay sa tanan!

2 Sa katapusan, nakaabot na kami sa FINISH LINE! Kini ang atong kataposang pagtulon-an sa sulat ni apostol Pablo ngadto sa Romanong mga Kristohanon... labing menos, sa pagkakaran. Sa umaabot, makabaton ka ug dugang nga kahigayonan sa pagtuon sa mas lawom niining lawom nga sulat.

3 Angayan lamang nga ang atong kataposang pagtuon mao ang KADAUGON BATOK KANG SATANAS.

4 Sa pagsugod sa among pagtuon, among nakat-onan nga kini nga sulat ngadto sa Romanong mga Kristohanon mahitungod sa Ebanghelyo o maayong balita sa kaluwasan. Kini mao ang kaluwasan gikan sa sala ug gikan sa tanan nga mga epekto niini sa mga tawo ug sa kalibutan, sa nangagi, karon ug sa umaabot.

5 Sa dakong bahin, ang kaluwasan nagpasabot usab og KADAUGAN BATOK KANG SATANAS.

KASIGUROHAN SA KADAUGAN

6 Kini ang saad sa Diyos kanato sa sulat nga kini ngadto sa mga Romano. Gigarantiya sa Diyos nga kita magmadaugon batok kang Satanas.

Roma 16:20:

Ug ang Dios sa kalinaw magadugmok kang Satanas ilalum sa inyong mga tiil sa dili madugay. Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo maanaa kaninyo. Amen.

7 Kini mao ang katumanan sa unang saad sa Dios nga gihatag sa sinugdan, mahitungod sa gisaad nga Manunubos ug sa Iyang kadaugan batok kang Satanas, kinsa maoy hinungdan sa atong unang mga ginikanan sa pagkahulog ngadto sa sala.

Genesis 3:15:

*Ug ibutang ko ang pagdumot
Sa tunga nimo ug sa babaye,
Ug sa taliwala sa imong kaliwat ug sa iyang Kaliwat;
Siya magasamad sa imong ulo,
Ug ikaw magasamad sa Iyang tikod.”*

8 Apan si Satanas usa ka espiritu nga dili nato makita. Unsaon nato siya pagdaog?

9 Tinuod, si Satanas dili nato makita. Apan makita nato ang mga tawo nga iyang gigamit isip mga instrumento, ug makab-ot nato ang kadaugan batok kang Satanas samtang makalikay ug mapildi nato ang mga paningkamot ug pag-atake sa iyang mga instrumento nga tawo.

10 Usa ka butang nga kinahanglan natong hinumduman labaw sa tanan. Dad-on ni Satanas ang iyang mga alagad ug isagol sila sa mga miyembro sa simbahan. Si Ginoong Jesus mismo ang nagpasidaan kanato bahin niini.

Mateo 13:24-26, 37-39:

²⁴ Usa pa ka sambingay ang iyang giasoy kanila, nga nag-ingon: “Ang gingharian sa langit sama sa usa ka tawo nga nagpugas ug maayong binhi sa iyang uma, ²⁵ apan samtang ang mga tawo natulog, ang iyang kaaway miabot ug nagtanom ug mga sagbot taliwala sa trigo ug milakaw. ²⁶ Apan sa dihang mitubo na ang mga liso ug nakapamunga, mitungha usab ang mga sagbot. ³⁷ Siya mitubag ug miingon kanila: “Siya nga nagpugas sa maayong binhi mao ang Anak sa Tawo. ³⁸ Ang uma mao ang kalibutan, ang maayong mga liso mao ang mga anak sa gingharian, apan ang mga sagbot mao ang mga anak sa dautang usa.” ³⁹ Ang kaaway nga nagtanom niini mao ang yawa, ang pag-ani mao ang katapusan sa kapanahonan, ug ang mga mag-ani mao ang mga anghel.

11 Si apostol Pablo naghatag ug susamang pasidaan. Sa dihang nanamilit siya sa mga Kristohanon sa Efeso, iyang gipasidan-an sila sa tin-aw ug lig-on nga paagi.

Mga Buhat 20:29, 30:

²⁹ Kay ako nahibalo niini, nga sa akong paggikan, ang mabangis nga mga lobo mosulod sa inyong taliwala, nga dili magpasaylo sa panon. ³⁰ Ug gikan sa taliwala ninyo adunay motungha nga mga tawo, nga magasulti ug mga butang nga balit-ad, aron sa pagdani sa mga tinon-an sunod kanila.

12 Dinhi sa kalibutan atong makit-an ang duha ka matang sa mga tawo, ang mga anak sa Dios ug ang mga anak sa yawa. Ang duha ka matang sa mga tawo motubo nga magkauban niining kalibutana.

13 Ikasubo nga bisan sa sulod sa simbahan, si Satanas molampos sa pagbutang sa iyang mga alagad. Unsaon man nato pag-ila kinsa kining mga “mga bunglayan” nga nasagol sa tituod nga trigo? Ang Dios lamang ang makakita sa kasingkasing sa mga tawo, ug ang Dios lamang ang adunay katungod sa paghukom kanila. Bisan pa, adunay mga ebidensya nga mahimo natong maobserbahan bahin sa mga sumusunod sa yawa.

Roma 16:17-18:

¹⁷ Karon awhagon ko kamo, mga igsoon, timan-i ninyo ang mga hinungdan sa mga pagkabahinbahin ug mga pagpakasala, nga supak sa doktrina nga inyong nakat-onan, ug likayi sila. ¹⁸ Kay sila nga ingon niana wala mag-alagad sa atong Ginoo [d] Jesu-Cristo, kondili sa ilang kaugalingong tiyan, ug pinaagi sa hamis nga mga pulong ug pag-ulog-ulog nga sinultihan naglimbong sa mga kasingkasing sa mga walay-pagtagad.

14 Atong analisahon pag-ayo kining duha ka bersikulo. Suno sa Roma 16:16, 17, adunay upat ka ebidensya nga makapakita kanato kinsa ang mga ahente ni Satanas.

- UNA, SILA ANG HINUNGDAN SA PAGKABAHINBAHIN
- IKADUHA, ANG HINUNGDAN SA KAPANDULAN
- IKATULO, NAG-ALAGAD SILA SUMALA SA ILANG TIYAN.
- IKAUPAT, SILA MGA TIG-ULOG-ULOG

Atong ihulagway kini nga mga ebidensya nga tagsa-tagsa.

SILA ANG HINUNGDAN SA PAGKABAHINBAHIN

15 Si Satanas maoy usa ka maalamon kaayo nga heneral sa gubat. Gigamit niya ang estratehiya ug taktika nga epektibo kaayo. Usa ka taktika nga napamatud-an nga epektibo kaayo mao ang hinungdan sa pagkabahinbahin sa sulod sa simbahan. Kini nagsunod sa panultihon, **PAGBAHIN UG PAGBUNTOG**.

16 Nahinumdom ka sa istorya sa napulo ka managsoon nga kanunay nag-away sa usag usa. Usa ka adlaw gitawag sila sa ilang amahan ug gihatagan ang matag usa kanila og sungkod.

Gisultihan dayon sa amahan ang mga anak sa pagbali sa ilang tagsa-tagsa ka sungkod, nga sayon

ra kaayo nilang mahimo. Human niana ang amahan naghigot ug napulo ka lipak sa usa ka bugkos; unya tagsa-tagsa, iyang gisultihan ang iyang mga anak nga lalaki nga sulayan ug balion ang giputos nga mga lipak. Niining higayona, bisan unsa pa nila kalisud, walay usa nga makabali sa giputos nga mga lipak. Gihatagan sila sa amahan sa leksyon sa ilang kinabuhi, nga nag-ingon, "Mga anak ko, sa matag usa kamo sama sa usa ka lipak; sa imong kaugalingon ra ang imong kaaway dali nga makapildi kanimo. Sukad niadto, ang mga anak nga lalaki mihunong sa panag-away sa usag usa ug naningkamot sa paghupot sa panaghiusa sa usag usa.

17 Si Satanas usa ka eksperto sa paggamit sa taktika sa PAGBAHIN UG PAGBUNTOG. Mao kana ang paningkamutan nga buhaton sa iyang mga sumusunod sulod sa simbahan. Atong mahibal-an kung kinsa ang mga sumusunod ni Satanas kung atong makita kung kinsa ang mga tawo nga hinungdan sa pagkabahinbahin sa mga miyembro. Sa unsang paagi sila hinungdan sa pagkabahinbahin? Ang usa ka paagi mao ang pagsabwag ug tsismis ug bakak nga mga hungihong, nga mag-away sa usa ka miyembro batok sa lain. Moingon sila, "Nahibalo ka ba kung unsa ang gisulti ni mao ug ni ingon bahin kanimo?" Kini magsugod sa dili maayo nga mga pagbati ug hinungdan sa away tali sa mga miyembro.

18 Dili lang sa mga miyembro. Ang mga ahente ni Satanas magpakaylap ug tsismis ug bakak nga mga istorya bahin sa pastor ug sa ubang mga lider. Kini maoy hinungdan sa pagkawala sa pagsalig sa mga miyembro sa ilang mga lider. Moresulta usab kini sa mga miyembro nga mahimong rebelde batok sa mga lider.

19 Unsaon man nato pagbuntog ang tabi ug bakak nga mga hungihong? Kinahanglan natong buhaton ang duha ka mahukmanong aksyon:

- Ayaw pagtagad sa tsismis.
- Ayaw pagsabwag og tsismis.

TULO KA MGA LAKANG

20 Bisan pa, kung sa imong hunahuna adunay posibilidad nga adunay usa ka kamatuoran sa hungihong, ang labing maayo nga aksyon nga buhaton mao ang pagsunod sa TULO ka LAKANG nga gisugo sa Ginoo aron masulbad ang usa ka problema sa simbahan.

Mateo 18:15-17:

¹⁵ "Dugang pa, kon ang imong igsoon makasala batok kanimo, adto ug sultih siya sa iyang sayop tali kanimo ug kaniya lamang. Kon mamati siya kanimo, nadaog mo ang imong

*igsoon.¹⁶ Apan kon dili siya mamati, dad-a uban kanimo ang usa o duha pa, aron 'sa baba sa duha o tulo ka saksi mapalig-on ang matag pulong.'*¹⁷ *Ug kon dili siya mamati kanila, isulti kini ngadto sa simbahan, bisan pa nga dili siya mamati kaniya. ug usa ka maniningil ug buhis.*

21 Palihug timan-i pag-ayo ang tulo ka mga lakang:

- **LAKANG 1: PERSONAL, PAG-ISTORYAHANAY SA PRIBADO SA USAG-USA.** Kung makadungog ka bahin sa bisan unsang problema bahin sa usa ka miyembro, ayaw pagtsismis bahin niini. Hinoon, diretso nga adtoa kana nga miyembro ug pribado nga pakigsulti, kamong duha lang, aron hisgotan ang butang. Sulayi nga masulbad ang problema ninyong duha. Ug kung molampos ka sa paghusay sa butang, nan kana ang katapusan niini. Ayaw ipahibalo sa uban kung unsa ang imong gihisgutan. Bisin pa, kung dili nimo masulbad ang problema sa imong panag-istoryahanay, mahimo ka magpadayon sa sunod nga lakang.
- **LAKANG 2: PAGDALA UG USA O DUHA KA MATUOD NGA MIYEMBRO ARON MAG-SERBI BILANG SAKSI.** Sa tabang sa usa o duha pa ka hamtong nga mga Kristohanon, pakigsulti sa “problema nga miyembro”. Kung mahimo nimo nga husayon ang butang sa kini nga lebel, kana ang katapusan sa butang. Kinahanglan usab nga dili na nimo isulti ang bahin sa butang, labi na sa ubang mga tawo. Bisin pa, kung ang butang dili masulbad sa kini nga lebel, mahimo ka magpadayon sa katapusang lakang.
- **LAKANG 3: DAD-A ANG MAONG BUTANG NGADTO SA SIMBAHAN.** Kini nagpasabot nga ikaw ug ang mga saksi nga imong nalambigit sa Lakang 2 magdala sa maong butang ngadto sa pagtagad sa mga lider sa simbahan, sugod sa pastor ug sa mga anciano ug mga deacon. Ang mga lider mohimo sa tukma nga imbestigasyon, ug human matino ang mga kamatuoran sa kaso, ilang dad-on ang butang ngadto sa simbahan sa usa ka gitawag nga miting. Sa maong panagtigum ang “problema nga miyembro” tawgon aron sa pagpasabot sa iyang kaugalingon atubangan sa simbahan. Ang mga lider sa simbahan mohatag sa miyembro ug plano alang sa paghinulsol ug pagpasig-uli. Kung ang "problema nga miyembro" nagsunod sa plano, nan ang tanan masulbad sa kini nga lebel ug ang tanan nga mga miyembro tudloan sa pagpasaylo ug pagdawat ug pag-uli sa "problema nga miyembro", ug ang butang dili na hisgutan o hisgutan pag-usab. Bisin pa, kung ang "problema nga miyembro" magdumili sa pagsunod sa plano alang sa kapasayloan ug pagpahiuli, ang simbahan mobotar nga tangtangan kana nga miyembro gikan sa lista sa mga miyembro sa simbahan. Gikan niana nga punto, ang simbahan motagad sa maong miyembro ug mag-ampo alang niana nga membro nga daw siya usa ka dili Kristiyano nga nagkinahanglan ug kaluwasan.

ANG HINUNG DAN SA KAPANDULAN

22 Ang ikaduhang ebidensiya nga nagpakita nga ang usa ka tawo maoy ahente ni Satanas, mao nga siya naghimong kapandolan sa dalan sa uban (Roma 16:17).

Unsa kini nga mga babag? Mahimo natong hisgotan ang duha:

- **BAKAK NGA DOKTRINA.**

23 Kita kinahanglan nga magbantay batok sa pagsulod sa bakak nga mga doktrina ug bakak nga mga pagtuo ngadto sa simbahan. Ang mga ahente ni Satanas mabutyag kon sila magtudlo ug mga doktrina nga supak sa Bibliya. Aron magbantay batok sa bakak nga mga doktrina kinahanglan natong tudloan ang mga miyembro sa pagtuon sa Bibliya alang sa ilang kaugalingon ug itudlo kanila ang husto nga mga doktrina sa pagtuo. Pananglitan, sa atong pagtuon niini nga surat ngadto sa mga Romano atong nakat-unan ang tinuod nga doktrina mahitungod sa kaluwasan, nga kini pinaagi sa grasya pinaagi sa pagtuo lamang.

24 Nahibal-an ba nimo kung giunsa ang mga empleyado sa bangko gibansay sa pag-ila sa peke nga salapi? Dili pinaagi sa pagtuon sa peke nga mga bayranan kondili pinaagi sa maampingong pagtimaan sa mga kinaiya sa tinuod nga kuwarta.

25 Sa samang paagi sa doktrina. Kinahanglang tun-an nato ug tun-an ang hustong doktrina aron atong mamatikdan ang sayop nga doktrina kon kini madala.

- **DILI DYOSNON NGA PAGKINABUHI.**

26 Ang ikaduhang babag mao ang dili diyosnong pagkinabuhi. Kung ang usa ka tawo nag-angkon nga siya usa ka Kristohanon apan nagpadayon sa pagpakasala, kana nga tawo nagbutang usa ka babag sa dalan sa uban aron sila mapugngan sa pagduol kang Kristo. Adunay usa ka panultihon, "Ang imong mga aksyon nagsulti kusog kaayo, dili nako madungog kung unsa ang imong gisulti." Kung ang mga tagagawas makakita sa usa ka gitawag nga miyembro sa simbahan nga nagpuyo sa paagi nga supak sa Bibliya, kana nga tagagawas mahimo'g moingon, "Aw, parehas ra tang tanan. Wala'y kalainan tali sa mga Kristiyano ug dili mga Kristiyano."

27 Atong mailhan kon kinsa ang mga sumusunod ni Satanas tungod kay silang tanan nagsulti apan walay aksyon; nag-angkon sila nga nagsunod kang Kristo apan wala sila maglakaw sa dalan sa pagkabalaan, pagkamatarong ug gugma diha kang Kristo.

NAG-ALAGAD SILA SUMALA SA ILANG TIYAN.

28 Ang ikatulo nga timaan nga ang usa ka tawo sumusunod ni Satanas mao nga siya nag-alagad sa iyang tiyan. Unsay buot ipasabot niini?

- Una, ang ilang gisulti ug gibuhat naggikan sa hakog nga mga panukmod. Kanunay silang nangitag personal nga ganansya. Nagpasakop sila sa simbahan tungod sa ilang gilauman nga makuha gikan niini.

29 Kini gihulagway, pananglitan, sa Juan 6 sa mga tawo nga misunod kang Jesus human nila makita ang milagro sa pan ug isda nga gipadaghan. Gusto nilang himoong hari si Jesus, sa unsang katarongan?

Juan 6:26, 27:

26 Si Jesus mitubag kanila ug miingon, "Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kamo nangita kanako, dili tungod kay kamo nakakita sa mga ilhanan, kondili tungod kay kamo mikaon sa mga tinapay ug nangabusog. 27 Ayaw paghago alang sa kalan-on nga mawagtang, kondili alang sa kalan-on nga molungtad ngadto sa kinabuhing walay katapusan, nga igahatag kaninyo sa Anak sa Tawo, tungod kay ang Dios nga Amahan nagbutang sa iyang patik diha kaniya."

30 Adunay mga tawo nga nagpasakop sa simbahan alang sa materyal nga ganansya. Ug adunay mga simbahan nga naningkamot sa pagdani sa mga tawo, nga nagsaad nga kung sila moapil sa ilang simbahan hatagan sila og mga trabaho, o nga sila makadawat og materyal nga tabang gikan sa simbahan.

31 Adunay usab mga tawo nga dili gusto nga magpasakop sa usa ka simbahan, tungod kay sila mangutana, "Unsa ang akong makuha gikan niini?"

32 Usa ka pahinumdom kanatong mga Kristohanon: Kinahanglang dili nato kombinsihon ang mga tawo sa pagpasakop sa atong simbahan uban sa mga saad nga sila makadawat og materyal ug pinansyal nga mga benepisyo. simbahan, tungod kay sila mangutana, "Unsay akong makuha niini?"

33 Ang taktika ni Satanas mao ang pagliso sa atong pagtagad gikan sa espirituwal nga mga panalangin, sa pagpokus sa materyal nga mga kaayohan.

34 Busa, kinahanglang magbantay kita kanunay sa mga sumusunod ni Satanas nga kanunayng nangita sa ilang hakog nga materyal nga bentaha imbes nga moalagad sa Ginoo.

MGA TIG-ULOG-ULOG

35 Ang ikaupat nga ebidensiya nga nagbutyag sa usa ka tawo ingong sumusunod ni Satanas mao nga siya usa ka hamis nga tigsulti, usa ka tig-ulog-ulog. Unsa ang pag-ulog-ulog? Ang pag-ulog-ulog nagtumong sa mga pulong nga makapausbaw sa garbo sa tawo nga imong gikaestorya, mga pulong (kasagaran gipasobrahan o dili tinuod) nga nagpakaon sa mga pangandoy ug tinguha sa maong tawo, aron makuha ang iyang simpatiya ug pagsalig. Ang tig-ulog-ulog sama sa usa ka tindera nga naningkamot sa pagkombinsir sa usa ka tawo sa pagpalit ug usa ka butang o sa pag-apil sa ilang grupo. Amo sini ang paglaragway sa ila ni apostol Pablo.

2 Timoteo 4:3-4:

³ *Kay moabot ang panahon nga dili na nila madawat ang husto nga doktrina, apan sumala sa ilang kaugalingong mga tinguha, tungod kay sila adunay mga dalunggan nga nagapanuko, magtapok sila alang sa ilang kaugalingon nga magtutudlo;* ⁴ *ug ilang ibalhin ang ilang mga dalunggan gikan sa kamatuoran, ug magabalhin ngadto sa mga istorya.*

36 Niining duha ka bersikulo si apostol Pablo naghulagway niining mini nga mga magtutudlo ug sa ilang mga sumusunod. Ang ilang mga sumusunod gusto nga makadungog lamang kon unsa ang nahiuyon sa ilang mga gusto ug mga tinguha. Busa, kining mini nga mga magtutudlo, nga mga sumusunod ni Satanas, mohatag lamang kanila sa gusto nilang madungog. Sila mogitik sa mga dalunggan sa ilang mga tigpaminaw, mag-ulog-ulog kanila ug mosulti sa mga butang nga makapahimuot ug makatagbaw sa ilang hakog nga mga tinguha.

37 Sa laing bahin, ang tinuod nga alagad sa Diyos matinumanong magtudlo sa Pulong sa Diyos ug mosulti sa kamatuoran bisag makapasuko kini sa mga tawo.

1 Tesalonica 2:3-5:

³ *Kay ang among pagtambag wala maggikan sa kasaypanan o kahugawan, ni sa limbong.* ⁴ *Apan ingon nga kami giuyonan sa Dios nga itugyan sa maayong balita, sa ingon niana kami nagasulti, dili aron sa pagpahimuot sa mga tawo, kondili sa Dios nga nagasulay sa among mga kasingkasing.* ⁵ *Kay bisan kanus-a kami wala mogamit ug maulog-ulogon nga mga pulong, ingon sa inyong nahibaloan, ni usa ka saput alang sa kadalo—ang Dios maoy saksi.*

PAGKABAHIN-BAHIN SA SIMBAHAN

38 Unsa ang pinakadako nga peligro nga gidala niining mga sumusunod ni Satanas? Ang

pinakadako nga peligro mao nga maghimo sila og panagbahin-bahin sa simbahan, ug dad-on nila uban ang mga miyembro nga ilang mapalimbongan.

39 Kung dili sila magmalampuson sa pagbahin sa simbahan, magbutang sila ug babag alang sa pipila ka mga miyembro nga magdala sa paghunong sa pag-anhi sa simbahan, o mangita ug lain nga simbahan nga apilan.

40 Apan kung atong pagabantayan pag-ayo ang mga sumusunod ni Satanas, ug kung atong masaligon nga sundon ang tulo ka lakang nga gisugo sa Ginoong Jesus sa Mateo 18:15-17, makaya nato nga masulbad ang mga dili pagsinabtanay sulod sa simbahan, ug makalikay kita sa pagbahinbahin sa mga miyembro ug mapugngan ang pagbahin sa simbahan. Apan kung atong pasagdan ang mga sumusunod ni Satanas nga maglihok sulod sa simbahan, ug kung kita magpabaya sa pagpatuman sa tulo ka lakang sa disiplina sa simbahan nga gisugo ni Ginoong Jesus, kita mahimong maoy hinungdan sa dakong peligro sa pagkabahinbahin sa mga miyembro ug posible nga pagbahin sa simbahan.

41 Apan salamat sa Dios! Kini ang Iyang saad alang kanato.

Roma 16:20:

Ug ang Dios sa kalinaw magadugmok kang Satanas ilalum sa inyong mga tiil sa dili madugay. Ang grasya sa atong Ginoong Jesu-Cristo maanaa kaninyo. Amen.

PANAPOS NGA BENDISYON

42 Ingong konklusyon, si apostol Pablo nag-ampo ug pag-ampo sa bendisyon alang sa simbahan sa Roma.

Roma 16:25-27:

²⁵ Karon ngadto Kaniya kinsa makahimo sa pagpalig-on kaninyo sumala sa akong ebanghelyo ug sa pagsangyaw ni Jesukristo, sumala sa pagpadayag sa misteryo nga gitago nga tinago sukad sa sinugdanan sa kalibutan ²⁶ apan karon gipadayag, ug pinaagi sa matagnaong mga Kasulatan gipahibalo ngadto sa tanan nga mga nasud, sumala sa sugo sa walay katapusan nga Dios, alang sa pagkamasinugtanon ngadto sa hugot nga pagtuo— ²⁷ ngadto sa Dios lamang, pinaagi ni Jesukristo, sa kahangturan. Amen.

43 Ang Dios mao ang magpalig-on kanato. Ang Dios mao ang magtukod kanato. Atong huptan nga lig-on ang atong pagsalig sa Dios ug padayon nga mangayo sa Iyang gahum ug giya kanato.

44 Ang pagpalig-on mahitabo pinaagi sa Ebanghelyo. Atong matinud-anon nga imantala ang Ebanghelyo ni Kristo, sama sa atong gitun-an niini nga sulat ni Pablo ngadto sa mga taga-Roma.

45 Ang tanang himaya iya lamang sa Dios. Sa tanan natong ministeryo, sa tanan natong pagtudlo ug pag-alagad, tinguhaon nato kanunay ang pagdala sa himaya ug pagdayeg sa Dios lamang. Kinahanglang dili nato kuhaon ang bisan gamay nga bahin niana nga himaya alang sa atong kaugalingon. Ang kaluwasan hingpit nga nagagikan sa grasya sa Dios lamang, ug wala kitay mahimo sa pag-alagad sa Ginoo gawas sa tabang sa Iyang Espiritu ug sa Iyang grasya.

46 Atong ihalad ngadto sa Dios ang tanang pagpasalamat ug pagdayeg tungod kay Siya nakahimo kanato sa paghuman niini nga pagtuon sa sulat ngadto sa Roma.

47 Apan ang tanan natong pagtuon mahimong walay kapuslanan gawas kon kini moresulta sa positibo nga mga kausaban sa atong kinabuhi. Busa, kini ang atong hagit kanatong tanan.

(a) ANG SULAT NGADTO SA MGA ROMA GISULAT ARON SA PAGHATAG
KANATO SA KASIGUROHAN SA KALUWASAN.

Isip resulta sa imong pagtuon niini nga pagtuon ngadto sa mga taga-Roma, nakadawat ka ba og mas klaro nga kasigurohan sa imong kaluwasan pinaagi sa pagtuo kang Kristo isip imong Manluluwas ug Ginoo? Kon wala ka niini nga kasigurohan, mahimo kang makigsulti sa lider sa pagtuon o usa sa mga miyembro kon unsaon pagbaton niini nga kasigurohan.

(a) ANG SULAT SA MGA ROMANO GISULAT ARON IPADAYAG KANATO UNSAON
PAGKAB-OT ANG KADAUGAN BATOK SA SALA.

Isip resulta sa imong pagtuon sa Roma, nasinati na ba nimo ang mas makanunayon nga kadaugan batok sa sala? Kanunay nga pamalandonga ang mga pagtulon-an sa mga taga-Roma kon unsaon pag-angkon og kadaugan batok sa sala pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu. Ang kadaugan gipasikad sa hingpit nga pagtugyan sa imong kinabuhi ngadto sa Dios ug sa pagpangayo sa kahingpitan sa Balaang Espiritu. Mahimo nimong buhaton kini nga lakang sa hingpit nga pagtugyan karon, ug siguradong mangayo ka alang sa pagpuno sa Balaang Espiritu karon.

**(b) ANG SULAT NGADTO SA MGA ROMA GISULAT ARON MAGSANGKAP
KANATO SA PAG-ALAGAD SA GINOO.**

Aktibo ka ba nga nag-alagad sa Ginoo? Ang mga Kristohanon giluwag aron sa pag-alagad. Mahimo kang mohimo og tino nga pasalig sa pagsugod sa pagserbisyo sa Ginoo nga makanunayon sugod karon.

SAG-ULOHA:

Roma 16:19, 20: ¹⁹ Kay ang inyong pagkamasinugtanon nahibaloan sa tanan. Busa ako nalipay alang kaninyo; apan buot ko nga magmaalamon kamo sa maayo, ug yano mahitungod sa dautan. ²⁰ Ug ang Dios sa kalinaw magadugmok kang Satanas ilalum sa inyong mga tiil sa dili madugay. **Roma 16:19, 20**

UNSAY SUNOD?

Bag-ong Kinabuhi Basahon 12: 36 PATUKORANAN NGA KAMATUORAN